

Rada
Evropské unie

Brusel 8. června 2023
(OR. en)

6601/23

Interinstitucionální spis:
2023/0038 (NLE)

POLCOM 28
SERVICES 8
FDI 7
COASI 40

PRÁVNÍ PŘEDPISY A JINÉ AKTY

Předmět : Dohoda o volném obchodu mezi Evropskou unií a Novým Zélandem

DOHODA O VOLNÉM OBCHODU
MEZI EVROPSKOU UNÍÍ
A NOVÝM ZÉLANDEM

OBSAH

PREAMBULE

KAPITOLA 1 – ÚVODNÍ USTANOVENÍ

KAPITOLA 2 – NÁRODNÍ ZACHÁZENÍ A PŘÍSTUP ZBOŽÍ NA TRH

KAPITOLA 3 – PRAVIDLA PŮVODU A POSTUPY STANOVENÍ PŮVODU

ODDÍL A: PRAVIDLA PŮVODU

ODDÍL B: POSTUPY STANOVENÍ PŮVODU

ODDÍL C: ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

KAPITOLA 4 – CELNÍ SPOLUPRÁCE A USNADNĚNÍ OBCHODU

KAPITOLA 5 – NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ V OBLASTI OBCHODU

ODDÍL A: OBECNÁ USTANOVENÍ

ODDÍL B: ANTIDUMPINGOVÁ A VYROVNÁVACÍ CLA

ODDÍL C: GLOBÁLNÍ OCHRANNÁ OPATŘENÍ

ODDÍL D: DVOUSTRANNÁ OCHRANNÁ OPATŘENÍ

PODODDÍL 1: PROCESNÍ PRAVIDLA POUŽITELNÁ NA DVOUSTRANNÁ OCHRANNÁ OPATŘENÍ

KAPITOLA 6 – SANITÁRNÍ A FYTOSANITÁRNÍ OPATŘENÍ

KAPITOLA 7 – UDRŽITELNÉ POTRAVINOVÉ SYSTÉMY

KAPITOLA 8 – OCHRANA ZVÍŘAT

KAPITOLA 9 – TECHNICKÉ PŘEKÁŽKY OBCHODU

KAPITOLA 10 – OBCHOD SLUŽBAMI A INVESTICE

ODDÍL A: OBECNÁ USTANOVENÍ

ODDÍL B: LIBERALIZACE INVESTIC

ODDÍL C: PŘESHraničNÍ OBCHOD SLUŽBAMI

ODDÍL D: VSTUP A DOČASNÝ POBYT FYZICKÝCH OSOB ZA ÚČELEM PODNIKÁNÍ

ODDÍL E: REGULAČNÍ RÁMEC

PODODDÍL 1: DOMÁCÍ REGULACE

PODODDÍL 2: OBECNĚ POUŽITELNÁ USTANOVENÍ

PODODDÍL 3: DORUČOVACÍ SLUŽBY

PODODDÍL 4: TELEKOMUNIKAČNÍ SLUŽBY

PODODDÍL 5: FINANČNÍ SLUŽBY

PODODDÍL 6: SLUŽBY V MEZINÁRODNÍ NÁMOŘNÍ DOPRAVĚ

KAPITOLA 11 – POHYB KAPITÁLU, PLATBY A PŘEVODY

KAPITOLA 12 – DIGITÁLNÍ OBCHOD

ODDÍL A: OBECNÁ USTANOVENÍ

ODDÍL B: PŘESHraničNÍ TOKY ÚDAJŮ A OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

ODDÍL C: ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

KAPITOLA 13 – ENERGIE A SUROVINY

KAPITOLA 14 – VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

KAPITOLA 15 – POLITIKA HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

KAPITOLA 16 – SUBVENCE

KAPITOLA 17 – STÁTNÍ PODNIKY

KAPITOLA 18 – DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

ODDÍL A: OBECNÁ USTANOVENÍ

ODDÍL B: NORMY TÝKAJÍCÍ SE PRÁV DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

PODODDÍL 1: AUTORSKÉ PRÁVO A PRÁVA S NÍM SOUVISEJÍCÍ

PODODDÍL 2: OCHRANNÉ ZNÁMKY

PODODDÍL 3: (PRŮMYSLOVÉ) VZORY

PODODDÍL 4: ZEMĚPISNÁ OZNAČENÍ

PODODDÍL 5: OCHRANA NEZPŘÍSTUPNÝCH INFORMACÍ

PODODDÍL 6: ODRŮDY ROSTLIN

ODDÍL C: VYMÁHÁNÍ PRÁV DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

PODODDÍL 1: OBČANSKOPRÁVNÍ A SPRÁVNÍ VYMÁHÁNÍ

PODODDÍL 2: VYMÁHÁNÍ PRÁV NA HRANICÍCH

ODDÍL D: ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

KAPITOLA 19 – OBCHOD A UDRŽITELNÝ ROZVOJ

KAPITOLA 20 – OBCHOD A HOSPODÁŘSKÁ SPOLUPRÁCE MAORŮ

KAPITOLA 21 – MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY

KAPITOLA 22 – OSVĚDČENÉ REGULAČNÍ POSTUPY A SPOLUPRÁCE V OBLASTI
REGULACE

KAPITOLA 23 – TRANSPARENTNOST

KAPITOLA 24 – INSTITUCIONÁLNÍ USTANOVENÍ

KAPITOLA 25 – VÝJIMKY A OBECNÁ USTANOVENÍ

KAPITOLA 26 – ŘEŠENÍ SPORŮ

ODDÍL A: CÍL A OBLAST PŮSOBNOSTI

ODDÍL B: KONZULTACE

ODDÍL C: ŘÍZENÍ ROZHODČÍHO TRIBUNÁLU

ODDÍL D: MEDIACE

ODDÍL E: SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

KAPITOLA 27 – ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

PŘÍLOHA 2-A: HARMONOGRAMY ODSTRAŇOVÁNÍ CEL

ODDÍL A: OBECNÁ USTANOVENÍ

ODDÍL B: SPRÁVA CELNÍCH KVÓT

ODDÍL C: CELNÍ KVÓTY EVROPSKÉ UNIE

ODDÍL D: PŘEVODNÍ KOEFICIENTY

PŘÍLOHA 3-A: ÚVODNÍ POZNÁMKY KE SPECIFICKÝM PRAVIDLŮM PŮVODU
PRODUKTU

PŘÍLOHA 3-B: SPECIFICKÁ PRAVIDLA PŮVODU PRODUKTU

DODATEK 3-B-1: KVÓTY PŮVODU A ALTERNATIVY KE SPECIFICKÝM
PRAVIDLŮM PŮVODU PRODUKTU V PŘÍLOZE 3-B (SPECIFICKÁ PRAVIDLA
PŮVODU PRODUKTU)

PŘÍLOHA 3-C: ZNĚNÍ DEKLARACE O PŮVODU

PŘÍLOHA 3-D: PROHLÁŠENÍ DODAVATELE UVEDENÉ V ČL. 3.3 ODS. 4 (KUMULACE
PŮVODU)

PŘÍLOHA 3-E: SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ O ANDORRSKÉM KNÍŽECTVÍ

PŘÍLOHA 3-F: SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ O REPUBLICCE SAN MARINO

PŘÍLOHA 6-A: PŘÍSLUŠNÉ ORGÁNY

PŘÍLOHA 6-B: REGIONÁLNÍ PODMÍNKY PRO ROSTLINY A ROSTLINNÉ PRODUKTY

PŘÍLOHA 6-C: UZNÁVÁNÍ ROVNOCENNOSTI SANITÁRNÍCH A FYTOSANITÁRNÍCH
OPATŘENÍ

PŘÍLOHA 6-D: POKYNY A POSTUPY PRO AUDIT NEBO OVĚŘOVÁNÍ

PŘÍLOHA 6-E: VYDÁVÁNÍ OSVĚDČENÍ

ODDÍL 1: KOMODITY SE STATUSEM ROVNOCENNOSTI UVEDENÉ V PŘÍLOZE 6-C
(UZNÁVÁNÍ ROVNOCENNOSTI SANITÁRNÍCH A FYTOSANITÁRNÍCH OPATŘENÍ)
– PROHLÁŠENÍ

ODDÍL 2: ELEKTRONICKÝ PŘENOS DAT

ODDÍL 3: REAKCE NA KRIZE

PŘÍLOHA 6-F: DOVOZNÍ KONTROLY A POPLATKY

PŘÍLOHA 9-A: UZNÁVÁNÍ POSUZOVÁNÍ SHODY (DOKUMENTY)

PŘÍLOHA 9-B: MOTOROVÁ VOZIDLA A JEJICH ZAŘÍZENÍ, ČÁSTI A SOUČÁSTI

DODATEK 9-B-1: VYLOUČENÉ KATEGORIE VOZIDEL

PŘÍLOHA 9-C: UJEDNÁNÍ PODLE ČL. 9.10 ODS. 5 PÍSM. B) PRO PRAVIDELNOU
VÝMĚNU INFORMACÍ O BEZPEČNOSTI NEPOTRAVINÁŘSKÝCH VÝROBKŮ A
SOUVISEJÍCÍCH PREVENTIVNÍCH, OMEZUJÍCÍCH A NÁPRAVNÝCH OPATŘENÍCH

PŘÍLOHA 9-D: UJEDNÁNÍ PODLE ČL. 9.10 O DST. 6 O PRAVIDELNÉ VÝMĚNĚ
INFORMACÍ O OPATŘENÍCH PŘIJATÝCH U NEVYHOVUJÍCÍCH
NEPOTRAVINÁŘSKÝCH VÝROBKŮ, NA NĚŽ SE NEVZTAHUJE ČL. 9.10 O DST. 5
PÍSM. B)

PŘÍLOHA 9-E: VÍNO A LIHOVINY

DODATEK 9-E-1: NOVOZÉLANDSKÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY UVEDENÉ V ČL. 6
(DEFINICE VÝROBKŮ A ENOLOGICKÉ POSTUPY A OŠETŘENÍ) O DST. 1 PÍSM. A)

DODATEK 9-E-2: NOVOZÉLANDSKÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY UVEDENÉ V ČL. 6
(DEFINICE VÝROBKŮ A ENOLOGICKÉ POSTUPY A OŠETŘENÍ) O DST. 1 PÍSM. B)

DODATEK 9-E-3: ENOLOGICKÉ POSTUPY NOVÉHO ZÉLANDU

DODATEK 9-E-4: PRÁVNÍ PŘEDPISY UNIE UVEDENÉ V ČL. 6 (DEFINICE
VÝROBKŮ A ENOLOGICKÉ POSTUPY A OŠETŘENÍ) O DST. 2 PÍSM. A)

DODATEK 9-E-5: PRÁVNÍ PŘEDPISY UNIE UVEDENÉ V ČL. 6 (DEFINICE
VÝROBKŮ A ENOLOGICKÉ POSTUPY A OŠETŘENÍ) O DST. 2 PÍSM. B)

DODATEK 9-E-6: ENOLOGICKÉ POSTUPY EVROPSKÉ UNIE

DODATEK 9-E-7: ZJEDNODUŠENÝ DOKUMENT VI-1

DODATEK 9-E-8: ZJEDNODUŠENÉ OSVĚDČENÍ

DODATEK 9-E-9: PROHLÁŠENÍ

PŘÍLOHA 10-A: STÁVAJÍCÍ OPATŘENÍ

PŘÍLOHA 10-B: BUDOUCÍ OPATŘENÍ

PŘÍLOHA 10-C: OBCHODNÍ NÁVŠTĚVY PRO ÚČELY USAZENÍ, OSOBY PŘEVEDENÉ V
RÁMCI SPOLEČNOSTI A KRÁTKODOBÉ OBCHODNÍ NÁVŠTĚVY

PŘÍLOHA 10-D: SEZNAM ČINNOSTÍ KRÁTKODOBÝCH OBCHODNÍCH NÁVŠTĚV

PŘÍLOHA 10-E: SMLUVNÍ POSKYTOVATELÉ SLUŽEB A NEZÁVISLÍ ODBORNÍCI

PŘÍLOHA 10-F POHYB FYZICKÝCH OSOB ZA ÚČELEM PODNIKÁNÍ

PŘÍLOHA 13: SEZNAM ENERGETICKÉHO ZBOŽÍ, UHLOVODÍKŮ A SUROVIN

PŘÍLOHA 14: ZÁVAZKY TÝKAJÍCÍ SE PŘÍSTUPU NA TRH S VEŘEJNÝMI ZAKÁZKAMI

ODDÍL A: LISTINA ZÁVAZKŮ EVROPSKÉ UNIE

ODDÍL B: LISTINA ZÁVAZKŮ NOVÉHO ZÉLANDU

PODODDÍL 1: ÚSTŘEDNÍ ORGÁNY STÁTNÍ SPRÁVY

PODODDÍL 2: ORGÁNY STÁTNÍ SPRÁVY NA NIŽŠÍ NEŽ ÚSTŘEDNÍ ÚROVNI

PODODDÍL 3: JINÉ SUBJEKTY

PODODDÍL 4: ZBOŽÍ

PODODDÍL 5: SLUŽBY

PODODDÍL 6: STAVEBNÍ SLUŽBY

PODODDÍL 7: OBECNÉ POZNÁMKY

PŘÍLOHA 18-A: TŘÍDY PRODUKTŮ

PŘÍLOHA 18-B: SEZNAMY ZEMĚPISNÝCH OZNAČENÍ

ODDÍL A: SEZNAM ZEMĚPISNÝCH OZNAČENÍ – EVROPSKÁ UNIE

ODDÍL B: SEZNAM ZEMĚPISNÝCH OZNAČENÍ – NOVÝ ZÉLAND

PŘÍLOHA 19: EKOLOGICKÉ ZBOŽÍ A SLUŽBY

PŘÍLOHA 24: JEDNACÍ ŘÁD VÝBORU PRO OBCHOD

PŘÍLOHA 26-A: JEDNACÍ ŘÁD PRO ŘEŠENÍ SPORŮ

PŘÍLOHA 26-B: KODEX CHOVÁNÍ PRO ROZHODCE A MEDIÁTORY

PŘÍLOHA 26-C: JEDNACÍ ŘÁD PRO MEDIACI

PŘÍLOHA 27: SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ O CELNÍCH UNIÍCH

DODATEK 2-A-1: CELNÍ SAZEBNÍK EVROPSKÉ UNIE

DODATEK 2-A-2: CELNÍ SAZEBNÍK NOVÉHO ZÉLANDU

PREAMBULE

Evropská unie, dále jen „Unie“,

a

Nový Zéland,

dále každý jednotlivě jen „strana“ a společně jen „strany“,

UZNÁVAJÍCE své dlouhodobé a silné partnerství založené na společných zásadách a hodnotách uvedených v Dohodě o partnerství, vztazích a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Novým Zélandem na straně druhé, uzavřené v Bruselu dne 5. října 2016, a své důležité hospodářské, obchodní a investiční vztahy;

ROZHODNUTY posílit své hospodářské vztahy a rozšířit dvoustranný obchod a investice;

UZNÁVAJÍCE význam celosvětové spolupráce při řešení otázek sdíleného zájmu;

UZNÁVAJÍCE význam transparentnosti v oblasti mezinárodního obchodu a investic ku prospěchu všech zúčastněných stran;

SNAŽÍCE SE vytvořit stabilní a předvídatelné prostředí s jasnými a vzájemně výhodnými pravidly pro obchod a investice mezi stranami a omezit či odstranit překážky obchodu a investic;

UZNÁVAJÍCE, že te Tiriti o Waitangi / Smlouva z Waitangi je pro Nový Zéland základním dokumentem ústavního významu;

PŘEJÍCE SI zvýšit životní úroveň, podnítit inkluzivní hospodářský růst a stabilitu, vytvářet nové pracovní příležitosti a zlepšit obecnou kvalitu života, a potvrzující za tímto účelem svůj závazek, že budou podporovat liberalizaci obchodu a investic;

PŘESVĚDČENY, že tato dohoda vytvoří rozšířený a bezpečný trh zboží a služeb, čímž se podnítl konkurenceschopnost jejich firem na globálních trzích;

ODHODLÁNY posílit své hospodářské, obchodní a investiční vztahy v souladu s cílem udržitelného rozvoje v oblasti hospodářství, sociálních věcí a životního prostředí a podpořit obchod a investice, jež odpovídají cílům vysoké úrovně ochrany životního prostředí a zaměstnanosti a příslušným mezinárodně uznávaným normám a dohodám, jejichž jsou stranami;

ODHODLÁNY zvýšit blahobyt spotřebitelů prostřednictvím politik, které zajistí vysokou úroveň ochrany spotřebitele, výběr pro spotřebitele a hospodářský blahobyt;

POTVRZUJÍCE právo stran přijímat na svém území právní předpisy za účelem dosažení legitimních politických cílů, jako jsou ochrana života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, sociální služby, veřejné vzdělávání, bezpečnost, životní prostředí včetně změny klimatu, veřejná mravnost, sociální ochrana, ochrana spotřebitele, dobré životní podmínky zvířat, ochrana soukromí, ochrana údajů, podpora a ochrana kulturní rozmanitosti a v případě Nového Zélandu prosazování nebo ochrana práv, zájmů, povinností a odpovědnosti Maorů;

ODHODLÁNY komunikovat se všemi příslušnými zúčastněnými stranami z řad občanské společnosti, včetně soukromého sektoru, odborů a dalších nevládních organizací;

UZNÁVAJÍCE význam podpory inkluzivní účasti na mezinárodním obchodu a řešení překážek a dalších výzev, které existují pro domácí zúčastněné strany v přístupu k mezinárodnímu obchodu a hospodářským příležitostem, včetně digitálního obchodu;

ODHODLÁNY řešit konkrétní výzvy, jimž čelí malé a střední podniky při přispívání k rozvoji obchodu a přímých zahraničních investic;

UZNÁVAJÍCE význam mezinárodního obchodu pro umožnění a prosazování blahobytu Maorů a výzvy, které pro Maory, včetně wāhine Māori, existují v přístupu k obchodním a investičním příležitostem vyplývajícím z mezinárodního obchodu, včetně příležitostí a výhod vytvořených touto dohodou;

USILUJÍCE o prosazování rovnosti žen a mužů a posílení ekonomického postavení žen prosazováním významu politik a postupů podporujících rovnost žen a mužů v hospodářských činnostech, včetně mezinárodního obchodu, s cílem odstranit všechny formy genderové diskriminace;

POTVRZUJÍCE svůj závazek vůči Chartě Organizace spojených národů podepsané v San Franciscu dne 26. června 1945 a s ohledem na zásady uvedené ve Všeobecné deklaraci lidských práv, již přijalo Valné shromáždění Organizace spojených národů dne 10. prosince 1948;

VYCHÁZEJÍCE ze svých práv a povinností podle Dohody o zřízení Světové obchodní organizace uzavřené v Marrákeši dne 15. dubna 1994 a dalších mnohostranných a dvoustranných nástrojů spolupráce, jejichž smluvními stranami obě strany jsou;

SE DOHODLY TAKTO:

KAPITOLA 1

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 1.1

Cíle dohody

Cílem této dohody je liberalizovat a usnadnit obchod a investice a podpořit užší hospodářské vztahy mezi stranami.

ČLÁNEK 1.2

Obecné definice

Pro účely této dohody se rozumí:

- a) „zemědělským produktem“ výrobek nebo produkt uvedený v příloze 1 Dohody o zemědělství;
- b) „CCMAA“ Dohoda mezi Evropskou unií a Novým Zélandem o spolupráci a vzájemné správní pomoci v celních otázkách¹, podepsaná v Bruselu dne 3. července 2017;

¹ Úř. věst. EU L 101, 20.4.2018, s. 6.

- c) „celním orgánem“:
 - i) v případě Nového Zélandu novozélandská celní správa a
 - ii) v případě Unie útvary Evropské komise odpovědné za celní záležitosti nebo v relevantních případech celní správy a jakékoli další orgány, které jsou v členských státech oprávněné uplatňovat a prosazovat celní předpisy;
- d) „clem“ jakékoli clo nebo odvod jakéhokoli druhu uložené na dovoz zboží nebo v souvislosti s ním, kromě:
 - i) poplatků rovnajících se vnitřní dani uložené v souladu s článkem III:2 GATT 1994;
 - ii) antidumpingového nebo vyrovnávacího cla uplatňovaného v souladu s GATT 1994, antidumpingovou dohodou a Dohodou o subvencích a vyrovnávacích opatřeních a
 - iii) poplatku nebo jiného odvodu ukládaného na dovoz nebo v souvislosti s ním, jehož výše je omezena na přibližné náklady na poskytnuté služby;
- e) „CPC“ prozatímní Centrální klasifikace produkce (Statistické dokumenty, řada M, č. 77, Odbor pro ekonomické a sociální otázky, Statistické oddělení OSN, New York, 1991);

- f) „dnem“ kalendářní den;
- g) „podnikem“ právnická osoba nebo pobočka či zastoupení právnické osoby;
- h) „EU“ nebo „Unii“ Evropská unie;
- i) výrazem „stávající“ účinný ke dni vstupu této dohody v platnost, není-li v této dohodě stanoveno jinak;
- j) „zbožím strany“ domácí výrobek ve smyslu GATT 1994, včetně zboží pocházejícího z této strany;
- k) „harmonizovaným systémem“ nebo „HS“ harmonizovaný systém popisu a číselného označování zboží, včetně všech právních poznámek a změn tohoto systému vypracovaných WCO;
- l) „číslem“ první čtyři číslice v kódu sazebního zařazení zboží v rámci harmonizovaného systému;
- m) „MOP“ Mezinárodní organizace práce;
- n) „právnickou osobou“ jakýkoli právní subjekt řádně založený nebo jinak organizovaný podle práva strany za účelem zisku nebo z jiného důvodu, v soukromém nebo veřejném vlastnictví, včetně jakékoli korporace, svěřenského fondu, partnerství, společného podniku, podniku jednotlivce nebo sdružení;

- o) „opatřením“ jakékoli opatření některé ze stran ve formě zákona, nařízení, pravidla, postupu, rozhodnutí, správního aktu, požadavku nebo praxe nebo v jakékoli jiné formě¹;
- p) „opatřeními strany“ veškerá opatření přijatá nebo zachovávaná²:
 - i) ústředními, regionálními nebo místními orgány státní správy či samosprávy a
 - ii) nevládními subjekty při výkonu pravomocí přenesených na ně ústředními, regionálními nebo místními orgány státní správy či samosprávy;
- q) „členským státem“ členský stát Unie;
- r) „fyzickou osobou strany“:
 - i) v případě Unie státní příslušník členského státu podle jeho práva³ a
 - ii) v případě Nového Zélandu státní příslušník Nového Zélandu podle jeho práva⁴;

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že „opatření“ zahrnuje i „opomenutí“.

² Pro upřesnění je třeba uvést, že „opatření strany“ zahrnují opatření, která jsou přijata nebo zachována formou pokynů, řízení nebo kontroly jednání jiných subjektů.

³ Pojem „fyzická osoba strany“ zahrnuje rovněž osoby s trvalým pobytem v Lotyšské republice, jež nejsou občany Lotyšské republiky ani jiného státu, ale které mají podle právních předpisů Lotyšské republiky nárok na získání pasu neobčana.

⁴ Unie znovu potvrzuje své závazky týkající se osob s trvalým pobytem na Novém Zélandu podle GATS. Za tímto účelem pojem „fyzická osoba strany“ zahrnuje rovněž osoby, které mají právo trvalého pobytu na Novém Zélandu a které nejsou státními příslušníky Nového Zélandu, pokud se na ně vztahují závazky Unie podle GATS.

- s) „OECD“ Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj;
- t) „původním“ či „pocházejícím“ produkt, který splňuje podmínky původu podle kapitoly 3 (Pravidla původu a postupy pro stanovení původu);
- u) „původním zbožím“ či „zbožím pocházejícím ze strany“ zboží, které splňuje podmínky původu podle kapitoly 3 (Pravidla původu a postupy pro stanovení původu);
- v) „osobou“ fyzická osoba nebo právnická osoba;
- w) „preferenčním sazebním zacházením“ celní sazba použitelná na původní zboží podle harmonogramů odstraňování cel stanovených v příloze 2-A (Harmonogramy odstraňování cel);
- x) „dohodou o hygienických opatřeních“ Dohoda mezi Evropským společenstvím a Novým Zélandem o hygienických opatřeních použitelných při obchodu s živými zvířaty a živočišnými produkty¹, podepsaná v Bruselu dne 17. prosince 1996;
- y) „sanitárním nebo fytosanitárním opatřením“ jakékoli opatření uvedené v příloze A bodě 1 Dohody o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření;
- z) „ZPČ“ zvláštní práva čerpání;

¹ Úř. věst. EU L 57, 26.2.1997, s. 5.

- aa) „poskytovatelem služeb“ osoba, která poskytuje službu nebo usiluje o její poskytování;
- bb) netýká se českého znění;
- cc) „územím“ ve vztahu ke každé straně oblast, na kterou se vztahuje tato dohoda v souladu s článkem 1.4 (Územní působnost);
- dd) „Smlouvou o fungování EU“ Smlouva o fungování Evropské unie;
- ee) „Pařížskou dohodou“ Pařížská dohoda v rámci Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu¹, podepsaná v Paříži dne 12. prosince 2015;
- ff) „dohodou o partnerství“ Dohoda o partnerství, vztazích a spolupráci mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Novým Zélandem na straně druhé², podepsaná v Bruselu dne 5. října 2016;
- gg) „třetí zemí“ země nebo území, na které se nevztahuje územní působnost této dohody,
- hh) „WTO“ Světová obchodní organizace a
- ii) „WCO“ Světová celní organizace.

¹ Úř. věst. EU L 282, 19.10.2016, s. 4.

² Úř. věst. EU L 321, 29.11.2016, s. 3.

ČLÁNEK 1.3

Dohody WTO

Pro účely této dohody se rozumí:

- a) „Dohodou o zemědělství“ Dohoda o zemědělství, obsažená v příloze 1A Dohody o WTO;
- b) „Dohodou o ochranných opatřeních“ Dohoda o ochranných opatřeních, obsažená v příloze 1A Dohody o WTO;
- c) „antidumpingovou dohodou“ Dohoda o provádění článku VI Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994, obsažená v příloze 1A Dohody o WTO;
- d) „dohodou o celní hodnotě“ Dohoda o provádění článku VII Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994, obsažená v příloze 1A Dohody o WTO;
- e) „ujednáním o řešení sporů“ Ujednání o pravidlech a řízení při řešení sporů, obsažené v příloze 2 Dohody o WTO;
- f) „GATS“ Všeobecná dohoda o obchodu službami, obsažená v příloze 1B Dohody o WTO;

- g) „GATT 1994“ Všeobecná dohoda o clech a obchodu 1994, obsažená v příloze 1A Dohody o WTO;
- h) „Dohodou o vládních zakázkách“ Dohoda o vládních zakázkách ve znění Protokolu, kterým se mění Dohoda o vládních zakázkách, podepsaného v Ženevě dne 30. března 2012;
- i) „dohodou o dovozních licencích“ Dohoda o dovozním licenčním řízení, obsažená v příloze 1A Dohody o WTO;
- j) „Dohodou o subvencích a vyrovnávacích opatřeních“ Dohoda o subvencích a vyrovnávacích opatřeních, obsažená v příloze 1A Dohody o WTO;
- k) „Dohodou o uplatňování sanitárních a fyto-sanitárních opatření“ Dohoda o uplatňování sanitárních a fyto-sanitárních opatření, obsažená v příloze 1A Dohody o WTO;
- l) „Dohodou o technických překážkách obchodu“ Dohoda o technických překážkách obchodu, obsažená v příloze 1A Dohody o WTO;
- m) „Dohodou TRIPS“ Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, obsažená v příloze 1C Dohody o WTO, a
- n) „Dohodou o WTO“ Dohoda o zřízení Světové obchodní organizace, podepsaná v Marrákeši dne 15. dubna 1994.

ČLÁNEK 1.4

Územní působnost

1. Tato dohoda se vztahuje:

- a) na území, na která se vztahují Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování EU za podmínek v nich stanovených, a
- b) na území Nového Zélandu a výlučnou ekonomickou zónu, mořské dno a podzemí, nad nimiž Nový Zéland vykonává svrchovaná práva ve vztahu k přírodním zdrojům v souladu s mezinárodním právem, ale nezahrnuje Tokelau.

2. Pokud jde o ustanovení této dohody týkající se sazebního zacházení se zbožím, včetně pravidel původu a postupů pro stanovení původu, použije se tato dohoda rovněž na ty oblasti celního území Unie vymezeného v článku 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013¹, na něž se nevztahuje odst. 1 písm. a) tohoto článku.

3. Odkazy na „území“ v této dohodě se chápou ve smyslu podle odstavců 1 a 2, není-li výslovně stanoveno jinak.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. EU L 269, 10.10.2013, s. 1).

ČLÁNEK 1.5

Vztah k ostatním mezinárodním dohodám

1. Není-li v této dohodě stanoveno jinak, stávající mezinárodní dohody mezi Evropským společenstvím, Unií nebo členskými státy na jedné straně a Novým Zélandem na straně druhé nejsou touto dohodou nahrazeny ani ukončeny.
2. Tato dohoda je nedílnou součástí celkových dvoustranných vztahů upravených dohodou o partnerství a tvoří součást společného institucionálního rámce.
3. Strany potvrzují svá vzájemná práva a povinnosti podle Dohody o WTO. Pro upřesnění je třeba uvést, že žádné ustanovení této dohody nevyžaduje od žádné ze stran, aby jednala způsobem, jenž by byl v rozporu s jejími závazky podle Dohody o WTO.
4. V případě jakéhokoli rozporu mezi touto dohodou a jakoukoli mezinárodní dohodou, jejímiž smluvními stranami jsou obě strany této dohody, jinou než Dohodou o WTO, přistoupí strany okamžitě ke vzájemné konzultaci s cílem najít oboustranně uspokojivé řešení.
5. Není-li uvedeno jinak, odkazuje-li se v této dohodě na mezinárodní dohody nebo jsou-li do ní mezinárodní dohody zcela nebo zčásti začleněny, rozumí se, že se tyto odkazy vztahují i na jejich změny a následné dohody, jež vstoupí v platnost pro obě strany v den nebo po dni vstupu v platnost této dohody.

6. Vyvstane-li v důsledku změn této dohody nebo následných dohod uvedených v odstavci 5 jakákoli otázka týkající se provádění nebo uplatňování této dohody, mohou se strany na žádost kterékoli z nich podle potřeby vzájemně konzultovat s cílem najít pro danou otázku oboustranně uspokojivé řešení.

ČLÁNEK 1.6

Zřízení oblasti volného obchodu

Strany zřizují oblast volného obchodu v souladu s článkem XXIV GATT 1994 a článkem V GATS.

KAPITOLA 2

NÁRODNÍ ZACHÁZENÍ A PŘÍSTUP ZBOŽÍ NA TRH

ČLÁNEK 2.1

Cíl

Strany postupně a na základě vzájemnosti liberalizují obchod se zbožím v souladu s touto dohodou.

ČLÁNEK 2.2

Oblast působnosti

Není-li v této dohodě stanoveno jinak, vztahuje se tato kapitola na obchod se zbožím strany.

ČLÁNEK 2.3

Definice

Pro účely této kapitoly se rozumí:

- a) „karnetem ATA“ doklad reprodukováný v souladu s přílohou Celní úmluvy o karnetu A.T.A. pro dočasné použití zboží, podepsané v Bruselu dne 6. prosince 1961;
- b) „konzulární transakcí“ postup získání konzulární faktury či konzulárního víza k obchodní faktuře, certifikátu původu, manifestu, prohlášení o vývozu zasilatele či jiných celních dokumentů v souvislosti s dovozem zboží od konzula dovážející strany na území vyvážející strany nebo na území třetí země;
- c) „vývozním licenčním řízením“ správní řízení, jež vyžaduje, aby byla jako předběžná podmínka pro vývoz z území vyvážející strany příslušnému správnímu orgánu nebo příslušným správním orgánům podána jiná žádost nebo předložena jiná dokumentace, než je obecně vyžadováno pro účely celního odbavení;

- d) „dovozním licenčním řízením“ správní řízení, jež vyžaduje, aby byla jako předběžná podmínka pro dovoz na území dovážející strany příslušnému správnímu orgánu nebo příslušným správním orgánům podána jiná žádost nebo předložena jiná dokumentace, než je obecně vyžadováno pro účely celního odbavení;
- e) „repasovaným zbožím“ zboží zařazené do kapitol 84 až 90 nebo čísla 94.02 HS, které:
- i) se zcela nebo částečně skládá z částí získaných z použitého zboží;
 - ii) má v porovnání s rovnocenným novým zbožím podobné využití a provozní charakteristiky a
 - iii) má stejnou záruku, jaká se vztahuje na rovnocenné nové zboží;
- f) „opravou“ nebo „úpravou“ jakákoli zpracovatelská operace provedená se zbožím, bez ohledu na případné zvýšení hodnoty zboží, jejímž cílem je odstranit funkční závadu nebo materiálové poškození a jež zahrnuje obnovení původní funkce zboží nebo zajištění souladu zboží s technickými požadavky na jeho používání, bez jejichž splnění by nemohlo být nadále obvyklým způsobem používáno k účelům, k nimž bylo určeno; oprava nebo úprava zboží zahrnuje uvedení do původního stavu a údržbu, avšak nikoli operaci či postup, který:
- i) ničí základní charakteristiku zboží nebo vytváří nové či z obchodního hlediska odlišné zboží;

- ii) přeměňuje nedokončené zboží na hotové zboží nebo
 - iii) se používá k tomu, aby podstatně změnil funkci zboží, a
- g) „kategorií fáze“ časový rámec pro odstranění cel v rozmezí od nula do sedmi let, po jehož uplynutí je zboží osvobozeno od cla, není-li v příloze 2-A (Harmonogramy odstraňování cel) stanoveno jinak.

ČLÁNEK 2.4

Národní zacházení v oblasti vnitřního zdanění a vnitrostátní právní úpravy

Každá ze stran poskytne národní zacházení pro zboží druhé strany v souladu s článkem III GATT 1994, včetně jeho vysvětlujících poznámek a doplňujících ustanovení. Článek III GATT 1994 a jeho vysvětlující poznámky a doplňující ustanovení se za tímto účelem obdobně začleňují do této dohody a jsou její součástí.

ČLÁNEK 2.5

Odstraňování cel

1. Není-li v této dohodě stanoveno jinak, každá strana sníží nebo odstraní cla na zboží pocházející z druhé strany v souladu s přílohou 2-A (Harmonogramy odstraňování cel).

2. Pro účely odstavce 1 je základní celní sazbou základní sazba stanovená pro každé zboží v příloze 2-A (Harmonogramy odstraňování cel).
3. Sníží-li některá ze stran svou celní sazbu uplatňovanou podle doložky nejvyšších výhod, použije se taková celní sazba na zboží pocházející z druhé strany, je-li nižší než celní sazba stanovená podle přílohy 2-A (Harmonogramy odstraňování cel).
4. Dva roky po dni vstupu této dohody v platnost povedou strany na žádost kterékoli z nich konzultace s cílem zvážit, zda je třeba snižování nebo odstraňování cel stanovené v příloze 2-A (Harmonogramy odstraňování cel) urychlit. Výbor pro obchod může přijmout rozhodnutí o změně přílohy 2-A (Harmonogramy odstraňování cel) s cílem snižování nebo odstraňování cel urychlit.
5. Kterákoli strana může kdykoli samostatně urychlit odstraňování cel stanovené v příloze 2-A (Harmonogramy odstraňování cel) na zboží pocházející z druhé strany. Tato strana informuje druhou stranu co nejdříve před tím, než nová celní sazba nabude účinku.
6. Pokud některá ze stran samostatně urychlí odstraňování cel v souladu s odstavcem 5 tohoto článku, může zvýšit dotčená cla na úroveň stanovenou v příloze 2-A (Harmonogramy odstraňování cel) pro příslušný rok následující po jakémkoli samostatném snížení.

ČLÁNEK 2.6

Zachování současného stavu

Není-li v této dohodě stanoveno jinak, nesmí žádná ze stran zvýšit clo stanovené v příloze 2-A (Harmonogramy odstraňování cel) jako základní sazba ani přijmout nové clo na zboží pocházející z druhé strany.

ČLÁNEK 2.7

Vývozní cla, daně nebo jiné platby

1. Strana nepřijme ani neponechá v platnosti:
 - a) clo, daň nebo jinou platbu jakéhokoli druhu uloženou na vývoz zboží do druhé strany nebo v souvislosti s ním, ani
 - b) jakoukoli vnitřní daň nebo jinou platbu na zboží vyvážené do druhé strany, které převyšují daň nebo platbu, které by byly uloženy na obdobné zboží, kdyby bylo určeno pro domácí spotřebu.
2. Žádné ustanovení tohoto článku nebrání straně, aby na vývoz zboží uložila poplatek nebo platbu, které jsou povoleny podle článku 2.8 (Poplatky a formality).

ČLÁNEK 2.8

Poplatky a formality

1. Každá ze stran podle článku VIII:1 GATT 1994, včetně jeho vysvětlujících poznámek a doplňujících ustanovení, zajistí, aby byly veškeré poplatky a jiné platby jakéhokoli druhu uložené stranou na dovoz nebo vývoz zboží nebo v souvislosti s ním omezeny co do výše na částku přibližných nákladů na poskytnuté služby a nepředstavovaly nepřímou ochranu domácího zboží nebo zdanění dovozu nebo vývozu pro daňové účely.
2. Žádná ze stran neuloží poplatky ani jiné platby jakékoli povahy uvedené v odstavci 1 na valorickém základě.
3. Každá ze stran neprodleně zveřejní veškeré poplatky a jiné platby jakéhokoli druhu, které ukládá na dovoz nebo vývoz zboží nebo v souvislosti s ním, a to takovým způsobem, aby se s nimi mohli seznámit vlády, obchodníci a další zúčastněné strany.
4. Žádná ze stran nevyžaduje v souvislosti s dovozem jakéhokoli zboží druhé strany konzulární transakce, včetně souvisejících poplatků a jiných plateb jakéhokoli druhu.
5. Pro účely tohoto článku nezahrnují poplatky nebo jiné platby jakéhokoli druhu vývozní daně, cla, poplatky rovnocenné vnitřní dani nebo jiné vnitřní poplatky ukládané v souladu s článkem III:2 GATT 1994 ani antidumpingová nebo vyrovnávací cla.

ČLÁNEK 2.9

Opravené nebo upravené zboží

1. Žádná ze stran neuplatní clo na zboží, bez ohledu na jeho původ, které se zpětně doveze na její území poté, co z něj bylo dočasně vyvezeno na území druhé strany za účelem opravy nebo úpravy, bez ohledu na to, zda by taková oprava či úprava mohla být provedena na území té strany, z jejíhož území bylo zboží za účelem opravy či úpravy vyvezeno.
2. Odstavec 1 se nevztahuje na zboží dovážené do celního skladu, do zón volného obchodu nebo v podobném režimu, které je následně vyvezeno k opravě nebo úpravě a není zpětně dovezeno do celního skladu, do zón volného obchodu nebo v podobném režimu.
3. Žádná ze stran neuplatní clo na zboží, bez ohledu na jeho původ, dočasně dovezené z území druhé strany za účelem opravy nebo úpravy.

ČLÁNEK 2.10

Repasované zboží

1. Žádná ze stran nesmí poskytnout repasovanému zboží druhé strany méně příznivé zacházení, než jaké poskytuje rovnocennému novému zboží.

2. Pro upřesnění je třeba uvést, že článek 2.11 (Dovozní a vývozní omezení) se vztahuje na zákazy či omezení dovozu nebo vývozu repasovaného zboží. Pokud některá ze stran přijme nebo ponechá v platnosti zákazy či omezení dovozu nebo vývozu použitého zboží, nepoužije tato opatření na repasované zboží.

3. Kterákoli ze stran může požadovat, aby bylo repasované zboží jako takové identifikováno pro distribuci nebo prodej na jejím území a aby splňovalo všechny použitelné technické požadavky, které se vztahují na rovnocenné nové zboží.

ČLÁNEK 2.11

Dovozní a vývozní omezení

1. Žádná ze stran nepřijme ani neponechá v platnosti zákazy či omezení dovozu jakéhokoli zboží druhé strany nebo vývozu nebo prodeje na vývoz jakéhokoli zboží určeného pro území druhé strany, ledaže je to v souladu s článkem XI GATT 1994, včetně jeho vysvětlujících poznámek a doplňujících ustanovení. Článek XI GATT 1994 a jeho vysvětlující poznámky a doplňující ustanovení se za tímto účelem obdobně začleňují do této dohody a jsou její součástí.

2. Žádná ze stran nepřijme ani neponechá v platnosti:
 - a) požadavky na vývozní a dovozní ceny¹, s výjimkou případů, kdy je to povoleno při výkonu rozhodnutí o uložení vyrovnávacího a antidumpingového cla a závazků, nebo
 - b) dovozní licence podmíněné splněním výkonnostního požadavku.

ČLÁNEK 2.12

Označování původu

1. Pokud Nový Zéland požaduje při dovozu zboží z Unie značku původu, uzná Nový Zéland značku původu „Made in the EU“ za podmíněk, které nejsou méně příznivé než podmínky pro značky původu některého členského státu.
2. Pro účely značky původu „Made in the EU“ považuje Nový Zéland Unii za jediné území.

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že účelem tohoto písmene není bránit straně v tom, aby se při určování použitelné celní sazby v souladu s touto dohodou spoléhala na cenu dovozu.

ČLÁNEK 2.13

Dovozní licenční řízení

1. Každá ze stran zavede a spravuje dovozní licenční řízení v souladu s články 1 až 3 dohody o dovozních licencích. Za tímto účelem se články 1 až 3 dohody o dovozních licencích obdobně začleňují do této dohody a jsou její součástí.
2. Zavede-li některá ze stran nové dovozní licenční řízení nebo změní některé stávající dovozní licenční řízení, oznámí to druhé straně neprodleně a v každém případě nejpozději 60 dnů po dni zveřejnění příslušného řízení. Toto oznámení musí obsahovat informace uvedené v čl. 5 odst. 2 dohody o dovozních licencích. Má se za to, že strana tuto oznamovací povinnost splnila, pokud oznámí Výboru WTO pro dovozní licence zřízenému článkem 4 dohody o dovozních licencích zavedení nového dovozního licenčního řízení nebo změny určitého stávajícího dovozního licenčního řízení, včetně informací uvedených v čl. 5 odst. 2 uvedené dohody.
3. Na žádost kterékoli ze stran poskytne druhá strana neprodleně veškeré relevantní informace, včetně informací uvedených v čl. 5 odst. 2 dohody o dovozních licencích, o jakémkoli dovozním licenčním řízení, které hodlá zavést nebo které zachovává, a o veškerých změnách stávajících dovozních licenčních řízení.

4. Pokud některá ze stran zamítne žádost o dovozní licenci týkající se zboží druhé strany, vysvětlí toto zamítnutí žadateli písemně na jeho žádost v přiměřené lhůtě po jejím obdržení.

ČLÁNEK 2.14

Vývozní licenční řízení

1. Každá ze stran zveřejní jakékoli nové vývozní licenční řízení nebo jakoukoli změnu některého stávajícího vývozního licenčního řízení takovým způsobem, aby se s nimi mohli seznámit vlády, obchodníci a další zúčastněné strany. Toto zveřejnění se uskuteční, kdykoli je to proveditelné, nejpozději 45 dnů před tím, než nové vývozní licenční řízení nebo změna některého stávajícího vývozního licenčního řízení nabude účinku, a v každém případě nejpozději ke dni, kdy nové vývozní licenční řízení nebo změna některého vývozního licenčního řízení nabude účinku.

2. Každá ze stran zajistí, aby při zveřejňování vývozních licenčních řízení uvedla tyto informace:

- a) znění svých vývozních licenčních řízení nebo znění jakýchkoli změn, které v těchto řízeních provede;
- b) zboží, na něž se vztahují jednotlivá vývozní licenční řízení;

- c) pro každé vývozní licenční řízení popis postupu podání žádosti o licenci a veškerá kritéria, která musí žadatel splňovat, aby byl způsobilý k podání žádosti o licenci, jako je držení povolení k výkonu činnosti, vytvoření nebo udržování investice nebo provoz prostřednictvím určité formy usazení na území strany;
- d) kontaktní místo nebo místa, kde mohou zúčastněné osoby získat další informace o podmínkách pro získání vývozní licence;
- e) správní orgán či orgány, kterým se má podat žádost o licenci nebo předložit jiná příslušná dokumentace;
- f) popis všech opatření prováděných v průběhu vývozního licenčního řízení;
- g) dobu platnosti jednotlivých vývozních licenčních řízení, pokud tato řízení nezůstanou v platnosti až do odvolání nebo revize, jež povede k novému zveřejnění;
- h) pokud má daná strana v úmyslu využívat vývozní licenční řízení ke správě určité vývozní kvóty, celkové množství a případně hodnotu této kvóty a datum jejího otevření a uzavření a
- i) veškeré výjimky, které nahrazují požadavek na získání vývozní licence, způsob, jak se o tyto výjimky žádá nebo jak se používají, a kritéria pro jejich udělení.

3. Do 30 dnů po dni vstupu této dohody v platnost oznámí každá ze stran druhé straně svá stávající vývozní licenční řízení. Zavede-li některá ze stran nové vývozní licenční řízení nebo změnu některého stávajícího licenčního řízení, oznámí to druhé straně do 60 dnů po dni zveřejnění nového vývozního licenčního řízení nebo změny některého stávajícího licenčního řízení. Toto oznámení musí obsahovat odkaz na zdroj či zdroje, kde jsou informace uvedené v odstavci 2 zveřejněny, a ve vhodných případech adresu příslušných vládních internetových stránek.

4. Pro upřesnění je třeba uvést, že žádné ustanovení tohoto článku nevyžaduje, aby strana udělila vývozní licenci, ani nebrání straně v plnění jejich závazků podle rezolucí Rady bezpečnosti OSN, jakož i v rámci mnohostranných režimů nešíření a ujednání o kontrole vývozu, včetně:

- a) Wassenaarského ujednání o vývozních kontrolách konvenčních zbraní a zboží a technologií dvojího užití, podepsaného v Haagu dne 19. prosince 1995;
- b) Úmluvy o zákazu vývoje, výroby, hromadění zásob a použití chemických zbraní a o jejich zničení, podepsané v Paříži dne 13. ledna 1993;
- c) Úmluvy o zákazu vývoje, výroby a hromadění zásob bakteriologických (biologických) a toxinových zbraní a o jejich zničení, podepsané v Londýně, Moskvě a Washingtonu dne 10. dubna 1972;
- d) Smlouvy o nešíření jaderných zbraní, podepsané v Londýně, Moskvě a Washingtonu dne 1. července 1968, a

- e) Australské skupiny, Skupiny jaderných dodavatelů a režimu kontroly raketových technologií.

ČLÁNEK 2.15

Míry využití preferencí

1. Pro účely sledování, jak tato dohoda funguje, a výpočtu měr využití preferencí si strany každoročně vyměňují komplexní dovozní statistiky za období začínající jeden rok po dni vstupu této dohody v platnost a končící deset let po dokončení odstraňování cel pro veškeré zboží v souladu s přílohou 2-A (Harmonogramy odstraňování cel). Nerozhodne-li Výbor pro obchod jinak, prodlužuje se toto období automaticky o pět let a poté může zmíněný výbor rozhodnout o jeho dalším prodloužení.
2. Výměna dovozních statistik zahrnuje dostupné údaje týkající se posledního roku, včetně hodnoty a případně objemu, na úrovni celních položek pro dovoz zboží druhé strany, na které se vztahuje preferenční celní zacházení podle této dohody, a pro dovoz zboží, na něž se vztahuje nepreferenční zacházení, včetně různých režimů používaných stranami při dovozu. Tyto statistiky, jakož i míry využití preferencí mohou být předloženy Výboru pro obchod za účelem výměny názorů.

ČLÁNEK 2.16

Dočasné použití

1. Pro účely tohoto článku se „dočasným použitím“ rozumí celní režim, v němž může určité zboží, včetně dopravních prostředků, vstoupit na území strany s podmíněným osvobozením od platby dovozních cel a daní a bez uplatnění zákazů dovozu či omezení hospodářské povahy, za podmínky, že je dovezeno za určitým konkrétním účelem a je určeno ke zpětnému vývozu ve stanovené lhůtě, aniž by došlo k jakékoli změně, s výjimkou běžných odpisů v důsledku použití tohoto zboží.
2. Každá ze stran povolí dočasné použití v souladu se svými právními předpisy nebo postupy pro následující zboží bez ohledu na jeho původ:
 - a) profesionální vybavení, včetně vybavení pro tisk nebo televizi, programové vybavení a vysílací a kinematografické zařízení, nezbytné pro výkon obchodní činnosti, živnosti nebo povolání osoby, která navštěvuje území druhé strany za účelem plnění určitého úkolu;
 - b) zboží, včetně součástí, přídavných přístrojů a příslušenství, určené k vystavování nebo použití na výstavách, veletrzích, zasedáních nebo podobných akcích;

- c) komerční vzorky a reklamní filmy a nahrávky (nahrané vizuální nosiče nebo zvukové materiály, sestávající v zásadě z obrazu nebo zvuku, zobrazující povahu nebo fungování zboží nebo služeb nabízených k prodeji nebo leasingu osobou usazenou nebo s bydlištěm na území některé ze stran, pokud jsou takové materiály vhodné pro předvedení potenciálním zákazníkům, avšak nejsou určeny k vysílání široké veřejnosti), a
 - d) zboží dovážené pro sportovní účely, včetně soutěží, předváděcích akcí, tréninků, závodů nebo podobných akcí.
3. Každá ze stran přijímá pro dočasné použití zboží uvedeného v odstavci 2 karnety ATA vydané v druhé straně, které zde byly potvrzeny, za něž se zaručila sdružení tvořící součást řetězce mezinárodních záruk, které ověřily příslušné orgány a které jsou platné na území dovážející strany.
4. Každá ze stran určí dobu, po kterou může zboží zůstat v režimu dočasného použití. Počáteční období může strana samostatně prodloužit.
5. Každá ze stran může požadovat, aby zboží, na které se vztahuje dočasné použití:
- a) bylo používáno výhradně státním příslušníkem nebo rezidentem druhé strany nebo pod jeho osobním dohledem při výkonu podnikatelské činnosti, živnosti, povolání nebo sportu vykonávaného tímto státním příslušníkem nebo rezidentem;
 - b) nebylo v době, kdy se nachází na jejím území, prodáno, pronajato, zlikvidováno ani převedeno;

- c) bylo doprovázeno jistotou, která je v souladu se závazky dovážející strany podle příslušných mezinárodních celních úmluv, k nimž přistoupila;
- d) bylo při dovozu a vývozu identifikováno;
- e) bylo vyvezeno v den odjezdu státního příslušníka nebo rezidenta uvedeného v písmenu a) nebo před jeho odjezdem nebo ve lhůtě související s účelem dočasného použití, kterou může strana stanovit, nebo během jednoho roku, není-li tato lhůta prodloužena;
- f) nebylo použité v množství větším, než je přiměřené zamýšlenému použití, nebo
- g) bylo jinak přípustné na území strany podle jejího práva.

6. Není-li splněna kterákoli z podmínek, které může strana uložit podle odstavce 5, může tato strana uplatnit clo a jakoukoli jinou platbu, které by za normálních okolností byly za zboží splatné, jakož i jakékoli jiné poplatky nebo sankce stanovené v jejím právu.

7. Každá ze stran povolí, aby zboží dočasně použité podle tohoto článku bylo zpětně vyvezeno přes jiné místo odeslání schválené celními orgány, než přes které bylo dovezeno.

8. Strana zbaví dovozce nebo jinou osobu odpovědnou za zboží dočasně použité podle tohoto článku odpovědnosti za nevyvezení zboží dočasně použitého podle tohoto článku poté, co dovážející straně uspokojivě prokáže, že dotyčné zboží bylo zničeno nebo nenahraditelně ztraceno, v souladu s celními předpisy této strany.

ČLÁNEK 2.17

Bezcelní vstup obchodních vzorků zanedbatelné hodnoty a tištěného reklamního materiálu

1. Každá strana v souladu se svými právními předpisy nebo postupy povolí bezcelní vstup obchodních vzorků zanedbatelné hodnoty a tištěného reklamního materiálu dovezených z druhé strany bez ohledu na jejich původ.
2. Strana může definovat obchodní vzorky zanedbatelné hodnoty jako vzorky:
 - a) jejichž hodnota, jednotlivě nebo v souhrnu zásilky, nepřesahuje částku stanovenou v právu, nebo
 - b) jež jsou označené, roztržené, perforované nebo jinak upravené, aby nebyly vhodné k prodeji nebo použití jinak než jako obchodní vzorky.
3. Tištěné reklamní materiály jsou definovány jako zboží zařazené do kapitoly 49 HS, včetně brožur, prospektů, letáků, obchodních katalogů, ročenek vydávaných obchodními sdruženími, turistických propagačních materiálů a plakátů, které slouží k propagaci, představení a inzerci zboží nebo služby, jsou určeny především k inzerci zboží nebo služby a jsou poskytovány bezplatně.

ČLÁNEK 2.18

Zvláštní opatření týkající se řízení preferenčního zacházení

1. Strany spolupracují při předcházení, odhalování a potírání porušování celních předpisů týkajících se preferenčního zacházení poskytovaného podle této kapitoly v souladu s kapitolou 3 (Pravidla původu a postupy pro stanovení původu) této dohody a s hlavy I, III, IV a V CCMAA.
2. Strana může dočasně pozastavit příslušné preferenční zacházení se zbožím v souladu s postupem stanoveným v odstavcích 3 až 5, pokud:
 - a) na základě objektivních, přesvědčivých a ověřitelných informací zjistila, že došlo k systematickému a odvětvovému porušování celních předpisů v souvislosti s preferenčním zacházením poskytovaným podle této kapitoly, které mělo za následek významnou ztrátu příjmů této strany, a
 - b) druhá strana opakovaně a neodůvodněně odmítá spolupráci nebo jinak nespolupracuje, pokud jde o porušení celních předpisů uvedená v písmenu a).
3. Strana, která učinila zjištění uvedené v odst. 2 písm. a), to bez zbytečného odkladu oznámí Výboru pro obchod a zahájí konzultace s druhou stranou v tomto výboru s cílem dosáhnout oboustranně přijatelného řešení.

4. Pokud se strany nedohodnou na přijatelném řešení do tří měsíců od oznámení uvedeného v odstavci 3, může strana, která učinila zjištění, rozhodnout o dočasném pozastavení příslušného preferenčního zacházení s dotčeným zbožím. Dočasné pozastavení se vztahuje pouze na ty obchodníky, u nichž se obě strany během konzultací uvedených v odstavci 3 shodly na zjištění, že se podílely na porušování celních předpisů. Takové dočasné pozastavení se bez zbytečného odkladu oznámí Výboru pro obchod.

5. Pokud některá ze stran učiní zjištění uvedené v odst. 2 písm. a) a do tří měsíců od oznámení uvedeného v odstavci 4 zjistí, že dočasné pozastavení podle odstavce 4 bylo neúčinné při potírání porušování celních předpisů v souvislosti s preferenčním zacházením poskytovaným podle této kapitoly, může rozhodnout o dočasném pozastavení příslušného preferenčního zacházení s dotčeným zbožím. Strana může rovněž rozhodnout o dočasném pozastavení příslušného preferenčního zacházení s dotčeným zbožím, pokud se během konzultací uvedených v odstavci 3 nebyly strany schopny shodnout na zjištění, kteří obchodníci se na porušování celních předpisů podíleli. Takové dočasné pozastavení se bez zbytečného odkladu oznámí Výboru pro obchod.

6. Dočasná pozastavení uvedená v tomto článku se použijí pouze po dobu nezbytnou k ochraně finančních zájmů dotčené strany a v žádném případě se nepoužijí déle než šest měsíců. Pokud podmínky, které vedly k počátečnímu dočasnému pozastavení, přetrvávají i po uplynutí šestiměsíční lhůty, může dotčená strana po oznámení druhé straně rozhodnout o prodloužení dočasného pozastavení. Každé takové pozastavení je předmětem pravidelných konzultací ve Výboru pro obchod.

7. Každá ze stran zveřejní v souladu se svými vnitřními postupy oznámení pro dovozce v souvislosti s jakýmkoli rozhodnutím o dočasném pozastavení podle tohoto článku.

8. Bez ohledu na odstavec 5, pokud je dovozce schopen přesvědčit celní orgán dovážející strany, že dotčené zboží je plně v souladu s celními předpisy dovážející strany, požadavky této dohody a jakýmkoli dalšími podmínkami souvisejícími s dočasným pozastavením stanoveným dovážející stranou v souladu s jejím právem, umožní dovážející strana dovozci požádat o preferenční zacházení a vymáhat všechna cla zaplacená nad použitelné preferenční celní sazby při dovozu dotčeného zboží.

ČLÁNEK 2.19

Výbor pro obchod se zbožím

1. Tento článek doplňuje a dále upřesňuje článek 24.4 (Specializované výbory).
2. Mezi funkce Výboru pro obchod se zbožím ve vztahu k této kapitole patří:
 - a) podpora obchodu se zbožím mezi stranami, mimo jiné prostřednictvím konzultací o urychlení odstraňování cel podle této dohody;
 - b) pohotové řešení překážek obchodu se zbožím mezi stranami;

- c) aniž je dotčena kapitola 26 (Řešení sporů), konzultace a úsilí o vyřešení jakýchkoli otázek týkajících se této kapitoly, včetně rozdílů, které mohou mezi stranami vzniknout v záležitostech týkajících se zařazení zboží podle harmonizovaného systému a přílohy 2-A (Harmonogramy odstraňování cel) nebo změny struktury kódů harmonizovaného systému nebo nomenklatur každé strany, aby se zajistilo, že nedojde ke změně povinností každé ze stran podle přílohy 2-A (Harmonogramy odstraňování cel);
- d) sledování měř využití preferencí a statistik, jejichž údaje může Výbor pro obchod se zbožím předložit Výboru pro obchod k výměně názorů, a
- e) spolupráce s jakýmkoli specializovaným výborem nebo jiným orgánem zřízeným nebo pověřeným jednat podle této dohody v otázkách, které mohou být pro tento specializovaný výbor nebo jiný orgán relevantní.

ČLÁNEK 2.20

Kontaktní místa

Do 90 dnů po dni vstupu této dohody v platnost určí každá ze stran kontaktní místo pro usnadnění komunikace mezi stranami v záležitostech, na které se vztahuje tato kapitola, a oznámí druhé straně jeho kontaktní údaje. Každá ze stran neprodleně oznámí druhé straně jakoukoli změnu těchto kontaktních údajů.

KAPITOLA 3

PRAVIDLA PŮVODU A POSTUPY STANOVENÍ PŮVODU

ODDÍL A

PRAVIDLA PŮVODU

ČLÁNEK 3.1

Definice

Pro účely této kapitoly se rozumí:

- a) „zásilkou“ produkt, který buď zasílá současně odesílatel příjemci, nebo který je přepravován od odesílatele k příjemci na podkladě jediného přepravního dokladu, nebo pokud tento doklad neexistuje, na podkladě jediné faktury;
- b) „vývozcem“ osoba nacházející se v některé ze stran, která v souladu s požadavky stanovenými právními předpisy této strany vyváží nebo vyrábí původní produkt a vyhotovuje deklaráci o původu;
- c) „dovozcem“ osoba, která dováží původní produkt a žádá pro něj preferenční sazební zacházení;

- d) „materiálem“ jakákoli látka použitá při výrobě produktu včetně jakýchkoli příměsí, surovin, částí nebo součástí;
- e) „nepůvodním materiálem“ materiál, který podle této kapitoly nelze kvalifikovat jako původní, včetně materiálu, jehož status původu nelze určit;
- f) „produktem“ výsledek výroby, a to i v případě, že je určen k použití jako materiál k výrobě jiného produktu, a
- g) „výrobou“ jakýkoli druh opracování nebo zpracování včetně sestavování.

ČLÁNEK 3.2

Obecné požadavky na původní produkty

1. Pro účely uplatňování preferenčního sazebního zacházení jednou stranou na původní zboží druhé strany v souladu s touto dohodou za předpokladu, že produkt splňuje veškeré další příslušné požadavky této kapitoly, se produkt považuje za pocházející z druhé strany, pokud byl:
 - a) zcela získán v této straně ve smyslu článku 3.4 (Zcela získané produkty);
 - b) vyroben v této straně výhradně z původních materiálů, nebo

- c) vyroben v této straně a obsahuje nepůvodní materiály, jestliže splňuje požadavky stanovené v příloze 3-B (Specifická pravidla původu produktu).
2. Pokud produkt získal status původu, nepovažují se nepůvodní materiály použité při jeho výrobě za nepůvodní, jestliže se tento produkt začlení jako materiál do jiného produktu.
 3. Podmínky pro získání statusu původu musí být na Novém Zélandu nebo v Unii splňovány nepřetržitě.

ČLÁNEK 3.3

Kumulace původu

1. Produkt pocházející z některé strany se považuje za produkt pocházející z druhé strany, jestliže je v druhé straně použit jako materiál při výrobě jiného produktu.
2. Pro účely určení, zda produkt pochází z druhé strany, je možné zohlednit výrobu provedenou na nepůvodním materiálu v jedné ze stran.
3. Odstavce 1 a 2 se nepoužijí, pokud výroba uskutečněná ve druhé straně nepřesahuje jednu nebo více z operací uvedených v článku 3.6 (Nedostatečné opracování nebo zpracování).

4. Aby vývozce mohl vyplnit deklaraci o původu uvedenou v čl. 3.16 (Žádost o preferenční sazební zacházení) odst. 2 písm. a) pro nepůvodní materiál, musí od svého dodavatele obdržet prohlášení dodavatele podle přílohy 3-D (Prohlášení dodavatele podle čl. 3.3 (Kumulace původu) odst. 4 nebo rovnocenný doklad obsahující stejné informace, které popisují dotyčné nepůvodní materiály dostatečně podrobně, aby je bylo možné identifikovat.

ČLÁNEK 3.4

Zcela získané produkty

1. Za zcela získané v některé ze stran se považují:
 - a) nerostná nebo v přírodě se vyskytující látka vytěžená nebo získaná z půdy nebo mořského dna strany;
 - b) rostlina nebo zelenina vypěstovaná nebo sklizená ve straně;
 - c) živé zvíře narozené či vylíhnuté a odchované ve straně;
 - d) produkt získaný ze živého zvířete chovaného ve straně;
 - e) produkt z poraženého zvířete narozeného či vylíhnutého a odchovaného ve straně;

- f) produkt získaný z lovu nebo rybolovu prováděného ve straně, ne však za vnějšími hranicemi jejího teritoriálního moře;
- g) produkt získaný z akvakultury ve straně, pokud jsou vodní organismy, což zahrnuje ryby, měkkýše, korýše, jiné vodní bezobratlé a vodní rostliny, vyprodukované z násadového materiálu, jako jsou jikry, raný plůdek, plůdek či larvy, zásahem do procesu chovu či růstu s cílem zvýšit produkci, jako například pravidelné dosazování násad, krmení nebo ochrana před dravci;
- h) produkt mořského rybolovu a jiný produkt získaný v souladu s mezinárodním právem z moře mimo pobřežní vody plavidlem strany;
- i) produkt zhotovený na zpracovatelských plavidlech strany výhradně z produktů uvedených v písmenu h);
- j) produkt získaný nebo vytěžený stranou nebo osobou strany z mořského dna nebo podloží mimo jakékoli teritoriální moře, za předpokladu, že tato strana nebo osoba této strany má právo toto mořské dno nebo podloží v souladu s mezinárodním právem používat;
- k) odpad nebo šrot pocházející z výrobních operací provedených ve straně;
- l) použitý produkt sebraný ve straně, který je vhodný pouze k opětovnému získání surovin, včetně těchto surovin, a
- m) produkt vyrobený ve straně výhradně z produktů uvedených v písmenech a) až l).

2. Pojmy „plavidlo strany“ v odst. 1 písm. h) a „zpracovatelské plavidlo strany“ v odst. 1 písm. i) se rozumí plavidlo nebo zpracovatelské plavidlo, které:

a) je registrováno v členském státě nebo na Novém Zélandu;

b) pluje pod vlajkou členského státu nebo Nového Zélandu a

c) splňuje jednu z těchto podmínek:

i) je nejméně z 50 % vlastněno státními příslušníky členského státu nebo Nového Zélandu,
nebo

ii) je vlastněno jednou nebo více právními osobami, které:

A) mají sídlo a hlavní provozovnu v členském státě nebo na Novém Zélandu a

B) jsou nejméně z 50 % vlastněny veřejnými subjekty nebo osobami členského státu
nebo Nového Zélandu.

ČLÁNEK 3.5

Odchytky

1. Jestliže nepůvodní materiály použité při výrobě produktu nesplňují požadavky stanovené v příloze 3-B (Specifická pravidla původu produktu), považuje se produkt za pocházející z některé strany, pokud:
 - a) u všech produktů, s výjimkou produktů zařazených do kapitol 50 až 63 HS, hodnota nepůvodních materiálů použitých při jejich výrobě nepřesahuje 10 % ceny produktu ze závodu;
 - b) u produktů zařazených do kapitol 50 až 63 HS platí tolerance stanovené v poznámkách 7 a 8 přílohy 3-A (Úvodní poznámky ke specifickým pravidlům původu produktu).
2. Odstavec 1 se nepoužije, jestliže hodnota nebo hmotnost nepůvodních materiálů použitých při výrobě produktu překročí kterýkoli procentní podíl nejvyšší přípustné hodnoty nebo hmotnosti nepůvodních materiálů uvedený v požadavcích stanovených v příloze 3-B (Specifická pravidla původu produktu).
3. Odstavec 1 se nepoužije na produkty zcela získané ve straně ve smyslu článku 3.4 (Zcela získané produkty). Vyžaduje-li příloha 3-B (Specifická pravidla původu produktu), aby materiály použité při výrobě produktu byly zcela získané ve straně ve smyslu článku 3.4 (Zcela získané produkty), použijí se odstavce 1 a 2 tohoto článku.

ČLÁNEK 3.6

Nedostatečné opracování nebo zpracování

1. Bez ohledu na čl. 3.2 (Obecné požadavky na původní produkty) odst. 1 písm. c) se produkt nepovažuje za pocházející ze strany, pokud jeho výroba ve straně sestává pouze z jedné nebo více z těchto operací provedených na nepůvodních materiálech:
 - a) konzervační postupy, jako jsou sušení, zmrazení, nakládání do slaného nálevu nebo jiné podobné postupy, jejichž jediným účelem je zajištění uchování produktu v dobrém stavu během přepravy a skladování¹;
 - b) rozdělování nebo spojování nákladových kusů;
 - c) mytí, praní nebo čištění; zbavování prachu, oxidu, oleje, nátěru nebo jiných povrchových vrstev;
 - d) žehlení nebo mandlování textilií a textilních výrobků;
 - e) prosté natírání a leštění;
 - f) loupání a částečné nebo úplné mletí rýže; leštění a hlazení obilovin a rýže;

¹ V souvislosti s písmenem a) se konzervační postupy, jako jsou chlazení, zmrazení nebo větrání, považují za nedostatečné, zatímco operace jako nakládání, sušení nebo uzení, jejichž účelem je dodat produktu zvláštní nebo jiné vlastnosti, se za nedostatečné nepovažují.

- g) operace spočívající v barvení cukru nebo přidávání aromatických přípravků do cukru nebo tvarování cukru, částečné nebo úplné mletí krystalového cukru;
- h) loupání, vypeckování a louskání ovoce, ořechů a zeleniny;
- i) broušení, prosté mletí nebo prosté řezání;
- j) prosévání, prohazování, třídění, zařazování, srovnávání, sdružování, včetně vytváření souprav produktů;
- k) prosté plnění do lahví, konzerv, baněk, pytlů, beden nebo krabic, upevňování na podložky nebo desky a veškeré ostatní prosté balicí operace;
- l) připevňování nebo tisk značek, štítků, log a jiných obdobných rozlišovacích znaků na produkt nebo jeho obal;
- m) prosté mísení produktů, též různých druhů; mísení cukru s jakýmkoli materiálem;
- n) prosté přidání vody nebo zředění vodou nebo jinou látkou, které podstatně nemění vlastnosti produktu, nebo dehydratace nebo denaturace produktu;
- o) prosté sestavování součástí produktu na úplný produkt nebo rozkládání produktu na části nebo

p) porážení zvířat.

2. Pro účely odstavce 1 se operace považují za prosté, jestliže k jejich provádění nejsou nutné žádné zvláštní dovednosti nebo stroje, přístroje či zařízení pro tyto úkony zvláště vyrobené nebo nainstalované.

ČLÁNEK 3.7

Určující jednotka

1. Pro účely této kapitoly je určující jednotkou konkrétní produkt, který je považován za základní jednotku při zařazování produktu do harmonizovaného systému.

2. Sestává-li zásilka z více stejných produktů zařazených do stejného čísla harmonizovaného systému, zohlední se při použití této kapitoly každý jednotlivý produkt samostatně.

ČLÁNEK 3.8

Obalové materiály a přepravní kontejnery

Obalové materiály a přepravní kontejnery, které se používají k ochraně produktu při přepravě, se při určování statusu původu produktu nezohledňují.

ČLÁNEK 3.9

Obalové materiály a kontejnery pro maloobchodní prodej

1. Obalové materiály a kontejnery, v nichž je produkt balen pro maloobchodní prodej, jsou-li zařazeny spolu s tímto produktem, se nezohlední při určování toho, zda u všech nepůvodních materiálů použitých při výrobě produktu došlo k příslušné změně sazebního zařazení nebo specifické výrobní nebo zpracovatelské operaci, jak je stanoveno v příloze 3-B (Specifická pravidla původu produktu), nebo zda je produkt zcela získaný v některé ze stran ve smyslu článku 3.4 (Zcela získané produkty).
2. Jestliže se na produkt vztahuje požadavek na hodnotu stanovený v příloze 3-B (Specifická pravidla původu produktu), hodnota obalových materiálů a kontejnerů, v nichž je produkt balen pro maloobchodní prodej, jsou-li zařazeny spolu s tímto produktem, se při výpočtu pro účely uplatnění požadavku na hodnotu produktu zohlední jako původní nebo nepůvodní, podle okolností.

ČLÁNEK 3.10

Příslušenství, náhradní díly a nástroje

1. Pro účely tohoto článku jsou příslušenství, náhradní díly, nástroje a instrukční nebo jiné informační materiály produktu zahrnuty v případě, že:
 - a) jsou zařazeny, dodány a fakturovány spolu s produktem a

b) jejich typ, množství a hodnota jsou obvyklé pro dotčený produkt.

2. Při určování, zda produkt:

a) je zcela získaný v některé ze stran ve smyslu článku 3.4 (Zcela získané produkty) nebo splňuje požadavek na výrobní postup nebo změnu sazebního zařazení stanovený v příloze 3-B (Specifická pravidla původu produktu), se příslušenství, náhradní díly, nástroje a instrukční nebo jiné informační materiály dotčeného produktu nezohlední;

b) splňuje požadavek na hodnotu stanovený v příloze 3-B (Specifická pravidla původu produktu), se při výpočtu pro účely uplatnění požadavku na hodnotu produktu zohlední hodnota příslušenství, náhradních dílů, nástrojů a instrukčních nebo jiných informačních materiálů dotčeného produktu jako původních nebo nepůvodních materiálů, podle okolností.

ČLÁNEK 3.11

Soupravy

Soupravy ve smyslu všeobecného pravidla 3 písm. a) a b) pro výklad harmonizovaného systému se považují za původní produkt strany, jestliže mají status původu všechny součásti, z nichž se skládají. Je-li souprava složena z původních i nepůvodních součástí, považuje se souprava jako celek za pocházející z jedné ze stran, pokud hodnota nepůvodních součástí nepřesahuje 15 % ceny této soupravy ze závodu.

ČLÁNEK 3.12

Neutrální prvky

Při určování, zda produkt pochází ze strany, není nutné zjišťovat status původu těchto neutrálních prvků:

- a) energie a paliv;
- b) zařízení a vybavení, včetně produktů určených k jejich údržbě;
- c) strojů, nástrojů, matric a forem;
- d) náhradních dílů a materiálů použitých při údržbě zařízení a budov;
- e) maziv, tuků, přísad a ostatních materiálů použitých při výrobě nebo použitých k provozu zařízení a budov;
- f) rukavic, brýlí, obuvi, oděvů, bezpečnostního vybavení a zásob;
- g) zařízení, přístrojů a materiálů pro zkoušení nebo kontrolu produktu;
- h) katalyzátorů a rozpouštědel a

- i) ostatních materiálů, které nejsou součástí produktu ani se nemají stát součástí konečného složení produktu.

ČLÁNEK 3.13

Metoda oddělené účetní evidence zastupitelných materiálů a zastupitelných produktů

1. Pro účely tohoto článku se „zastupitelnými materiály“ nebo „zastupitelnými produkty“ rozumějí materiály nebo produkty stejného druhu a obchodní kvality a se stejnými technickými a fyzickými vlastnostmi, které od sebe nelze rozeznat pro účely určení jejich původu.
2. Původní a nepůvodní zastupitelné materiály nebo zastupitelné produkty musí být během skladování fyzicky oddělené, aby byl zachován jejich status původu.
3. Bez ohledu na odstavec 2 lze použít původní a nepůvodní zastupitelné materiály při výrobě produktu bez toho, aby byly během skladování fyzicky odděleny, za předpokladu, že se použije metoda oddělené účetní evidence.
4. Bez ohledu na odstavec 2 lze původní a nepůvodní zastupitelné produkty zařazené do kapitol 10, 15, 27, 28, 29, čísel 32.01 až 32.07 nebo čísel 39.01 až 39.14 HS skladovat v jedné ze stran před vývozem do druhé strany, aniž by byly fyzicky odděleny, za předpokladu, že se použije metoda oddělené účetní evidence.

5. Metoda oddělené účetní evidence uvedená v odstavcích 3 a 4 se používá v souladu s metodou řízení zásob podle účetních zásad, které jsou obecně uznávány ve straně, kde se metoda oddělené účetní evidence použije.

6. Metodou oddělené účetní evidence je jakákoli metoda, která zajišťuje, aby v žádném okamžiku nezískaly status původu žádné další produkty, než by tomu bylo v případě, kdy by materiály nebo produkty byly fyzicky odděleny.

ČLÁNEK 3.14

Vrácené produkty

Je-li původní produkt některé strany, který z ní byl strany vyvezen do třetí země, do této strany vrácen, považuje se za původní, pouze pokud vrácený produkt:

- a) je tentýž jako produkt vyvezený a
- b) nebyl podroben jiným úkonům než těm, které byly nezbytné pro jeho uchování v nezměněném stavu po dobu pobytu ve třetí zemi, do níž byl vyvezen, nebo při svém vývozu.

ČLÁNEK 3.15

Neměnnost

1. Původní produkt deklarovaný k domácímu použití v dovážející straně nesmí být po vývozu a před tím, než je deklarován k domácímu použití, pozměněn, jakýmkoli způsobem přetvořen nebo podroben žádným úkonům kromě těch, které jej mají uchovat v dobrém stavu, nebo jiných, než je přidání nebo připevnění značek, štítků, pečeti či jakékoli jiné dokumentace, aby byl zajištěn soulad se specifickými požadavky dovážející strany.
2. Původní produkt je možné skladovat nebo vystavovat ve třetí zemi za předpokladu, že v ní není propuštěn do volného oběhu.
3. Aniž je dotčen oddíl B (Postupy pro stanovení původu) této kapitoly, může k rozdělení zásilek dojít ve třetí zemi, pokud v ní nejsou propuštěny do volného oběhu.
4. V případě pochybností o dodržení souladu s požadavky uvedenými v odstavcích 1 až 3 může celní orgán dovážející strany požádat dovozce o důkaz souladu s těmito požadavky, který lze poskytnout jakýmkoli způsobem, včetně smluvních přepravních dokumentů, jako jsou konosamenty, faktických či konkrétních důkazů založených na značení nebo číslování balíků nebo jakýchkoli důkazů týkajících se samotného produktu.

ODDÍL B

POSTUPY STANOVENÍ PŮVODU

ČLÁNEK 3.16

Žádost o preferenční sazební zacházení

1. Dovážející strana poskytne preferenční sazební zacházení pro produkt pocházející z druhé strany na základě žádosti o preferenční sazební zacházení podané dovozcem. Dovozece odpovídá za správnost žádosti o preferenční sazební zacházení a za soulad s požadavky stanovenými v této kapitole.
2. Žádost o preferenční sazební zacházení se zakládá buď:
 - a) na deklaraci o původu uvádějící, že produkt je původní, vyhotovené vývozcem, nebo
 - b) na informovanosti dovozce o tom, že produkt je původní.
3. Žádost o preferenční sazební zacházení a její základ uvedený v odst. 2 písm. a) nebo b) se uvede v celním dovozním prohlášení v souladu s právem dovážející strany.

4. Dovozece, který žádá o preferenční sazební zacházení na základě deklarace o původu uvedené v odst. 2 písm. a), uchovává tuto deklaraci o původu a celnímu orgánu dovážející strany poskytne na žádost její kopii.

ČLÁNEK 3.17

Žádost o preferenční sazební zacházení po dovozu

1. Pokud dovozce v době dovozu nepožádal o preferenční sazební zacházení a produkt by byl v této době pro preferenční sazební zacházení způsobilý, poskytne dovážející strana preferenční sazební zacházení a vrátí nebo promine veškeré zaplacené přeplatky cla.
2. Dovážející strana může jako podmínku pro poskytnutí preferenčního sazebního zacházení podle odstavce 1 požadovat, aby dovozce podal žádost o preferenční sazební zacházení a poskytl základ pro žádost podle čl. 3.16 (Žádost o preferenční sazební zacházení) odst. 2. Taková žádost musí být podána nejpozději tři roky po dni dovozu nebo v delší lhůtě, pokud tak právo dovážející strany stanoví.

ČLÁNEK 3.18

Deklarace o původu

1. Deklaraci o původu vyhotoví vývozce produktu na základě informací prokazujících, že produkt je původní, včetně informací o statusu původu případných materiálů použitých při jeho výrobě. Vývozce odpovídá za správnost deklaráce o původu a uvedených informací.
2. Deklarace o původu se vyhotoví za použití jednoho z jazykových znění uvedených v příloze 3-C (Znění deklaráce o původu) na faktuře nebo jiném dokladu, který dostatečně podrobně popisuje původní produkt, aby byla možná jeho identifikace¹. Dovážející strana nesmí od dovozce požadovat, aby předložil překlad deklaráce o původu.
3. Deklarace o původu platí jeden rok ode dne svého vyhotovení.
4. Deklarace o původu se může použít na:
 - a) jednorázovou zásilku jednoho nebo více produktů dovážených do některé ze stran, nebo

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že zatímco deklaráci o původu musí vyhotovit vývozce a ten také odpovídá za poskytnutí dostatečných podrobností ke ztotožnění původního produktu, neexistuje žádný požadavek týkající se totožnosti nebo místa usazení osoby vystavující fakturu nebo jakýkoli jiný doklad, pokud tento doklad umožňuje jednoznačnou identifikaci vývozce.

b) více zásilek totožných produktů dovážených do některé ze stran ve lhůtě uvedené v deklaraci o původu, jež nepřesahuje dvanáct měsíců.

5. Dovázející strana na žádost dovozce a s výhradou požadavků, které může dovázející strana stanovit, povolí jedinou deklaraci o původu pro neshromážděné nebo rozložené produkty ve smyslu všeobecného pravidla 2 písm. a) pro výklad harmonizovaného systému spadající do tříd XV až XXI HS, jsou-li dováženy po částech.

ČLÁNEK 3.19

Drobné chyby nebo drobné nesrovnalosti

Celní orgán dovázející strany nesmí zamítnout žádost o preferenční sazební zacházení kvůli drobným chybám nebo drobným nesrovnalostem v deklaraci o původu.

ČLÁNEK 3.20

Informovanost dovozce

Informovanost dovozce o tom, že produkt pochází z vyvážející strany, se musí zakládat na informacích, které prokazují, že produkt je původní a splňuje požadavky stanovené v této kapitole.

ČLÁNEK 3.21

Požadavky na vedení záznamů

1. Po dobu nejméně tří let po dni, kdy byla podána žádost o preferenční sazební zacházení uvedená v čl. 3.16 (Žádost o preferenční sazební zacházení) nebo žádost o preferenční sazební zacházení po dovozu uvedená v článku 3.17 (Žádost o preferenční sazební zacházení po dovozu), nebo po delší dobu případně stanovenou v právu dovážející strany, uchovává dovozce, který žádá o preferenční sazební zacházení nebo o preferenční sazební zacházení po dovozu pro produkt dovezený do dovážející strany:
 - a) deklaraci o původu vyhotovenou vývozcem, pokud se žádost zakládala na deklaraci o původu, nebo
 - b) všechny záznamy prokazující, že produkt splňuje požadavky pro získání statusu původu, pokud se žádost zakládala na informovanosti dovozce.
2. Vývozce, který vyhotovil deklaraci o původu, uchovává po dobu nejméně čtyř let od jejího vyhotovení nebo po delší dobu případně stanovenou v právu dovážející strany její kopii a další záznamy prokazující, že produkt splňuje požadavky pro získání statusu původu.
3. Není-li vývozce výrobcem produktů a spoléhá-li se na informace od dodavatele o statusu původu produktů, je povinen uchovávat informace poskytnuté tímto dodavatelem.

4. Záznamy, které se mají vést v souladu s tímto článkem, mohou být uchovávány v elektronické podobě.

ČLÁNEK 3.22

Upuštění od procesních požadavků

1. Bez ohledu na články 3.16 až 3.21 poskytne dovážející strana preferenční sazební zacházení:
 - a) produktu zasílanému v malém balíčku soukromými osobami soukromým osobám nebo
 - b) produktu, který se nachází v osobních zavazadlech cestujících.
2. Odstavec 1 se vztahuje pouze na produkty, které byly předmětem celního prohlášení s prohlášením o shodě s požadavky této kapitoly a u nichž celní orgán dovážející strany nemá pochybnosti o pravdivosti tohoto prohlášení.
3. Odstavec 1 se nepoužije na:
 - a) produkty dovážené za účelem obchodu, s výjimkou dovozu, který je příležitostný a sestává výhradně z produktů pro osobní potřebu příjemců nebo cestujících nebo jejich rodin, je-li z povahy a množství produktů zřejmé, že tento dovoz neslouží žádnému obchodnímu účelu;

b) produkty, jejichž dovoz je součástí řady dovozů, u nichž lze rozumně předpokládat, že byly uskutečněny odděleně s cílem vyhnout se požadavkům článku 3.16 (Žádost o preferenční sazební zacházení);

c) produkty, jejichž celková hodnota přesahuje:

i) v případě Unie 500 EUR u produktů zasílaných v malých baleních nebo 1 200 EUR u produktů nacházejících se v osobních zavazadlech cestujících. Částky, které se mají použít v dané národní měně, jsou přepočtem částek vyjádřených v eurech na tuto měnu podle kurzu platného k prvnímu pracovnímu dni měsíce října. Směnné kurzy jsou ty zveřejněné pro uvedený den Evropskou centrální bankou, ledaže je Evropské komisi do 15. října sdělen jiný směnný kurz, a použijí se od 1. ledna následujícího roku. Evropská komise oznámí příslušné směnné kurzy Novému Zélandu;

ii) v případě Nového Zélandu 1 000 NZD u produktů zasílaných v malých baleních i u produktů nacházejících se v osobních zavazadlech cestujících.

4. Dovozece odpovídá za správnost celního prohlášení uvedeného v odstavci 2. Požadavky na uchování záznamů stanovené v článku 3.21 (Požadavky na uchování záznamů) se nevztahují na dovozce, použije-li se tento článek.

ČLÁNEK 3.23

Ověření

1. Celní orgán dovážející strany může provést ověření, zda je produkt původní nebo zda jsou splněny jiné požadavky této kapitoly, na základě metod posouzení rizik, které mohou zahrnovat náhodný výběr. Toto ověření může být provedeno prostřednictvím žádosti o informace od dovozce, který podal žádost o preferenční sazební zacházení podle článku 3.16 (Žádost o preferenční sazební zacházení) v době podání dovozního prohlášení, před nebo po propuštění produktů.
2. Informace požadované podle odstavce 1 nesmějí obsahovat žádné další prvky kromě těchto:
 - a) pokud se tvrzení zakládalo na deklaraci o původu uvedené v čl. 3.16 (Žádost o preferenční sazební zacházení) odst. 2 písm. a), uvedenou deklaraci o původu;
 - b) jestliže kritériem původu je založeno na:
 - i) skutečnosti, že produkt je „zcela získaný“, příslušnou kategorií (například sklizeň, těžba, rybolov) a místo produkce;
 - ii) změně sazebního zařazení, seznam všech nepůvodních materiálů včetně jejich sazebního zařazení (ve formátu dvoumístného, čtyřmístného nebo šestimístného číselného kódu v závislosti na kritériu původu);

- iii) metodě hodnoty, hodnotu konečného produktu, jakož i hodnotu všech nepůvodních materiálů použitých při výrobě daného konečného produktu;
- iv) hmotnosti, hmotnost konečného produktu, jakož i hmotnost všech příslušných nepůvodních materiálů použitých při výrobě daného konečného produktu;
- v) zvláštním výrobním postupem, konkrétní popis tohoto výrobního postupu.

3. Při poskytování požadovaných informací může dovozce doplnit jakékoli další informace, které považuje pro účely ověření za relevantní.

4. Je-li žádost o preferenční sazební zacházení založena na deklaraci o původu a dovozce nemá deklaraci o původu uvedenou v čl. 3.16 (Žádost o preferenční sazební zacházení) odst. 2 písm. a), informuje o tom celní orgán dovážející strany. V takovém případě může dovozce tento celní orgán informovat, že požadované informace poskytne přímo vývozce.

5. Jestliže se žádost o preferenční sazební zacházení zakládala na informovanosti dovozce podle čl. 3.16 (Žádost o preferenční sazební zacházení) odst. 2 písm. b), může celní orgán dovážející strany, který provádí ověření, poté, co si vyžádal informace v souladu s odstavcem 1 tohoto článku, zaslat dovozci žádost o dodatečné informace, pokud se domnívá, že jsou nutné k ověření toho, zda je daný produkt původní nebo zda jsou splněny ostatní podmínky této kapitoly. Celní orgán dovážející strany může ve vhodném případě požádat dovozce o konkrétní dokumenty a informace.

6. Během ověřování dovážející strana povolí propuštění dotčených produktů. Dovážející strana může toto propuštění podmínit tím, že dovozce poskytne záruku nebo provede jiná vhodná preventivní opatření požadovaná celními orgány. Jakékoli pozastavení preferenčního sazebního zacházení se ukončí co nejdříve poté, co celní orgán dovážející strany zjistí, že dotčené produkty mají status původu a že jsou splněny ostatní podmínky stanovené v této kapitole.

ČLÁNEK 3.24

Správní spolupráce

1. Strany v zájmu řádného používání této kapitoly při ověřování, zda je produkt původní a zda splňuje ostatní požadavky stanovené v této kapitole, spolupracují prostřednictvím svých celních orgánů.

2. Jestliže se žádost o preferenční sazební zacházení zakládá na deklaraci o původu, může celní orgán dovážející strany, který provádí ověření, poté, co si vyžádal informace v souladu s čl. 3.23 (Ověřování) odst. 1, rovněž požádat o informace od celního orgánu vyvážející strany do dvou let ode dne podání žádosti o preferenční sazební zacházení podle čl. 3.16 (Žádost o preferenční sazební zacházení) odst. 2 písm. a) nebo žádosti o preferenční sazební zacházení po dovozu podle čl. 3.17 (Žádost o preferenční sazební zacházení po dovozu) odst. 2, pokud se domnívá, že jsou nutné k ověření toho, zda je daný produkt původní nebo zda jsou splněny ostatní požadavky stanovené v této kapitole. Celní orgán dovážející strany může ve vhodném případě požádat celní orgán vyvážející strany o konkrétní dokumenty a informace.

3. Žádost o informace podle odstavce 2 musí obsahovat tyto prvky:

- a) deklaraci o původu;
- b) totožnost celního orgánu, který žádost vystavuje;
- c) jméno vývozce;
- d) předmět a rozsah ověření a
- e) jakékoli případné jiné relevantní dokumenty.

4. Celní orgán vyvážející strany si může v souladu se svým právem vyžádat dokumenty nebo posouzení tím, že požádá o jakékoli důkazy nebo navštíví prostory vývozce, aby přezkoumal záznamy a provedl prohlídku zařízení používaných při výrobě produktu.

5. Aniž je dotčen odstavec 6, poskytne celní orgán vyvážející strany, který obdrží žádost o informace uvedenou v odstavci 2, celnímu orgánu dovážející strany tyto informace:

- a) požadované dokumenty, jsou-li k dispozici;
- b) stanovisko o statusu původu produktu;

- c) popis produktu, který je předmětem posouzení, a jeho sazební zařazení relevantní pro použití této kapitoly;
- d) popis a vysvětlení výrobního postupu k doložení statusu původu produktu;
- e) informaci o způsobu provedení zkoumání a
- f) ve vhodných případech podpůrné doklady.

6. Celní orgán vyvážející strany neposkytne celnímu orgánu dovážející strany informace uvedené v odstavci 5 bez souhlasu vývozce.

7. Každá strana oznámí druhé straně kontaktní údaje celních orgánů a rovněž jí oznámí jakoukoli změnu těchto údajů do 30 dnů po dni provedení takové změny. V případě Unie odpovídá za oznámení uvedená v tomto odstavci Evropská komise.

ČLÁNEK 3.25

Odepření preferenčního sazebního zacházení

1. Aniž jsou dotčeny požadavky odstavce 3 tohoto článku, může celní orgán dovážející strany odepřít preferenční sazební zacházení, pokud:

- a) během tří měsíců po dni podání žádosti o informace podle čl. 3.23 (Ověřování) odst. 1:
 - i) dovozce neposkytl odpověď;
 - ii) v případě, že je žádost o preferenční sazební zacházení založena na deklaraci o původu, nebyla předložena žádná deklarace o původu, nebo
 - iii) v případě, že je žádost o preferenční sazební zacházení založena na informovanosti dovozce, nestačí informace poskytnuté dovozcem k potvrzení toho, že produkt je původní;
- b) během tří měsíců po dni podání žádosti o dodatečné informace podle čl. 3.23 (Ověřování) odst. 5:
 - i) dovozce neposkytl odpověď, nebo

- ii) informace poskytnuté dovozcem nestačí k potvrzení toho, že produkt je původní;
- c) do deseti měsíců po dni podání žádosti o informace podle čl. 3.24 (Správní spolupráce) odst. 2:
 - i) celní orgán vyvážející strany neposkytl odpověď, nebo
 - ii) informace poskytnuté celním orgánem vyvážející strany nestačí k potvrzení toho, že produkt je původní.

2. Celní orgán dovážející strany může odepřít preferenční sazební zacházení pro produkt, pro něž dovozce preferenční sazební zacházení žádá, pokud dovozce nedodrží jiné požadavky této kapitoly, než které se týkají statusu původu produktů.

3. Pokud má celní orgán dovážející strany dostatečné odůvodnění pro odepření preferenčního sazebního zacházení podle odstavce 1 tohoto článku, v případech, kdy celní orgán vyvážející strany poskytl stanovisko o statusu původu produktu podle čl. 3.24 (Správní spolupráce) odst. 5 písm. b) potvrzující status původu dotčených produktů, oznámí mu celní orgán dovážející strany do dvou měsíců po dni obdržení tohoto stanoviska své důvody a záměr odepřít preferenční sazební zacházení.

4. Je-li učiněno oznámení uvedené v odstavci 3, konají se konzultace na žádost jedné ze stran do tří měsíců po dni tohoto oznámení. Vzájemnou dohodou mezi celními orgány stran může být lhůta pro konzultace v jednotlivých případech prodloužena. Konzultace se konají postupem stanoveným Smíšeným výborem pro celní spolupráci, nedohodnou-li se celní orgány stran jinak.

5. Pokud po uplynutí lhůty pro konzultace nemůže celní orgán dovážející strany potvrdit, že produkt je původní, může odepřít preferenční sazební zacházení, jestliže má dostatečné důvody tak učinit, a poté, co dovozci udělil právo být vyslechnut. Pokud však celní orgán vyvážející strany potvrdí status původu produktů a tento závěr odůvodní, neodepře celní orgán dovážející strany preferenční sazební zacházení produktu pouze z toho důvodu, že byl použit čl. 3.24 (Správní spolupráce) odst. 6.

6. Do dvou měsíců ode dne konečného rozhodnutí o statusu původu produktu oznámí celní orgán dovážející strany toto konečné rozhodnutí celnímu orgánu vyvážející strany, která vydala stanovisko o statusu původu produktu podle čl. 3.24 (Správní spolupráce) odst. 5 písm. b).

ČLÁNEK 3.26

Důvěrnost

1. Každá strana zachová v souladu se svým právem důvěrnost informací, které jí druhá strana nebo osoba z druhé strany poskytla podle této kapitoly, a chrání tyto informace před vyzrazením.
2. Informace, které obdrží orgány dovážející strany, lze používat pouze pro účely této kapitoly. Strana může použít informace shromážděné podle této kapitoly v jakémkoli správním, soudním nebo kvazisoudním řízení zahájeném pro nedodržení požadavků stanovených v této kapitole. Strana oznámí druhé straně nebo osobě z druhé strany, která informace poskytla, toto použití předem.
3. Každá strana zajistí, aby důvěrné informace shromážděné podle této kapitoly nebyly použity pro jiné účely než pro správu a prosazování rozhodnutí a nálezů týkajících se původu a celních záležitostí, ledaže to povolí druhá strana nebo osoba z druhé strany, která důvěrné informace poskytla. Jsou-li důvěrné informace požadovány pro soudní řízení nesouvisející s původem a celními záležitostmi za účelem dodržení práva strany, tato strana to předem oznámí druhé straně nebo osobě z druhé strany, která informace poskytla, a dovolá se právní nutnosti takového použití, povolení druhé strany nebo osoby z druhé strany, které důvěrné informace poskytly, se nevyžaduje.

ČLÁNEK 3.27

Správní opatření a sankce

Každá strana zajišťuje účinné prosazování této kapitoly. Každá strana zajistí, aby její příslušné orgány mohly v souladu s jejím právem ukládat správní opatření a ve vhodných případech sankce za porušení povinností podle této kapitoly.

ODDÍL C

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 3.28

Ceuta a Melilla

1. Pro účely této kapitoly pojem „strana“ nezahrnuje Ceutu a Melillu.

2. Produkty pocházející z Nového Zélandu podléhají při dovozu do Ceuty a Melilly ve všech ohledech stejnému celnímu režimu, včetně preferenčního sazebního zacházení, jako produkty pocházející z celního území Unie podle protokolu 2 o Kanárských ostrovech a o Ceutě a Melillě k Aktu o přistoupení z roku 1985¹. Nový Zéland uplatní na dovoz produktů, na něž se vztahuje tato dohoda a které pocházejí z Ceuty a Melilly, stejný celní režim, včetně preferenčního sazebního zacházení, jako na produkty dovážené a pocházející z Unie.

3. Pravidla původu a postupy pro stanovení původu platné pro Nový Zéland podle této kapitoly se použijí při určování původu produktů vyvážených z Nového Zélandu do Ceuty a Melilly. Pravidla původu a postupy pro stanovení původu platné pro Unii podle této kapitoly se použijí při určování původu produktů vyvážených z Ceuty a Melilly na Nový Zéland.

4. Ceuta a Melilla se považují za jediné území.

5. Španělské celní orgány zajistí použití této kapitoly v Ceutě a Melille.

¹ Úř. věst. ES L 302, 15.11.1985, s. 9.

ČLÁNEK 3.29

Přechodná ustanovení pro produkty v režimu tranzitu nebo uskladnění

Tato dohoda se může použít na produkty, které jsou v souladu s touto kapitolou a které jsou ke dni vstupu této dohody v platnost buď v tranzitu z vyvážející strany do dovážející strany, nebo pod celním dohledem v dovážející straně bez platby dovozních cel a daní, s výhradou podání žádosti o preferenční sazební zacházení uvedené v článku 3.16 (Žádost o preferenční sazební zacházení) celnímu orgánu dovážející strany do dvanácti měsíců ode dne vstupu této dohody v platnost.

ČLÁNEK 3.30

Smíšený výbor pro celní spolupráci

1. Tento článek doplňuje a dále upřesňuje článek 24.4 (Specializované výbory).
2. Smíšený výbor pro celní spolupráci zřízený CCMAA má v souvislosti s touto kapitolou tyto funkce:
 - a) projednává možné změny této kapitoly, včetně změn vyplývajících z přezkumu harmonizovaného systému;

- b) přijímá vysvětlivky na základě rozhodnutí s cílem usnadnit provádění této kapitoly a
- c) přijímá rozhodnutí o zavedení postupu pro konzultace podle čl. 3.25 (Odepření preferenčního sazebního zacházení) odst. 4.

KAPITOLA 4

CELNÍ SPOLUPRÁCE A USNADNĚNÍ OBCHODU

ČLÁNEK 4.1

Cíle

Cílem této kapitoly je:

- a) podporovat usnadnění obchodu se zbožím obchodovaným mezi stranami a zároveň zajistit účinné celní kontroly se zohledněním vývoje obchodních postupů;
- b) zajistit transparentnost právních předpisů každé strany týkajících se požadavků na dovoz, vývoz a tranzit zboží a jejich soulad s použitelnými mezinárodními normami;

- c) zajistit předvídatelné, důsledné a nediskriminační uplatňování celních předpisů týkajících se požadavků na dovoz, vývoz a tranzit zboží každou stranou;
- d) podpořit zjednodušení a modernizaci celních režimů a postupů každé strany;
- e) dále rozvíjet metody řízení rizika za účelem usnadnění zákonného obchodu při současném zabezpečení dodavatelského řetězce v rámci mezinárodního obchodu a
- f) posílit spolupráci mezi stranami v oblasti celních záležitostí a usnadnění obchodu.

ČLÁNEK 4.2

Celní spolupráce a vzájemná správní pomoc

1. Příslušné orgány stran spolupracují v celních záležitostech za účelem zajištění toho, aby bylo dosaženo cílů stanovených v článku 4.1 (Cíle).
2. Nad rámec CCMAA strany rozvíjejí spolupráci mimo jiné v těchto oblastech:
 - a) výměna informací o celních předpisech a jejich provádění a o celních postupech, zejména v těchto oblastech:
 - i) prosazování práv duševního vlastnictví celními orgány;

- ii) zjednodušení tranzitní přepravy a překládky a
 - iii) vztahy s obchodní veřejností;
- b) posílení jejich spolupráce v oblasti cel v rámci mezinárodních organizací, jako jsou WTO a WCO;
 - c) úsilí o harmonizaci svých požadavků na údaje pro dovozní, vývozní a jiné celní režimy zavedením společných norem a datových prvků v souladu s datovým modelem WCO;
 - d) v relevantních a vhodných případech výměna určitých kategorií celních informací prostřednictvím strukturované a opakující se komunikace mezi celními orgány stran za účelem zlepšení řízení rizik a účinnosti celních kontrol, zacílení na vysoce rizikové zboží a usnadnění zákonného obchodu. Výměnou podle tohoto písmene není dotčena případná výměna informací mezi stranami na základě ustanovení CCMAA o vzájemné správní pomoci;
 - e) posilování jejich vzájemné spolupráce v oblasti metod řízení rizik, včetně sdílení osvědčených postupů a případně informací o rizicích a výsledků kontrol, a
 - f) v relevantních a vhodných případech zavádění vzájemného uznávání programů oprávněných hospodářských subjektů a celních kontrol, včetně rovnocenných opatření na usnadnění obchodu.

3. Aniž jsou dotčeny jiné formy spolupráce, které předpokládá tato dohoda, spolupracují celní orgány stran, a to i pomocí výměny informací, a poskytují si vzájemnou správní pomoc v záležitostech uvedených v této kapitole v souladu s ustanoveními CCMAA. Na veškerou výměnu informací mezi stranami podle této kapitoly se obdobně vztahují požadavky na důvěrnost a ochranu informací stanovené v článku 17 CCMAA, jakož i jakékoli požadavky na důvěrnost a soukromí, na nichž se strany dohodnou.

ČLÁNEK 4.3

Celní předpisy a postupy

1. Každá strana zajistí, aby její celní předpisy a postupy vycházely z:
 - a) mezinárodních nástrojů a norem platných v oblasti cel a obchodu, jež každá strana přijala, včetně podstatných prvků revidované Mezinárodní úmluvy o zjednodušení a sladění celních režimů, podepsané v Kjótu dne 18. května 1973, v platném znění (revidovaná Kjótská úmluva), Mezinárodní úmluvy o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží, podepsané v Bruselu dne 14. června 1983, jakož i rámce norem pro zabezpečení a zjednodušení celosvětového obchodu a datového modelu WCO;
 - b) ochrany a usnadnění zákonného obchodu prostřednictvím účinného prosazování a dodržování platných požadavků stanovených v jejím právu;

- c) celních předpisů, které jsou přiměřené a nediskriminační, zabraňují zbytečné zátěži hospodářských subjektů, zajišťují další usnadnění pro hospodářské subjekty s vysokou úrovní dodržování předpisů, včetně příznivého zacházení, pokud jde o celní kontroly před propuštěním zboží, a zajišťují ochranná opatření proti podvodům a nezákonným nebo škodlivým činnostem, a
 - d) pravidel zajišťujících, aby všechny sankce uložené za porušení celních předpisů byly přiměřené a nediskriminační a jejich uložení nevedlo k nepatřičným průtahům při propouštění zboží.
2. Každá strana by měla pravidelně přezkoumávat své celní předpisy a postupy. Celní postupy musí rovněž uplatňovat způsobem, který je předvídatelný, konzistentní a transparentní.
3. Ke zlepšení pracovních postupů a k zajištění toho, že operace budou nediskriminační, transparentní, účinné, správné a odůvodněné, každá strana:
- a) kdykoli to bude možné, zjednoduší a přezkoumá požadavky a formality za účelem zajištění urychleného propuštění a odbavení zboží a
 - b) usiluje o další zjednodušení a normalizaci údajů a dokumentace, jež požadují celní a jiné orgány.

ČLÁNEK 4.4

Propuštění zboží

1. Každá strana přijme nebo ponechá v platnosti celní postupy, které:
 - a) zajistí urychlené propuštění zboží v době, která není delší, než je nezbytné k zajištění souladu s jejími právními předpisy, a pokud možno při příchodu zboží;
 - b) umožňují předběžné elektronické podávání a zpracování dokumentace a veškerých dalších požadovaných informací před příchodem zboží, aby mohlo být zboží propuštěno při příchodu;
 - c) umožňují propuštění zboží před konečným vyměřením cel, daní, poplatků a plateb, pokud vyměření neproběhne před příchodem nebo při příchodu nebo co nejrychleji po příchodu a za předpokladu, že jsou splněny všechny ostatní regulatorní požadavky. Jako podmínku pro toto propuštění zboží může kterákoli ze stran požadovat záruku za jakoukoli dosud nevyměřenou částku v podobě jistoty, uložení do úschovy nebo jiného vhodného nástroje stanoveného jejími právními předpisy. Tato záruka nesmí být vyšší než částka, kterou strana požaduje k zajištění úhrady cel, daní, poplatků a plateb v konečném důsledku splatných za zboží, na které se vztahuje záruka. Záruka se uvolní, jakmile již není potřebná, a

- d) umožňují propuštění zboží v místě příchodu bez dočasného přemístění do skladů nebo jiných zařízení za předpokladu, že zboží je jinak způsobilé k propuštění.
2. Každá strana co nejvíce minimalizuje dokumentaci požadovanou pro propuštění zboží.
 3. Každá strana se vynasnaží umožnit rychlé propuštění zboží, které vyžaduje naléhavé odbavení, a to i mimo běžnou pracovní dobu celních a jiných příslušných orgánů.
 4. Každá strana v nejvyšší možné míře přijme nebo zachová celní postupy, které stanoví urychlené propuštění některých zásilek při zachování náležité celní kontroly, včetně umožnění předložení jediného dokladu vztahujícího se na veškeré zboží v zásilce, pokud možno elektronickými prostředky.

ČLÁNEK 4.5

Zboží podléhající rychlé zkáze

1. Pro účely tohoto článku se „zbožím podléhajícím rychlé zkáze“ rozumí zboží, které se z důvodu svých přirozených charakteristik rychle kazí, zejména v nevhodných podmínkách skladování.
2. Aby se zabránilo zbytečnému znehodnocení nebo ztrátě zboží podléhajícího rychlé zkáze, dává každá strana při plánování a provádění případných kontrol zboží podléhajícímu rychlé zkáze náležitou prioritu.

3. Navíc k čl. 4.4 (Propuštění zboží) odst. 1 písm. a) a na žádost hospodářského subjektu každá strana, je-li to proveditelné a v souladu se svými právními předpisy:

- a) zajistí odbavení zásilky zboží podléhajícího rychlé zkáze mimo pracovní dobu celních a jiných příslušných orgánů a
- b) povolí přepravu a odbavení zásilek zboží podléhajícího rychlé zkáze v prostorách hospodářského subjektu.

ČLÁNEK 4.6

Zjednodušené celní režimy

Každá strana přijme nebo ponechá v platnosti opatření umožňující obchodníkům nebo subjektům splňujícím kritéria stanovená v jejích právních předpisech těžit z dalšího zjednodušení celních režimů. Tato opatření mohou zahrnovat:

- a) celní prohlášení obsahující omezený soubor údajů či podkladů nebo
- b) pravidelné celní prohlášení za účelem vyměření a úhrady cel a daní vztahujících se na více dovozů během určitého období po propuštění tohoto dovezeného zboží.

ČLÁNEK 4.7

Tranzit a překládka

1. Každá strana zajistí zjednodušení a účinnou kontrolu překládky na svém území a tranzitu přes ně.
2. Každá strana zajistí spolupráci a koordinaci mezi všemi dotčenými orgány na svém příslušném území s cílem zjednodušit přepravu v tranzitu.
3. Jsou-li splněny všechny regulační požadavky, umožní každá strana pohyb zboží určeného k dovozu po svém území pod celním dohledem ze vstupního celního úřadu do jiného celního úřadu na svém území, z něhož bude zboží propuštěno nebo odbaveno.

ČLÁNEK 4.8

Řízení rizika

1. Každá strana přijme nebo zachová systém řízení rizika pro celní kontroly.
2. Každá strana navrhne a uplatňuje řízení rizika způsobem, který zamezuje svévolnou nebo neoprávněnou diskriminaci nebo zastřené omezování mezinárodního obchodu.

3. Každá ze stran soustředí celní kontrolu a další související hraniční kontroly na vysoce rizikové zásilky a urychluje propuštění zásilek s nízkým rizikem. Každá strana může rovněž v rámci svého řízení rizika pro tyto kontroly zásilky náhodně vybrat.
4. Každá strana vychází při řízení rizika z posouzení rizika za pomoci vhodných kritérií výběru.

ČLÁNEK 4.9

Audit po odbavení zboží

1. V zájmu rychlého propuštění zboží každá ze stran zavede nebo zachová audity po celním odbavení, aby zajistila dodržování celních a jiných souvisejících právních předpisů.
2. Každá strana si zvolí osobu nebo zásilku pro audit po odbavení zboží na základě rizik, což může zahrnovat vhodná kritéria výběru. Každá strana provádí audity po odbavení zboží transparentně. Pokud je některá osoba do procesu auditu zapojena a je dosaženo přesvědčivých výsledků, strana neprodleně informuje osobu, jejíž záznam je předmětem auditu, o výsledcích, jejích právech a povinnostech a o důvodech těchto výsledků.
3. Informace získané během auditů po celním odbavení mohou být použity v dalším správním nebo soudním řízení.

4. Je-li to proveditelné, strany použijí výsledek auditu po celním odbavení při uplatňování řízení rizik.

ČLÁNEK 4.10

Oprávněné hospodářské subjekty

1. Každá strana vytvoří nebo zachová program partnerství pro hospodářské subjekty, které splňují specifická kritéria (dále jen „oprávněné hospodářské subjekty“).

2. Specifická kritéria pro to, aby mohl být hospodářský subjekt považován za oprávněný hospodářský subjekt, se zveřejní a týkají se souladu s požadavky stanovenými v příslušných právních předpisech nebo postupech stran. Tato kritéria mohou zahrnovat:

- a) patřičnou historii dodržování celních a jiných souvisejících právních předpisů;
- b) systém řízení záznamů umožňující nezbytné interní kontroly;
- c) platební schopnost, případně včetně poskytnutí dostatečné jistoty nebo záruky, a
- d) zabezpečení dodavatelského řetězce.

3. Kritéria stanovená pro uznání subjektu za oprávněný hospodářský subjekt nesmějí být navržena ani uplatňována tak, aby umožňovala nebo vytvářela svévolnou nebo neodůvodněnou diskriminaci mezi subjekty tam, kde existují stejné podmínky, a musí umožňovat účast malých a středních podniků.

4. Program oprávněných hospodářských subjektů zahrnuje zvláštní výhody pro oprávněný hospodářský subjekt, jako jsou:

- a) nízká míra případných fyzických kontrol a šetření;
- b) přednostní odbavení v případě výběru ke kontrole,
- c) rychlé propuštění, podle potřeby;
- d) odložená úhrada cel, daní, poplatků a plateb;
- e) použití komplexních záruk nebo omezených záruk;
- f) jedno celní prohlášení pro veškerý dovoz nebo vývoz v určitém období a
- g) odbavení zboží v prostorách oprávněného hospodářského subjektu nebo na jiném místě schváleném celními orgány.

5. Bez ohledu na odstavce 1 až 4 může strana nabídnout příkladné výhody uvedené v odstavci 4 prostřednictvím celních režimů obecně dostupných všem hospodářským subjektům, přičemž v takovém případě není tato strana povinna zavést zvláštní režim pro oprávněné hospodářské subjekty.

6. Strany mohou podporovat spolupráci mezi celními orgány a jinými vládními orgány v jedné straně v souvislosti s programy oprávněných hospodářských subjektů. Této spolupráce lze dosáhnout mimo jiné sladěním požadavků, usnadněním přístupu k výhodám a minimalizací zbytečného zdvojení.

ČLÁNEK 4.11

Zveřejnění a dostupnost informací

1. Každá strana neprodleně, nediskriminačním a snadno přístupným způsobem a pokud možno prostřednictvím internetu zveřejní právní a správní předpisy a celní postupy týkající se požadavků na dovoz, vývoz a tranzit zboží. Ty zahrnují:

- a) režimy dovozu, vývozu a tranzitu (včetně režimů týkajících se přístavů, letišť a jiných míst vstupu) a požadované formuláře a doklady;
- b) uplatňované sazby cel a daní jakéhokoli druhu ukládané na dovoz nebo vývoz nebo v souvislosti s nimi;
- c) poplatky a platby ukládané vládními agenturami nebo jejich jménem na dovoz, vývoz nebo tranzit nebo v souvislosti s nimi;
- d) pravidla pro zařazení nebo určení hodnoty výrobků pro celní účely;

- e) právní předpisy a správní rozhodnutí s obecnou působností týkající se pravidel původu;
- f) omezení nebo zákazy dovozu, vývozu nebo tranzitu;
- g) ustanovení o sankcích za porušení dovozních, vývozních nebo tranzitních formalit;
- h) odvolací řízení;
- i) dohody nebo jejich části uzavřené s jakoukoli zemí nebo zeměmi týkající se dovozu, vývozu nebo tranzitu;
- j) postupy týkající se správy celních kvót;
- k) úřední hodiny celních úřadů a
- l) příslušná oznámení správní povahy.

2. Každá strana usiluje o zveřejnění nových právních a správních předpisů a celních postupů týkajících se požadavků na dovoz, vývoz a tranzit zboží před jejich použitím, jakož i jejich změn a výkladů.

3. Každá strana v co největší možné míře zajistí, aby mezi zveřejněním a vstupem v platnost změněných nebo nových právních předpisů, celních postupů, poplatků nebo plateb uplynula přiměřená doba.

4. Každá strana prostřednictvím internetu zpřístupní a případně aktualizuje:
- a) popis svých režimů dovozu, vývozu a tranzitu, včetně odvolacích řízení, s informacemi o praktických krocích potřebných pro dovoz, vývoz a tranzit;
 - b) formuláře a doklady požadované pro dovoz na území dané strany, vývoz z jejího území nebo tranzit přes její území a
 - c) kontaktní údaje informačních míst.
5. Každá strana v závislosti na svých dostupných zdrojích zřídí nebo udržuje informační místa, která v přiměřené lhůtě odpovídají na dotazy vlád, obchodníků a jiných zúčastněných stran týkající se záležitostí, na něž se vztahuje odstavec 1. Žádná ze stran nepožaduje od druhé strany úhradu poplatku za zodpovězení dotazů.

ČLÁNEK 4.12

Předběžná rozhodnutí

1. Celní orgán každé strany vydá žadateli předběžná rozhodnutí, v nichž stanoví zacházení, které má být dotčenému zboží přiznáno, v souladu se svými právními předpisy. Tato rozhodnutí se vydávají písemně nebo v elektronické podobě na stanovenou dobu a obsahují všechny nezbytné informace. Každá strana zajistí, aby žadateli druhé strany mohlo být vydáno předběžné rozhodnutí, které v ní může použít.

2. Vydávaná předběžná rozhodnutí se týkají:
 - a) sazebního zařazení zboží;
 - b) původu zboží a
 - c) vhodné metody nebo kritérií a jejich použití, které se mají použít k určení celní hodnoty na základě konkrétního souboru skutečností, pokud to právní předpisy strany dovolují.
3. Předběžná rozhodnutí jsou platná po dobu nejméně tří let ode dne svého vydání nebo jiného dne v nich uvedeného. Vydávající strana může předběžné rozhodnutí změnit, zrušit, zneplatnit nebo anulovat, pokud bylo založeno na nesprávných, neúplných, nepravdivých nebo zavádějících informacích či administrativní chybě nebo pokud došlo ke změně práva, podstatných skutečností nebo okolností, na nichž je rozhodnutí založeno.
4. Strana může odmítnout vydat předběžné rozhodnutí, pokud je otázka vznesená v žádosti předmětem správního nebo soudního přezkumu nebo pokud se žádost netýká žádného zamýšleného použití předběžného rozhodnutí nebo zamýšleného použití celního režimu. Pokud strana odmítne předběžné rozhodnutí vydat, neprodleně písemně informuje žadatele a uvede relevantní skutečnosti a důvod svého rozhodnutí.
5. Každá strana zveřejní alespoň:
 - a) požadavky na žádost o předběžné rozhodnutí, včetně informací, které mají být poskytnuty, a formátu;

b) lhůtu, ve které předběžné rozhodnutí vydá, a

c) dobu, po kterou je předběžné rozhodnutí platné.

6. Pokud strana změní, zruší, zneplatní nebo anuluje předběžné rozhodnutí, oznámí to žadateli písemně s uvedením relevantních skutečností a důvodu svého rozhodnutí. Strana může zrušit, změnit, zneplatnit nebo anulovat předběžné rozhodnutí se zpětným účinkem pouze tehdy, pokud bylo založeno na neúplných, nesprávných, nepravdivých nebo zavádějících informacích.

7. Předběžné rozhodnutí vydané některou stranou je pro tuto stranu ve vztahu k žadateli, který o rozhodnutí požádal, závazné. Strana může stanovit, že předběžné rozhodnutí je závazné pro žadatele.

8. Každá strana na písemnou žádost žadatele přezkoumá předběžné rozhodnutí nebo rozhodnutí o jeho změně, zrušení nebo zneplatnění.

9. Každá strana se vynasnaží, aby zveřejňovala informace o předběžných rozhodnutích, přičemž zohlední potřebu chránit důvěrné osobní a obchodní informace.

10. Každá strana vydá předběžné rozhodnutí neprodleně a obvykle do 150 dnů ode dne obdržení všech nezbytných informací. Tato lhůta může být v souladu s právními předpisy strany prodloužena, pokud je zapotřebí více času k zajištění toho, aby předběžná rozhodnutí byla vydána správně a jednotně. V takovém případě strana informuje žadatele o důvodu a době prodloužení.

ČLÁNEK 4.13

Celní agenti

Celní předpisy a postupy žádné ze stran nesmějí vyžadovat povinné používání celních zástupců. Každá strana oznámí a zveřejní svá opatření týkající se využívání celních zástupců. Při případném udělování licencí celním zástupcům uplatňuje každá strana transparentní, nediskriminační a přiměřená pravidla.

ČLÁNEK 4.14

Celní hodnota

1. Každá strana určuje celní hodnotu zboží v souladu s částí I dohody o celní hodnotě. Za tímto účelem se část 1 dohody o celní hodnotě obdobně začleňuje do této dohody a je její součástí.
2. Strany spolupracují za účelem dosažení společného přístupu k otázkám týkajícím se určování celní hodnoty.

ČLÁNEK 4.15

Kontrola před odesláním

Žádná ze stran nevyžaduje povinné provádění kontrol před odesláním ve smyslu čl. 1 odst. 3 Dohody o kontrole před odesláním, obsažené v příloze 1A Dohody o WTO.

ČLÁNEK 4.16

Odvolání a přezkum

1. Každá ze stran stanoví účinné, rychlé, nediskriminační a snadno přístupné postupy, které zajišťují právo na odvolání proti správním opatřením, usnesením a rozhodnutím celních nebo jiných příslušných orgánů, jež mají vliv na dovoz, vývoz nebo tranzit zboží.
2. Každá strana zajistí, aby každá osoba, vůči níž přijímá správní opatření nebo vydává usnesení nebo rozhodnutí uvedené v odstavci 1, měla přístup ke:
 - a) správnímu odvolání ke správnímu orgánu nebo přezkumu správním orgánem, který má vyšší postavení než úředník nebo úřad, jenž přijal dané správní opatření nebo vydal dané usnesení nebo rozhodnutí, nebo je na nich nezávislý, nebo
 - b) soudnímu odvolání nebo přezkumu daného správního opatření, usnesení nebo rozhodnutí.

3. Každá ze stran zajistí, aby v případech, kdy rozhodnutí o správním odvolání nebo přezkumu podle odst. 2 písm. a) není vydáno ve lhůtě stanovené v jejích právních předpisech nebo není vydáno bez zbytečného odkladu, měl navrhovatel právo na další správní nebo soudní odvolání či přezkum nebo na jakýkoli jiný prostředek nápravy u soudního orgánu v souladu s právem této strany.

4. Každá strana zajistí, aby bylo navrhovateli poskytnuto písemné odůvodnění správního rozhodnutí, včetně elektronickou cestou, tak, aby měl navrhovatel v případě potřeby přístup k odvolacímu nebo přezkumnému řízení.

ČLÁNEK 4.17

Interakce s podnikatelskou obcí

1. S ohledem na potřebu včasných a pravidelných konzultací se zástupci obchodu o legislativních návrzích a obecných postupech týkajících se cel a usnadnění obchodu vede celní správa každé strany konzultace s podnikatelskou obcí dané strany.

2. Každá strana zajistí, aby její celní a související požadavky a postupy pokud možno nadále odpovídaly potřebám podnikatelské obce, byly v souladu s mezinárodně přijímanými osvědčenými postupy a byly pro obchod nadále co nejméně restriktivní.

ČLÁNEK 4.18

Smíšený výbor pro celní spolupráci

1. Tento článek doplňuje a dále upřesňuje článek 24.4 (Specializované výbory).
2. Smíšený výbor pro celní spolupráci má, pokud jde o kapitoly a ustanovení spadající do jeho působnosti podle čl. 24.4 (Specializované výbory) odst. 2, s výjimkou kapitoly 3 (Pravidla původu a postupy pro stanovení původu), tyto funkce:
 - a) určení oblastí, v nichž je třeba zlepšit jejich provádění a fungování, a
 - b) hledání vhodných způsobů a metod k dosažení vzájemně dohodnutých řešení jakýchkoli záležitostí, které mohou vyvstat.
3. Smíšený výbor pro celní spolupráci může přijímat rozhodnutí týkající se oblastí uvedených v čl. 4.2 (Celní spolupráce a vzájemná správní pomoc) odst. 2, včetně, považuje-li to za nezbytné, pro účely provádění odst. 2 písm. d) a f) uvedeného článku.

KAPITOLA 5

NÁPRAVNÁ OPATŘENÍ V OBLASTI OBCHODU

ODDÍL A

OBEČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 5.1

Neuplatňování preferenčních pravidel původu

Pro účely oddílů B (Antidumpingová a vyrovnávací cla) a C (Globální ochranná opatření) této kapitoly se nepoužijí preferenční pravidla původu podle kapitoly 3 (Pravidla původu a postupy pro stanovení původu).

ČLÁNEK 5.2

Neuplatnění řešení sporů

Kapitola 26 (Řešení sporů) se nepoužije na oddíly B (Antidumpingová a vyrovnávací cla) a C (Globální ochranná opatření) této kapitoly.

ODDÍL B

ANTIDUMPINGOVÁ A VYROVNÁVACÍ CLA

ČLÁNEK 5.3

Transparentnost

1. Nápravná opatření v oblasti obchodu by měla být uplatňována v plném souladu s příslušnými požadavky WTO a měla by vycházet ze spravedlivého a transparentního systému.
2. Aniž jsou dotčeny odstavce 5. 6 antidumpingové dohody a odstavec 4.12 Dohody o subvencích a vyrovnávacích opatřeních, každá ze stran co nejdříve po jakémkoliv uložení prozatímních opatření a před konečným rozhodnutím zajistí úplné a smysluplné zpřístupnění všech zásadních skutečností a důvodů, z nichž rozhodnutí uplatnit konečné opatření vychází. Zpřístupnění se provádí písemně a musí poskytovat zúčastněným stranám dostatek času k vyjádření.
3. Nezdrží-li to zbytečně šetření, musí mít každá zúčastněná strana v průběhu šetření týkajícího se nápravných opatření v oblasti obchodu možnost být vyslyšena a vyjádřit svá stanoviska.

ČLÁNEK 5.4

Přihlednutí k veřejnému zájmu

1. Strana může upustit od uplatňování antidumpingových nebo vyrovnávacích opatření na zboží druhé strany, pokud lze na základě informací zpřístupněných během šetření v souladu s požadavky právních předpisů této strany dospět k závěru, že uplatňování takových opatření není ve veřejném zájmu.
2. Při přijímání konečného rozhodnutí o uložení cel každá strana v souladu se svými právními předpisy zohlední informace poskytnuté relevantními zúčastněnými stranami, mezi něž mohou patřit domácí výrobní odvětví, dovozci a jejich reprezentativní sdružení, zástupci uživatelů a reprezentativní organizace spotřebitelů.

ČLÁNEK 5.5

Pravidlo nižšího cla

Pokud některá ze stran ukládá antidumpingové clo na zboží druhé strany, nesmí jeho výše přesáhnout dumpingové rozpětí. Je-li clo nižší než dumpingové rozpětí dostatečné k odstranění újmy způsobené domácím výrobním odvětvím, přijme strana takové nižší clo v souladu se svými právními předpisy.

ODDÍL C

GLOBÁLNÍ OCHRANNÁ OPATŘENÍ

ČLÁNEK 5.6

Transparentnost

1. Na žádost druhé strany strana, která zahajuje šetření týkající se globálních ochranných opatření nebo má v úmyslu uplatnit globální ochranná opatření, neprodleně písemně oznámí všechny relevantní informace vedoucí k zahájení šetření týkající se globálních ochranných opatření nebo k uložení globálních ochranných opatření, případně včetně předběžných zjištění. Tím není dotčen čl. 3 odst. 2 Dohody o ochranných opatřeních.
2. Každá strana usiluje o zavedení globálních ochranných opatření způsobem, který co nejméně ovlivňuje obchod mezi stranami.
3. Pro účely odstavce 2, pokud se některá ze stran domnívá, že jsou splněny právní požadavky pro uložení konečných globálních ochranných opatření, oznámí to strana, která má v úmyslu taková opatření uplatnit, druhé straně a vyznaší se poskytnout přiměřenou příležitost k předchozím konzultacím s ní s cílem přezkoumat informace poskytnuté podle odstavce 1 a vyměnit si názory na navrhovaná globální ochranná opatření před přijetím konečného rozhodnutí.

ODDÍL D

DVOUSTRANNÁ OCHRANNÁ OPATŘENÍ

ČLÁNEK 5.7

Definice

Pro účely tohoto oddílu se rozumí:

- a) „dvoustranným ochranným opatřením“ dvoustranné ochranné opatření popsané v článku 5.8 (Uplatnění dvoustranného ochranného opatření);
- b) „domácím výrobním odvětvím“, pokud jde o dovážené zboží, výrobci obdobného nebo přímo soutěžícího zboží, kteří působí na území strany, jako celek nebo výrobci, jejichž společná výroba obdobného nebo přímo soutěžícího zboží představuje podstatnou část celkové domácí výroby tohoto zboží;
- c) „vážným zhoršením“ podstatné obtíže v hospodářském odvětví vyrábějícím obdobné nebo přímo soutěžící zboží;
- d) „vážnou újmou“ významné obecné poškození postavení domácího výrobního odvětví;

- e) „hrozbou vážného zhoršení“ vážné zhoršení, které na základě faktů, a nikoli pouze na základě tvrzení, domněnek nebo vzdálených možností, zjevně bezprostředně hrozí;
- f) „hrozbou vážné újmy“ vážná újma, která na základě faktů, a nikoli pouze na základě tvrzení, domněnek nebo vzdálených možností, zjevně bezprostředně hrozí, a
- g) „přechodným obdobím“ doba sedmi let ode dne vstupu této dohody v platnost.

ČLÁNEK 5.8

Uplatnění dvoustranného ochranného opatření

1. Aniž jsou dotčena práva a povinnosti stran podle oddílu C (Globální ochranná opatření) této kapitoly, dovází-li se v důsledku snížení nebo odstranění cel podle této dohody na území jedné strany zboží pocházející z druhé strany v takovém zvýšeném množství, v absolutních číslech nebo v poměru k domácí výrobě, a za takových podmínek, že způsobuje nebo hrozí způsobit vážnou újmu domácímu výrobnímu odvětví první strany, může první strana během přechodného období a pouze v souladu s podmínkami a postupy stanovenými v tomto oddíle uplatnit dvoustranné ochranné opatření.
2. Dvoustranná ochranná opatření uplatňovaná podle odstavce 1 smějí spočívat pouze ve:
 - a) pozastavení jakéhokoli dalšího snižování celní sazby na dotčené zboží v souladu s kapitolou 2 (Národní zacházení a přístup zboží na trh), nebo

- b) zvýšení celní sazby na dotčené zboží na úroveň, která nepřesahuje nižší z následujících úrovní:
 - i) celní sazbu uplatňovanou podle doložky nejvyšších výhod a platnou v den, kdy je dvoustranné ochranné opatření uplatněno, nebo
 - ii) celní sazbu uplatňovanou podle doložky nejvyšších výhod platnou v den, který bezprostředně předchází dni vstupu této dohody v platnost.

ČLÁNEK 5.9

Normy pro dvoustranné ochranné opatření

- 1. Dvoustranné ochranné opatření se uplatní:
 - a) pouze v tom rozsahu a na takovou dobu, které jsou nezbytné k zamezení nebo nápravě vážné újmy nebo hrozby vážné újmy domácím výrobnímu odvětví nebo vážného zhoršení či hrozby vážného zhoršení hospodářské situace nejbližšího regionu nebo regionů;
 - b) po dobu ne delší než dva roky a
 - c) jen do uplynutí přechodného období.

2. Období uvedené v odst. 1 písm. b) může být prodlouženo o jeden rok, pokud:
 - a) příslušné vyšetřující orgány dovážející strany v souladu s postupy uvedenými v pododdílu 1 (Procesní pravidla použitelná na dvoustranná ochranná opatření) zjistí, že dané dvoustranné ochranné opatření je i nadále nezbytné k zamezení nebo nápravě vážné újmy či hrozby vážné újmy domácímu výrobnímu odvětví nebo vážnému zhoršení či hrozbě vážného zhoršení hospodářské situace nejvzdálenějšího regionu nebo regionů, a
 - b) existují důkazy o tom, že domácí výrobní odvětví se přizpůsobuje a celková doba uplatňování daného dvoustranného ochranného opatření, včetně doby počátečního uplatňování a jakéhokoli jejího prodloužení, nepřesahuje tři roky.
3. Pokud strana přestane uplatňovat dvoustranné ochranné opatření, je celní sazba, která by byla platná pro dotčené zboží v souladu s přílohou 2-A (Harmonogramy odstraňování cel).
4. Dvoustranné ochranné opatření se neuplatní na dovoz zboží strany, které již bylo předmětem takového dvoustranného ochranného opatření, po dobu odpovídající polovině doby trvání předchozího dvoustranného ochranného opatření.
5. Žádná strana nesmí uplatňovat na stejné zboží současně:
 - a) prozatímní dvoustranné ochranné opatření, dvoustranné ochranné opatření nebo ochranné opatření na nejvzdálenější regiony podle této dohody a

- b) ochranné opatření podle článku XIX GATT 1994 a Dohody o ochranných opatřeních.

ČLÁNEK 5.10

Prozatímní dvoustranná ochranná opatření

1. Za kritických okolností, kdy by prodlení způsobilo obtížně napravitelnou škodu, může strana uplatnit prozatímní dvoustranné ochranné opatření na základě předběžného zjištění, že existují jasné důkazy o tom, že se dovoz zboží pocházejícího z druhé strany zvýšil v důsledku snížení nebo odstranění cel podle této dohody a že tento dovoz způsobuje vážnou újmu či hrozbu vážné újmy domácímu výrobnímu odvětví nebo vážné zhoršení či hrozbu vážného zhoršení hospodářské situace nejbližšího regionu nebo regionů.
2. Doba trvání prozatímního dvoustranného ochranného opatření nepřesáhne 200 dní. Během této doby musí strana dodržovat příslušná procesní pravidla stanovená v pododdílu 1 (Procesní pravidla použitelná na dvoustranná ochranná opatření).
3. Clo uložené v důsledku prozatímního dvoustranného ochranného opatření se neprodleně vrátí, pokud následné šetření uvedené v pododdíle 1 (Procesní pravidla použitelná na dvoustranná ochranná opatření) neurčí, že zvýšený dovoz zboží, na které se vztahuje prozatímní dvoustranné ochranné opatření, způsobuje vážnou újmu či hrozbu vážné újmy domácímu výrobnímu odvětví nebo vážné zhoršení či hrozbu vážného zhoršení hospodářské situace nejbližšího regionu nebo regionů.

4. Doba trvání jakéhokoli prozatímního dvoustranného ochranného opatření se započítává do doby stanovené v čl. 5.9 (Normy pro dvoustranné ochranné opatření) odst. 1 písm. b).
5. Strana uplatňující prozatímní dvoustranné ochranné opatření informuje druhou stranu okamžitě po jeho uplatnění.
6. Na žádost druhé strany se ihned po uplatnění prozatímního dvoustranného ochranného opatření uskuteční konzultace.

ČLÁNEK 5.11

Nejvzdálenější regiony

1. Pokud se jakýkoli produkt pocházející z Nového Zélandu dováží přímo na území jednoho nebo několika nejvzdálenějších regionů Unie¹ v takovém zvýšeném množství a za takových podmínek, že to způsobuje vážné zhoršení nebo hrozbu vážného zhoršení hospodářské situace dotčeného nejvzdálenějšího regionu nebo regionů, může Unie po posouzení alternativních řešení výjimečně použít dvoustranná ochranná opatření omezená na území dotčeného nejvzdálenějšího regionu nebo regionů.

¹ Ke dni vstupu této dohody v platnost jsou nejvzdálenějšími regiony Unie Guadeloupe, Francouzská Guyana, Martinik, Réunion, Mayotte, Svatý Martin, Azory, Madeira a Kanárské ostrovy. Tento článek se použije rovněž na zemi nebo zámořské území, které rozhodnutím Evropské rady v souladu s postupem stanoveným v čl. 355 odst. 6 Smlouvy o fungování EU změní svůj status na nejvzdálenější region ode dne přijetí uvedeného rozhodnutí. V případě, že nejvzdálenější region Unie změní stejným postupem svůj status, přestane být článek 5.11 (Nejvzdálenější regiony) použitelný ode dne vstupu v platnost příslušného rozhodnutí Evropské rady. Unie oznámí Novému Zélandu veškeré změny týkající se statusu území považovaných za nejvzdálenější regiony Unie.

2. Pro účely odstavce 1 musí být určení vážného zhoršení založeno na objektivních faktorech, včetně těchto prvků:

- a) zvýšení objemu dovozu v absolutních číslech nebo v poměru k domácí výrobě a dovozu z dalších zdrojů a
- b) vlivu takového dovozu na situaci příslušného výrobního odvětví nebo na dotčený hospodářský sektor, a to i na úrovni prodeje, výroby, finanční situace a zaměstnanosti.

3. Aniž je dotčen odstavec 1, použije se tento oddíl obdobně na jakékoli ochranné opatření přijaté podle tohoto článku.

ČLÁNEK 5.12

Vyrovnění a pozastavení celních koncesí

1. Nejpozději 30 dnů po dni použitelnosti dvoustranného ochranného opatření poskytne strana uplatňující toto opatření příležitost ke konzultacím s druhou stranou s cílem dohodnout se na vhodném vyrovnění liberalizujícím obchod ve formě koncesí, které budou mít v podstatě rovnocenný účinek na obchod.

2. Pokud konzultace uvedené v odstavci 1 nevedou k dohodě o vyrovnění liberalizujícím obchod do 30 dnů po prvním dni těchto konzultací, může strana, ze které pochází zboží, na něž se uplatňuje dvoustranné ochranné opatření, pozastavit uplatňování koncesí, které mají v podstatě rovnocenný účinek na obchod, vůči straně uplatňující dvoustranné ochranné opatření.

3. Povinnost poskytnout koncese uvedené v odstavci 1 a právo pozastavit tyto koncese podle odstavce 2 platí pouze po dobu, po kterou je zachováno dvoustranné ochranné opatření.

4. Bez ohledu na odstavec 3 nesmí být právo na pozastavení zmíněné v uvedeném odstavci uplatněno během prvních 24 měsíců, během nichž je dvoustranné ochranné opatření v platnosti, jestliže je uvedené dvoustranné ochranné opatření uplatňováno v důsledku absolutního nárůstu dovozu a je v souladu s touto dohodou.

PODODDÍL 1

PROCESNÍ PRAVIDLA POUŽITELNÁ NA DVOUSTRANNÁ OCHRANNÁ OPATŘENÍ

ČLÁNEK 5.13

Rozhodné právo

Tento pododdíl se vztahuje na dvoustranná ochranná opatření uvedená v oddíle D (Dvoustranná ochranná opatření) této kapitoly, která uplatňuje příslušný vyšetřující orgán strany. V případech, na které se tento pododdíl nevztahuje, použije příslušný vyšetřující orgán pravidla stanovená ve svých vnitrostátních právních předpisech za předpokladu, že jsou v souladu s tímto oddílem.

ČLÁNEK 5.14

Postupy šetření

1. Strana uplatní dvoustranné ochranné opatření pouze v návaznosti na šetření provedené jejími příslušnými vyšetřujícími orgány v souladu s článkem 3 a čl. 4 odst. 2 písm. a) a c) Dohody o ochranných opatřeních. Za tímto účelem se článek 3 a čl. 4 odst. 2 písm. a) a c) Dohody o ochranných opatřeních obdobně začleňují do této dohody a jsou její součástí.
2. Za účelem uplatnění dvoustranného ochranného opatření musí příslušný vyšetřující orgán na základě objektivních důkazů prokázat existenci příčinné souvislosti mezi zvýšeným dovozem dotčeného výrobku a vážnou újmou nebo hrozbou vážné újmy nebo existenci příčinné souvislosti mezi zvýšeným dovozem dotčeného výrobku a vážným zhoršením nebo hrozbou vážného zhoršení. Příslušný vyšetřující orgán rovněž přezkoumá jiné známé činitele než zvýšený dovoz, aby zajistil, že újma způsobená takovými jinými činiteli není přičítána zvýšenému dovozu.
3. Šetření musí být v každém případě dokončeno do jednoho roku ode dne svého zahájení.

ČLÁNEK 5.15

Oznámení a konzultace

1. Kterákoli ze stran zašle druhé straně neprodleně písemné oznámení, jestliže:
 - a) zahájí šetření o dvoustranném ochranném opatření podle této kapitoly;

- b) určí, že zvýšený dovoz způsobuje vážnou újmu či hrozbu vážné újmy nebo vážné zhoršení či hrozbu vážného zhoršení hospodářské situace nejvzdálenějšího regionu nebo regionů;
- c) rozhodne o uplatnění prozatímního dvoustranného ochranného opatření nebo o uplatnění či prodloužení dvoustranného ochranného opatření nebo
- d) rozhodne o změně dříve přijatého dvoustranného ochranného opatření.

2. Každá strana poskytne druhé straně kopii veřejné verze stížnosti a zprávu svých vyšetřujících orgánů, která je vyžadována podle článku 3 Dohody o ochranných opatřeních.

3. Pokud některá ze stran oznámí druhé straně rozhodnutí uplatnit nebo prodloužit dvoustranné ochranné opatření, jak je uvedeno v odst. 1 písm. c), uvede ve svém oznámení všechny relevantní informace, jako jsou:

- a) důkazy o tom, že v důsledku snížení nebo odstranění cel podle této dohody způsobuje zvýšený dovoz zboží druhé strany vážnou újmu či hrozbu vážné újmy domácímu výrobnímu odvětví nebo vážné zhoršení či hrozbu vážného zhoršení hospodářské situace nejvzdálenějšího regionu nebo regionů;
- b) přesný popis zboží, na které se dvoustranné ochranné opatření vztahuje, včetně jeho čísla nebo položky v harmonizovaném systému, na němž je založena příloha 2-A (Harmonogramy odstraňování cel);

- c) přesný popis dvoustranného ochranného opatření;
- d) den použitelnosti dvoustranného ochranného opatření, jeho očekávanou dobu trvání a případný harmonogram postupné liberalizace tohoto opatření a
- e) v případě prodloužení dvoustranného ochranného opatření důkazy o tom, že se dotčené domácí výrobní odvětví přizpůsobuje..

4. Na žádost strany, jejíž zboží je předmětem řízení o dvoustranném ochranném opatření podle této kapitoly, poskytne strana, která vede toto řízení, před přijetím konečného rozhodnutí o uplatnění dvoustranných ochranných opatření přiměřenou příležitost ke konzultacím se žádající stranou s cílem přezkoumat oznámení poskytnuté podle odstavce 1 tohoto článku nebo jakékoli veřejné oznámení nebo zprávu, které vydal příslušný vyšetřující orgán v souvislosti s řízením, a vyměnit si názory na navrhované opatření a dosáhnout dohody o vyrovnání uvedeném v článku 5.12 (Vyrovnání a pozastavení koncesí).

KAPITOLA 6

SANITÁRNÍ A FYTOSANITÁRNÍ OPATŘENÍ

ČLÁNEK 6.1

Cíl a obecná ustanovení

1. Cílem této kapitoly je:
 - a) chránit zdraví lidí, zvířat a rostlin na územích stran a zároveň usnadňovat obchod mezi nimi;
 - b) zajistit, aby sanitární a fytosanitární opatření stran nevytvářela zbytečné překážky obchodu;
 - c) usnadnit provádění Dohody o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření, mezinárodních norem a souvisejících textů, a zejména regionalizaci a rovnocennost;
 - d) udržovat spolupráci v mezinárodních normalizačních orgánech;
 - e) podpořit transparentnost a porozumění, pokud jde o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření každé ze stran;

- f) posilovat spolupráci mezi stranami a uznávat jejich společné cíle v oblasti boje proti antimikrobiální rezistenci a
 - g) posílit komunikaci, spolupráci a řešení sanitárních a fytosanitárních otázek, které mohou ovlivnit obchod mezi stranami.
2. Pokud jde o Dohodu o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření, strany připomínají zejména:
- a) zásadu, že jejich sanitární a fytosanitární opatření jsou založena na posouzení rizik v souladu s článkem 5 a dalšími příslušnými ustanoveními Dohody o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření, a
 - b) koncepci prozatímních sanitárních a fytosanitárních opatření.

ČLÁNEK 6.2

Oblast působnosti

- 1. Strany potvrzují práva a povinnosti, jež pro ně vyplývají z dohody o hygienických opatřeních.
- 2. S výhradou odstavce 3 se tato kapitola použije na:
 - a) sanitární a fytosanitární opatření některé ze stran, která mohou ovlivnit obchod mezi stranami,
a

b) spolupráci v oblasti antimikrobiální rezistence.

3. Tato kapitola se nevztahuje na žádná opatření strany nebo záležitosti, na něž se vztahuje dohoda o hygienických opatřeních.

ČLÁNEK 6.3

Definice

Pro účely této kapitoly se použijí tyto definice:

- a) definice v příloze A Dohody o uplatňování sanitárních a fytosanitárních opatření;
- b) definice přijaté pod záštitou Komise pro *Codex Alimentarius*;
- c) definice přijaté pod záštitou Světové organizace pro zdraví zvířat;
- d) definice přijaté pod záštitou Mezinárodní úmluvy o ochraně rostlin (IPPC);
- e) „příslušným orgánem“ se rozumí vládní subjekt uvedený v příloze 6-A (Příslušné orgány) a zahrnuje příslušné vnitrostátní organizace ochrany rostlin a

- f) „dovozní kontrolou“ se rozumí posouzení, které může zahrnovat inspekci, přezkoumání, odběr vzorků, přezkum dokumentace, zkoušek nebo postupů, včetně laboratorních, organoleptických nebo identifikačních, prováděné na hranicích dovážející strany příslušným orgánem dovážející strany s cílem určit, zda zásilka splňuje sanitární a fyto-sanitární požadavky dovážející strany.

ČLÁNEK 6.4

Zvláštní rostlinolékařské podmínky

1. V souladu s platnými normami dohodnutými v rámci IPPC si strany vyměňují informace o statusu svých území z hlediska škodlivých organismů. Na žádost kterékoli ze stran poskytne druhá strana odůvodnění kategorizace škodlivých organismů a souvisejících fyto-sanitárních opatření.
2. Pokud jde o kategorizaci škodlivých organismů, každá strana vypracuje a aktualizuje seznam regulovaných škodlivých organismů pro rostliny a rostlinné produkty, u nichž existují obavy v souvislosti se zdravím rostlin. Tento seznam obsahuje:
 - a) karanténní škodlivé organismy, jež se nevyskytují v žádné části jejího území;
 - b) karanténní škodlivé organismy, které se vyskytují, ale nejsou široce rozšířeny a jsou pod úředním dohledem;
 - c) karanténní škodlivé organismy pro chráněné zóny a
 - d) případné regulované nekaranténní škodlivé organismy.

3. Každá strana omezí své požadavky na dovoz rostlin nebo rostlinných produktů na požadavky potřebné ke zmírnění rizik zavlečení regulovaných škodlivých organismů. Požadavky na dovoz ke zmírnění rizika spojeného s karanténními škodlivými organismy pro chráněné zóny se nepoužijí, pokud není známo, že se místo určení jakýchkoli rostlin nebo rostlinných produktů nachází v chráněné zóně.

4. Dovážející strana by neměla vyžadovat předvývozní inspekci prováděnou vnitrostátní organizací ochrany rostlin dovážející strany, pokud inspekce rostlin nebo rostlinných produktů spadá do působnosti vnitrostátní organizace ochrany rostlin vyvážející strany.

ČLÁNEK 6.5

Uznání oblasti za prostou určitého škodlivého organismu

Je-li regionalizace definována s ohledem na oblast prostou určitého škodlivého organismu, místo produkce prosté škodlivého organismu, stanoviště produkce prosté škodlivého organismu nebo chráněnou zónu v odvětví rostlin a rostlinných produktů:

- a) strany uznávají koncepce oblastí prostých určitého škodlivého organismu, míst produkce prostých škodlivého organismu a stanovišť produkce prostých škodlivého organismu, jak je uvedeno v příslušných mezinárodních standardech IPPC pro fyto-sanitární opatření;
- b) strany navzájem uznávají své:
 - i) oblasti prosté určitého škodlivého organismu, místa produkce prostá škodlivého organismu a stanoviště produkce prostá škodlivého organismu a

- ii) úřední kontroly v zařízení a udržování oblastí prostých určitého škodlivého organismu, míst produkce prostých škodlivého organismu a stanovišť produkce prostých škodlivého organismu;
- c) Nový Zéland uznává koncepci chráněných zón na území Unie jako rovnocennou oblastí prosté určitého škodlivého organismu uvedené v mezinárodním standardu IPPC pro fytosanitární opatření 4 („Požadavky pro vymezení území prostých škodlivých organismů“);
- d) vyvážející strana na žádost dovážející strany určí oblasti prosté určitého škodlivého organismu, místa produkce prostá škodlivého organismu, stanoviště produkce prostá škodlivého organismu a chráněné zóny a na žádost dovážející strany poskytne úplné vysvětlení a podpůrné údaje, jak je stanoveno v příslušných mezinárodních standardech pro fytosanitární opatření nebo je jinak považováno za vhodné, a
- e) Výbor pro obchod může přijmout rozhodnutí o změně přílohy 6-B (Regionální podmínky pro rostliny a rostlinné produkty) s cílem upravit jakoukoli jinou záležitost, která se může týkat regionalizace, nebo upřesnit jakékoli vhodné zvláštní podmínky založené na posouzení rizik.

ČLÁNEK 6.6

Rovnocennost

1. Strany potvrzují, že uznávání rovnocennosti je důležitým prostředkem k usnadnění obchodu.

2. Při určování rovnocennosti konkrétního sanitárního a fytosanitárního opatření, skupiny opatření nebo na systémovém základě zohlední každá strana příslušné pokyny Výboru WTO pro sanitární a fytosanitární opatření a mezinárodní normy, pokyny a doporučení. Výbor pro obchod může přijmout rozhodnutí o stanovení dalších pokynů a postupů pro určení, uznání a zachování rovnocennosti v příloze 6-C (Uznávání rovnocennosti sanitárních a fytosanitárních opatření).
3. Na žádost vyvážející strany vysvětlí dovážející strana v přiměřené lhůtě cíl a odůvodnění svého sanitárního a fytosanitárního opatření a jasně určí riziko, které má toto sanitární a fytosanitární opatření řešit.
4. Dovážející strana uzná rovnocennost sanitárního či fytosanitárního opatření, pokud vyvážející strana objektivně prokáže, že její sanitární či fytosanitární opatření dosahuje vhodné úrovně ochrany dovážející strany, pokud jde o zdraví lidí, zvířat nebo rostlin.
5. Pokud posouzení rovnocennosti nevede k určení rovnocennosti dovážející stranou, poskytne dovážející strana vyvážející straně důvody svého rozhodnutí.
6. Aniž je dotčen čl. 6.8 (Osvědčení) odst. 6, může Výbor pro obchod přijmout rozhodnutí o změně přílohy 6-C (Uznávání rovnocennosti sanitárních a fytosanitárních opatření) s cílem:
 - a) stanovit druhy komodit vyvážející strany, u nichž dovážející strana uznává, že se na ně vztahuje sanitární a fytosanitární opatření rovnocenné jejímu vlastnímu, nebo stanovit úřední kontroly vyvážející strany, které dovážející strana uznává za rovnocenné svým vlastním, a

- b) specifikovat veškeré vhodné zvláštní podmínky založené na posouzení rizik nebo jakýkoli dohodnutý status škodlivého organismu nebo nakažový status.
7. Pokud některá strana změní určité sanitární či fyto-sanitární opatření způsobem, který podle jejího názoru nemá vliv na určení rovnocennosti uvedené v této kapitole, použije se toto určení na nejnovejší znění příslušného právního předpisu, kterým se mění sanitární či fyto-sanitární opatření.
8. Pokud se některá ze stran domnívá, že je dotčeno předchozí rozhodnutí o rovnocennosti, oznámí to druhé straně.
9. Pokud dovážející strana změní sanitární a fyto-sanitární opatření a domnívá se, že může být dotčeno určení rovnocennosti uvedené v této kapitole:
- a) objektivně zváží, zda předchozí určení rovnocennosti již není dostatečné k tomu, aby splnilo vhodnou úroveň ochrany, a
- b) konzultuje s vyvážející stranou a poté rozhodne, zda může určení rovnocennosti pokračovat se zvláštními podmínkami nebo bez nich.

ČLÁNEK 6.7

Obchodní podmínky a schvalovací postupy

1. Dovážející strana zveřejní své fyto-sanitární zdravotní požadavky na dovoz a postupy používané ke stanovení těchto požadavků.

2. Pokud strany společně určí konkrétní rostlinu nebo rostlinný produkt jako prioritu, stanoví dovážející strana zvláštní požadavky na dovoz daného produktu bez zbytečného odkladu, s výjimkou řádně odůvodněných okolností.
3. Je-li obdržena žádost o dovoz v souvislosti s konkrétní rostlinou nebo rostlinným produktem, který byl předtím schválen pro dovoz z vyvážející strany, posoudí dovážející strana rizikový profil, a pokud je shledáno, že je stejný, dokončí schvalovací postup bez zbytečného odkladu, s výjimkou řádně odůvodněných okolností.
4. Každá strana zajistí, aby postupy používané ke schvalování dovozu z druhé strany byly prováděny a dokončeny bez zbytečného odkladu, včetně případných auditů a nezbytných právních nebo správních opatření k dokončení schvalovacího postupu. Každá strana se zejména vyvaruje zbytečných nebo nadměrně zatěžujících žádostí o informace, které se omezí na to, co je nezbytné, a zohlední informace, které má dovážející strana již k dispozici, jako jsou informace o použitelných právních předpisech a zprávách o auditu vyvážející strany.
5. S výjimkou stanovenou v článku 6.5 (Uznání oblasti za prostou určitého škodlivého organismu) uplatňuje každá strana své fytosanitární dovozní podmínky na celém území druhé strany, kde platí stejný status z hlediska škodlivého organismu.
6. Aniž je dotčen článek 6.10 (Mimořádná opatření), uzná každá strana úřední kontroly prováděné druhou stranou u obchodu za rovnocenné za předpokladu, že ode dne vstupu této dohody v platnost nedojde k žádným významným změnám v systémech úředních kontrol vyvážející strany, které by snížily úroveň záruky pro dovážející stranu.

7. Aniž je dotčen článek 6.10 (Mimořádná opatření), dovážející strana neodmítne ani nezastaví dovoz zboží vyvážející strany pouze z toho důvodu, že dovážející strana provádí přezkum svých sanitárních a fyto-sanitárních opatření, pokud dovážející strana povolila dovoz tohoto zboží z druhé strany při zahájení přezkumu.
8. Strany vzájemně přijímají bez následných schvalovacích postupů seznamy zařízení, na něž se vztahují sanitární a fyto-sanitární opatření pro obchod.
9. Každá strana zpřístupní druhé straně na požádání seznamy zařízení uvedené v odstavci 8.

ČLÁNEK 6.8

Osvědčení

1. Ve vztahu k rostlinolékařskému osvědčení rostlin a rostlinných produktů uplatňují příslušné orgány zásady stanovené v mezinárodních standardech IPPC pro fyto-sanitární opatření 7 („Systém vývozních osvědčení“) a mezinárodních standardech IPPC pro fyto-sanitární opatření 12 („Pokyny pro fyto-sanitární osvědčení“).
2. Každá strana podporuje používání elektronické certifikace a jiných technologií pro usnadnění obchodu.
3. Aniž jsou dotčeny články 6.2 (Oblast působnosti) a 6.10 (Mimořádná opatření), osvědčení o bezpečnosti potravin se nevyžaduje u zpracovaných potravin, na něž se vztahuje tato kapitola, pokud to není podloženo analýzou rizik.

4. Výbor pro obchod může přijmout rozhodnutí o změně přílohy 6-E (Osvědčení) s cílem upřesnit další pokyny, postupy a požadavky týkající se osvědčování.
5. Pokud dovážející strana uznala sanitární a fyto-sanitární opatření vyvážející strany týkající se komodit jako rovnocenné svým vlastním opatřením, může vyvážející strana do úředního zdravotního osvědčení zahrnout vzor zdravotního osvědčení stanovený v oddíle 1 přílohy 6-E (Osvědčení).
6. Pokud dovážející strana v souladu s čl. 6.6 (Rovnocennost) odst. 7 nebo 8 shledá, že rovnocennost je zachována, uvedou se v osvědčení o zdravotní nezávadnosti pro dovoz podle přílohy 6-E (Osvědčení), je-li to možné a vhodné, původní právní předpisy dovážející strany, na jejichž základě byla rovnocennost shledána.
7. Pokud dovážející strana rozhodne, že zvláštní podmínka uvedená v příloze 6-C (Uznávání rovnocennosti sanitárních a fyto-sanitárních opatření) již není nutná, záruky pro tuto zvláštní podmínku již nebudou vyžadovány a Výbor pro obchod přijme v přiměřené lhůtě rozhodnutí o odpovídající změně přílohy 6-C (Uznávání rovnocennosti sanitárních a fyto-sanitárních opatření).

ČLÁNEK 6.9

Transparentnost, výměna informací a technické konzultace

1. Strany se neprodleně vzájemně informují o všech významných:
 - a) zjištěních epidemiologického významu, která se mohou týkat produktu, s nímž se obchoduje mezi stranami;

- b) otázkách bezpečnosti potravin týkajících se produktu, s nímž se mezi stranami obchoduje, nebo
- c) dalších relevantních informacích pro náležité provádění této kapitoly.

2. Pokud byly informace uvedené v odstavci 1 zpřístupněny prostřednictvím oznámení WTO nebo příslušnému mezinárodnímu normalizačnímu orgánu v souladu s jejich pravidly nebo na veřejně přístupných internetových stránkách strany, považuje se požadavek uvedený v odstavci 1 za splněný.

3. Má-li kterákoli ze stran vážné obavy ohledně určitého sanitárního nebo fyto-sanitárního rizika, uskuteční se na žádost co nejdříve a v každém případě do 14 dnů ode dne doručení technické konzultace týkající se tohoto rizika.

4. Pokud má některá strana značné obavy ohledně sanitárního či fyto-sanitárního opatření, které druhá strana navrhla nebo provedla, může požádat o technické konzultace s druhou stranou. Strana, které je žádost podána, na ni odpoví do 30 dnů ode dne jejího doručení.

5. Pokud jde o odstavce 3 a 4, každá strana se vynasnaží poskytnout veškeré informace nezbytné k tomu, aby se zabránilo narušení obchodu a umožnila stranám dosáhnout vzájemně přijatelného řešení, které účinně zvládne všechna sanitární a fyto-sanitární rizika.

6. Strany usilují o vyřešení veškerých obav vyplývajících z provádění této kapitoly prostřednictvím technických konzultací podle tohoto článku¹ před zahájením řešení sporů podle kapitoly 26 (Řešení sporů).

ČLÁNEK 6.10

Mimořádná opatření

1. Pokud některá ze stran přijme mimořádné opatření, které je nezbytné pro ochranu života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, oznámí to příslušný orgán této strany příslušnému orgánu druhé strany do 24 hodin. Pokud některá ze stran žádá o technické konzultace o mimořádném sanitárním či fyto-sanitárním opatření, konají se tyto technické konzultace do 14 dní po dni doručení oznámení mimořádného sanitárního či fyto-sanitárního opatření. Strany vezmou v úvahu veškeré informace poskytnuté prostřednictvím technických konzultací.
2. Při rozhodování o zásilce, která se v době zavedení mimořádného sanitárního či fyto-sanitárního opatření přepravuje mezi stranami, bere strana uplatňující mimořádné opatření v úvahu veškeré informace, které vyvážející strana včas poskytla.

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že technické konzultace podle tohoto článku nenahrazují konzultace podle článku 26.3 (Konzultace), pokud se strany nedohodnou jinak.

3. Pokud určité mimořádné opatření vážně narušuje nebo pozastavuje obchod, dovážející strana ho co nejdříve, jakmile je to prakticky možné, zruší nebo poskytne relevantní vědecké a technické zdůvodnění jeho pokračování.

ČLÁNEK 6.11

Audity

1. Za účelem zachování důvěry v provádění této kapitoly má každá strana právo provést systémový audit celého kontrolního systému příslušného orgánu druhé strany nebo jeho části s cílem určit, zda funguje zamýšleným způsobem.
2. Při provádění auditu vezme strana v úvahu relevantní pokyny Výboru WTO pro sanitární a fytosanitární opatření a mezinárodní normy, pokyny a doporučení.
3. Každé rozhodnutí nebo opatření přijaté stranou provádějící audit, které by mohlo nepříznivě ovlivnit obchod v důsledku auditu, musí vzít v úvahu následující faktory a být jim přiměřené:
 - a) posouzené riziko podložené objektivními důkazy a údaji, které lze ověřit, a
 - b) znalosti strany provádějící audit, relevantní zkušenosti s auditovanou stranou a důvěru v auditovanou stranu.

4. Strana provádějící audit poskytne auditované straně na požádání objektivní důkazy a údaje.
5. Strana provádějící audit nese vlastní náklady spojené s auditu.
6. Každá strana zajistí, aby byly zavedeny postupy, které zabrání zpřístupnění důvěrných informací získaných během auditu příslušných orgánů druhé strany, včetně postupů pro odstranění jakýchkoli důvěrných informací ze závěrečné zprávy o auditu, která je zpřístupněna veřejnosti.
7. Strana provádějící audit zváží případné připomínky auditované strany ke zprávě a určí, zda má být zpráva nebo její část zpřístupněna veřejnosti nebo zda má být zpřístupněna omezenějším způsobem.
8. Výbor pro obchod může přijmout rozhodnutí o změně přílohy 6-D (Pokyny a postupy pro audit nebo ověřování) s cílem stanovit nebo upřesnit pokyny pro audit a postupy auditu.

ČLÁNEK 6.12

Dovozní kontroly a poplatky

1. Dovážející strana má právo provádět dovozní kontroly na základě sanitárních a fyto-sanitárních rizik spojených s dovozem. Tyto kontroly se provádějí bez zbytečného odkladu a s minimálními účinky narušujícími obchod.

2. Pokud dovozní kontroly odhalí nesoulad s příslušnými dovozními požadavky, musí opatření přijatá dovážející stranou respektovat mezinárodní normy, musí být založena na posouzení souvisejícího rizika a nesmějí omezovat obchod více, než je nezbytné k dosažení vhodné úrovně ochrany dovážející strany.
3. Příslušný orgán dovážející strany uvědomí příslušný orgán vyvážející strany, pokud jakýkoli nesoulad představuje vážné riziko pro zdraví lidí, zvířat nebo rostlin.
4. Příslušný orgán dovážející strany informuje dovozce nevyhovující zásilky nebo jeho zástupce o důvodu nesplnění požadavků a poskytne jim příležitost pro přezkum rozhodnutí. Příslušný orgán dovážející strany zváží veškeré relevantní informace předložené s cílem pomoci při tomto přezkumu.
5. Poplatky uložené za postupy vztahující se na dovážené produkty nesmějí být vyšší než poplatky účtované za srovnatelné kontroly obdobných domácích výrobků ani než skutečné náklady na službu.
6. Výbor pro obchod může přijmout rozhodnutí o změně přílohy 6-F (Dovozní kontroly a poplatky) s cílem stanovit četnosti dovozních kontrol a poplatky za ně u některých komodit spadajících do oblasti působnosti této kapitoly.

ČLÁNEK 6.13

Vědecká spolehlivost a transparentnost konkrétních povolovacích postupů¹

1. Strany uznávají, že povolovací postupy musí být založeny na spolehlivých vědeckých poznacích a musí být prováděny transparentním způsobem s cílem vybudovat a udržet důvěru veřejnosti. Strany spolupracují na zvyšování odolnosti a transparentnosti těchto postupů.
2. Strany uznávají, že jejich povolovací postupy mají zajistit srovnatelné výsledky a že spolupráce v této oblasti je žádoucí.
3. Pokud některá osoba odpovědná za zajištění toho, aby podnik pod její kontrolou splnil požadavky pro získání registrace, zadá vědecké studie vědecké instituci² se sídlem na území strany s cílem podpořit žádost o povolení v souvislosti s určitými konkrétními povolovacími postupy druhé strany, na což je upozorněna strana, v níž má daná vědecká instituce sídlo; obě strany se vynasnaží tyto informace vzájemně sdílet.

¹ Pro účely tohoto článku se „povolovacími postupy“ rozumějí všechna povolení před uvedením na trh v oblasti potravinového řetězce: tj. pěstování geneticky modifikovaných organismů / geneticky modifikovaných potravin a krmiv, doplňkových látek v krmivech, potravinářských přídatných látek / enzymů / látek určených k aromatizaci, kouřových aromat, přípravků na ochranu rostlin, nových potravin, materiálů určených pro styk s potravinami, zdravotních tvrzení a přidávání vitaminů a minerálních látek a dalších látek do potravin.

² Pro účely tohoto článku se „vědeckou institucí“ rozumějí instituce, které provádějí vědecké studie za úplaty, například univerzity, laboratoře a zkušební nebo výzkumná zařízení.

4. Strany si mohou rovněž vyměňovat informace o svých postupech udělování povolení.
5. Kterákoli strana může požádat o zjišťovací návštěvu podle tohoto článku ve vědecké instituci nacházející se na území druhé strany, aby shromáždila informace týkající se uplatňování příslušných norem vědeckou institucí, pokud provádí vědeckou studii pro účely určitých konkrétních povolovacích postupů ve straně, která o návštěvu žádá.
6. Pokud se některá ze stran snaží uskutečnit zjišťovací návštěvu, oznámí to druhé straně nejpozději 60 dnů před touto návštěvou.
7. Pokud se některá ze stran snaží uskutečnit zjišťovací návštěvu a vědecká instituce s ní souhlasí, mohou úředníci druhé strany během této návštěvy doprovázet úředníky hostující strany.
8. Závěrečná zpráva o každé zjišťovací návštěvě se zpřístupní příslušným orgánům obou stran. Relevantní části závěrečné zprávy se rovněž zpřístupní vědecké instituci, která byla navštívena.
9. Náklady na jakoukoli zjišťovací návštěvu nese strana, která o ni žádá.
10. Výbor pro obchod může přijmout rozhodnutí o stanovení podrobných prováděcích pravidel a veškerých nezbytných pokynů k odstavcům 3 až 9.

ČLÁNEK 6.14

Antimikrobiální rezistence

1. Strany uznávají, že antimikrobiální rezistence představuje vážnou hrozbu pro zdraví lidí a zvířat.
2. Strany v souladu s přístupem „jedno zdraví“ spolupracují a usnadňují výměnu informací, mimo jiné pokud jde o předpisy, pokyny, vnitrostátní plány, normy, odborné znalosti a zkušenosti v oblasti antimikrobiální rezistence, a určují společné názory, zájmy, priority a politiky v této oblasti.
3. Strany uznávají, že:
 - a) regulační normy, pokyny a systémy dohledu každé z nich v oblasti antimikrobiálních látek přinášejí srovnatelné kontroly a výsledky v oblasti zdraví;
 - b) antimikrobiální látky, které jsou kritické pro léčbu a zdraví lidí a zvířat, jsou ústředním bodem jejich strategií v oblasti antimikrobiální rezistence a
 - c) obě strany přijímají v rámci svých strategií a politik iniciativy na podporu postupného ukončení používání antibiotik jako stimulátorů růstu, zejména těch, které jsou důležité z lékařského hlediska, a na snížení používání antimikrobiálních látek v živočišné výrobě.

4. Strany dále:

- a) spolupracují na příslušných mezinárodních fórech při vypracovávání budoucích kodexů, pokynů, norem, doporučení a iniciativ;
- b) spolupracují na mezinárodních akčních plánech, zejména pokud jde o odpovědné a obezřetné používání antimikrobiálních látek, s cílem účinněji bojovat proti antimikrobiální rezistenci a
- c) v rámci svých strategií a politik podporují provádění dohodnutých mezinárodních akčních plánů a strategií v oblasti antimikrobiální rezistence.

5. Žádné předpisy, pokyny, strategické plány, normy a jiné iniciativy týkající se antimikrobiální rezistence se nepoužijí k vytváření nebo provádění opatření ovlivňujících obchod, pokud tato opatření nejsou v souladu s Dohodou o uplatňování sanitárních a fyto-sanitárních opatření a příslušnými ustanoveními této kapitoly.

6. Výbor pro sanitární a fyto-sanitární opatření může zřídit technickou pracovní skupinu pro antimikrobiální rezistenci.

ČLÁNEK 6.15

Podvody s obchodovanými komoditami

1. Strany uznávají, že podvodné činnosti komerčních subjektů zapojených do mezinárodního obchodu mohou:

- a) ovlivňovat zdraví lidí, zvířat, rostlin, a v důsledku toho i životní prostředí, a

b) podkopávat poctivé obchodní praktiky a důvěru spotřebitelů.

2. Strany si vyměňují relevantní informace a spolupracují s cílem odradit od postupů, které jsou nebo se zdají být v rozporu s jejich sanitárními a fyto-sanitárními opatřeními nebo které uvádějí spotřebitele a jiné relevantní zúčastněné strany v omyl.

ČLÁNEK 6.16

Provádění a zdroje

Každá strana zajistí, aby její příslušné orgány měly k dispozici zdroje nezbytné pro účinné provádění této kapitoly.

ČLÁNEK 6.17

Výbor pro sanitární a fyto-sanitární opatření

1. Tento článek doplňuje a dále upřesňuje článek 24.4 (Specializované výbory).
2. Výbor pro sanitární a fyto-sanitární opatření má v souvislosti s touto kapitolou tyto funkce:
 - a) poskytuje fórum pro výměnu informací o regulačním systému každé strany, včetně vědeckého základu a základu pro posouzení rizik jejich sanitárních a fyto-sanitárních opatření;

- b) určuje příležitosti ke spolupráci, včetně iniciativ na usnadnění obchodu a další práce na odstranění zbytečných překážek obchodu mezi stranami;
- c) podporuje spolupráci na mnohostranných fórech, a to i ve Výboru WTO pro sanitární a fytosanitární otázky a v mezinárodních normalizačních orgánech;
- d) zřizuje pracovní skupiny *ad hoc*;
- e) poskytuje stranám fórum k tomu, aby se v rané fázi vzájemně informovaly o regulačních úvahách týkajících se sanitárních a fytosanitárních opatření;
- f) aniž je dotčena kapitola 26 (Řešení sporů), slouží jako fórum pro řešení konkrétních obchodních otázek v případech, kdy strany nebyly schopny dosáhnout vzájemně přijatelného řešení prostřednictvím technických konzultací podle článku 6.9 (Transparentnost, výměna informací a technické konzultace);
- g) přijímá při výkonu svých funkcí jakákoli jiná opatření, na nichž se strany dohodnou, a
- h) projednává jakoukoli záležitost, které se týká tato kapitola.

3. Nerozhodnou-li strany jinak, výbor se sejde a vypracuje svůj pracovní program nejpozději jeden rok po dni vstupu této dohody v platnost.

KAPITOLA 7

UDRŽITELNÉ POTRAVINOVÉ SYSTÉMY

ČLÁNEK 7.1

Cíle

1. Strany uznávají význam posilování politik a definování programů, které přispívají k rozvoji udržitelných, inkluzivních, zdravých a odolných potravinových systémů, a dohodly se na navázání úzké spolupráce za účelem společného zapojení do přechodu k udržitelným potravinovým systémům.
2. Tato kapitola se použije vedle ostatních kapitol této dohody týkajících se potravinových systémů nebo udržitelnosti, zejména kapitoly 6 (Sanitární a fytosanitární opatření), kapitoly 9 (Technické překážky obchodu) a kapitoly 19 (Obchod a udržitelný rozvoj), a aniž jsou uvedené kapitoly dotčeny.

ČLÁNEK 7.2

Oblast působnosti

1. Tato kapitola se vztahuje na spolupráci mezi stranami za účelem zlepšení udržitelnosti jejich potravinových systémů.
2. Tato kapitola obsahuje ustanovení o spolupráci v oblastech, v nichž lze dosáhnout udržitelnějších potravinových systémů. Orientační oblasti spolupráce jsou uvedeny v článku 7.4 (Spolupráce na zlepšení udržitelnosti potravinových systémů).
3. Strany uznávají, že priority spolupráce se mohou postupem času měnit v závislosti na vývoji jejich vlastního a mezinárodního porozumění potravinovým systémům a zacházení s nimi.

ČLÁNEK 7.3

Definice udržitelného potravinového systému

1. Strany uznávají, že potravinové systémy jsou rozmanité a specifické pro daný kontext a zahrnují řadu aktérů a jejich vzájemně propojené činnosti ve všech oblastech potravinového systému, včetně produkce, sklizně, zpracování, výroby, přepravy, skladování, distribuce, prodeje, spotřeby a likvidace potravinářských výrobků.

2. Pro účely této kapitoly a uznávajíce, že definice udržitelných potravinových systémů se mohou v průběhu času vyvíjet, považují strany za udržitelné potravinové systémy ty systémy, které zajišťují celoroční přístup k bezpečným, výživným a dostatečným potravinám tak, aby nebyly ohroženy hospodářské, sociální, kulturní a environmentální základy pro zajištění potravin a výživy pro budoucí generace.

ČLÁNEK 7.4

Spolupráce na zlepšení udržitelnosti potravinových systémů

1. Strany uznávají význam spolupráce jako mechanismu pro provádění této kapitoly, neboť posilují své obchodní a investiční vztahy.
2. Strany spolupracují, s přihlédnutím ke svým prioritám a okolnostem, při řešení záležitostí společného zájmu souvisejících s prováděním této kapitoly. Tato spolupráce může probíhat dvoustranně i na mezinárodních fórech.
3. Spolupráce může zahrnovat výměnu informací, odborných znalostí a zkušeností, jakož i spolupráci v oblasti výzkumu a inovací.
4. Strany spolupracují na tématech, která mohou zahrnovat:
 - a) metody a postupy produkce potravin, jejichž cílem je zlepšit udržitelnost, mimo jiné včetně ekologického zemědělství a regenerativního zemědělství;

- b) účinné využívání přírodních zdrojů a zemědělských vstupů, včetně snížení používání chemických pesticidů a hnojiv a jejich rizik, je-li to vhodné;
- c) dopady produkce potravin na životní prostředí a klima, včetně dopadů na emise skleníkových plynů ze zemědělství, propady uhlíku a ztrátu biologické rozmanitosti;
- d) pohotovostní plány k zajištění bezpečnosti a odolnosti potravinových dodavatelských řetězců a obchodu v dobách mezinárodních krizí;
- e) udržitelné zpracování potravin, dopravu, velkoobchod, maloobchod a stravovací služby;
- f) zdravou, udržitelnou a výživnou stravu;
- g) uhlíkovou stopu spotřeby;
- h) potravinové ztráty a plýtvání potravinami v souladu s cílem udržitelného rozvoje OSN č. 12.3;
- i) snižování nepříznivých dopadů politik a opatření souvisejících s potravinovým systémem na životní prostředí a
- j) znalosti původních obyvatel, účast a vedoucí postavení v potravinových systémech v souladu s okolnostmi jednotlivých stran.

ČLÁNEK 7.5

Dodatečná ustanovení

1. Činnostmi spolupráce podle této kapitoly není dotčena nezávislost agentur každé strany, včetně jejích regionálních agentur.
2. Při plném respektování práva každé strany na regulaci nelze žádné ustanovení této kapitoly vykládat tak, že by kterékoli straně ukládalo povinnost:
 - a) změnit své dovozní požadavky;
 - b) odchýlit se při přípravě či přijímání regulačních opatření od svých postupů;
 - c) přijmout opatření, která by ohrozila včasné přijetí regulačních opatření k dosažení cílů veřejné politiky nebo mu bránila, nebo
 - d) přijmout jakékoli konkrétní regulační opatření.

ČLÁNEK 7.6

Výbor pro udržitelné potravinové systémy

1. Tento článek doplňuje a dále upřesňuje článek 24.4 (Specializované výbory).

2. Výbor pro udržitelné potravinové systémy má v souvislosti s touto kapitolou tyto funkce:

a) stanoví priority spolupráce a pracovní plány pro jejich provádění;

b) podporuje spolupráci na mnohostranných fórech a

c) vykonává jakékoli další funkce související s prováděním nebo fungováním této kapitoly.

3. Při snaze dosáhnout cílů této kapitoly a za účelem sledování výsledků dosažených při jejím provádění vypracuje Výbor pro udržitelné potravinové systémy každý rok roční pracovní plán, včetně opatření s jejich cíli a milníky.

4. Výbor pro udržitelné potravinové systémy může případně zřídit pracovní skupiny složené ze zástupců každé strany na odborné úrovni.

5. Výbor pro udržitelné potravinové systémy se sejde do jednoho roku po dni vstupu této dohody v platnost a dále po vzájemné dohodě.

6. Výbor pro udržitelné potravinové systémy může stanovit pravidla pro zmírnění možných střetů zájmů pro odborníky, kteří se mohou účastnit jeho zasedání, a pro všechny pracovní skupiny, které mu podávají zprávy.

ČLÁNEK 7.7

Kontaktní místa

Do 90 dnů po dni vstupu této dohody v platnost určí každá ze stran kontaktní místo pro usnadnění komunikace mezi stranami v záležitostech, na které se vztahuje tato kapitola, a oznámí druhé straně jeho kontaktní údaje. Každá ze stran neprodleně oznámí druhé straně jakoukoli změnu těchto kontaktních údajů.

KAPITOLA 8

OCHRANA ZVÍŘAT

ČLÁNEK 8.1

Cíl

Cílem této kapitoly je posílit spolupráci mezi stranami v oblasti dobrých životních podmínek hospodářských zvířat v zájmu usnadnění obchodu mezi stranami.

ČLÁNEK 8.2

Obecná ustanovení a oblast spolupráce

1. Strany uznávají, že zvířata jsou vnímající bytosti¹.
2. Strany uznávají, že jejich zemědělská praxe se značně odlišuje, ale uznávají, že jejich normy v oblasti dobrých životních podmínek zvířat a související systémy poskytují srovnatelné výsledky v oblasti dobrých životních podmínek zvířat.
3. Strany vynaloží veškeré úsilí ke spolupráci na mezinárodních fórech s cílem podpořit rozvoj a provádění vědecky podložených norem v oblasti dobrých životních podmínek zvířat. Strany spolupracují zejména na posílení a rozšíření působnosti norem Světové organizace pro zdraví zvířat v oblasti dobrých životních podmínek zvířat se zaměřením na hospodářská zvířata, jakož i na jejich provádění.
4. Strany si vyměňují informace, odborné znalosti a zkušenosti v oblasti dobrých životních podmínek zvířat v souvislosti s ošetřováním zvířat v hospodářství, během přepravy a při porážce nebo usmrcování.
5. Strany nadále spolupracují na výzkumu v oblasti dobrých životních podmínek zvířat s cílem usnadnit rozvoj vědecky podložených norem v oblasti dobrých životních podmínek zvířat v souvislosti s ošetřováním zvířat v hospodářství, během přepravy a při porážce nebo usmrcování.

¹ Jak je definováno v právních předpisech každé strany týkajících se dobrých životních podmínek zvířat.

ČLÁNEK 8.3

Technická pracovní skupina pro dobré životní podmínky zvířat

Strany zřizují technickou pracovní skupinu pro dobré životní podmínky zvířat. Technická pracovní skupina pro dobré životní podmínky zvířat podává zprávy Výboru pro sanitární a fytosanitární opatření a provádí činnosti jím určené.

KAPITOLA 9

TECHNICKÉ PŘEKÁŽKY OBCHODU

ČLÁNEK 9.1

Cíle

Cílem této kapitoly je usnadnit obchod se zbožím mezi stranami předcházením zbytečným technickým překážkám obchodu, jejich zjišťováním a odstraňováním a posilováním spolupráce mezi stranami ve věcech, jichž se týká tato kapitola.

ČLÁNEK 9.2

Oblast působnosti

1. Tato kapitola se vztahuje na přípravu, přijímání a používání veškerých technických předpisů, norem a postupů posuzování shody, jak jsou definovány v příloze 1 Dohody o technických překážkách obchodu, jež mohou ovlivnit obchod se zbožím mezi stranami.
2. Tato kapitola se nepoužije na:
 - a) nákupní specifikace vypracované vládními orgány pro účely požadavků subjektů, na něž se vztahuje kapitola 14 (Zadávání veřejných zakázek), na výrobu nebo spotřebu nebo
 - b) sanitární a fytosanitární opatření, na něž se vztahuje kapitola 6 (Sanitární a fytosanitární opatření).

ČLÁNEK 9.3

Vztah k Dohodě o technických překážkách obchodu

1. Do této dohody se obdobně začleňují články 2 až 9 a přílohy 1 a 3 Dohody o technických překážkách obchodu a jsou její součástí.

2. Pojmy používané v této kapitole, včetně jejích příloh, mají stejný význam jako v Dohodě o technických překážkách obchodu.

ČLÁNEK 9.4

Technické předpisy

1. V návaznosti na článek 22.8 (Posouzení dopadů) se každá strana vynasnaží provést posouzení dopadů plánovaných technických předpisů spadajících do oblasti působnosti regulačních opatření definovaných v čl. 22.2 (Definice) písm. b), které mohou mít významný dopad na obchod, v souladu se svými pravidly a postupy. Pro upřesnění je třeba uvést, že tento odstavec se vztahuje rovněž na postupy posuzování shody, které jsou součástí těchto technických předpisů.

2. Je-li provedeno posouzení dopadů podle odstavce 1 tohoto článku, pak v návaznosti na čl. 22.8 (Posouzení dopadů) odst. 2 písm. b) každá strana posoudí proveditelné a vhodné regulační i neregulační možnosti navrhovaného technického předpisu, které mohou splnit legitimní cíle strany v souladu s odstavcem 2 článku 2 Dohody o technických překážkách obchodu. Pro upřesnění je třeba uvést, že tato povinnost se vztahuje i na postupy posuzování shody, které jsou součástí takových technických předpisů.

3. V návaznosti na odstavce 3 a 4 článku 2 Dohody o technických překážkách obchodu každá strana čas od času přezkoumá své technické předpisy. Při provádění tohoto přezkumu každá strana mimo jiné vstřícně posoudí rostoucí sblížení s příslušnými mezinárodními normami, přičemž zohlední jakýkoli jejich nový vývoj a to, zda přetrvávají dřívější okolnosti, které vedly k odchylkám od příslušných mezinárodních norem.

4. Aniž je dotčena kapitola 22 (Řádná regulační praxe a spolupráce v oblasti regulace), umožní každá strana při vypracovávání významných technických předpisů, které mohou mít významný dopad na obchod, v souladu se svými pravidly a postupy osobám ze stran poskytnout vstupní informace prostřednictvím veřejné konzultace, s výjimkou případů, kdy nastanou nebo hrozí, že nastanou, naléhavé problémy v oblasti bezpečnosti, zdraví, ochrany životního prostředí nebo národní bezpečnosti. Každá strana umožní osobám druhé strany účastnit se těchto konzultací za podmínek, které nejsou méně příznivé než podmínky, které jsou poskytnuty jejím vlastním osobám, a výsledky těchto konzultací zveřejní.

ČLÁNEK 9.5

Mezinárodní normy

1. Příslušnými mezinárodními normami ve smyslu článků 2 a 5 a přílohy 3 Dohody o technických překážkách obchodu jsou mezinárodní normy vypracované Mezinárodní organizací pro normalizaci (ISO), Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC), Mezinárodní telekomunikační unií (ITU) a Komisí pro *Codex Alimentarius*, pokud splňují podmínky stanovené v odstavci 2 tohoto článku.

2. Norma vypracovaná jinou mezinárodní organizací než těmi, jež jsou uvedeny v odstavci 1, může být rovněž považována za příslušnou mezinárodní normu ve smyslu článků 2 a 5 a přílohy 3 Dohody o technických překážkách obchodu, pokud:

- a) byla vypracována normalizačním orgánem, který usiluje o dosažení konsensu buď:
 - i) mezinárodními delegacemi zúčastněných členů WTO, které zastupují všechny vnitrostátní normalizační orgány na jejich území, které přijaly nebo hodlají přijmout normy pro záležitost, ke které se mezinárodní normalizační činnost vztahuje, nebo
 - ii) mezivládními subjekty zúčastněných členů WTO, a
- b) byla vypracována v souladu s rozhodnutím Výboru pro technické překážky obchodu zřízeného článkem 13 Dohody o technických překážkách obchodu o zásadách pro vypracování mezinárodních norem, pokynů a doporučení ve vztahu k článkům 2 a 5 a k příloze 3 Dohody o technických překážkách obchodu.

3. Pokud některá ze stran nepoužila mezinárodní normy jako základ pro své technické předpisy a související postupy posuzování shody, určí na žádost druhé strany jakékoli podstatné odchylky od příslušné mezinárodní normy, vysvětlí důvody, proč byly tyto normy považovány za nevhodné nebo neúčinné pro sledovaný cíl, a poskytne důkazy, na nichž je toto posouzení založeno, jsou-li k dispozici.

ČLÁNEK 9.6

Normy

1. S cílem harmonizovat normy na co nejširším základě a jako doplnění k odstavci 1 článku 4 Dohody o technických překážkách obchodu každá strana podporuje normalizační orgány na svém území, jakož i regionální normalizační orgány, jejichž členy jsou strany nebo normalizační orgány na jejím území, aby:
 - a) v pravidelných odstupech přezkoumávaly vnitrostátní a regionální normy, které nejsou založeny na příslušných mezinárodních normách, s cílem zvýšit soulad těchto norem s příslušnými mezinárodními normami, mimo jiných úvah;
 - b) spolupracovaly s příslušnými normalizačními orgány druhé strany při mezinárodních normalizačních činnostech, a to i prostřednictvím spolupráce v mezinárodních normalizačních orgánech nebo na regionální úrovni, a
 - c) podporovaly dvoustrannou spolupráci s normalizačními orgány druhé strany.
2. Strany by si měly vyměňovat informace o:
 - a) svém používání norem, z nichž vycházejí technické předpisy, a
 - b) svých postupech normalizace a míře, v jaké využívají mezinárodní, regionální či subregionální normy jakožto základ pro své vnitrostátní normy.

3. Pokud se normy stanou závaznými začleněním nebo odkazem do návrhu technického předpisu nebo postupu posuzování shody, použijí se povinnosti týkající se transparentnosti stanovené v článku 9.8 (Transparentnost) této kapitoly a v článku 2 nebo článku 5 Dohody o technických překážkách obchodu v rozsahu povoleném platnými autorskými právy.

ČLÁNEK 9.7

Posuzování shody

1. Pokud některá ze stran požaduje posuzování shody jako pozitivní záruku, že výrobek odpovídá technickému předpisu:

- a) vybírá postupy posuzování shody přiměřené souvisejícím rizikům;
- b) ve vhodných případech přijme použití prohlášení dodavatele o shodě a
- c) na žádost druhé strany vysvětlí odůvodnění výběru konkrétních postupů posuzování shody u konkrétních výrobků.

2. Strany uznávají, že existuje široké spektrum mechanismů, které usnadňují přijetí výsledků postupů posuzování shody. Tyto mechanismy mohou zahrnovat:

- a) prohlášení dodavatele o shodě;

- b) uznávání jednou stranou výsledků postupů posuzování shody provedených na území druhé strany;
- c) ujednání na základě spolupráce a dobrovolnosti mezi subjekty posuzování shody se sídlem na území stran;
- d) dohody o vzájemném uznávání výsledků postupů posuzování shody, pokud jde o specifické technické předpisy, prováděných orgány se sídlem na území druhé strany;
- e) využití akreditace ke stanovení způsobilosti subjektů posuzování shody a
- f) určování subjektů posuzování shody vládou.

3. Pokud některá ze stran požaduje posuzování shody třetí stranou jako pozitivní záruku, že výrobek odpovídá technickému předpisu, a tento úkol nevyhradí orgánu veřejné správy, jak je uvedeno v odstavci 4:

- a) upřednostní využití akreditace ke stanovení způsobilosti subjektů posuzování shody;
- b) použije mezinárodní normy pro akreditaci a posuzování shody;
- c) pokud je to proveditelné, využívá mezinárodní dohody zahrnující akreditační orgány stran, například prostřednictvím mechanismů Mezinárodní spolupráce v akreditaci laboratoří (ILAC) a Mezinárodního akreditačního fóra (IAF);

- d) podporuje používání fungujících mezinárodních dohod nebo ujednání pro harmonizaci nebo usnadňuje uznávání výsledků posuzování shody;
- e) zajišťuje, aby její pravidla a postupy zbytečně neomezovaly výběr hospodářských subjektů mezi subjekty posuzování shody určenými jeho orgány pro konkrétní výrobek nebo soubor výrobků;
- f) zajistí, aby činnosti jejích akreditačních orgánů byly v souladu s mezinárodními normami pro akreditaci a aby v tomto ohledu nedocházelo ke střetu zájmů mezi akreditačními orgány a subjekty posuzování shody, pokud jde o jejich činnosti v oblasti zajišťování shody, včetně zaměstnanců;
- g) zajistí, aby subjekty posuzování shody vykonávaly své činnosti způsobem, který zabraňuje střetům zájmů ovlivňujícím výsledek posouzení shody;
- h) umožní subjektům posuzování shody využívat k provádění zkoušek nebo inspekcí v souvislosti s posuzováním shody subdodavatele, včetně subdodavatelů se sídlem na území druhé strany. Ustanovení tohoto písmene nelze vykládat tak, že by straně zakazovala požadovat, aby subdodavatelé splňovali stejné požadavky, jaké by musel splnit subjekt posuzování shody, který zakázku zadává, aby mohl provádět smluvní zkoušky nebo inspekci sám, a
- i) zajistí, aby podrobnosti o subjektech, které byly určeny k provádění takového posuzování shody, včetně rozsahu určení, byly zveřejněny na internetu.

4. Žádné ustanovení tohoto článku nebrání kterékoli straně požadovat, aby posuzování shody ve vztahu ke konkrétním výrobkům prováděly její určené orgány veřejné správy. Požaduje-li některá ze stran, aby posuzování shody prováděly její určené orgány veřejné správy:

- a) omezí poplatky za posuzování shody na přibližné náklady za poskytnuté služby a na žádost žadatele o posuzování shody vysvětlí, jak jsou poplatky, které za toto posuzování shody ukládá, omezeny na přibližné náklady na poskytnuté služby, a
- b) zajistí, aby poplatky za posuzování shody byly na požádání k dispozici, pokud nejsou zveřejněny.

5. Bez ohledu na odstavce 1, 3 a 4 tohoto článku v oblastech uvedených v příloze 9-A (Uznávání posuzování shody (dokumenty)), v souvislosti s nimiž Unie přijímá prohlášení dodavatele o shodě, přijme Nový Zéland, považuje-li posouzení shody, které není provedeno první stranou, za nezbytné jako záruku, že výrobek je ve shodě s požadavky novozélandských technických předpisů:

- a) certifikáty a protokoly o zkouškách vydané subjekty posuzování shody, které se nacházejí na území Unie a které byly akreditovány akreditačním orgánem, který je členem mezinárodních ujednání o vzájemném uznávání ILAC nebo IAF nebo jejich nástupnických subjektů, nebo které jsou jinak uznány podle novozélandských technických předpisů, nebo
- b) pokud jde o hlediska elektrické bezpečnosti a elektromagnetické kompatibility, certifikáty a protokoly o zkouškách vydané subjekty posuzování shody se sídlem na území Unie a v režimu certifikačního subjektu (CB) systému Mezinárodní elektrotechnické komise pro režimy osvědčování shody elektrotechnických zařízení a součástí (IECEE).

6. Prohlášení dodavatele o shodě je osvědčení první strany o shodě vydané¹ výrobcem nebo jinou oprávněnou první stranou na jeho výhradní odpovědnost na základě výsledků vhodného typu činnosti posuzování shody a s vyloučením povinného posouzení třetí stranou.

7. Strany spolupracují v oblasti vzájemného uznávání v souladu s Dohodou o vzájemném uznávání posuzování shody mezi Evropským společenstvím a Novým Zélandem², podepsanou dne 25. června 1998 ve Wellingtonu. Strany se mohou rovněž rozhodnout, že v souladu s příslušnými ustanoveními uvedené dohody rozšíří její působnost na výrobky, použitelné regulační požadavky nebo uznané subjekty posuzování shody.

ČLÁNEK 9.8

Transparentnost

1. S výjimkou případů, kdy nastanou nebo hrozí, že nastanou, naléhavé problémy související s bezpečností, zdravím, ochranou životního prostředí nebo národní bezpečností, umožní každá ze stran druhé straně k oznámeným navrhovaným technickým předpisům a postupům posuzování shody předložit ve lhůtě nejméně 60 dnů ode dne předání oznámení o těchto předpisech nebo postupech ústřednímu rejstříku oznámení WTO písemné připomínky. Každá strana odůvodněnou žádost o prodloužení této lhůty pro podání připomínek vstřícně posoudí.

¹ Podle technických předpisů každé strany.

² Úř. věst. ES L 229, 17.8.1998, s. 62.

2. Není-li oznámený text v jednom z úředních jazyků WTO, každá strana poskytne podrobný a úplný popis obsahu navrhovaného technického předpisu nebo postupu posuzování shody ve formátu WTO pro oznámení.
3. Pokud některá ze stran obdrží od druhé strany písemné připomínky ke svému návrhu technického předpisu nebo postupu posuzování shody:
 - a) projedná na žádost druhé strany písemné připomínky za účasti svého příslušného regulačního orgánu, kdykoli je to možné a v době, kdy je lze vzít v úvahu, a
 - b) písemně odpoví na důležité nebo podstatné otázky obsažené v připomínkách nejpozději ke dni zveřejnění technického předpisu nebo postupu posuzování shody.
4. Každá strana zveřejní, pokud možno prostřednictvím internetových stránek, své odpovědi na významné nebo podstatné otázky uvedené v připomínkách jiných členů WTO k oznámení technických překážek obchodu podle odstavce 1 o návrhu technického předpisu nebo postupu posuzování shody.
5. Každá strana na žádost druhé strany poskytne informace týkající se cílů a důvodů technického předpisu nebo postupu posuzování shody, který přijala nebo navrhuje přijmout.
6. Každá strana zajistí, aby technické předpisy a postupy posuzování shody, které přijala, byly zveřejněny na internetových stránkách a byly přístupné zdarma.

7. Každá strana poskytne informace o přijetí a vstupu technického předpisu nebo postupu posuzování shody v platnost a o přijatém konečném znění prostřednictvím dodatku k původnímu oznámení WTO.

8. V souladu s odstavcem 12 článku 2 Dohody o technických překážkách obchodu se „rozumnou lhůtou“ rozumí období nejméně šesti měsíců, ledaže by to bylo neúčinné při plnění sledovaných oprávněných cílů.

9. Strana posoudí odůvodněnou žádost druhé strany, kterou obdrží před uplynutím lhůty pro podání připomínek uvedené v odstavci 1 po předání ústřednímu rejstříku oznámení WTO, o prodloužení doby mezi přijetím technického předpisu a dnem jeho vstupu v platnost, ledaže by tento odklad nebyl účinný při plnění sledovaných oprávněných cílů.

ČLÁNEK 9.9

Značení a označování

1. Technický předpis strany může obsahovat nebo výlučně řešit povinné požadavky na značení nebo označování. V takových případech se na tyto technické předpisy vztahují příslušné zásady uvedené v odstavci 2 článku 2 Dohody o technických překážkách obchodu.

2. Pokud strana požaduje povinné značení nebo označování výrobků:

a) vyžaduje v možné míře pouze informace, jež jsou podstatné pro spotřebitele či uživatele výrobku, nebo informace, jež uvádějí, že je výrobek v souladu s povinnými technickými požadavky;

- b) nevyžaduje předchozí schválení, registraci nebo certifikaci značení nebo označování výrobků ani vyplacení poplatků jako podmínku pro uvedení výrobků, které jinak splňují povinné technické požadavky, na svůj trh, pokud to není nezbytné s ohledem na riziko výrobků nebo riziko tvrzení uvedených na značeních nebo označeních pro zdraví nebo život lidí, zvířat nebo rostlin, životní prostředí nebo národní bezpečnost;
- c) požaduje-li strana, aby hospodářské subjekty používaly jedinečné identifikační číslo, vydá takové číslo hospodářským subjektům druhé strany bez zbytečného prodlení a bez diskriminace;
- d) je-li značení nebo označování výrobků v souladu s regulačními požadavky dovážející strany a není zavádějící, rozporuplné nebo matoucí¹, umožňuje:
 - i) informace též v jiných jazycích navíc k jazyku požadovanému v dovážející straně,
 - ii) mezinárodně uznávané nomenklatury, piktogramy, symboly či grafická znázornění a
 - iii) vedle informací požadovaných v dovážející straně též další informace;

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že toto písmeno odkazuje na dovážející stranu.

- e) uznává, že označení, včetně doplňkového označení nebo jeho oprav, probíhá na území dovážející strany v souladu s jejími předpisy a postupy jako alternativa k označování ve vyvážející straně, není-li takové označování nezbytné s ohledem na oprávněné cíle uvedené v odstavci 2 článku 2 Dohody o technických překážkách obchodu, a
 - f) pokud podle ní nejsou ohroženy oprávněné cíle uvedené v odstavci 2 článku 2 Dohody o technických překážkách obchodu, vynesají se přijímat dočasné nebo snímatelné etikety nebo značení či označování v doprovodné dokumentaci namísto značení nebo označení, která se připevňují přímo na výrobek.
3. Odstavec 2 se nevztahuje na značení nebo označování léčivých přípravků a zdravotnických prostředků, jak jsou vymezeny právními předpisy strany.

ČLÁNEK 9.10

Spolupráce v oblasti dozoru nad trhem, bezpečnosti a souladu nepotravinářských výrobků s předpisy

1. Pro účely tohoto článku se „dozorem nad trhem“ rozumí činnosti vykonávané veřejnými orgány nebo jimi přijatá opatření, včetně činností vykonávaných a opatření přijatých ve spolupráci s hospodářskými subjekty, na základě postupů některé ze stran, jejichž prostřednictvím může tato strana sledovat a řešit bezpečnost výrobků nebo jejich soulad s požadavky stanovenými v jejích právních předpisech.

2. Strany uznávají význam spolupráce v oblasti dozoru nad trhem, souladu a bezpečnosti nepotravinářských výrobků pro usnadnění obchodu a pro ochranu spotřebitelů a dalších uživatelů a význam budování vzájemné důvěry na základě sdílených informací.
3. Každá strana zajistí:
 - a) výkon funkcí dozoru nad trhem, jenž je nestranný a nezávislý na funkcích posuzování shody, s cílem zabránit střetu zájmů¹, a
 - b) aby neexistovaly zájmy, které by ovlivnily nestrannost orgánů dozoru nad trhem při provádění jejich kontroly hospodářských subjektů nebo dohledu nad nimi.
4. Strany mohou spolupracovat a vyměňovat si informace v oblasti dozoru nad trhem, bezpečnosti a souladu nepotravinářských výrobků s předpisy, zejména pokud jde o:
 - a) činnosti a opatření v oblasti dozoru nad trhem a prosazování práva;
 - b) metody posuzování rizik a testování výrobků;
 - c) koordinované stahování výrobků z oběhu nebo jiná podobná opatření;

¹ Každá strana zajistí, aby byly zavedeny záruky, které zajistí nestrannost a neexistenci střetu zájmů, pokud je funkcemi dozoru nad trhem i posuzování shody pověřen jediný subjekt.

- d) vědecké, technické a regulační záležitosti ke zlepšení bezpečnosti a souladu nepotravinářských výrobků;
- e) nové otázky s velkým významem pro zdraví a bezpečnost;
- f) činnosti související s normalizací a
- g) výměnu úředníků.

5. Unie může Novému Zélandu poskytnout vybrané informace ze svého systému včasného varování pro nebezpečné nepotravinářské produkty, pokud jde o spotřební výrobky podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/95/ES¹ nebo jej nahrazujícího systému, a Nový Zéland může Unii poskytnout vybrané informace o bezpečnosti nepotravinářských spotřebních výrobků a o přijatých preventivních, omezujících a nápravných opatřeních týkajících se spotřebních výrobků, jak je uvedeno v příslušných právních předpisech Nového Zélandu. Výměna informací může mít podobu:

- a) příležitostné výměny v řádně odůvodněných případech nebo
- b) soustavné výměny založené na mechanismu stanoveném rozhodnutím Výboru pro obchod podle přílohy 9-C (Ujednání podle čl. 9.10 odst. 5 písm. b)) pro soustavnou výměnu informací o bezpečnosti nepotravinářských výrobků a souvisejících preventivních, omezujících a nápravných opatřeních).

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/95/ES ze dne 3. prosince 2001 o obecné bezpečnosti výrobků (Úř. věst. ES L 11, 15.1.2002, s. 4).

6. Výbor pro obchod může přijmout rozhodnutí zavést podle přílohy 9-D (Ujednání podle čl. 9.10 odst. 6 o pravidelné výměně informací o opatřeních přijatých u nevyhovujících nepotravinářských výrobků, na něž se nevztahuje čl. 9.10 odst. 5 písm. b)) mechanismy pravidelné výměny informací, a to i elektronickými prostředky, o opatřeních přijatých u nevyhovujících nepotravinářských výrobků, na něž se nevztahuje odst. 5 písm. b) tohoto článku.
7. Každá ze stran použije informace získané podle odstavců 4, 5 a 6 výhradně za účelem ochrany spotřebitele, zdraví, bezpečnosti nebo životního prostředí.
8. Každá ze stran zachází s informacemi získanými podle odstavců 4, 5 a 6 jako s důvěrnými.
9. Mechanismy podle odst. 5 písm. b) a odstavce 6 přesně uvedou, jaký druh informací se má vyměňovat, způsoby výměny a uplatňování pravidel ochrany důvěrnosti a osobních údajů.
10. Výbor pro obchod má pravomoc přijímat rozhodnutí za účelem stanovení nebo změny opatření stanovených v přílohách 9-C (Ujednání podle čl. 9.10 odst. 5 písm. b) pro pravidelnou výměnu informací o bezpečnosti nepotravinářských výrobků a souvisejících preventivních, omezujících a nápravných opatřeních) a 9-D (Ujednání podle čl. 9.10 odst. 6 o pravidelné výměně informací o opatřeních přijatých u nevyhovujících nepotravinářských výrobků, na něž se nevztahuje čl. 9.10 odst. 5 písm. b)).

ČLÁNEK 9.11

Technické diskuse a konzultace

1. Pokud se některá strana domnívá, že návrh technického předpisu nebo postupu posuzování shody druhé strany by mohly mít významný nepříznivý vliv na obchod mezi stranami, může požádat o projednání této záležitosti. Žádost se podává písemně a uvádí se v ní:

- a) dotčené opatření;
- b) ustanovení této kapitoly, k nimž se výhrady vztahují, a
- c) důvody žádosti, včetně popisu výhrad žádající strany k danému opatření.

2. Strana předá svou žádost koordinátorovi pro kapitolu o technických překážkách obchodu druhé strany určenému podle článku 9.14 (Koordinátor pro kapitolu o technických překážkách obchodu).

3. Na žádost kterékoli ze stran se strany osobně nebo prostřednictvím jakýchkoli komunikačních prostředků, včetně telefonu, videokonference či jinak, do 60 dnů po dni podání žádosti sejdou, aby projednaly výhrady uvedené v žádosti, a usilují o co nejrychlejší vyřešení záležitosti. Pokud se žádající strana domnívá, že je záležitost naléhavá, může požádat, aby se jednání konalo v kratší lhůtě. V takových případech dožádaná strana tuto žádost vstřícně posoudí.

4. Kterákoli ze stran může požádat druhou stranu o konzultace ohledně jakékoli záležitosti spadající do působnosti této kapitoly doručením písemné žádosti koordinátorovi pro kapitolu o technických překážkách obchodu druhé strany. Strany vynaloží veškeré úsilí, aby záležitost vyřešily k vzájemné spokojenosti.
5. Pro upřesnění je třeba uvést, že tímto článkem není dotčena kapitola 26 (Řešení sporů).

ČLÁNEK 9.12

Spolupráce

1. Strany mohou spolupracovat v konkrétních oblastech společného zájmu s cílem odstranit, omezit nebo zamezit vytváření technických překážek obchodu a usnadnit obchod mezi stranami, mimo jiné prostřednictvím digitálních řešení.
2. Strany mohou spolupracovat a vyměňovat si informace o jakýchkoli otázkách týkajících se přílohy 9-A (Uznávání posuzování shody (dokumenty)), včetně jejího provádění.

ČLÁNEK 9.13

Zákaz zkoušek na zvířatech

1. Každá strana nadále aktivně podporuje a prosazuje výzkum, vývoj, validaci a právní uznání alternativních metod ke zkouškám na zvířatech.

2. Každá strana přijme pro účely posouzení bezpečnosti výrobků, na něž se vztahuje definice pojmu „kosmetický přípravek“ v její jurisdikci, výsledky zkoušek získané z validovaných alternativních metod ke zkouškám na zvířatech.

3. Strana nesmí požadovat, aby byl přípravek spadající do definice pojmu „kosmetický přípravek“ v její jurisdikci testován na zvířatech s cílem určit jeho bezpečnost.

ČLÁNEK 9.14

Koordinátor pro kapitolu o technických překážkách obchodu

1. Každá strana určí koordinátora pro kapitolu o technických překážkách obchodu a oznámí druhé straně jeho kontaktní údaje. Každá strana neprodleně oznámí druhé straně jakoukoli změnu těchto kontaktních údajů.

2. Koordinátoři kapitoly o technických překážkách obchodu společně pracují na usnadnění provádění této kapitoly a spolupráce mezi stranami ve všech záležitostech týkajících se technických překážek obchodu. Za tímto účelem a s výhradou vnitřních postupů každé strany mají zejména tyto povinnosti:

a) sledovat provádění a správu této kapitoly, řádně řešit veškeré otázky, jež vznesou kterákoli ze stran a které se týkají vypracování, přijetí, použití nebo vymáhání technických předpisů, norem a postupů posuzování shody, a na žádost kterékoli ze stran vést konzultace o jakékoli záležitosti vyvstalé v oblasti působnosti této kapitoly;

- b) posilovat spolupráci na vytváření a zlepšování technických předpisů, norem a postupů posuzování shody;
 - c) organizovat technické diskuse nebo konzultace uvedené v článku 9.11 (Technické diskuse a konzultace);
 - d) v relevantních případech zajistit zřízení pracovních skupin¹ a
 - e) vyměňovat si informace o vývoji na nevládních, regionálních a vícestranných fórech týkajících se technických předpisů, norem a postupů posuzování shody.
3. Koordinátoři pro kapitolu o technických překážkách obchodu spolu komunikují jakýmkoli dohodnutým způsobem, který je vhodný pro výkon jejich povinností.

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že o zřízení pracovních skupin jako takových může rozhodnout pouze Výbor pro obchod podle čl. 24.2 (Funkce Výboru pro obchod) odst. 2 písm. a).

KAPITOLA 10

OBCHOD SLUŽBAMI A INVESTICE

ODDÍL A

OBECNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 10.1

Cíle

1. Strany potvrzují svůj závazek vytvořit lepší atmosféru pro rozvoj obchodu a investic mezi oběma stranami a stanoví tímto nezbytná opatření pro postupnou vzájemnou liberalizaci obchodu službami a investic.
2. Strany znovu potvrzují právo každé z nich regulovat na svém území za účelem dosažení legitimních politických cílů, jako je ochrana života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, sociální služby, veřejné vzdělávání, bezpečnost, životní prostředí, včetně změny klimatu, veřejná mravnost, sociální ochrana, ochrana spotřebitele, dobré životní podmínky zvířat, ochrana soukromí, ochrana údajů, podpora a ochrana kulturní rozmanitosti a v případě Nového Zélandu podpora nebo ochrana práv, zájmů a odpovědnosti Maorů.

ČLÁNEK 10.2

Oblast působnosti

1. Tato kapitola se nevztahuje na opatření týkající se fyzických osob kterékoli strany, jež usilují o přístup na trh práce druhé strany, ani na opatření týkající se státní příslušnosti nebo občanství, trvalého pobytu nebo zaměstnání na trvalý pracovní poměr.

2. Tato kapitola nebrání kterékoli ze stran, aby uplatňovala opatření pro regulaci vstupu fyzických osob na své území nebo jejich dočasného pobytu, včetně opatření nezbytných pro ochranu integrity jejích hranic a zajištění spořádaného pohybu fyzických osob přes uvedené hranice, pokud tato opatření nejsou uplatňována způsobem, který by rušil nebo omezoval výhody plynoucí druhé straně na základě této kapitoly¹.

3. Tato kapitola se nepoužije na:
 - a) letecké služby nebo související podpůrné služby² jiné než:
 - i) služby v oblasti oprav a údržby letadel;

¹ Pouhý vízový požadavek pro fyzické osoby z určitých zemí, a nikoli pro fyzické osoby z jiných zemí, se nepovažuje za opatření, jež ruší nebo omezuje výhody vyplývající z této kapitoly.

² Pro upřesnění je třeba uvést, že pojem „letecké služby nebo související služby na podporu leteckých služeb“ zahrnuje tyto služby: leteckou dopravu; služby poskytnuté za použití letadla, jejichž hlavním účelem není přeprava zboží nebo cestujících, jako je hašení požárů ze vzduchu, letový výcvik, vyhlídkové lety, letecký postřik, letecký průzkum, letecké mapování, letecké fotografování, skoky padákem, vlek kluzáku, využití vrtulníků při těžbě dřeva a na stavbách a jiné letecké služby v oblasti zemědělství, průmyslu a kontroly; pronájem letadel s posádkou a služby související s provozem letiště.

- ii) služby v oblasti počítačového rezervačního systému (CRS);
 - iii) pozemní odbavování;
 - iv) prodej a marketing leteckých přepravních služeb a
 - v) následující služby poskytované letadly s posádkou na palubě, jejichž hlavním účelem není přeprava zboží nebo cestujících: hašení požárů ze vzduchu, letový výcvik, letecký postřik, letecký průzkum, letecké mapování, letecké fotografování, zážitkové lety¹ a jiné letecké služby v oblasti zemědělství, průmyslu a kontroly;
- b) audiovizuální služby a
- c) vnitrostátní námořní kabotáž².

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že „zážitkovými lety“ se rozumějí služby poskytované za použití letadla s posádkou, při němž se uživatelé účastní leteckého provozu za účelem sportu nebo rekreace, jako je let v bývalém vojenském letounu, historickém letadle nebo v jejich replice, lety horkovzdušným balónem nebo akrobatické lety.

² Aniž je dotčen rozsah činností, které lze považovat za kabotáž podle příslušných vnitrostátních právních předpisů, zahrnuje pojem „vnitrostátní námořní kabotáž“ pro účely této kapitoly:

- i) v případě Unie přepravu cestujících nebo zboží mezi přístavem nebo místem v členském státě a jiným přístavem nebo místem v témž členském státě, včetně jeho kontinentálního šelfu podle Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu, podepsané v Montego Bay dne 10. prosince 1982 (UNCLOS), a dopravu, která začíná a končí ve stejném přístavu nebo místě v členském státě;
- ii) v případě Nového Zélandu přepravu cestujících nebo nákladu po moři mezi přístavem nebo místem na Novém Zélandu a jiným přístavem nebo jiným místem na Novém Zélandu a dopravu, která začíná a končí ve stejném přístavu nebo místě na Novém Zélandu. Pro upřesnění je třeba uvést, že se za vnitrostátní námořní kabotáž pro účely této kapitoly nepovažují přípojná doprava definovaná v čl. 10.70 (Oblast působnosti a definice) odst. 2 písm. d) a přemísťování prázdných kontejnerů, které nejsou přepravovány jako náklad za úplatu.

ČLÁNEK 10.3

Definice

Pro účely této kapitoly se rozumí:

- a) „činností prováděnou při výkonu veřejné moci“ činnost, která se neprovádí – včetně služeb, které se neposkytují – ani na komerčním základě, ani v soutěži s jedním či více hospodářskými subjekty;
- b) „službami v oblasti oprav a údržby letadel“ činnosti, které jsou prováděny na letadle nebo jeho části v době, kdy je staženo z provozu, jiné než běžná údržba;
- c) „službami v oblasti počítačového rezervačního systému (CRS)“ služby poskytované prostřednictvím počítačových systémů, které obsahují informace o letových řádech leteckých dopravců, dostupnosti míst, tarifech a pravidlech tarifů, jejichž pomocí lze provést rezervaci nebo vystavit letenky;
- d) „zahrnutým podnikem“ podnik na území některé ze stran usazený v souladu s písmenem g), přímo či nepřímo, investorem druhé strany v souladu s použitelným právem, existující ke dni vstupu této dohody v platnost, nebo usazený později;

- e) „přeshraničním obchodem službami“ poskytování služby:
 - i) z území jedné strany na území druhé strany nebo
 - ii) na území jedné strany spotřebiteli služby z druhé strany;
- f) „hospodářskou činností“ jakákoli činnost průmyslové, obchodní, odborné nebo řemeslné povahy, včetně poskytování služeb, s výjimkou činností prováděných při výkonu veřejné moci;
- g) „usazením“ zřízení nebo nabytí právnické osoby, včetně prostřednictvím kapitálové účasti, nebo vytvoření pobočky či zastoupení ve straně s cílem vytvořit nebo udržovat dlouhodobé hospodářské vztahy;
- h) „pozemním odbavováním“ poskytování, a to za poplatek nebo na smluvním základě, následujících služeb na letišti: zastupování leteckých dopravců; správa a dozor; odbavování cestujících; odbavování zavazadel; služby na odbavovací ploše; stravovací služby; odbavování leteckého nákladu a pošty; dodávka paliva do letadla; obsluha a úklid letadla; pozemní doprava a letový provoz, správa posádky a plánování letu. Pozemní odbavování nezahrnuje odbavování vlastními silami; bezpečnost; opravy a údržbu letadel nebo provoz či řízení základní centralizované letištní infrastruktury, jako jsou odmrazovací zařízení, systémy pro distribuci pohonných hmot, systémy odbavování zavazadel a pevné dopravní systémy uvnitř letiště;

- i) „investorem strany“ fyzická nebo právnická osoba některé ze stran, včetně takové, jež usiluje o usazení, usazuje nebo usadila podnik v souladu s písmenem g) na území druhé strany;
- j) „právnickou osobou strany“¹:
 - i) v případě Unie:
 - A) právnická osoba založená nebo organizovaná podle práva Unie nebo alespoň jednoho z členských států a zapojená do podstatných obchodních operací² v Unii a
 - B) společnosti provozující lodní dopravu usazené mimo Unii a ovládané fyzickými osobami členského státu, jejichž plavidla jsou registrována v členském státě a plují pod jeho vlajkou;
 - ii) v případě Nového Zélandu:
 - A) právnická osoba založená nebo organizovaná podle práva Nového Zélandu a zapojená do podstatných obchodních operací na Novém Zélandu a

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že se společnosti provozující lodní dopravu uvedené v tomto písmenu považují za právnické osoby strany pouze ve vztahu k činnostem týkajícím se poskytování služeb námořní dopravy.

² V souladu se svým oznámením Světové obchodní organizaci (dokument WT/REG39/1) o Smlouvě o založení Evropského společenství chápe Unie pojem „skutečná a trvalá vazba“ s hospodářstvím členského státu Unie popsany v článku 54 Smlouvy o fungování EU jako rovnocenný pojmu „podstatné obchodní operace“.

- B) společnosti provozující lodní dopravu usazené mimo Nový Zéland a ovládané fyzickými osobami Nového Zélandu, jejichž plavidla jsou registrována na Novém Zélandu a plují pod jeho vlajkou;
- k) „provozováním“ vedení, řízení, udržování, užívání, požívání nebo prodej či jiná forma zcizení podniku;
- l) „prodejem a marketingem leteckých přepravních služeb“ možnost, aby dotčený letecký dopravce bez omezení prodával své letecké přepravní služby a obchodoval s nimi, včetně všech aspektů obchodování, jako je průzkum trhu, inzerce a distribuce, přičemž tyto činnosti nezahrnují tvorbu cen leteckých přepravních služeb ani příslušných podmínek;
- m) „službou“ jakákoli služba v jakémkoli odvětví, kromě služeb poskytovaných při výkonu veřejné moci, a
- n) „poskytovatelem služby“ fyzická nebo právnická osoba usilující o poskytnutí služby nebo poskytující službu.

ODDÍL B

LIBERALIZACE INVESTIC

ČLÁNEK 10.4

Oblast působnosti

1. Tento oddíl se vztahuje na opatření kterékoli strany, která mají vliv na usazování za účelem výkonu hospodářských činností nebo provozování takových činností:

- a) investorů druhé strany;
- b) zahrnutých podniků a
- c) pro účely článku 10.9 (Výkonnostní požadavky) podniků na území té strany, která opatření přijme nebo zachová.

2. Tento oddíl se nevztahuje na žádné opatření strany týkající se zadávání veřejných zakázek na zboží nebo službu nakupované pro vládní účely, a nikoli s cílem jejich dalšího komerčního prodeje nebo s cílem jejich použití při dodávání zboží či poskytování služby pro komerční prodej, bez ohledu na to, zda tato zakázka představuje zahrnutou zakázku ve smyslu čl. 14.1 (Začlenění některých ustanovení Dohody o vládních zakázkách) odst. 4.

3. Články 10.5 (Přístup na trh), 10.6 (Národní zacházení), 10.7 (Zacházení podle nejvyšších výhod) a 10.8 (Vrcholné vedení a správní rady) se nevztahují na subvence nebo granty poskytované stranami, včetně státem podporovaných půjček, záruk a pojištění.

ČLÁNEK 10.5

Přístup na trh

Žádná strana nepřijme ani nezachová opatření, ať už pro celé své území nebo pro jeho dílčí celky, která se týkají přístupu investora druhé strany nebo zahrnutého podniku na trh prostřednictvím usazení nebo provozování činnosti a která:

- a) ukládají omezení týkající se¹:
 - i) počtu podniků, které mohou vykonávat určitou hospodářskou činnost, ať už formou číselných kvót, monopolů, výhradních práv nebo požadavku na test ekonomické potřeby;
 - ii) celkové hodnoty transakcí nebo aktiv formou číselných kvót nebo požadavku na test ekonomické potřeby;

¹ Ustanovení písm. a) bodů i), ii) a iii) se nevztahují na opatření přijatá za účelem omezení produkce zemědělských produktů nebo produktů rybolovu.

- iii) celkového počtu operací nebo celkového množství produkce vyjádřeného určenými číselnými jednotkami formou kvót nebo požadavku na test ekonomické potřeby;
 - iv) účasti zahraničního kapitálu ve formě omezení držby akcií cizinci nebo celkové hodnoty výše jednotlivých nebo úhrnných zahraničních investic, které je vyjádřeno jako maximální procentní podíl, nebo
 - v) celkového počtu fyzických osob, jež mohou být zaměstnány v určitém odvětví nebo jež může zaměstnat určitý podnik a které jsou nezbytné pro výkon hospodářské činnosti a jsou s ní přímo spojeny, formou číselných kvót nebo požadavku na test ekonomické potřeby, nebo
- b) omezují nebo vyžadují specifické typy právního subjektu nebo společného podniku, jejichž prostřednictvím může investor druhé strany vykonávat hospodářskou činnost.

ČLÁNEK 10.6

Národní zacházení

Každá ze stran poskytne investorům druhé strany a zahrnutým podnikům zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje v obdobných situacích svým vlastním investorům a jejich podnikům v souvislosti s jejich usazením a provozováním na svém území.

ČLÁNEK 10.7

Zacházení podle nejvyšších výhod

1. Každá ze stran poskytne investorům druhé strany a zahrnutým podnikům zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje v obdobných situacích investorům ze třetí země a jejich podnikům v souvislosti s usazením a provozováním na svém území.
2. Odstavec 1 nelze vykládat tak, že ukládá kterékoli straně povinnost rozšířit na investory druhé strany nebo zahrnuté podniky výhodu jakéhokoli zacházení vyplývajícího ze stávajících nebo budoucích opatření zajišťujících uznávání kvalifikací, licencí nebo obezřetnostních opatření, jak je uvedeno v článku VII GATS nebo v odstavci 3 přílohy GATS o finančních službách.
3. Pro upřesnění je třeba uvést, že zacházení uvedené v odstavci 1 nezahrnuje postupy pro řešení sporů, které jsou upraveny jinými mezinárodními dohodami.
4. Pro upřesnění je třeba uvést, že hmotněprávní ustanovení v jiných mezinárodních dohodách, které některá strana uzavřela se třetí zemí, sama o sobě nepředstavují zacházení podle odstavce 1. Opatření dané strany podle uvedených ustanovení mohou takové zacházení představovat, a tudíž vést k porušení tohoto článku. Pouhé provedení uvedených ustanovení v domácím právu v rozsahu nezbytném k jejich začlenění do domácího právního řádu samo o sobě nepředstavuje zacházení podle odstavce 1.

ČLÁNEK 10.8

Vrcholné vedení a správní rady

Žádná ze stran nevyžaduje, aby zahrnutý podnik jmenoval do vrcholného vedení či jako členy správní rady fyzické osoby určité státní příslušnosti.

ČLÁNEK 10.9

Výkonnostní požadavky

1. Žádná ze stran v souvislosti s usazením nebo provozováním jakéhokoli podniku na svém území neuloží ani neprosazuje požadavek či závazek:
 - a) vyvážet stanovenou míru nebo procentní podíl zboží či služeb;
 - b) dosáhnout stanovené míry nebo procentního podílu domácího obsahu;
 - c) nakupovat, používat nebo upřednostňovat zboží vyrobené či služby poskytované na jejím území, nebo nakupovat zboží či služby od fyzických nebo právnických osob či jiných subjektů na jejím území;

- d) jakýmkoli způsobem vázat objem či hodnotu dovozu na objem či hodnotu vývozu nebo na výši přílivu deviz v souvislosti s tímto podnikem;
- e) omezit na jejím území prodej zboží vyrobeného či služeb poskytovaných tímto podnikem jakýmkoli navázáním takového prodeje na objem či hodnotu jejího vývozu nebo na přítok deviz;
- f) převádět technologie, výrobní postupy nebo jiné duševní vlastnictví fyzické nebo právnické osobě nebo jinému subjektu na jejím území;
- g) dodávat zboží vyrobené nebo službu poskytovanou podnikem na určitý regionální trh či na světový trh výlučně z území této strany;
- h) umístit ústředí pro určitou oblast nebo světový trh na její území;
- i) zaměstnávat určitý počet nebo procentní podíl fyzických osob této strany;
- j) dosáhnout stanovené úrovně nebo hodnoty výzkumu a vývoje na jejím území;
- k) omezit vývoz nebo prodej na vývoz, nebo

l) s ohledem na licenční smlouvy¹, které existují v okamžiku, kdy je daný požadavek uložen či vymáhán či daný závazek vymáhán, nebo s ohledem na budoucí licenční smlouvy, které ze svobodné vůle uzavřely podnik a fyzická nebo právnická osoba nebo jiný subjekt na jejím území, je-li daný požadavek uložen či vymáhán či daný závazek vymáhán způsobem, který přímo zasahuje do takové licenční smlouvy aktem jiného než soudního orgánu veřejné moci některé strany², přijmout:

i) stanovenou sazbu či výši licenční odměny v licenční smlouvě nebo

ii) stanovenou dobu trvání licenční smlouvy.

2. Žádná ze stran nepodmíní poskytování výhody³ nebo pokračování v jejím poskytování v souvislosti s usazením nebo provozováním podniku na svém území dodržováním kteréhokoli z následujících požadavků:

a) dosáhnout stanovené míry nebo procentního podílu domácího obsahu;

b) nakupovat, používat nebo upřednostňovat zboží vyrobené či služby poskytované na jejím území nebo nakupovat zboží či služby od fyzických nebo právnických osob či jiných subjektů na jejím území;

¹ „Licenční smlouvou“ se rozumí smlouva týkající se udělování licencí na technologii, výrobní postup nebo na jiné duševní vlastnictví.

² Pro upřesnění je třeba uvést, že se písmeno l) nevztahuje na případ, kdy se licenční smlouva uzavírá mezi podnikem a stranou.

³ Pro upřesnění je třeba uvést, že podmínka poskytování výhody nebo pokračování v jejím poskytování uvedená v odstavci 2 nepředstavuje požadavek nebo závazek pro účely odstavce 1.

- c) jakýmkoli způsobem vázat objem či hodnotu dovozu na objem či hodnotu vývozu nebo na výši přílivu deviz v souvislosti s tímto podnikem;
- d) omezit na jejím území prodej zboží vyrobeného či služeb poskytovaných tímto podnikem jakýmkoli navázáním takového prodeje na objem či hodnotu jejího vývozu nebo na příliv deviz, nebo
- e) omezit vývoz nebo prodej na vývoz.

3. Odstavec 2 nelze vykládat tak, že kterékoli straně brání v tom, aby podmínila poskytování výhody nebo pokračování v jejím poskytování v souvislosti s usazením nebo provozováním podniku na svém území dodržováním požadavku umístit na její území výrobu nebo na jejím území poskytovat službu, vzdělávat nebo zaměstnávat pracovníky, postavit nebo rozšířit určité zařízení nebo provádět výzkum a vývoj.

4. Ustanovení odst. 1 písm. f) a l) se nepoužijí, pokud:

- a) je požadavek uložen nebo vymáhán nebo závazek vymáhán soudem, správním soudem nebo orgánem pro hospodářskou soutěž podle práva strany v oblasti hospodářské soutěže s cílem zabránit narušení hospodářské soutěže nebo je napravit nebo
- b) některá ze stran povoluje užití práva duševního vlastnictví v souladu s články 31 nebo 31*bis* Dohody TRIPS nebo přijme či zachová opatření vyžadující zpřístupnění údajů nebo jiných vyhrazených informací, jež spadají do oblasti působnosti článku 39 Dohody TRIPS a jsou s ním v souladu.

5. Ustanovení odst. 1 písm. a) až c) a odst. 2 písm. a) a b) se nevztahují na kvalifikační požadavky na zboží nebo služby, pokud jde o účast v programech na podporu vývozu a programech zahraniční pomoci.
6. Ustanovení odst. 2 písm. a) a b) se nepoužijí na požadavky uložené dovážející stranou na obsah zboží nezbytný k tomu, aby se na zboží mohlo vztahovat preferenční sazební zacházení nebo preferenční kvóty.
7. Ustanovení odst. 1 písm. l) se nepoužije v případě, že požadavek uložil či vymáhá nebo závazek vymáhá soud jako spravedlivou odměnu podle práva dané strany v oblasti autorského práva.
8. Tímto článkem nejsou dotčeny povinnosti strany podle Dohody o WTO.
9. Pro upřesnění je třeba uvést, že odstavce 1 a 2 se nevztahují na žádný jiný závazek či požadavek, než jsou závazky či požadavky stanovené v uvedených odstavcích¹.
10. Tento článek se nevztahuje na usazení nebo provozování poskytovatele finančních služeb.
11. Strany sjednají pravidla pro výkonnostní požadavky týkající se poskytovatelů finančních služeb, pokud jde o usazení nebo provozování poskytovatele finančních služeb.

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že tento článek nelze vykládat tak, že vyžaduje, aby některá strana povolila poskytování určité služby na přeshraničním základě, pokud tato strana přijme nebo zachová omezení nebo zákazy týkající se takového poskytování služeb, které jsou v souladu s jejími výhradami stanovenými v příloze 10-A (Stávající opatření) nebo 10-B (Budoucí opatření).

12. Do 180 dnů ode dne úspěšného jednání stran o pravidlech týkajících se výkonnostních požadavků podle odstavce 11 tohoto článku změní Výbor pro obchod odstavec 1 tohoto článku rozhodnutím o začlenění pravidel týkajících se výkonnostních požadavků do tohoto článku a může v případě potřeby změnit nevyhovující opatření každé strany v přílohách 10-A (Stávající opatření) a 10-B (Budoucí opatření). Tento článek se poté použije na usazení a provozování poskytovatele finančních služeb.

ČLÁNEK 10.10

Nesouladná opatření

1. Články 10.5 (Přístup na trh), 10.6 (Národní zacházení), 10.7 (Zacházení podle nejvyšších výhod), 10.8 (Vrcholné vedení a správní rady) a 10.9 (Výkonnostní požadavky) se nevztahují na:

a) stávající nesouladná opatření některé strany na úrovni:

i) v případě Unie:

A) Unie, jak stanoví listina závazků Unie v příloze 10-A (Stávající opatření);

B) ústředních orgánů veřejné správy členského státu, jak stanoví listina závazků Unie v příloze 10-A (Stávající opatření);

C) regionálních orgánů veřejné správy členského státu, jak stanoví listina závazků Unie v příloze 10-A (Stávající opatření), nebo

D) místních orgánů veřejné správy jiných než uvedených v bodě C) a

ii) v případě Nového Zélandu:

A) ústřední vlády, jak stanoví listina závazků Nového Zélandu v příloze 10-A (Stávající opatření), nebo

B) místních orgánů veřejné správy;

b) udržování v platnosti nebo rychlé obnovení jakéhokoli stávajícího nesouladného opatření uvedeného v písmenu a) nebo

c) změnu nebo úpravu jakéhokoli stávajícího nesouladného opatření uvedeného v písmenech a) a b) v rozsahu, v jakém tato změna nebo úprava nesnižuje soulad opatření, který existoval bezprostředně před ní, s články 10.5 (Přístup na trh), 10.6 (Národní zacházení), 10.7 (Zacházení podle nejvyšších výhod), 10.8 (Vrcholné vedení a správní rady) a 10.9 (Výkonnostní požadavky).

2. Články 10.5 (Přístup na trh), 10.6 (Národní zacházení), 10.7 (Zacházení podle nejvyšších výhod), 10.8 (Vrcholné vedení a správní rady) a 10.9 (Výkonnostní požadavky) se nevztahují na opatření kterékoli strany týkající se odvětví, pododvětví nebo činností uvedených v její listině závazků v příloze 10-B (Budoucí opatření).

3. Žádná ze stran nesmí na základě žádného opatření přijatého po dni vstupu této dohody v platnost a zahrnutého do její listiny závazků v příloze 10-B (Budoucí opatření) vyžadovat od investora druhé strany z důvodu jeho státní příslušnosti, aby prodal nebo jinak zcizil investici existující v okamžiku, kdy opatření nabude účinku.

4. Články 10.6 (Národní zacházení) a 10.7 (Zacházení podle nejvyšších výhod) se nevztahují na žádné opatření, které představuje výjimku nebo odchylku od článku 3 nebo 4 Dohody TRIPS, jak je konkrétně stanoveno v článcích 3 až 5 uvedené dohody.

ČLÁNEK 10.11

Požadavky na informace

Bez ohledu na články 10.6 (Národní zacházení) a 10.7 (Zacházení podle nejvyšších výhod) může kterákoli strana požadovat, aby investor druhé strany nebo jeho zahrnutý podnik poskytl informace týkající se tohoto zahrnutého podniku pouze pro informační nebo statistické účely. Tato strana ochraňuje takové důvěrné informace před zpřístupněním, které by mohlo poškodit konkurenční postavení investora nebo zahrnutého podniku. Žádné ustanovení tohoto článku nelze vykládat tak, že brání kterékoli straně jinak získat nebo zpřístupnit informace v souvislosti se spravedlivým uplatňováním jejího práva v dobré víře.

ČLÁNEK 10.12

Odepření výhod

Kterákoli strana může odepřít výhody tohoto oddílu investorovi druhé strany nebo zahrnutému podniku, pokud strana, která výhody odepírá, přijme nebo zachová opatření týkající se zachování mezinárodního míru a bezpečnosti, včetně ochrany lidských práv, která:

- a) zakazují transakce s tímto investorem nebo zahrnutým podnikem, nebo
- b) by byla porušena nebo obcházena, pokud by tomuto investorovi nebo zahrnutému podniku byly poskytnuty výhody stanovené v tomto oddíle, včetně případů, kdy opatření zakazují transakce s fyzickou nebo právnickou osobou, která vlastní nebo ovládá tohoto investora nebo zahrnutý podnik.

ODDÍL C

PŘESHraniční OBCHOD SLUŽBAMI

ČLÁNEK 10.13

Oblast působnosti

1. Tento oddíl se vztahuje na opatření některé ze stran, která mají vliv na přeshraniční obchod službami uskutečňovaný poskytovateli služby druhé strany.

2. Tento oddíl se nevztahuje na:

- a) žádné opatření strany týkající se zadávání zakázek na zboží nebo službu nakupované pro vládní účely, a nikoli s cílem jejich dalšího komerčního prodeje nebo s cílem jejich použití při dodávání zboží či poskytování služby pro komerční prodej, bez ohledu na to, zda tato zakázka představuje zahrnutou zakázku ve smyslu čl. 14.1 odst. 4 (Začlenění některých ustanovení Dohody o vládních zakázkách), ani
- b) subvence nebo granty poskytované stranami, včetně státem podporovaných půjček, záruk a pojištění.

ČLÁNEK 10.14

Přístup na trh

Žádná ze stran nepřijme ani neponechá v platnosti, ať již pro celé své území nebo pro jeho dílčí celky, opatření, které:

- a) ukládá omezení:
 - i) počtu poskytovatelů služeb, ať už formou číselných kvót, monopolů, výhradních poskytovatelů služeb nebo požadavku na test ekonomické potřeby;
 - ii) celkové hodnoty transakcí služeb nebo aktiv formou číselných kvót nebo požadavku na test ekonomické potřeby, nebo

- iii) celkového počtu operací služeb nebo celkového množství produkce služeb vyjádřeného určenými číselnými jednotkami formou kvót nebo požadavku na test ekonomické potřeby, nebo
- b) omezuje či vyžaduje specifický druh právního subjektu nebo společného podniku, jejichž prostřednictvím může poskytovatel služby poskytovat služby.

ČLÁNEK 10.15

Místní přítomnost

Žádná ze stran nevyžaduje, aby poskytovatel služby druhé strany na jejím území zřídil nebo udržoval zastoupení či jakoukoli formu podniku nebo na něm byl rezidentem jako podmínku pro přeshraniční obchod službami.

ČLÁNEK 10.16

Národní zacházení

1. Každá strana poskytne službám a poskytovatelům služeb druhé strany zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje v obdobných situacích svým vlastním službám a poskytovatelům služeb¹.

¹ Žádné ustanovení tohoto článku nelze vykládat tak, že vyžaduje, aby některá ze stran poskytovala kompenzaci za přirozená konkurenční znevýhodnění způsobená zahraniční povahou příslušných služeb nebo poskytovatelů služeb.

2. Kterákoli strana může splnit požadavek odstavce 1 tím, že službám a poskytovatelům služeb druhé strany poskytne buď formálně totožné zacházení, nebo formálně odlišné zacházení, než jaké poskytuje svým vlastním službám a poskytovatelům služeb.

3. Formálně stejné nebo formálně odlišné zacházení se považuje za méně příznivé, mění-li podmínky hospodářské soutěže ve prospěch služeb nebo poskytovatelů služeb dané strany v porovnání se službami nebo poskytovateli služeb druhé strany.

ČLÁNEK 10.17

Zacházení podle nejvyšších výhod

1. Každá strana poskytne službám a poskytovatelům služby druhé strany zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje v obdobných situacích službám a poskytovatelům služby ze třetí země.

2. Odstavec 1 nelze vykládat tak, že ukládá kterékoli straně povinnost rozšířit na služby či poskytovatele služeb druhé strany výhodu jakéhokoli zacházení vyplývajícího ze stávajících nebo budoucích opatření zajišťujících uznávání kvalifikací, licencí nebo obezřetnostních opatření, jak je uvedeno v článku VII GATS nebo v odstavci 3 přílohy GATS o finančních službách.

3. Pro upřesnění je třeba uvést, že hmotněprávní ustanovení v jiných mezinárodních dohodách, které některá ze stran uzavřela se třetí zemí, samy o sobě nepředstavují zacházení podle odstavce 1. Opatření takové strany podle uvedených ustanovení mohou takové zacházení představovat, a tudíž vést k porušení tohoto článku.

ČLÁNEK 10.18

Nesouladná opatření

1. Články 10.14 (Přístup na trh), 10.15 (Místní přítomnost), 10.16 (Národní zacházení) a 10.17 (Zacházení podle nejvyšších výhod) se nevztahují na:

a) stávající nesouladná opatření některé strany na úrovni:

i) v případě Unie:

- A) Unie, jak stanoví listina závazků Unie v příloze 10-A (Stávající opatření);
- B) ústředních orgánů veřejné správy členského státu, jak stanoví listina závazků Unie v příloze 10-A (Stávající opatření);
- C) regionálních orgánů veřejné správy členského státu, jak stanoví listina závazků Unie v příloze 10-A (Stávající opatření), nebo
- D) místních orgánů veřejné správy jiných než uvedených v bodě C a

ii) v případě Nového Zélandu:

- A) ústřední vlády, jak stanoví listina závazků Nového Zélandu v příloze 10-A (Stávající opatření), nebo

B) místních orgánů veřejné správy;

- b) udržování v platnosti nebo rychlé obnovení jakéhokoli stávajícího nesouladného opatření uvedeného v písmenu a) nebo
- c) změnu nebo úpravu jakéhokoli stávajícího nesouladného opatření uvedeného v písmenech a) a b) v rozsahu, v jakém tato změna nebo úprava nesnižuje soulad opatření, který existoval bezprostředně před ní, s články 10.14 (Přístup na trh), 10.15 (Místní přítomnost), 10.16 (Národní zacházení) a 10.17 (Zacházení podle nejvyšších výhod).

2. Články 10.14 (Přístup na trh), 10.15 (Místní přítomnost), 10.16 (Národní zacházení) a 10.17 (Zacházení podle nejvyšších výhod) se nevztahují na opatření kterékoli strany týkající se odvětví, pododvětví nebo činností uvedených v její listině závazků v příloze 10-B (Budoucí opatření).

ČLÁNEK 10.19

Odepření výhod

Kterákoli strana může odepřít výhody tohoto oddílu poskytovateli služeb druhé strany, pokud strana, která výhody odpírá, přijme nebo zachová opatření týkající se zachování mezinárodního míru a bezpečnosti, včetně ochrany lidských práv, která:

- a) zakazují transakce s tímto poskytovatelem služby, nebo

- b) by byla porušena nebo obcházena, pokud by tomuto poskytovateli služeb byly poskytnuty výhody stanovené v tomto oddílu, včetně případů, kdy opatření zakazují transakce s fyzickou nebo právnickou osobou, která vlastní nebo ovládá tohoto poskytovatele služeb.

ODDÍL D

VSTUP A DOČASNÝ POBYT FYZICKÝCH OSOB ZA ÚČELEM PODNIKÁNÍ

ČLÁNEK 10.20

Oblast působnosti a definice

1. S výhradou čl. 10.2 (Oblast působnosti) odst. 1 a 2 se tento oddíl vztahuje na opatření kterékoli strany, která mají vliv na vstup fyzických osob druhé strany na její území a jejich dočasný pobyt na jejím území za účelem podnikání, pokud tyto osoby spadají do těchto kategorií: krátkodobé obchodní návštěvy, obchodní návštěvy pro účely usazení, smluvní poskytovatelé služeb, nezávislí odborníci a osoby převedené v rámci společnosti.
2. Závazky týkající se vstupu a dočasného pobytu fyzických osob za účelem podnikání se nevztahují na případy, kdy zamýšlený účel nebo účinek vstupu a dočasného pobytu narušuje nebo jinak ovlivňuje výsledek pracovněprávního sporu nebo vyjednávání nebo zaměstnávání fyzických osob, které jsou účastníky takového sporu nebo vyjednávání.

3. Pro účely tohoto oddílu se rozumí:
- a) „obchodní návštěvou pro účely usazení“ fyzická osoba pracující ve vedoucím postavení v právnické osobě některé ze stran, která:
- i) odpovídá za zřízení či ukončení činnosti podniku této právnické osoby na území druhé strany;
 - ii) nenabízí ani neposkytuje služby ani nevyvíjí žádnou jinou hospodářskou činnost kromě té, jež je nutná pro účely usazení tohoto podniku, a
 - iii) nedostává odměnu ze zdroje nacházejícího se na území druhé strany;
- b) „smluvním poskytovatelem služeb“ fyzická osoba zaměstnávaná právnickou osobou některé strany jinak než prostřednictvím agentury pro umíst'ování a zprostředkování zaměstnanců, jež není usazena na území druhé strany a v dobré víře uzavřela s koncovým spotřebitelem na území druhé strany smlouvu o poskytování služeb¹, jež vyžaduje dočasnou přítomnost jejího zaměstnance, který:
- i) nabídl tyto služby jako zaměstnanec právnické osoby po dobu nejméně jednoho roku bezprostředně předcházejícího datu podání jeho žádosti o vstup a dočasný pobyt;

¹ Smlouva o poskytování služeb uvedená v písmenu b) musí splňovat požadavky právních předpisů strany, v níž je plněna.

- ii) má ke dni podání své žádosti o vstup a dočasný pobyt požadovanou úroveň odborné praxe¹ v odvětví činnosti, která je předmětem smlouvy, vzdělání nebo kvalifikaci prokazující znalosti rovnocenné úrovně² a odbornou kvalifikaci, která je právně vyžadována pro výkon této činnosti na území druhé strany, a
 - iii) nedostává odměnu ze zdroje nacházejícího se na území druhé strany;
- c) „nezávislým odborníkem“ fyzická osoba zapojená do poskytování služby a usazená jako osoba samostatně výdělečně činná na území některé ze stran, která:
- i) se neusadila na území druhé strany;
 - ii) uzavřela smlouvu o poskytování služby³ v dobré víře jinou než prostřednictvím agentury pro umístování a zprostředkování zaměstnanců na dobu nepřesahující 12 měsíců za účelem poskytování služeb konečnému spotřebiteli na území druhé strany, která vyžaduje dočasnou přítomnost této osoby, a

¹ Odborná praxe požadovaná každou stranou je stanovena v příloze 10-E (Smluvní poskytovatelé služeb a nezávislí odborníci).

² Úroveň vzdělání nebo kvalifikace požadovaná každou stranou je stanovena v příloze 10-E (Smluvní poskytovatelé služeb a nezávislí odborníci). Nežísкала-li dotyčná osoba vzdělání či kvalifikaci na území strany, kde je služba poskytována, může tato strana posoudit rovnocennost takového vzdělání nebo kvalifikace s vysokoškolským vzděláním nebo kvalifikací požadovanými na jejím území.

³ Smlouva o poskytování služeb uvedená v písm. c) bodě ii) musí splňovat požadavky právních předpisů strany, v níž je plněna.

- iii) má ke dni podání své žádosti o vstup a dočasný pobyt nejméně šestiletou odbornou praxi v odvětví činnosti, jež je předmětem smlouvy, vysokoškolské vzdělání nebo kvalifikaci prokazující znalosti rovnocenné úrovni¹ a odbornou kvalifikaci, která je právně vyžadována pro výkon této činnosti na území druhé strany;
- d) „osobou převedenou v rámci společnosti“ fyzická osoba, která:
- i) je zaměstnána právnickou osobou některé ze stran nebo je jejím partnerem po dobu nejméně jednoho roku bezprostředně předcházejícího dni podání své žádosti o vstup a dočasný pobyt na území druhé strany²;
 - ii) v době podání své žádosti této osoby o vstup a dočasný pobyt pobývá mimo území druhé strany;
 - iii) je dočasně převedena do podniku právnické osoby na území druhé strany, který je členem skupiny původní právnické osoby, včetně jejího zastoupení, dceřiné společnosti, pobočky nebo hlavní společnosti, a
 - iv) patří do jedné z těchto kategorií:
 - A) řídicí nebo vedoucí pracovník, nebo

¹ Nezískala-li dotyčná osoba vzdělání či kvalifikaci na území strany, kde je služba poskytována, může tato strana posoudit rovnocennost takového vzdělání nebo kvalifikace s vysokoškolským vzděláním nebo kvalifikací požadovanými na jejím území.

² Pro upřesnění je třeba uvést, že po řídicích pracovnících a specialistech se může požadovat, aby prokázali, že mají odbornou kvalifikaci a praxi vyžadovanou v právnické osobě, do níž jsou převáděni.

B) specialista;

- e) „řídícím nebo vedoucím pracovníkem“ fyzická osoba pracující ve vedoucím postavení, jež v první řadě řídí podnik nebo jeho podstatnou část na území druhé strany, která dostává pokyny zejména od vyšší úrovně vedení nebo správní rady nebo od akcionářů podniku nebo od jim rovnocenných osob anebo je pod jejich obecným dohledem, a jejíž odpovědností je mimo jiné:
- i) řízení podniku nebo jeho oddělení či nižšího útvaru;
 - ii) dohled nad prací a kontrola práce ostatních dohlížejících, odborných nebo vedoucích zaměstnanců. To nezahrnuje dohlážitelé v první linii, pokud zaměstnanci, nad nimiž je vykonáván dohled, nejsou odborníky, ani zaměstnance, který primárně vykonává úkoly nezbytné pro poskytování služby nebo provozování investice, a
 - iii) pravomoc doporučit přijetí, propuštění nebo jiné úkony ve vztahu k zaměstnancům, a
- f) „specialistou“ fyzická osoba se specializovanými znalostmi na pokročilé úrovni technických odborných znalostí nezbytnými pro oblasti činnosti, techniky nebo řízení podniku, což se má posuzovat s přihlédnutím nejen ke znalostem specifickým pro daný podnik, ale také k tomu, zda má daná osoba vysokou úroveň kvalifikace, včetně odpovídající odborné praxe v určitém druhu práce nebo činnosti vyžadujících specifické technické znalosti, včetně případného členství v akreditované profesi.

ČLÁNEK 10.21

Obchodní návštěvy pro účely usazení a osoby převedené v rámci společnosti

1. S výhradou příslušných podmínek a kvalifikací uvedených v příloze 10-C (Obchodní návštěvy pro účely usazení, osoby převedené v rámci společnosti a krátkodobé obchodní návštěvy):
 - a) každá strana povolí:
 - i) vstup a dočasný pobyt obchodních návštěv za účelem usazení a osob převedených v rámci společnosti a
 - ii) zaměstnávání osob převedených v rámci společnosti z druhé strany na svém území;
 - b) žádná ze stran nezachová ani nepřijme omezení v podobě číselných kvót nebo testů ekonomické potřeby, pokud jde o celkový počet fyzických osob, kterým je v určitém odvětví povolen vstup jako obchodní návštěvě pro účely usazení nebo které investor může zaměstnávat jako osoby převedené v rámci společnosti, ať již pro celé své území nebo pro jeho dílčí celky, a
 - c) každá strana poskytne obchodním návštěvám pro účely usazení a osobám převedeným v rámci společnosti druhé strany, pokud jde o opatření, jež mají vliv na jejich obchodní činnost, během jejich dočasného pobytu na svém území zacházení neméně příznivé, než jaké poskytuje v obdobných situacích svým vlastním fyzickým osobám.

2. Povolená délka pobytu pro řídící nebo vedoucí pracovníky a specialisty je nejvýše tři roky.
3. Povolená délka pobytu pro obchodní návštěvy pro účely usazení je nejvýše 90 dnů během šestiměsíčního období v případě Unie a nejvýše 90 dnů během dvanáctiměsíčního období v případě Nového Zélandu.

ČLÁNEK 10.22

Krátkodobé obchodní návštěvy

1. S výhradou příslušných podmínek a kvalifikací uvedených v příloze 10-C (Obchodní návštěvy pro účely usazení, osoby převedené v rámci společnosti a krátkodobé obchodní návštěvy) umožní každá strana vstup a dočasný pobyt krátkodobým obchodním návštěvám druhé strany za účelem výkonu činností uvedených v příloze 10-C (Obchodní návštěvy pro účely usazení, osoby převedené v rámci společnosti a krátkodobé obchodní návštěvy) za těchto podmínek:
 - a) krátkodobé obchodní návštěvy se nezabývají prodejem svého zboží nebo poskytováním služeb široké veřejnosti;

- b) krátkodobé obchodní návštěvy nedostávají odměnu od subjektu na území strany, kde dočasně pobývají, a
 - c) krátkodobé obchodní návštěvy se nezabývají poskytováním služby v rámci smlouvy uzavřené mezi právnickou osobou, která není usazena na území strany, kde dočasně pobývají, a spotřebitelem na tomto území, s výjimkou ustanovení přílohy 10-C (Obchodní návštěvy pro účely usazení, osoby převedené v rámci společnosti a krátkodobé obchodní návštěvy).
2. Není-li v příloze 10-C (Obchodní návštěvy pro účely usazení, osoby převedené v rámci společnosti a krátkodobé obchodní návštěvy) stanoveno jinak, každá strana povolí vstup krátkodobým obchodním návštěvám, aniž by vyžadovala test ekonomické potřeby nebo jiný postup pro předchozí schválení obdobného záměru.
3. Přípustná délka pobytu je nejvýše 90 dnů během jakéhokoli dvanáctiměsíčního období.

ČLÁNEK 10.23

Smluvní poskytovatelé služeb a nezávislí odborníci

1. V odvětvích, pododvětvích a činnostech uvedených v příloze 10-E (Smluvní poskytovatelé služeb a nezávislí odborníci) a s výhradou příslušných podmínek a kvalifikací v ní uvedených každá strana:
- a) povolí vstup a dočasný pobyt smluvním poskytovatelům služeb a nezávislým odborníkům na svém území;

- b) nepřijme ani nezachová pro celé své území ani pro jeho dílčí celky omezení celkového počtu smluvních poskytovatelů služeb a nezávislých odborníků druhé strany, jimž je povolen dočasný vstup, formou číselných kvót nebo požadavkem na provedení testu ekonomické potřeby, a
- c) udělí smluvním poskytovatelům služeb a nezávislým odborníkům druhé strany s ohledem na opatření, jež mají vliv na poskytování služeb na jejím území, zacházení neméně příznivé, než jaké uděluje v podobných situacích svým vlastním poskytovatelům služby.

2. Pro upřesnění je třeba uvést, že přístup udělený na základě tohoto článku se vztahuje pouze na službu, která je předmětem smlouvy, a jeho součástí není právo používat profesní označení strany, kde se služba poskytuje.

3. Přípustná délka pobytu je kumulativní doba 12 měsíců nebo doba trvání smlouvy, podle toho, která doba je kratší.

ČLÁNEK 10.24

Nesouladná opatření

1. Ustanovení čl. 10.21 (Obchodní návštěvy pro účely usazení a osoby převedené v rámci společnosti) písm. b) a c) a čl. 10.23 (Smluvní poskytovatelé služeb a nezávislí odborníci) písm. b) a c) se nevztahují na:

a) jakékoli stávající nesouladné opatření, které má vliv na dočasný pobyt fyzických osob za účelem podnikání a které je zachováno na úrovni:

i) v případě Unie:

A) Unie, jak stanoví listina závazků Unie v příloze 10-A (Stávající opatření);

B) ústředních orgánů veřejné správy členského státu, jak stanoví listina závazků Unie v příloze 10-A (Stávající opatření);

C) regionálních orgánů veřejné správy členského státu, jak stanoví listina závazků Unie v příloze 10-A (Stávající opatření), nebo

D) místních orgánů veřejné správy jiných než uvedených v bodě C a

ii) v případě Nového Zélandu:

A) ústřední vlády, jak stanoví listina závazků Nového Zélandu v příloze 10-A (Stávající opatření), nebo

B) místních orgánů veřejné správy;

b) udržování v platnosti nebo rychlé obnovení jakéhokoli stávajícího nesouladného opatření uvedeného v písmenu a) nebo

c) změnu nebo úpravu jakéhokoli stávajícího nesouladného opatření uvedeného v písmenech a) a b) v rozsahu, v jakém tato změna nebo úprava nesnižuje soulad opatření, který existoval bezprostředně před ní, s čl. 10.21 (Obchodní návštěvy pro účely usazení a osoby převedené v rámci společnosti) odst. 1 písm. b) a c) nebo čl. 10.23 (Smluvní poskytovatelé služeb a nezávislí odborníci) odst. 1 písm. b) a c).

2. Ustanovení čl. 10.21 (Obchodní návštěvy pro účely usazení a osoby převedené v rámci společnosti) odst. 1 písm. b) a c) nebo čl. 10.23 (Smluvní poskytovatelé služeb a nezávislí odborníci) odst. 1 písm. b) a c) se nepoužijí na žádné opatření přijaté nebo zachované kteroukoli stranou, které má vliv na dočasný pobyt fyzických osob za účelem podnikání, pokud jde o odvětví, pododvětví nebo činnosti stanovené touto stranou v její listině závazků v příloze 10-B (Budoucí opatření).

ČLÁNEK 10.25

Transparentnost

1. Každá strana zveřejní, pokud možno na internetových stránkách, informace o svých opatřeních, která mají vliv na vstup a dočasný pobyt fyzických osob druhé strany podle čl. 10.20 (Oblast působnosti a definice) odst. 1.
2. Informace podle odstavce 1 zahrnují tyto informace týkající se vstupu a dočasného pobytu fyzických osob, pokud existují:
 - a) podmínky vstupu;
 - b) orientační seznam dokumentů, které mohou být požadovány k ověření splnění podmínek vstupu;
 - c) orientační doba zpracování;
 - d) použitelné poplatky;
 - e) odvolací řízení a
 - f) příslušné právní předpisy s obecnou působností vztahující se na vstup a dočasný pobyt fyzických osob.

ODDÍL E

REGULAČNÍ RÁMEC

PODODDÍL 1

DOMÁCÍ REGULACE

ČLÁNEK 10.26

Oblast působnosti a definice

1. Tento pododdíl se vztahuje na opatření kterékoli strany, která se týkají požadavků na udílení licencí, postupů udílení licencí, kvalifikačních požadavků a postupů a technických norem¹, jež mají vliv na:

- a) přeshraniční obchod službami;
- b) usazení nebo provozování nebo
- c) poskytování služeb prostřednictvím přítomnosti fyzické osoby některé ze stran na území druhé strany kategoriemi fyzických osob definovaných v článku 10.20 (Oblast působnosti a definice) odst. 3.

¹ Pokud jde o opatření týkající se technických norem, vztahuje se tento pododdíl pouze na opatření ovlivňující přeshraniční obchod službami. Výraz „technické normy“ nezahrnuje regulační nebo prováděcí technické normy pro finanční služby.

2. Tento pododdíl se nevztahuje na licenční požadavky a postupy, kvalifikační požadavky a postupy a technické normy na základě jakéhokoli opatření, které není v souladu s článkem 10.5 (Přístup na trh), 10.6 (Národní zacházení), 10.14 (Přístup na trh) nebo 10.16 (Národní zacházení) a je uveden v čl. 10.10 (Nesouladná opatření) odst. 1 nebo 2 nebo v čl. 10.18 (Nesouladná opatření) odst. 1 nebo 2.

3. Pro účely tohoto pododdílu se rozumí:

- a) „povolením“ povolení vykonávat některou z činností uvedených v odst. 1 písm. a), b) a c), které je výsledkem řízení, jímž musí fyzická nebo právnická osoba projít, aby prokázala soulad s požadavky na udílení licencí, kvalifikačními požadavky a technickými normami, a
- b) „příslušným orgánem“ ústřední, regionální nebo místní orgán státní správy či samosprávy nebo nevládní subjekt vykonávající pravomoc svěřenou ústředními, regionálními nebo místními orgány státní správy či samosprávy, který je oprávněn rozhodovat o povolení.

ČLÁNEK 10.27

Podávání žádostí

Každá strana se v proveditelné míře vyvaruje požadavku, aby se žadatel u každé žádosti o povolení obracel na více než jeden příslušný orgán. Pokud činnost, pro kterou se žádá o povolení, spadá do pravomoci více příslušných orgánů, může být vyžadováno více žádostí o povolení.

ČLÁNEK 10.28

Lhůty pro podávání žádostí

Pokud některá ze stran vyžaduje povolení, zajistí, aby její příslušné orgány v proveditelné míře povolovaly podání žádosti kdykoli v průběhu roku. Je-li stanovena konkrétní doba pro podání žádosti o povolení, dotčená strana zajistí, aby příslušné orgány poskytly k podání žádosti přiměřenou lhůtu.

ČLÁNEK 10.29

Elektronické žádosti a přijímání kopií

Pokud některá ze stran vyžaduje povolení, zajistí, aby její příslušné orgány:

- a) se vynasnažily přijímat žádosti v elektronické podobě a
- b) přijímaly namísto originálů dokumentů jejich kopie ověřené v souladu s právem této strany, ledaže příslušné orgány požadují originály dokumentů v zájmu ochrany integrity povolovacího řízení.

ČLÁNEK 10.30

Vyřizování žádostí

1. Pokud některá ze stran vyžaduje povolení, zajistí, aby její příslušné orgány:
 - a) poskytly v proveditelné míře orientační časový rámec pro vyřízení žádosti;
 - b) poskytly na žádost žadatele bez zbytečného odkladu informace o stavu žádosti;
 - c) se ujistily v proveditelné míře bez zbytečného odkladu o úplnosti žádosti k vyřízení podle právních předpisů této strany;
 - d) považují-li žádost pro účely jejího vyřízení podle právních předpisů této strany za úplnou¹, v přiměřené lhůtě po podání žádosti zajistí, aby:
 - i) vyřizování žádosti bylo dokončeno a

¹ Příslušné orgány mohou požadovat, aby byly všechny informace předloženy ve stanoveném formátu, aby bylo možné považovat žádost za „úplnou pro účely vyřízení“.

- ii) žadatel byl o rozhodnutí o žádosti¹ informován, a to pokud možno písemně²;
- e) pokud považují žádost za neúplnou pro účely vyřízení podle právních předpisů této strany, dotčený příslušný orgán v přiměřené lhůtě ode dne, kdy rozhodl, že žádost je neúplná, a v proveditelné míře:
- i) informoval žadatele o tom, že žádost je neúplná;
 - ii) uvedl na žádost žadatele dodatečné informace potřebné k doplnění žádosti nebo jinak vysvětlil, proč je žádost považována za neúplnou, a
 - iii) poskytl žadateli příležitost poskytnout dodatečné informace, které jsou nezbytné k doplnění žádosti³;

pokud nejsou opatření v bodech i) až iii) proveditelná a žádost je zamítnuta z důvodu neúplnosti, příslušné orgány zajistí, aby byl žadatel v přiměřené lhůtě informován, a

¹ Příslušné orgány mohou tento požadavek splnit tak, že žadatele předem písemně informují, a to i prostřednictvím zveřejněného opatření, o tom, že pokud po určité době ode dne podání žádosti nedostanou žádnou odpověď, znamená to, že žádost byla přijata.

² Pro upřesnění je třeba uvést, že výrazem „písemně“ se rozumí i elektronická forma.

³ Taková příležitost nevyžaduje, aby příslušný orgán prodloužil lhůtu.

- f) pokud žádost zamítnou, ať již z vlastního podnětu nebo na žádost žadatele, informují žadatele o důvodech zamítnutí a o lhůtě pro odvolání proti tomuto rozhodnutí a případně o postupech pro opětovné podání žádosti. Žadateli nesmí být bráněno v podání jiné žádosti pouze na základě dříve zamítnuté žádosti.
2. Každá strana zajistí, aby její příslušné orgány udělily povolení, jakmile se na základě náležitého posouzení zjistí, že žadatel splňuje podmínky pro jeho získání.
3. Každá strana zajistí, aby její příslušné orgány zajistily, aby udělené povolení s výhradou platných podmínek nabylo účinnosti bez zbytečného odkladu.

ČLÁNEK 10.31

Poplatky

1. V případě všech hospodářských činností, na něž se vztahuje tento pododdíl, kromě finančních služeb každá strana zajistí, aby byly poplatky za povolení¹ účtované jejími příslušnými orgány přiměřené a transparentní a aby samy o sobě neomezovaly poskytování příslušné služby nebo výkon jiné hospodářské činnosti.

¹ Poplatky za povolení nezahrnují platby za využívání přírodních zdrojů, aukce, výběrová řízení nebo jiné nediskriminační způsoby udělování koncesí nebo povinné příspěvky na poskytování univerzální služby.

2. Pokud jde o finanční služby, každá ze stran zajistí, aby její příslušné orgány ve vztahu k poplatkům za povolení, které účtují, poskytly žadatelům sazebník poplatků nebo informace o tom, jak jsou výše poplatků stanovovány, a nevyužívaly tyto poplatky k tomu, aby se vyhnuly závazkům nebo povinnostem této strany.

ČLÁNEK 10.32

Posouzení kvalifikace

Pokud některá ze stran vyžaduje k povolení zkoušku, zajistí, aby její příslušné orgány plánovaly zkoušky v přiměřeně častých odstupech a poskytovaly přiměřenou dobu k tomu, aby žadatelé mohli o zkoušku požádat. Každá strana v proveditelné míře zváží možnost, aby žádosti o provedení těchto zkoušek přijímala v elektronické podobě a používala elektronické prostředky v dalších aspektech zkušebního postupu.

ČLÁNEK 10.33

Objektivita, nestrannost a nezávislost

Pokud některá ze stran přijme nebo zachová určité opatření týkající se povolení, zajistí, aby její příslušné orgány vyřizovaly žádosti a přijímaly a řídily rozhodnutí objektivně, nestranně a způsobem nezávislým na jakékoli osobě vykonávající hospodářskou činnost, pro niž se povolení vyžaduje.

ČLÁNEK 10.34

Zveřejnění a dostupné informace

Pokud některá ze stran vyžaduje povolení, neprodleně zveřejní¹ informace nezbytné k tomu, aby poskytovatelé služeb, včetně těch, kteří službu chtějí poskytovat, a osoby, které vykonávají nebo chtějí vykonávat hospodářskou činnost, pro kterou se licence nebo povolení vyžadují, splnili požadavky a postupy pro získání, zachování, změnu a obnovení takové licence nebo povolení. Tyto informace zahrnují, pokud existují:

- a) požadavky a postupy;
- b) kontaktní údaje příslušných orgánů;
- c) poplatky za povolení;
- d) použitelné technické normy;
- e) postupy pro odvolání nebo přezkum rozhodnutí o žádostech;
- f) postupy pro sledování nebo vymáhání dodržování podmínek licencí nebo kvalifikací;

¹ Pro účely tohoto pododdílu se „zveřejněním“ rozumí uvedení v úřední publikaci, jako je úřední věstník, nebo na oficiální internetové stránce. Strany se vyzývají, aby konsolidovaly elektronické publikace do jediného portálu.

- g) možnosti zapojení veřejnosti, například prostřednictvím slyšení nebo připomínek, a
- h) orientační časové rámce pro vyřízení žádosti.

ČLÁNEK 10.35

Technické normy

Každá strana vyzve své příslušné orgány, aby při přijímání technických norem přijímaly technické normy vypracované otevřenými a transparentními postupy, a vyzve všechny osoby nebo subjekty, včetně příslušných mezinárodních organizací, které jsou pověřeny vypracováváním technických norem, aby tak činily otevřenými a transparentními postupy.

ČLÁNEK 10.36

Vypracovávání opatření

Pokud některá ze stran přijme nebo ponechá v platnosti určitá opatření týkající se povolení, zajistí, aby:

- a) taková opatření byla založena na jasných, objektivních a transparentních kritériích¹;

¹ Tato kritéria mohou zahrnovat způsobilost a schopnost poskytovat službu nebo vykonávat jakoukoli jinou hospodářskou činnost, včetně výkonu takové činnosti způsobem, který je v souladu s regulačními požadavky dotčené strany, jako jsou zdravotní a environmentální požadavky. Příslušné orgány mohou posoudit váhu přidělenou každému kritériu.

- b) postupy byly nestranné, snadno přístupné všem žadatelům a přiměřené k tomu, aby žadatelé prokázali, zda splňují případné požadavky, a
- c) postupy samotné neoprávněně nebránily splnění požadavků.

ČLÁNEK 10.37

Omezený počet licencí

Je-li počet licencí, které jsou pro určitou činnost dostupné, omezen z důvodu nedostatku dostupných přírodních zdrojů nebo technických kapacit, použije každá strana v souladu se svými právními předpisy u potenciálních uchazečů výběrové řízení, které skýtá plnou záruku nestrannosti a transparentnosti, mimo jiné zejména dostatečné zveřejnění informací o zahájení, průběhu a ukončení řízení. Při stanovení pravidel pro výběrové řízení může každá strana zohlednit legitimní politické cíle, včetně otázek zdraví, bezpečnosti, ochrany životního prostředí a zachování kulturního dědictví.

ČLÁNEK 10.38

Přezkumná řízení týkající se správních rozhodnutí

Každá strana zachová soudní, rozhodčí nebo správní soudy nebo postupy, které na žádost dotčeného investora nebo poskytovatele služeb druhé strany umožňují neprodlený přezkum správních rozhodnutí, která mají vliv na usazení nebo provozování, přeshraniční obchod službami nebo poskytování služby prostřednictvím přítomnosti fyzické osoby strany na území druhé strany, a v odůvodněných případech i vhodná nápravná opatření proti těmto rozhodnutím. Nejsou-li tato řízení nezávislá na orgánu pověřeném přijmout dotčené správní rozhodnutí, každá strana zajistí, aby tato řízení skutečně skýtala možnost objektivního a nestranného přezkumu.

PODODDÍL 2

OBEČNĚ POUŽITELNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 10.39

Vzájemné uznávání odborných kvalifikací.

1. Pro účely tohoto článku se „odbornou kvalifikací“ rozumí formální kvalifikace, odborná praxe, profesní registrace nebo jiné osvědčení způsobilosti.

2. Žádné ustanovení tohoto článku nebrání kterékoli straně požadovat, aby fyzické osoby měly potřebné odborné kvalifikace stanovené pro dotčenou oblast činnosti na území, kde je služba poskytována.

3. Strany ve vhodných případech podporují navázání dialogu mezi svými odborníky, regulačními orgány a průmyslovými subjekty s cílem sdílet a usnadňovat vzájemné pochopení svých profesních kvalifikací, registračních požadavků a postupů a spolupracovat s cílem dosáhnout vzájemného uznávání odborných kvalifikací.

4. Strany podpoří příslušné profesní subjekty či orgány na svých územích, aby vypracovaly a poskytly Výboru pro investice, služby, digitální obchod, veřejné zakázky a duševní vlastnictví, včetně zeměpisných označení původu, zřízenému podle článku 24.4 (Specializované výbory) společná doporučení o vzájemném uznávání odborných kvalifikací. Tato společná doporučení musí být podložena důkazy o:

- a) ekonomické hodnotě předpokládaného nástroje pro vzájemné uznávání profesních kvalifikací (dále jen „nástroj pro vzájemné uznávání“) a
- b) slučitelnosti příslušných režimů, tj. do jaké míry jsou kritéria uplatňovaná každou stranou na udělování povolení, licencí, výkon činnosti a osvědčování odborníků slučitelná.

5. Po obdržení společného doporučení uvedeného v odstavci 4 Výbor pro investice, služby, digitální obchod, veřejné zakázky a duševní vlastnictví, včetně zeměpisných označení, v přiměřené lhůtě přezkoumá soulad společného doporučení s touto kapitolou. Po tomto přezkumu může vypracovat nástroj pro vzájemné uznávání¹ a Výbor pro obchod jej může přijmout rozhodnutím jako přílohu této dohody.

PODODDÍL 3

DORUČOVACÍ SLUŽBY

ČLÁNEK 10.40

Oblast působnosti a definice

1. Tento pododdíl stanoví zásady regulačního rámce pro poskytování doručovacích služeb a vztahuje se na opatření kterékoli strany, která mají vliv na obchod doručovacími službami.

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že tyto nástroje pro vzájemné uznávání nevedou k automatickému uznávání kvalifikací, ale ve společném zájmu obou stran stanoví podmínky pro příslušné orgány udělující uznání.

2. Pro účely tohoto pododdílu se rozumí:

- a) „doručovacími službami“ poštovní, kurýrní, expresní doručovací nebo expresní poštovní služby, které zahrnují sběr, třídění, přepravu a doručování poštovních zásilek;
- b) „expresními doručovacími službami“ sběr, třídění, přeprava a doručování poštovních zásilek s větší rychlostí a spolehlivostí; mohou zahrnovat prvky přidané hodnoty, jako je sběr z místa původu, osobní dodání adresátovi, sledování zásilky, možnost změnit místo určení a adresáta během přepravy nebo potvrzení o přijetí;
- c) „expresními poštovními službami“ mezinárodní expresní doručovací služby poskytované prostřednictvím sdružení EMS, které je dobrovolným sdružením určených provozovatelů poštovních služeb v rámci Světové poštovní unie;
- d) „licenci“ povolení, které může regulační orgán některé ze stran požadovat od individuálního poskytovatele, aby mohl tento poskytovatel nabízet poštovní a kurýrní služby;
- e) „poštovní zásilkou“ zásilka do 31,5 kg adresovaná v konečné podobě, ve které ji má přepravit jakýkoli typ poskytovatele doručovacích služeb, ať už veřejný, nebo soukromý; může zahrnovat takové zásilky, jako je psaní, balík, noviny nebo katalog;
- f) „poštovním monopolem“ výlučné právo poskytovat stanovené doručovací služby na území strany nebo jeho části ze zákona a

- g) „univerzální službou“ trvalé poskytování doručovací služby stanovené kvality na všech místech území strany nebo jeho části za ceny dostupné pro všechny uživatele.

ČLÁNEK 10.41

Univerzální služba

1. Každá strana má právo vymezit, jaký druh povinnosti univerzální služby si přeje zachovat, a rozhodnout o jejím rozsahu a provádění. Každou povinnost univerzální služby spravuje každá strana ve vztahu ke všem poskytovatelům, na něž se tato povinnost vztahuje, transparentním, nediskriminačním a neutrálním způsobem.
2. Pokud některá ze stran vyžaduje, aby příchozí expresní poštovní služby byly poskytovány na základě univerzální služby, neudělí těmto službám preferenční zacházení vzhledem k jiným mezinárodním expresním doručovacím službám.

ČLÁNEK 10.42

Financování univerzální služby

Žádná ze stran neuloží poplatky ani jiné platby za poskytování doručovací služby, která není univerzální doručovací službou, za účelem financování poskytování univerzální služby¹.

¹ Tento článek se nevztahuje na obecně použitelná daňová opatření nebo správní poplatky.

ČLÁNEK 10.43

Předcházení praktikám narušujícím trh

Každá ze stran zajistí, aby poskytovatelé doručovacích služeb, kteří mají povinnost univerzální služby nebo poštovní monopol, nepoužívali praktiky narušující trh, jako jsou:

- a) používání výnosů z poskytování služby, na kterou se vztahuje povinnost univerzální služby, nebo z monopolu, na křížové subvencování poskytování expresní doručovací služby nebo jakékoli doručovací služby, na kterou se nevztahuje povinnost univerzální služby, nebo
- b) neodůvodněné rozlišování mezi zákazníky, pokud jde o sazby nebo jiné podmínky poskytování služby, která je předmětem povinnosti univerzální služby nebo poštovního monopolu.

ČLÁNEK 10.44

Licence

1. Pokud některá ze stran vyžaduje k poskytování doručovacích služeb licenci, zveřejní:
 - a) veškeré požadavky na udělení licence a dobu, jíž je běžně třeba k přijetí rozhodnutí o žádosti o licenci, a

b) podmínky jednotlivých licencí.

2. Každá ze stran zajistí, aby postupy, povinnosti a požadavky pro udělení licence byly transparentní a nediskriminační a zakládaly se na objektivních kritériích.

3. Každá ze stran zajistí, aby příslušný orgán, jestliže žádost o licenci zamítne, písemně informoval žadatele o důvodech zamítnutí. Každá strana zavede odvolací řízení prostřednictvím nezávislého subjektu, které budou moci využít žadatelé, jejichž žádost o licenci byla zamítnuta. Tímto subjektem může být soud.

ČLÁNEK 10.45

Nezávislost regulačního orgánu

1. Každá strana zřídí nebo zachová regulační orgán, který je právně odlišný od poskytovatele doručovacích služeb a je na něm funkčně nezávislý. Vlastní-li některá ze stran poskytovatele doručovacích služeb nebo nad ním má kontrolu, zajistí účinné strukturální oddělení regulační funkce od činností spojených s vlastnictvím nebo kontrolou.

2. Každá strana zajistí, aby regulační subjekt plnily své úkoly transparentně a včas, aby měl náležité finanční a lidské zdroje k plnění svěřených úkolů a aby jeho rozhodnutí byla ve vztahu ke všem účastníkům trhu nestranná.

PODODDÍL 4

TELEKOMUNIKAČNÍ SLUŽBY

ČLÁNEK 10.46

Oblast působnosti

1. Tento pododdíl stanoví zásady regulačního rámce týkajícího se telekomunikačních sítí a služeb a vztahuje se na opatření kterékoli strany, která mají vliv na obchod telekomunikačními službami.
2. Tento pododdíl se nevztahuje na opatření s vlivem na:
 - a) služby rozhlasového a televizního vysílání definované v právních předpisech každé strany a
 - b) poskytování služeb v souvislosti s obsahem nebo výkon redakční odpovědnosti nad obsahem přenášeným pomocí telekomunikačních sítí a služeb.
3. Bez ohledu na odst. 2 písm. a) se poskytovatel služeb rozhlasového a televizního vysílání považuje za poskytovatele veřejných telekomunikačních služeb a jeho síť za veřejné telekomunikační síť v případě, že jsou rovněž používány k poskytování veřejných telekomunikačních služeb, a v rozsahu, v němž jsou takto používány.

4. Žádné ustanovení tohoto pododdílu nelze vykládat tak, že vyžaduje, aby strana:
- a) povolila poskytovateli služeb druhé strany zřizování, výstavbu, nabývání, pronajímání, provoz či poskytování telekomunikačních sítí nebo služeb jiných než těch, které jsou stanoveny v této dohodě, nebo
 - b) zřizovala, budovala, nabývala, pronajímala, provozovala či poskytovala telekomunikační síť nebo služby, které nejsou nabízeny široké veřejnosti, nebo aby k tomu ve své jurisdikci některého poskytovatele služeb nutila.

ČLÁNEK 10.47

Definice

Pro účely tohoto pododdílu se rozumí:

- a) „přiřazenými zařízeními“ služby, fyzická infrastruktura a jiná zařízení související s telekomunikační sítí nebo službou, které umožňují nebo podporují poskytování služeb prostřednictvím této sítě nebo služby nebo mají potenciál tak učinit;
- b) „hlavními zařízeními“ zařízení veřejné telekomunikační sítě nebo služby, která:
 - i) jsou výhradně či převážně poskytována jediným poskytovatelem nebo omezeným počtem poskytovatelů a

- ii) není možné za účelem poskytování služby ekonomicky nebo technicky nahradit;

- c) „propojením“ spojování veřejných telekomunikačních sítí používaných stejnými nebo různými poskytovateli telekomunikačních sítí nebo služeb, které má uživatelům jednoho poskytovatele umožnit komunikovat s uživateli téhož nebo jiného poskytovatele nebo získat přístup ke službám poskytovaným jiným poskytovatelem. Služby mohou být poskytovány zúčastněnými poskytovateli nebo jakýmkoli jiným poskytovatelem, který má přístup k síti;

- d) „pronajatým okruhem“ telekomunikační služby nebo zařízení, včetně virtuálních, která vyčleňují kapacitu pro vyhrazené užívání uživatelem nebo dostupnost pro uživatele mezi dvěma nebo více určenými místy;

- e) „hlavním poskytovatelem“ poskytovatel telekomunikačních sítí nebo služeb, který je schopen podstatně ovlivnit podmínky účasti (pokud jde o cenu a nabídku) na relevantním trhu telekomunikačních sítí nebo služeb v důsledku kontroly nad hlavními zařízeními nebo využívání svého postavení na tomto trhu;

- f) „síťovým prvkem“ zařízení nebo vybavení používané k poskytování telekomunikační služby, včetně vlastností, funkcí a schopností poskytovaných prostřednictvím tohoto zařízení nebo vybavení;

- g) „přenositelností čísel“ možnost, aby si předplatitelé, kteří o to požádají, ponechali v případě pevné linky na totéž místě stejná telefonní čísla, pokud změni poskytovatele veřejných telekomunikačních služeb v rámci stejné kategorie, aniž by došlo ke snížení kvality, spolehlivosti nebo pohodlí;

- h) „veřejnou telekomunikační síť“ telekomunikační síť využívaná zcela nebo převážně k poskytování veřejných telekomunikačních služeb mezi koncovými body sítě;
- i) „veřejnou telekomunikační službou“ telekomunikační služba, která je obecně nabízena veřejnosti;
- j) „předplatitelem“ fyzická nebo právnická osoba, která je stranou smlouvy s poskytovatelem veřejných telekomunikačních služeb o poskytování takových služeb;
- k) „telekomunikacemi“ vysílání a příjem signálů jakýmkoli elektromagnetickými prostředky;
- l) „telekomunikační síť“ přenosové systémy, popřípadě i spojovací nebo směrovací zařízení a jiné prostředky, včetně neaktivních síťových prvků, které umožňují vysílání a příjem signálů po vedení, rádiovými, optickými nebo jinými elektromagnetickými prostředky;
- m) „telekomunikačním regulačním orgánem“ subjekt nebo subjekty, které strana pověřila regulací telekomunikačních sítí a služeb, na něž se vztahuje tento pododdíl;
- n) „telekomunikační službou“ služba, která spočívá zcela nebo převážně ve vysílání a příjmu signálů, včetně signálů rozhlasového a televizního vysílání, prostřednictvím telekomunikačních sítí, včetně těch používaných pro rozhlasové a televizní vysílání, avšak nikoli služba poskytující obsah přenášený pomocí telekomunikačních sítí a služeb nebo vykonávající redakční dohled nad ním;

- o) „univerzální službou“ minimální soubor služeb, které musí být zpřístupněny v požadované kvalitě všem uživatelům nebo skupině uživatelů na území některé strany nebo jeho dílčím celku za dostupné ceny bez ohledu na jejich zeměpisné umístění, a
- p) „uživatel“ osoba využívající veřejnou telekomunikační službu.

ČLÁNEK 10.48

Přístupy k regulaci

1. Strany uznávají hodnotu konkurenčních trhů pro zajištění široké nabídky poskytování telekomunikačních služeb a pro zvýšení prospěchu spotřebitelů, jakož i to, že ekonomická regulace nemusí být zapotřebí, existuje-li účinná a udržitelná hospodářská soutěž. Strany proto uznávají, že potřeby regulace a přístupy k ní se trh od trhu liší a že každá strana může určit, jak provádět své závazky podle tohoto pododdílu.
2. Strany v této souvislosti uznávají, že každá z nich může:
 - a) provádět přímou regulaci, buď na základě předjímání určité otázky, o níž strana očekává, že může vyvstat, nebo v zájmu vyřešení určité otázky, která již na trhu vyvstala;
 - b) spoléhat se na roli tržních sil, zejména s ohledem na segmenty trhu, které jsou konkurenceschopné nebo které mají nízké překážky vstupu, jako jsou služby poskytované poskytovateli telekomunikačních služeb, kteří nevlastní síťová zařízení, nebo

- c) spoléhat se na pravidla struktury trhu, která omezují činnosti některých poskytovatelů telekomunikačních služeb, kteří vlastní síťová zařízení, například tím, že vyžadují poskytování velkoobchodních služeb na nediskriminačním základě nebo zakazují účast na maloobchodním trhu, s cílem zajistit tržní chování, které je rovnocenné chování účastníků konkurenčního trhu.

3. Pro upřesnění je třeba uvést, že kterákoli strana, která se zdrží provádění regulace v souladu s odst. 2 písm. b), zůstává vázána povinnostmi podle tohoto pododdílu. Žádné ustanovení tohoto článku nebrání kterékoli straně v regulaci telekomunikačních služeb.

ČLÁNEK 10.49

Telekomunikační regulační orgán

1. Každá strana zřídí nebo zachová telekomunikační regulační orgán, který:
 - a) je právně odlišný od jakéhokoli poskytovatele telekomunikačních sítí, telekomunikačních služeb nebo telekomunikačního zařízení a je na něm funkčně nezávislý;
 - b) používá postupy a vydává rozhodnutí, které jsou vůči všem účastníkům trhu nestranné;

- c) jedná nezávisle a nevyžaduje ani nepřijímá pokyny od žádného jiného subjektu v souvislosti s plněním úkolů, které mu právo ukládá za účelem vymáhání povinností stanovených v člancích 10.51 (Propojení), 10.52 (Přístup a používání), 10.53 (Řešení sporů v oblasti telekomunikací), 10.55 (Propojení s hlavními poskytovateli) a 10.56 (Přístup k hlavním zařízením hlavních poskytovatelů);
- d) má dostatečné pravomoci k provádění úkolů uvedených v písmenu c);
- e) má pravomoc zajistit, aby mu poskytovatelé telekomunikačních sítí nebo služeb na požádání neprodleně poskytli veškeré informace¹ včetně finančních, které jsou nezbytné k plnění úkolů uvedených v písmenu c), a
- f) vykonává své pravomoci transparentně a včas.

2. Každá strana zajistí, aby úkoly, jež má vykonávat její telekomunikační regulační orgán, byly zveřejněny ve snadno přístupné a jasné formě, zejména pokud jsou svěřeny více než jednomu subjektu.

3. Pokud si některá ze stran ponechá poskytovatele telekomunikačních sítí nebo služeb ve svém vlastnictví nebo pod svou kontrolou, zajistí účinné strukturální oddělení regulační funkce od činností spojených s vlastnictvím nebo kontrolou.

¹ Každá strana zajistí, aby její telekomunikační regulační orgán nakládal s požadovanými informacemi v souladu s požadavky na důvěrnost.

4. Každá strana zajistí, aby uživatel nebo poskytovatel telekomunikačních sítí nebo služeb, jichž se týká rozhodnutí telekomunikačního regulačního orgánu, měl právo podat opravný prostředek k odvolacímu orgánu, který je nezávislý na regulačním orgánu a dalších dotčených stranách. Pokud v souladu s právem této strany nejsou uložena předběžná opatření, zůstává toto rozhodnutí v platnosti do rozhodnutí o tomto opravném prostředku.

ČLÁNEK 10.50

Povolení poskytovat telekomunikační síť nebo služby

1. Pokud některá ze stran vyžaduje povolení k poskytování telekomunikačních sítí nebo služeb, zveřejní druhy služeb, které povolení vyžadují, spolu se všemi kritérii pro udělení povolení, použitelnými postupy a podmínkami, které jsou s povolením obecně spojeny.
2. Každá strana se vynasnaží povolit poskytování telekomunikačních sítí nebo služeb bez formálního postupu a umožní poskytovateli, aby začal poskytovat své telekomunikační síť nebo služby, aniž by musel čekat na rozhodnutí jejího telekomunikačního regulačního orgánu. Pokud některá ze stran vyžaduje formální rozhodnutí o povolení, uvede přiměřenou dobu, jíž je obvykle třeba k přijetí takového rozhodnutí, a sdělí to transparentním způsobem. Strana se vynasnaží zajistit, aby rozhodnutí bylo přijato v uvedené době.

3. Každá strana zajistí, aby veškerá kritéria pro udělení povolení nebo použitelný postup a veškeré povinnosti nebo podmínky uložené na povolení nebo s ním spojené byly objektivní, transparentní a nediskriminační, aby souvisely s poskytovanou službou a aby nepředstavovaly větší zátěž, než je pro daný druh poskytované služby nezbytné.
4. Každá strana zajistí, aby žadatel obdržel písemně důvody pro zamítnutí nebo zrušení povolení či uložení zvláštních podmínek pro poskytovatele. V takových případech má žadatel právo podat opravný prostředek k odvolacímu orgánu.
5. Každá ze stran zajistí, aby správní poplatky uložené poskytovatelům byly objektivní, transparentní, nediskriminační a úměrné správním nákladům, které odůvodněně vznikly při řízení, kontrole a vymáhání povinností stanovených v tomto oddíle¹.

ČLÁNEK 10.51

Propojení

1. Strany uznávají, že propojení by mělo být v zásadě dohodnuto v rámci obchodních jednání mezi dotčenými poskytovateli veřejných telekomunikačních sítí nebo služeb.

¹ Výraz „správní poplatky“ nezahrnuje platby za práva využívat omezené zdroje a povinné příspěvky na poskytování univerzální služby.

2. Za tímto účelem každá strana zajistí, aby měl každý poskytovatel veřejných telekomunikačních sítí nebo služeb na svém území právo, a pokud o to jiný poskytovatel takových sítí nebo služeb požádá, povinnost vyjednat propojení za účelem poskytování veřejných telekomunikačních sítí nebo služeb.

ČLÁNEK 10.52

Přístup a používání

1. Každá strana zajistí, aby byl všem zahrnutým podnikům nebo poskytovatelům služeb druhé strany umožněn přístup k veřejným telekomunikačním sítím nebo službám a jejich využívání za přiměřených a nediskriminačních¹ podmínek. Tento závazek se provádí mimo jiné podle odstavců 2 až 5.

2. Každá ze stran zajistí, aby zahrnuté podniky nebo poskytovatelé služeb druhé strany měli přístup k jakékoli veřejné telekomunikační síti nebo službě nabízené na jejím území nebo přes její hranice, včetně soukromých pronajatých okruhů, a mohli je využívat, a za tímto účelem s výhradou odstavce 5 zajistí, aby těmto podnikům a poskytovatelům bylo povoleno:

a) zakoupit nebo pronajmout a připojit koncové nebo jiné zařízení, které je pomocí rozhraní spojeno s veřejnou telekomunikační sítí a které je nezbytné k výkonu jejich činností;

¹ Pro účely tohoto článku se výrazem „nediskriminační“ rozumějí národní zacházení a zacházení podle nejvyšších výhod ve smyslu článků 10.6 (Národní zacházení), 10.16 (Národní zacházení), 10.7 (Zacházení podle nejvyšších výhod) a 10.17 (Zacházení podle nejvyšších výhod), jakož i za podmínek, které nejsou méně příznivé než podmínky přiznané jakémukoli jinému uživateli obdobných veřejných telekomunikačních sítí nebo služeb za obdobných okolností.

- b) propojit soukromé pronajaté nebo vlastněné okruhy s veřejnými telekomunikačními sítěmi nebo s okruhy pronajatými nebo vlastněnými jiným zahrnutým podnikem nebo poskytovatelem služeb a
- c) využívat ve své činnosti jiné operační protokoly podle svého výběru, než jaké jsou nezbytné k zajištění dostupnosti veřejných telekomunikačních služeb.

3. Každá strana zajistí, aby zahrnuté podniky nebo poskytovatelé služeb druhé strany směli využívat veřejných telekomunikačních sítí a služeb pro přesun informací na jejím území nebo přes její hranice, a to i pro vnitropodnikovou komunikaci a pro přístup k informacím uloženým v databázích či jinak ve strojově čitelném formátu na území kterékoli strany.

4. Bez ohledu na odstavec 3 může kterákoli strana přijmout opatření, jež jsou nezbytná k zajištění bezpečnosti a důvěrnosti komunikace, s výhradou požadavku, že taková opatření nesmějí být uplatňována způsobem, který by představoval buď skryté omezení obchodu službami či výkonu jiné hospodářské činnosti zahrnuté v této kapitole, nebo prostředek svévolné nebo neodůvodněné diskriminace.

5. Každá strana zajistí, aby ve vztahu k přístupu k veřejným telekomunikačním sítím a službám a k jejich využívání nebyla kladena žádná jiná podmínka, než je nutné k:

- a) zabezpečení povinnosti veřejné služby poskytovatelů veřejných telekomunikačních sítí nebo služeb, zejména pak jejich schopnost zpřístupnit své veřejné telekomunikační služby, nebo

- b) ochraně technické integrity veřejných telekomunikačních sítí nebo služeb.

ČLÁNEK 10.53

Řešení sporů v oblasti telekomunikací

1. Každá strana zajistí, aby v případě sporu mezi poskytovateli telekomunikačních sítí nebo služeb v souvislosti s právy a povinnostmi vyplývajícími z tohoto pododdílu a na žádost kterékoli ze stran sporu vydal telekomunikační regulační orgán v přiměřené lhůtě závazné rozhodnutí k vyřešení sporu.
2. Každá strana zajistí, aby rozhodnutí jejího telekomunikačního regulačního orgánu bylo zpřístupněno veřejnosti, s přihlédnutím k požadavkům na ochranu obchodního tajemství, a aby dotčené strany sporu obdržely úplné odůvodnění rozhodnutí a měly právo na opravný prostředek podle čl. 10.49 (Telekomunikační regulační orgán) odst. 4.
3. Každá strana zajistí, aby postup uvedený v odstavcích 1 a 2 nebránil žádné dotčené straně sporu v podání žaloby k soudnímu orgánu v souladu s právními předpisy této strany.

ČLÁNEK 10.54

Opatření na ochranu hospodářské soutěže týkající se hlavních poskytovatelů

Každá strana přijme nebo zachová vhodná opatření, která zabrání poskytovatelům telekomunikačních sítí či služeb, kteří jsou jednotlivě nebo ve spojení hlavními poskytovateli, v uplatňování či zachovávání praktik narušujících hospodářskou soutěž. Praktiky narušující hospodářskou soutěž mohou zahrnovat:

- a) křížové subvencování narušující hospodářskou soutěž;
- b) využívání informací získaných od konkurence za účelem narušení hospodářské soutěže a
- c) neposkytnutí technických informací o hlavních zařízeních a obchodně významných informací, které jsou pro poskytování služeb nezbytné, včas jiným poskytovatelům služeb.

ČLÁNEK 10.55

Propojení s hlavními poskytovateli

1. Každá strana zajistí, aby hlavní poskytovatelé veřejných telekomunikačních sítí nebo služeb poskytovali propojení v jakémkoli technicky proveditelném bodě sítě. Takové propojení musí být poskytováno:
 - a) za nediskriminačních podmínek, mimo jiné pokud jde o sazby, technické normy a specifikace, včetně kvality a údržby, a v kvalitě, jež nesmí být nižší, než jaká je stanovena pro vlastní obdobné služby tohoto hlavního poskytovatele nebo obdobné služby jeho dceřiných společností či jiných přidružených subjektů;
 - b) včas za podmínek, mimo jiné pokud jde o sazby, technické normy a specifikace, včetně kvality a údržby, které jsou transparentní a přiměřené, zohledňují kritérium ekonomické proveditelnosti a jsou dostatečně samostatné, aby poskytovatel nemusel platit za síťové prvky nebo zařízení, které pro účely poskytování dané služby nepotřebuje, a
 - c) na žádost i v jiných bodech sítě než v koncových, jež jsou přístupné většině uživatelů, za poplatky odrážející náklady na vybudování dalších nezbytných zařízení.
2. Každá strana zajistí, aby postupy týkající se propojení s hlavním poskytovatelem byly veřejně přístupné.

3. Každá strana zajistí, aby hlavní poskytovatel na jejím území veřejně zpřístupnil buď své dohody o propojení, nebo případně své referenční nabídky na propojení.

ČLÁNEK 10.56

Přístup k hlavním zařízením hlavních poskytovatelů

Každá strana zajistí, aby každý hlavní poskytovatel na jejím území zpřístupnil svá hlavní zařízení poskytovatelům telekomunikačních sítí nebo služeb za přiměřených a nediskriminačních podmínek za účelem poskytování veřejných telekomunikačních služeb, s výjimkou případů, kdy to na základě shromážděných zjištění a posouzení trhu provedeného telekomunikačním regulačním orgánem není nezbytné pro dosažení účinné hospodářské soutěže.

ČLÁNEK 10.57

Omezené zdroje

1. Každá strana zajistí, aby přidělování a udělování práv na užívání omezených zdrojů, včetně rádiového spektra, čísel a přístupových práv, probíhalo za použití objektivních, včasných, transparentních a nediskriminačních postupů, jež neodrazují od žádosti o taková práva.

2. Každá strana se při přidělování a udělování práv na užívání rádiového spektra pro veřejné telekomunikační služby snaží zohlednit veřejný zájem, včetně podpory hospodářské soutěže, a spoléhat se na tržní přístupy, včetně mechanismů, jako jsou dražby.
3. Každá ze stran zajistí, aby současné užívání přidělených kmitočtových pásem bylo veřejně zpřístupněno, avšak podrobná identifikace rádiového spektra přiděleného pro zvláštní státní účely není požadována.
4. Opatření kterékoli strany, kterými přiděluje a poskytuje spektrum a spravuje kmitočty, nejsou sama o sobě v rozporu s články 10.5 (Přístup na trh) a 10.14 (Přístup na trh). Každá strana si vyhrazuje právo zavést a uplatňovat svá opatření při správě spektra a kmitočtů, jež mohou omezit počet poskytovatelů telekomunikačních služeb, za předpokladu, že tak činí způsobem, který je v souladu s touto dohodou. To zahrnuje možnost přidělovat kmitočtová pásma s ohledem na současné a budoucí potřeby a dostupnost spektra.

ČLÁNEK 10.58

Univerzální služba

1. Každá strana má právo vymežit, jaký druh povinností univerzální služby si přeje zachovat, a rozhodnout o jejich rozsahu a provádění.

2. Každá ze stran spravuje povinnosti univerzální služby transparentním, objektivním a nediskriminačním způsobem, který je neutrální z hlediska hospodářské soutěže a nezatěžuje více, než je nezbytné pro druh univerzální služby vymezené touto stranou.
3. Pokud některá ze stran určí poskytovatele univerzální služby, učiní tak způsobem, který je účinný, transparentní, nediskriminační a otevřený všem poskytovatelům veřejných telekomunikačních sítí nebo služeb.
4. Pokud se některá ze stran rozhodne poskytnout poskytovateli univerzální služby náhradu, zajistí, aby nepřesáhla čisté náklady způsobené povinnostmi univerzální služby.

ČLÁNEK 10.59

Přenositelnost čísel

Každá ze stran zajistí, aby poskytovatel veřejných telekomunikačních služeb poskytoval službu přenositelnosti čísla za přiměřených podmínek.

ČLÁNEK 10.60

Důvěrnost informací

1. Každá strana zajistí, aby poskytovatel, který získá informace od jiného poskytovatele během postupu jednání o opatřeních podle článků 10.51 (Propojení), 10.52 (Přístup a používání), 10.55 (Propojení s hlavními poskytovateli) a 10.56 (Přístup k hlavním zařízením hlavních poskytovatelů), používal tyto informace výhradně k účelu, pro který byly poskytnuty, a aby vždy respektoval důvěrnost předávaných nebo uchovávaných informací¹.
2. Každá strana přijme nebo zachová opatření na ochranu důvěrnosti sdělení a souvisejících provozních údajů předávaných při využívání veřejných telekomunikačních sítí nebo služeb nediskriminačním způsobem, který nepatříčně neomezuje poskytování telekomunikačních služeb.

ČLÁNEK 10.61

Telekomunikační propojenost

Strany uznávají význam dostupnosti a využívání sítí s velmi vysokou kapacitou a vysoce kvalitních telekomunikačních služeb, a to i ve venkovských a odlehlých oblastech, jako prostředku umožňujícího osobám a podnikům přístup k výhodám obchodu.

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že každá strana může tuto povinnost splnit tím, že umožní prosazování dohod o nezpřístupňování informací mezi dodavateli.

PODODDÍL 5

FINANČNÍ SLUŽBY

ČLÁNEK 10.62

Oblast působnosti

1. Tento pododdíl se vztahuje na opatření kterékoli strany, která mají vliv na poskytování finančních služeb. Nepoužije se na nesouladné aspekty opatření přijatých nebo zachovávaných v souladu s článkem 10.10 (Nesouladná opatření) nebo 10.18 (Nesouladná opatření).
2. Pro účely tohoto pododdílu se „činností prováděnou při výkonu veřejné moci“ vymezenou v čl. 10.3 (Definice) písm. a) rozumí:
 - a) činnost vykonávaná centrální bankou nebo měnovým orgánem nebo jakýmkoli jiným veřejným subjektem při provádění měnové nebo kurzové politiky;
 - b) činnost, která je součástí zákonného systému sociálního zabezpečení nebo veřejných plánů důchodového zabezpečení, a
 - c) jiné činnosti vykonávané veřejným subjektem na účet dané strany nebo se zárukou této strany nebo za použití finančních zdrojů této strany nebo jejích veřejných subjektů.

3. Pokud strana umožní svým poskytovatelům finančních služeb, aby vykonávali některou z činností uvedených v odst. 2 písm. b) nebo c) tohoto článku v soutěži s veřejným subjektem nebo poskytovatelem finančních služeb, zahrnují „služby“ vymezené v čl. 10.3 (Definice) písm. m) tyto činnosti.

4. Ustanovení čl. 10.3 (Definice) písm. a) se nevztahuje na finanční služby zahrnuté v tomto pododdílu.

ČLÁNEK 10.63

Definice

Pro účely tohoto pododdílu a oddílů B (Liberalizace investic), C (Přeshraniční obchod službami), D (Vstup a dočasný pobyt fyzických osob za účelem podnikání) a pododdílu 1 (Domácí regulace) oddílu E (Regulační rámec) této kapitoly se rozumí:

a) „finanční službou“ služba finanční povahy nabízená poskytovatelem finančních služeb některé strany. Finanční služby zahrnují všechny pojišťovací služby a služby související s pojištěním a všechny bankovní a jiné finanční služby (kromě pojištění). Finanční služby zahrnují tyto činnosti:

i) pojišťovací služby a služby související s pojištěním:

A) přímé pojištění (včetně spolupojištění):

1) životní pojištění a

- 2) neživotní pojištění;

- B) zajištění a retrocese;

- C) zprostředkování pojištění, například makléřství a agentury, a

- D) doplňkové služby k pojištění, například služby v oborech poradenství, pojistná matematika, posouzení rizika a pojistná plnění;

- ii) bankovní a jiné finanční služby (kromě pojištění):
 - A) příjem vkladů a jiných splatných finančních prostředků od veřejnosti;

 - B) půjčky všech typů, včetně spotřebitelského úvěru, hypotečního úvěru, faktoringu a financování obchodních transakcí;

 - C) finanční leasing;

 - D) veškeré služby týkající se plateb a převodů peněz, včetně úvěrových, platebních a debetních karet, cestovních šeků a bankovních směnek;

 - E) záruky a závazky;

- F) obchodování na vlastní účet nebo na účet zákazníků, ať už na burze, na mimoburzovním trhu nebo jinak, s těmito prostředky:
- 1) nástroji peněžního trhu (včetně šeků, směnek a vkladových certifikátů);
 - 2) cizími měnami;
 - 3) derivátovými produkty včetně termínovaných obchodů (futures) a opcí;
 - 4) nástroji využívajícími směnných kurzů a úrokových sazeb, včetně takových produktů jako swapy a dohody o termínování kurzů;
 - 5) převoditelnými cennými papíry a
 - 6) jinými obchodovatelnými nástroji a finančními aktivy včetně drahých kovů;
- G) účast při vydávání všech druhů cenných papírů, včetně upisování a investování jako prostředník (veřejně i soukromě), a poskytování služeb souvisejících s takovým vydáváním;
- H) peněžní makléřství;

- D) správa aktiv, například správa hotovosti nebo portfolia, všechny formy správy kolektivního investování, správa penzijního fondu, správcovské, depozitní a svěřenské služby;
 - J) služby při vyrovnání a zúčtování finančního majetku, včetně cenných papírů, derivátů a jiných obchodovatelných nástrojů;
 - K) poskytování a přenos finančních informací a zpracování finančních dat a souvisejícího programového vybavení a
 - L) poradenské, zprostředkovatelské a jiné pomocné finanční služby ve vztahu k činnostem uvedeným v bodech A až K, včetně úvěrových referencí a rozborů, výzkumu a poradenství v oblasti investic a portfolia, poradenství v oblasti akvizic a podnikové restrukturalizace a strategie;
- b) „poskytovatelem finančních služeb“ fyzická nebo právnická osoba některé ze stran, která usiluje o poskytování finančních služeb nebo je poskytuje a není veřejným subjektem;
- c) „veřejným subjektem“:
- i) vláda, centrální banka nebo měnový orgán strany nebo subjekt vlastněný nebo kontrolovaný stranou, který se především zabývá výkonem veřejných funkcí nebo činností pro veřejné účely, nikoli však subjekt, který se především zabývá poskytováním finančních služeb na obchodním základě, nebo

- ii) soukromý subjekt vykonávající funkce, které obvykle vykonává centrální banka nebo měnová instituce při výkonu těchto funkcí;
- d) „novou finanční službou“ služba finanční povahy, včetně služeb vztahujících se ke stávajícím nebo novým produktům nebo způsobu, jakým se daný produkt dodává, která není poskytována žádným poskytovatelem finančních služeb na území některé strany, ale je poskytována na území druhé strany, a
- e) „samosprávnou organizací“ jakýkoli nevládní subjekt, včetně burzy nebo trhu cenných papírů nebo termínových obchodů (futures), zúčtovací agentury nebo jakékoli jiné organizace či sdružení, případně vykonávající regulaci či dohled nad poskytovateli finančních služeb na základě stanov či pověření ústředního, regionálního nebo místního orgánu státní správy či samosprávy.

ČLÁNEK 10.64

Výjimka pro obezřetnostní opatření

1. Žádné ustanovení této dohody nebrání kterékoli straně, aby přijala nebo zachovala opatření z obezřetnostních důvodů, jako je:
 - a) ochrana investorů, vkladatelů, pojistníků nebo osob, vůči nimž má poskytovatel finančních služeb fiduciární povinnost, nebo
 - b) zajišťování integrity a stability finančního systému této strany.

2. Nejsou-li taková opatření v souladu s touto dohodou, nesmějí být používána jako prostředek, jak se vyhnout závazkům nebo povinnostem dané strany podle této dohody.

ČLÁNEK 10.65

Zpřístupnění informací

Žádné ustanovení této dohody nelze vykládat jako povinnost kterékoli ze stran zpřístupnit informace o záležitostech a účtech jednotlivých zákazníků nebo jakékoli interní nebo chráněné informace v držení veřejných subjektů.

ČLÁNEK 10.66

Mezinárodní normy

1. Každá strana řádně přihlíží k zajištění toho, aby byly na jejím území zavedeny a uplatňovány mezinárodně dohodnuté standardy pro regulaci a dohled v sektoru finančních služeb a pro boj proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem. K těmto mezinárodně dohodnutým standardům patří standardy přijaté skupinou G20, Radou pro finanční stabilitu, Basilejským výborem pro bankovní dohled, zejména jeho „Základní zásady pro účinný bankovní dohled“, Mezinárodní asociací dozorů v pojišťovnictví, zejména její „Základní zásady a metodika pojišťovnictví“, Mezinárodní organizací komisí pro cenné papíry, zejména její „Cíle a principy regulace cenných papírů“, Finančním akčním výborem a Globálním fórem OECD pro transparentnost a výměnu informací pro daňové účely.

2. Strany usilují o spolupráci a výměnu informací týkajících se vývoje mezinárodních norem.

ČLÁNEK 10.67

Finanční služby nově poskytované na území jedné strany

1. Každá ze stran povolí poskytovateli finančních služeb druhé strany usazenému na jejím území poskytovat jakoukoli novou finanční službu, jejíž poskytování by povolila svým vlastním poskytovatelům finančních služeb podle svého práva za obdobných okolností, pod podmínkou, že zavedení této nové finanční služby nevyžaduje změnu stávajícího právního předpisu ani přijetí nového právního předpisu. To neplatí pro pobočky poskytovatelů finančních služeb některé strany usazené na území druhé strany.
2. Kterákoli strana může stanovit institucionální a právní formu, jejímž prostřednictvím lze novou finanční službu poskytovat, a může k jejímu poskytování vyžadovat povolení. Vyžaduje-li se takové povolení, rozhodnutí o jeho udělení musí být přijato v přiměřené době a může být odmítnuto jen z obezřetnostních důvodů.

ČLÁNEK 10.68

Samosprávné organizace

Jestliže některá ze stran vyžaduje členství či účast v jakékoli samosprávné organizaci nebo přístup k ní k tomu, aby poskytovatelé finančních služeb druhé strany poskytovali finanční služby na území první strany, zabezpečí, aby tato samosprávná organizace dodržovala povinnosti podle článků 10.6 (Národní zacházení), 10.7 (Zacházení podle nejvyšších výhod), 10.16 (Národní zacházení) a 10.17 (Zacházení podle nejvyšších výhod).

ČLÁNEK 10.69

Zúčtovací a platební systémy

Za podmínek, které odpovídají národnímu zacházení, uděluje každá strana poskytovatelům finančních služeb druhé strany, kteří jsou usazeni na jejím území, přístup k platebním a zúčtovacím systémům, které provozují veřejné subjekty, a k oficiálním možnostem financování a refinancování, které jsou dostupné v normálním průběhu běžného podnikání. Tento článek neposkytuje přístup k nástrojům věřitele poslední instance působícího u této strany.

PODODDÍL 6

SLUŽBY V MEZINÁRODNÍ NÁMOŘNÍ DOPRAVĚ

ČLÁNEK 10.70

Oblast působnosti a definice

1. Tento pododdíl stanoví zásady regulačního rámce pro poskytování služeb v mezinárodní námořní dopravě podle oddílů B (Liberalizace investic), C (Přeshraniční obchod službami) a D (Vstup a dočasný pobyt fyzických osob za účelem podnikání) této kapitoly a vztahuje se na opatření kterékoli strany, která mají vliv na obchod službami v mezinárodní námořní dopravě. Nepoužije se na nesouladné aspekty opatření přijatých nebo zachovávaných v souladu s článkem 10.10 (Nesouladná opatření) nebo 10.18 (Nesouladná opatření).
2. Pro účely tohoto pododdílu a oddílů B (Liberalizace investic), C (Přeshraniční obchod službami), D (Vstup a dočasný pobyt fyzických osob za účelem podnikání) této kapitoly se rozumí:
 - a) „službami skladování a úschovy kontejnerů“ činnosti spočívající ve skladování kontejnerů, ať již v přístavních oblastech nebo ve vnitrozemí, s cílem jejich nakládání nebo vykládání, opravy a přípravy pro nalodění;

- b) „celním odbavením“ činnosti, které spočívají v provádění celních formalit týkajících se dovozu, vývozu nebo tranzitu nákladů na účet jiné osoby bez ohledu na to, zda je tato činnost hlavní činností poskytovatele služeb nebo je běžným doplňkem jeho hlavní činnosti;
- c) „dopravní operací typu z domu do domu nebo multimodální dopravní operací“ přeprava nákladu pod jedním přepravním dokladem, při níž je použito více než jednoho druhu dopravy a která zčásti probíhá v mezinárodních mořských vodách;
- d) „přípojnou dopravou“ předchozí a následná přeprava mezinárodního nákladu, včetně nákladu v kontejnerech, kusového nákladu a volně loženého suchého nebo kapalného nákladu, po moři mezi přístavy nacházejícími se na území některé strany, mezinárodního nákladu „na cestě“ směřujícího do místa určení nebo připlouvajícího z přístavu nalodění mimo území této strany;
- e) „zasílatelskými nákladními službami“ činnosti, které spočívají v organizaci a sledování odesílání zásilek jménem lodních zasilatelů, prostřednictvím opatřování dopravních a souvisejících služeb, přípravy dokumentace a poskytování obchodních informací;
- f) „mezinárodním nákladem“ náklad přepravovaný mezi přístavem jedné strany a přístavem druhé strany nebo třetí země nebo mezi přístavy různých členských států;
- g) „službami mezinárodní námořní dopravy“ doprava cestujících nebo nákladu námořními plavidly mezi přístavem jedné strany a přístavem druhé strany nebo třetí země, která zahrnuje přímé uzavírání smluv s poskytovateli jiných dopravních služeb, za účelem zajištění dopravních operací typu z domu do domu nebo multimodálních dopravních operací pod jednotným přepravním dokladem, nikoli však právo poskytovat tyto jiné dopravní služby;

- h) „službami námořních agentur“ činnosti spočívající v agenturním zastupování obchodních zájmů jedné nebo více lodních linek nebo rejdařství v určité zeměpisné oblasti za tímto účelem:
- i) marketing a prodej služeb v námořní dopravě a souvisejících služeb od cenových nabídek po fakturaci a vystavování konosamentů jménem společností, opatřování a opětovný prodej nezbytných souvisejících služeb, příprava dokumentace a poskytování obchodních informací;
 - ii) jednání jménem společností ohledně zastávky lodě nebo převzetí nákladu, je-li to třeba;
- i) „pomocnými námořními službami“ námořní služby při manipulaci s nákladem, služby celního odbavení, služby skladování a úschovy kontejnerů, služby námořních agentur a námořní zasilatelské nákladní služby a
- j) „námořními službami při manipulaci s nákladem“ činnosti vykonávané dokařskými společnostmi, včetně provozovatelů terminálů, s výjimkou přímých činností dokařů, pokud je tato pracovní síla organizována nezávisle na dokařských nebo terminálových společnostech. K zahrnutým činnostem patří organizace těchto činností a dohled nad nimi:
- i) nakládka nebo vykládka nákladu z lodi a na loď;
 - ii) uvazování nebo odvazování nákladu a

- iii) přijímání či dodávání a úschova nákladů před nakládkou na loď nebo po vyložení z lodi.

ČLÁNEK 10.71

Povinnosti

1. Každá strana provádí zásadu neomezeného přístupu na mezinárodní námořní trhy a k mezinárodním námořním obchodům na komerčním a nediskriminačním základě tím, že:
 - a) přizná lodím plujícím pod vlajkou druhé strany nebo provozovaným poskytovateli služeb druhé strany zacházení, které není méně příznivé než zacházení, které přiznala svým vlastním lodím, včetně pokud jde o:
 - i) přístup do přístavů;
 - ii) využívání infrastruktury a služeb přístavů;
 - iii) využívání pomocných námořních služeb;
 - iv) související poplatky a platby a
 - v) celní služby a přidělení prostoru pro kotvení a vybavení pro nakládku a vykládku;

- b) povolí poskytovatelům služeb mezinárodní námořní dopravy druhé strany, aby na jejím území zřídili a provozovali podnik za podmínek neméně příznivých, než jaké poskytuje svým poskytovatelům služeb;
- c) zpřístupní poskytovatelům služeb v mezinárodní námořní dopravě druhé strany za přiměřených a nediskriminačních podmínek tyto služby ve svých přístavech: lodivodství; pomoc při vlečení a tažení lodí; zásobování; dodávky paliva a vody; odstraňování odpadů a balastní vody z vypouštění nádrží; služby kapitána přístavu; navigační služby; zařízení pro nouzové opravy; kotviště; přístaviště a kotvení lodí a provozní služby na pobřeží nezbytné pro provoz plavidla, včetně komunikace, dodávek vody a elektrické energie;
- d) umožní poskytovatelům služeb mezinárodní námořní dopravy druhé strany, případně s výhradou povolení příslušného orgánu, přemísťovat vlastní nebo pronajaté prázdné kontejnery, které se nepřeppravují mezi přístavy Nového Zélandu nebo mezi přístavy některého členského státu jako náklad za úplatu, a
- e) umožní poskytovatelům služby v mezinárodní námořní dopravě druhé strany poskytovat přípojnou dopravu mezi přístavy Nového Zélandu nebo mezi přístavy některého členského státu, případně s výhradou povolení vydaného příslušným orgánem.

2. Při provádění odst. 1 písm. a) a b) strany:

- a) nezačlení do budoucích dohod o službách v námořní dopravě s třetími zeměmi ustanovení o sdílení nákladu, včetně volně loženého suchého sypkého nebo kapalného nákladu a pravidelné námořní dopravy;

- b) v případě, že ustanovení uvedená v písmenu a) existují v předchozích dohodách, v přiměřené době je ukončí a
- c) nepřijímají ani neponechají v platnosti žádná správní, technická nebo jiná opatření, která by mohla představovat skryté omezení nebo mít svévolné nebo neoprávněné diskriminační účinky tam, kde převládají podobné podmínky, na volné poskytování služeb v mezinárodní námořní dopravě.

KAPITOLA 11

POHYB KAPITÁLU, PLATBY A PŘEVODY

ČLÁNEK 11.1

Platby a převody

Každá strana povoluje veškeré platby či převody týkající se transakcí na běžném účtu platební bilance ve volně směnitelné měně, které spadají do oblasti působnosti této dohody, v souladu s příslušnými ustanoveními článků Dohody o Mezinárodním měnovém fondu.

ČLÁNEK 11.2

Pohyb kapitálu

Každá strana v souvislosti s transakcemi na kapitálovém a finančním účtu platební bilance povoluje volný pohyb kapitálu za účelem liberalizace investic a jiných transakcí, jak je stanoveno v kapitole 10 (Obchod službami a investice).

ČLÁNEK 11.3

Uplatňování právních předpisů týkajících se pohybu kapitálu, plateb a převodů

1. Žádné ustanovení článků 11.1 (Platby a převody) a 11.2 (Pohyb kapitálu) nelze vykládat tak, že některé straně brání v uplatňování jejích právních předpisů týkajících se:

- a) úpadku, platební neschopnosti nebo ochrany práv věřitelů;
- b) vydávání cenných papírů, derivátů, jako jsou termínované obchody (futures) nebo opce, nebo jiných finančních nástrojů a obchodování nebo podnikání s nimi;
- c) účetního výkaznictví nebo vedení záznamů o pohybu kapitálu, platbách nebo převodech, je-li to nezbytné pro pomoc donucovacím orgánům nebo finančním regulačním orgánům;
- d) trestných činů nebo klamavých či podvodných praktik;

- e) zajištění souladu s příkazy nebo rozsudky v soudním nebo správním řízení nebo
 - f) systému sociálního zabezpečení, veřejného důchodového systému nebo systému povinného spoření.
2. Strany nepoužijí právní předpisy uvedené v odstavci 1 svévolným či diskriminujícím způsobem ani způsobem, jenž by představoval zastřené omezování pohybu kapitálu, plateb nebo převodů.

KAPITOLA 12

DIGITÁLNÍ OBCHOD

ODDÍL A

OBEČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 12.1

Oblast působnosti

1. Tato kapitola se vztahuje na opatření kterékoli strany, jež mají vliv na obchod elektronickými prostředky.

2. Tato kapitola se nepoužije na:
 - a) audiovizuální služby;
 - b) informace uchovávané nebo zpracovávané některou ze stran nebo jejím jménem nebo opatření týkající se těchto informací, včetně opatření souvisejících s jejich shromažďováním, a
 - c) opatření přijatá nebo zachovaná Novým Zélandem, která považuje za nezbytná k ochraně nebo podpoře práv, zájmů, povinností a odpovědnosti Maorů¹ v záležitostech, na něž se vztahuje tato kapitola, včetně plnění závazků Nového Zélandu podle te Tiriti o Waitangi / Smlouvy z Waitangi, za předpokladu, že tato opatření nejsou používána jako prostředek svévolné nebo neoprávněné diskriminace osob druhé strany nebo jako skryté omezení obchodu elektronickými prostředky. Kapitola 26 (Řešení sporů) se nepoužije na výklad te Tiriti o Waitangi / Smlouvy z Waitangi, a to ani pokud jde o povahu práv a povinností z ní vyplývajících.

ČLÁNEK 12.2

Definice

1. Na tuto kapitolu se vztahují definice uvedené v článku 10.3 (Definice) kapitoly 10 (Obchod službami a investice).

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že práva, zájmy, povinnosti a odpovědnost Maorů zahrnují práva, zájmy, povinnosti a odpovědnost týkající se mātauranga Māori.

2. Na tuto kapitolu se vztahuje definice „veřejné telekomunikační služby“ v čl. 10.47 (Definice) písm. i).
3. Pro účely této kapitoly se rozumí:
 - a) „spotřebitelem“ fyzická osoba využívající veřejnou telekomunikační službu k jiným než profesionálním účelům;
 - b) „digitálním zadáváním veřejných zakázek“ zadávání veřejných zakázek elektronickými prostředky;
 - c) „přímým marketingovým sdělením“ jakákoli forma obchodní reklamy, jejímž prostřednictvím osoba předává marketingová sdělení přímo uživateli prostřednictvím veřejné telekomunikační služby, včetně elektronické pošty a textových a multimediálních zpráv (SMS a MMS);
 - d) „elektronickou autentizací“ elektronický proces nebo úkon ověření, který umožňuje potvrzení:
 - i) elektronické identifikace osoby nebo
 - ii) původu a integrity dat v elektronické podobě;
 - e) „elektronickou fakturací“ automatizované vytváření, výměna a zpracování faktur mezi dodavateli a kupujícími za použití strukturovaného digitálního formátu;

- f) „elektronickou pečeti“ data v elektronické podobě používaná právnickou osobou, která jsou připojena k jiným datům v elektronické podobě nebo jsou s nimi logicky spojena s cílem zaručit jejich původ a integritu;
- g) „elektronickým podpisem“ data v elektronické podobě, která jsou připojena k jiným datům v elektronické podobě nebo jsou s nimi logicky spojena a která:
 - i) lze použít k identifikaci podepisující osoby ve vztahu k ostatním údajům v elektronické podobě a
 - ii) podepisující používá k odsouhlasení jiných dat v elektronické podobě¹;
- h) „službou přístupu k internetu“ veřejná telekomunikační služba, která poskytuje přístup k internetu, a tím propojení s prakticky všemi koncovými body internetu, bez ohledu na použitou technologii sítě a použité koncové zařízení;
- i) „osobními údaji“ informace týkající se identifikované nebo identifikovatelné fyzické osoby;
- j) „dokladem o správě obchodu“ formulář vydaný nebo kontrolovaný některou ze stran, který musí být vyplněn dovozcem nebo vývozcem nebo pro dovozce nebo výrobce v souvislosti s dovozem nebo vývozem zboží, a
- k) „uživatel“ osoba využívající veřejnou telekomunikační službu.

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že nic v této definici nebrání straně, aby přiznala větší právní účinek elektronickému podpisu, který splňuje určité požadavky, jako je údaj o tom, že údaje nebyly změněny, nebo ověření totožnosti podepisující osoby.

ČLÁNEK 12.3

Právo regulace

Strany znovu potvrzují právo každé strany regulovat na svém území za účelem dosažení legitimních politických cílů, jako je ochrana života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin, sociální služby, veřejné vzdělávání, bezpečnost, životní prostředí, včetně změny klimatu, veřejná mravnost, sociální ochrana, ochrana spotřebitele, dobré životní podmínky zvířat, ochrana soukromí, ochrana údajů, podpora a ochrana kulturní rozmanitosti a v případě Nového Zélandu podpora nebo ochrana práv, zájmů, povinností a odpovědnosti Maorů.

ODDÍL B

PŘESHraniční TOKY ÚDAJŮ A OCHRANA OSOBNÍCH ÚDAJŮ

ČLÁNEK 12.4

Přeshraniční toky údajů

1. Strany se zavazují zajistit přeshraniční toky údajů s cílem usnadnit obchod v digitální ekonomice a uznávají, že každá strana může mít v tomto ohledu vlastní regulační požadavky.

2. Za tímto účelem žádná strana neomezí přeshraniční toky údajů mezi stranami v souvislosti s činnostmi spadající do oblasti působnosti této kapitoly tím, že:

- a) by požadovala ke zpracování údajů použití výpočetních zařízení nebo síťových prvků na jejím území, a to i požadavkem používat výpočetní zařízení nebo síťové prvky, které jsou certifikovány nebo schváleny na území strany;
- b) by požadovala lokalizaci údajů na svém území;
- c) by zakazovala uložení nebo zpracování údajů na území druhé strany nebo
- d) by podmiňovala přeshraniční předávání údajů používáním výpočetních zařízení nebo síťových prvků na svém území nebo požadavky na lokalizaci na svém území.

3. Pro upřesnění je třeba uvést, že strany mají za to, že žádné ustanovení tohoto článku nebrání stranám přijmout nebo zachovat opatření v souladu s článkem 25.1 (Obecné výjimky) k dosažení cílů veřejné politiky v něm uvedených, které se pro účely tohoto článku případně vykládají způsobem, který zohledňuje evoluční povahu digitálních technologií. Předchozí věta se nedotýká uplatňování jiných výjimek stanovených v této dohodě na tento článek.

4. Strany přezkoumají provádění tohoto článku a vyhodnotí jeho fungování do tří let ode dne vstupu této dohody v platnost, nedohodnou-li se jinak. Kterákoli strana může rovněž kdykoli navrhnout druhé straně, aby tento článek přezkoumala. Takový návrh se posuzuje s porozuměním.

5. V souvislosti s přezkumem uvedeným v odstavci 4 a po zveřejnění zprávy tribunálu Waitangi (Waitangi Tribunal) Wai 2522 ze dne 19. listopadu 2021 Nový Zéland:

- a) znovu potvrzuje svou trvalou schopnost podporovat a prosazovat zájmy Maorů v rámci této dohody a
- b) potvrzuje svůj záměr zapojit Maory s cílem zajistit, aby přezkum uvedený v odstavci 4 zohledňoval pokračující potřebu, aby Nový Zéland Maory podporoval při výkonu jejich práv a zájmů a plnil své povinnosti podle te Tiriti o Waitangi / Smlouvy z Waitangi a své zásady.

ČLÁNEK 12.5

Ochrana osobních údajů a soukromí

1. Každá strana uznává, že ochrana osobních údajů a soukromí je základním právem a že vysoké standardy v tomto ohledu přispívají k posílení důvěry spotřebitelů v digitální obchod.
2. Každá strana může přijmout nebo zachovat opatření, která považuje za vhodná k zajištění ochrany osobních údajů a soukromí, mimo jiné přijetím a uplatňováním pravidel pro přeshraniční předávání osobních údajů. Žádným ustanovením této dohody není dotčena ochrana osobních údajů a soukromí poskytovaná opatřeními jednotlivých stran.

3. Každá ze stran informuje druhou stranu o jakémkoli opatření uvedeném v odstavci 2, které přijme nebo ponechá v platnosti.
4. Každá strana zveřejní informace o ochraně osobních údajů a soukromí, které poskytuje uživatelům digitálního obchodu, včetně:
 - a) toho, jak se mohou jednotlivci domáhat nápravy v případě porušení ochrany osobních údajů nebo soukromí v důsledku digitálního obchodu, a
 - b) pokynů a dalších informací týkajících se dodržování platných právních požadavků na ochranu osobních údajů a soukromí podniky.

ODDÍL C

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 12.6

Clo z elektronického přenosu

1. Strana neuloží cla na elektronické přenosy mezi osobou jedné strany a osobou druhé strany.

2. Pro upřesnění je třeba uvést, že odstavec 1 nebrání žádné straně v uložení vnitřních daní, poplatků či jiných plateb za elektronické přenosy, pokud jsou tyto daně, poplatky či jiné platby ukládány způsobem, který je v souladu s touto dohodou.

ČLÁNEK 12.7

Nevyžadování předchozího povolení

1. Každá strana se vymasnaží nevyžadovat předchozí povolení nebo neuplatňovat jakýkoli jiný požadavek s rovnocenným účinkem na poskytování služeb elektronickou cestou.
2. Odstavcem 1 nejsou dotčeny povolovací režimy, které se netýkají zvláště a výhradně služeb poskytovaných elektronickou cestou, ani pravidla v oblasti telekomunikací.

ČLÁNEK 12.8

Uzavírání smluv elektronickou cestou

Nestanoví-li její právní předpisy jinak, každá strana zajistí, aby:

- a) smlouvy mohly být uzavírány elektronickými prostředky;

- b) smlouvám nebyl upřen právní účinek, platnost nebo vykonatelnost pouze z toho důvodu, že byly uzavřeny elektronicky, a
- c) nebyly vytvářeny ani udržovány žádné další překážky pro používání elektronických smluv.

ČLÁNEK 12.9

Elektronické ověřování pravosti

1. Nestanoví-li její právní předpisy jinak, nesmí žádná strana odepřít právní účinek nebo přípustnost elektronického dokumentu, elektronického podpisu, elektronické pečeti nebo ověřování pravosti údajů vyplývajících z elektronického ověřování pravosti jako důkazu v soudním řízení pouze z toho důvodu, že jsou v elektronické podobě.
2. Žádná ze stran nepřijme ani nezachová opatření, která by:
 - a) zakazovala stranám elektronické transakce, aby pro svou elektronickou transakci společně stanovily vhodné metody elektronického ověřování pravosti, nebo
 - b) bránila stranám elektronické transakce, aby mohly soudním a správním orgánům prokázat, že používání elektronického ověřování pravosti v dané elektronické transakci splňuje příslušné právní požadavky.

3. Bez ohledu na odstavec 2 může strana požadovat, aby u určité kategorie elektronických transakcí metoda elektronického ověřování pravosti:

- a) byla certifikována orgánem akreditovaným v souladu s jejími právy nebo
- b) splňovala určité výkonnostní normy, které musí být objektivní, transparentní a nediskriminační a týkat se pouze specifických vlastností dané kategorie elektronických transakcí.

4. V rozsahu stanoveném jejími právními předpisy použije strana odstavce 1 až 3 na jiné elektronické postupy nebo prostředky usnadňující nebo umožňující elektronické transakce, jako jsou elektronická časová razítka nebo služby elektronického doporučeného doručování.

ČLÁNEK 12.10

Elektronická fakturace

1. Strany uznávají význam norem elektronické fakturace jako klíčového prvku digitálních systémů zadávání veřejných zakázek na podporu interoperability a digitálního obchodu a skutečnost, že tyto systémy lze rovněž použít pro elektronické transakce mezi podniky a mezi podniky a spotřebiteli.

2. Každá strana zajistí, aby provádění opatření týkajících se elektronické fakturace v její jurisdikci bylo koncipováno tak, aby podporovalo přeshraniční interoperabilitu. Při vypracovávání opatření týkajících se elektronické fakturace každá strana ve vhodných případech zohlední mezinárodní rámce, pokyny nebo doporučení, pokud existují.

3. Strany usilují o sdílení osvědčených postupů týkajících se elektronické fakturace a digitálních systémů zadávání veřejných zakázek.

ČLÁNEK 12.11

Předání či zpřístupnění zdrojového kódu

1. Strany uznávají rostoucí sociální a hospodářský význam využívání digitálních technologií a význam bezpečného a odpovědného vývoje a používání těchto technologií, a to i pokud jde o zdrojový kód softwaru, pro posílení důvěry veřejnosti.
2. Žádná ze stran nevyžaduje převod zdrojového kódu softwaru vlastněného osobou druhé strany nebo přístup k němu jako podmínku pro dovoz na její území, vývoz z něj nebo distribuci, prodej nebo používání na jejím území takového softwaru nebo produktů obsahujících takový software¹.
3. Pro upřesnění je třeba uvést, že odstavec 2:
 - a) se nevztahuje na dobrovolné předání či zpřístupnění zdrojového kódu softwaru na komerčním základě osobou druhé strany, například v souvislosti s transakcí v rámci zadávání veřejných zakázek nebo volně sjednanou smlouvou, a

¹ Tento článek nebrání straně požadovat, aby byl poskytnut přístup k softwaru používanému pro kritickou infrastrukturu v rozsahu nezbytném pro zajištění účinného fungování kritické infrastruktury, s výhradou záruk proti neoprávněnému zpřístupnění.

b) nemá vliv na právo regulačních, správních, donucovacích nebo soudních orgánů kterékoli strany požadovat změnu zdrojového kódu softwaru tak, aby byl v souladu s jejími právními předpisy, které nejsou v rozporu s touto dohodou.

4. Žádné ustanovení tohoto článku nemá vliv na:

- a) právo regulačních orgánů, donucovacích orgánů, justičních orgánů nebo subjektů posuzování shody jedné strany na přístup ke zdrojovému kódu softwaru, a to buď před dovozem, vývozem, distribucí, prodejem nebo použitím, nebo po něm, za účelem vyšetřování, kontroly nebo zkoušení, donucovacích opatření nebo pro účely soudního řízení, s cílem určit soulad s jejími právními předpisy, včetně předpisů týkajících se nediskriminace a předcházení předpojatosti, s výhradou záruk proti neoprávněnému zpřístupnění;
- b) požadavky orgánu pro hospodářskou soutěž nebo jiného příslušného subjektu strany na nápravu porušení práva v oblasti hospodářské soutěže;
- c) ochranu a prosazování práv duševního vlastnictví nebo
- d) právo strany přijmout opatření v souladu s čl. 14.1 (Začlenění některých ustanovení Dohody o vládních zakázkách) odst. 2 písm. a), podle něhož se článek III Dohody o vládních zakázkách obdobně začleňuje do této dohody a je její součástí.

ČLÁNEK 12.12

Důvěra spotřebitelů v on-line prostředí

1. Uznávajíc význam posílení důvěry spotřebitelů v digitální obchod, každá strana přijme nebo zachová opatření k zajištění účinné ochrany spotřebitelů, kteří se zapojují do transakcí elektronického obchodu, včetně opatření, která:
 - a) zakazují podvodné a klamavé obchodní praktiky, včetně zavádějících obchodních praktik;
 - b) požadují, aby dodavatelé zboží a poskytovatelé služeb jednali v dobré víře a dodržovali poctivé obchodní praktiky, a to i dodržováním práv spotřebitelů ve vztahu k nevyžádanému zboží a službám, a
 - c) poskytují spotřebitelům přístup k prostředkům nápravy v případě porušení jejich práv, včetně práva na nápravu v situaci, kdy zboží nebo služby jsou zaplaceny a nejsou dodány nebo poskytnuty podle dohody.
2. Každá strana poskytne spotřebitelům zapojeným do transakcí elektronického obchodu úroveň ochrany, která je přinejmenším rovnocenná úrovni ochrany poskytované spotřebitelům v jiné než elektronické podobě obchodu podle jejich právních předpisů a politik.
3. Strany uznávají, že je důležité, aby svěřily svým agenturám pro ochranu spotřebitele nebo jiným příslušným orgánům náležitě pravomoci k prosazování práva a aby tyto agentury nebo orgány spolupracovaly v zájmu ochrany spotřebitelů a posílení důvěry spotřebitelů v online prostředí.

4. Strany uznávají výhody mechanismů usnadňujících řešení nároků souvisejících s přeshraničními transakcemi elektronického obchodu. Za tímto účelem prozkoumají možnosti zpřístupnění takových mechanismů pro přeshraniční transakce elektronického obchodu mezi sebou.

ČLÁNEK 12.13

Nevyžádaná přímá marketingová sdělení

1. Každá strana přijme nebo zachová opatření k zajištění účinné ochrany uživatelů před nevyžádanými přímými marketingovými sděleními.
2. Každá strana zajistí, aby přímá marketingová sdělení nebyla zasílána uživatelům, kteří jsou fyzickými osobami, pokud neudělili s jejich přijímáním souhlas. Souhlas je vymezen v souladu s právem příslušné strany.
3. Bez ohledu na odstavec 2 umožní každá strana osobám, které v souladu s jejím právem shromáždily kontaktní údaje uživatele v souvislosti s dodáním zboží nebo poskytnutím služeb, aby tomuto uživateli zaslaly přímá marketingová sdělení pro své vlastní podobné zboží nebo služby.
4. Každá strana zajistí, aby přímá marketingová sdělení byla jako taková jasně identifikovatelná, jasně uváděla, čím jménem jsou činěna, a aby obsahovala nezbytné informace, které uživatelům umožní kdykoli požádat o bezplatné ukončení jejich podávání.

5. Každá strana poskytne uživatelům přístup k prostředkům nápravy vůči poskytovatelům nevyžádaných přímých marketingových sdělení, kteří nedodržují opatření přijatá nebo zachovaná podle odstavců 1 až 4.

ČLÁNEK 12.14

Spolupráce v regulačních otázkách týkajících se digitálního obchodu

1. Strany si vyměňují informace o regulačních záležitostech v souvislosti s digitálním obchodem, které se týkají:
 - a) uznávání a usnadňování interoperabilních elektronických služeb vytvářejících důvěru a autentizačních služeb;
 - b) zacházení s přímými marketingovými sděleními;
 - c) ochrany spotřebitelů online, včetně prostředků pro odškodnění spotřebitelů a budování důvěry spotřebitelů;
 - d) problémů malých a středních podniků při využívání elektronického obchodu;
 - e) elektronické veřejné správy a
 - f) dalších záležitostí důležitých pro rozvoj digitálního obchodu.

2. Pro upřesnění je třeba uvést, že se tento článek nevztahuje na pravidla a záruky strany týkající se ochrany osobních údajů a soukromí, včetně přeshraničního předávání osobních údajů.
3. Strany ve vhodných případech spolupracují a aktivně se zapojují do mezinárodních fór s cílem podpořit rozvoj digitálního obchodu.
4. Strany uznávají význam spolupráce v otázkách kybernetické bezpečnosti týkajících se digitálního obchodu.

ČLÁNEK 12.15

Bezpapírové obchodování se zbožím

1. S cílem vytvořit prostředí pro přeshraniční bezpapírové obchodování se zbožím strany uznávají, že je důležité odstranit tištěné formuláře a doklady požadované pro dovoz, vývoz nebo tranzit zboží. Za tímto účelem se strany vyzývají, aby podle potřeby odstranily tištěné formuláře a dokumenty a přešly k používání formulářů a dokumentů v datových formátech.
2. Každá strana usiluje o zpřístupnění dokumentů pro správu obchodu, které vydává nebo kontroluje, nebo které jsou vyžadovány v běžném obchodním styku, veřejnosti v elektronickém formátu. Pro účely tohoto odstavce zahrnuje pojem „elektronický formát“ formáty vhodné pro automatizované tlumočení a elektronické zpracování bez zásahu člověka, jakož i digitalizované obrázky a formuláře.

3. Každá strana se vynasnaží přijímat elektronické verze dokumentů pro správu obchodu jako právní ekvivalent tištěných verzí takových dokumentů.
4. Strany usilují o dvoustrannou spolupráci a spolupráci na mezinárodních fórech s cílem zlepšit přijímání elektronických verzí dokumentů pro správu obchodu.
5. Při vytváření iniciativ, které zajistí používání bezpapírové obchodování se zbožím, se každá strana snaží zohlednit metody dohodnuté mezinárodními organizacemi.

ČLÁNEK 12.16

Otevřený přístup k internetu

Strany uznávají výhody uživatelů na svých územích, s výhradou platných politik a právních předpisů každé strany, plynoucí z možnosti využívat:

- a) přístup ke službám a aplikacím podle svého výběru dostupným na internetu, jejich šíření a využívání, s výhradou přiměřené správy sítě, která neblokuje ani nezpomaluje provoz z obchodních důvodů;
- b) připojení zařízení podle svého výběru k internetu za předpokladu, že tato zařízení nepoškozují síť, a

- c) přístup k informacím o postupech svého poskytovatele služeb přístupu k internetu v oblasti správy sítě.

KAPITOLA 13

ENERGIE A SUROVINY

ČLÁNEK 13.1

Cíle

Cílem této kapitoly je usnadnit obchod a investice mezi stranami za účelem podpory, rozvoje a zvýšení výroby energie z obnovitelných zdrojů a udržitelné výroby surovin, mimo jiné využíváním zelených technologií.

ČLÁNEK 13.2

Zásady

1. Každá strana si ponechává svrchované právo určit, zda jsou oblasti na jejím území, jakož i v jejích souostrovních a teritoriálních vodách, výlučné ekonomické zóně a kontinentálním šelfu k dispozici pro průzkum a výrobu energetického zboží a surovin.

2. Každá strana si zachovává právo přijímat, zachovávat a prosazovat opatření, která jsou nezbytná k zabezpečení dodávek energetického zboží a surovin a jsou v souladu s touto dohodou.

ČLÁNEK 13.3

Definice

Pro účely této kapitoly se rozumí:

- a) „povolením“ oprávnění, licence, koncese nebo podobný správní nebo smluvní nástroj, kterým příslušný orgán některé ze stran opravňuje určitý subjekt k výkonu určité hospodářské činnosti na jejím území;
- b) „zajišťováním výkonové rovnováhy“ veškerá opatření a postupy ve všech časových osách, jimiž provozovatelé sítě průběžně zajišťují zachování frekvence soustavy v rámci předem stanoveného rozsahu stability a dodržení objemu záloh potřebného s ohledem na požadovanou kvalitu;
- c) „energetickým zbožím“ zboží, z něhož se vyrábí energie a které je uvedeno podle odpovídajícího kódu harmonizovaného systému v příloze 13 (Seznam energetického zboží, uhlovodíků a surovin)¹;
- d) „uhlovodíky“ zboží, které je uvedeno podle odpovídajícího kódu harmonizovaného systému v příloze 13 (Seznam energetického zboží, uhlovodíků a surovin);

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že pojem „energetické zboží“ nezahrnuje jiné zemědělské, lesnické nebo rybářské zboží než bioplyn nebo biopaliva.

- e) „surovinami“ materiály používané při výrobě průmyslového zboží a uvedené podle odpovídajícího kódu harmonizovaného systému v příloze 13 (Seznam energetického zboží, uhlovodíků a surovin)¹;
- f) „elektřinou z obnovitelných zdrojů“ elektřina vyrobená z obnovitelných zdrojů energie;
- g) „energií z obnovitelných zdrojů“ energie vyrobená ze solárních, větrných, vodních, geotermálních, biologických a oceánských zdrojů, jakož i z jiných zdrojů okolního prostředí, pokud je původní zdroj energie obnovitelný;
- h) „normou“ norma definovaná v příloze 1 Dohody o technických překážkách obchodu a
- i) „technickým předpisem“ technický předpis definovaný v příloze 1 Dohody o technických překážkách obchodu.

ČLÁNEK 13.4

Dovozní a vývozní monopoly

Žádná strana neurčí ani nebude zachovávat určený dovozní nebo vývozní monopol. Pro účely tohoto článku se „dovozním nebo vývozním monopolem“ rozumí výlučné právo nebo udělení oprávnění jednou stranou určitému subjektu dovážet energetické zboží nebo suroviny z druhé strany nebo je do druhé strany vyvážet².

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že pojem „suroviny“ nezahrnuje jiné zemědělské, lesnické nebo rybářské zboží.

² Pro upřesnění je třeba uvést, že tímto článkem není dotčena kapitola 10 (Obchod službami a investice) a nezahrnuje právo vyplývající z udělení práva duševního vlastnictví.

ČLÁNEK 13.5

Vývozní ceny

Žádná ze stran nestanoví prostřednictvím opatření, jako jsou licence nebo požadavky na minimální ceny, pro svůj vývoz energetického zboží nebo surovin do druhé strany vyšší cenu, než je cena tohoto energetického zboží nebo surovin v případě, že jsou určeny pro domácí trh.

ČLÁNEK 13.6

Regulace cen na vnitřním trhu

Každá strana se snaží zajistit, aby velkoobchodní ceny elektrické energie a zemního plynu odrážely skutečnou nabídku a poptávku. Pokud se strana rozhodne regulovat cenu domácích dodávek energetického zboží nebo surovin (dále jen „regulovaná cena“), smí tak učinit pouze za účelem dosažení legitimního cíle veřejné politiky a pouze stanovením regulované ceny, která je jasně vymezená, transparentní, nediskriminační a přiměřená.

ČLÁNEK 13.7

Povolení k průzkumu a těžbě energetického zboží a surovin

1. Pokud některá ze stran vyžaduje povolení k výrobě elektřiny nebo k průzkumu nebo těžbě uhlovodíků nebo surovin, tato strana:
 - a) udělí takové povolení v souladu s podmínkami a postupy stanovenými v člancích 10.33 (Objektivnost, nestrannost a nezávislost) a 10.34 (Zveřejnění a dostupné informace) a
 - b) zajistí transparentní postup pro udělování povolení a zveřejní alespoň druh povolení a příslušnou oblast nebo její část tak, aby osoby, které by mohly mít zájem, mohly podávat žádosti.

2. Každá strana může udělit povolení, aniž by splnila podmínky a postupy stanovené v článku 10.34 (Zveřejnění a dostupné informace) a v odst. 1 písm. b) tohoto článku v kterémkoli z těchto případů týkajících se uhlovodíků:
 - a) daná oblast byla předmětem předchozího řízení v souladu s článkem 10.34 (Zveřejnění a dostupné informace) a odst. 1 písm. b) tohoto článku, který nevedl k udělení povolení;
 - b) daná oblast je trvale dostupná pro průzkum nebo těžbu nebo

c) udělené povolení bylo zrušeno před uplynutím doby jeho platnosti.

3. Každá strana může požadovat, aby subjekt, kterému bylo uděleno povolení, zaplatil finanční příspěvek nebo poskytl nepeněžitý příspěvek¹. Takový příspěvek se stanoví způsobem, který nenarušuje řídicí a rozhodovací proces tohoto subjektu.

4. Každá strana zajistí, aby žadateli bylo poskytnuto odůvodnění zamítnutí jeho žádosti tak, aby mohl využít odvolacího nebo přezkumného řízení. Postupy pro odvolání nebo přezkum se předem zveřejní.

ČLÁNEK 13.8

Posouzení vlivu na životní prostředí

1. Každá strana zajistí, aby její právní předpisy vyžadovaly posouzení vlivů na životní prostředí u činností souvisejících s výrobou energetického zboží nebo surovin, pokud tyto činnosti mohou mít významný dopad na životní prostředí.

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že pojmy „finanční příspěvek“ a „nepeněžitý příspěvek“ v tomto odstavci nezahrnují žádnou jistotu nebo platbu požadovanou pro to, aby subjekt splnil povinnost financovat a provádět vyřazování z provozu, ani jakoukoli jistotu nebo platbu nezbytnou pro činnosti po vyřazení z provozu.

2. Pokud jde o posuzování vlivů na životní prostředí uvedené v odstavci 1, každá strana v souladu se svými právními předpisy:

- a) zajistí, aby všechny osoby, které projeví zájem, včetně nevládních organizací, měly včasnou a účinnou příležitost a přiměřenou dobu k účasti na posuzování vlivů na životní prostředí a přiměřenou lhůtu na předložení připomínek ke zprávě o posouzení vlivů na životní prostředí;
- b) před udělením povolení zohlední závěry posouzení vlivů na životní prostředí týkající se účinků na životní prostředí;
- c) zveřejní výsledky posouzení vlivů na životní prostředí a
- d) určí a případně posoudí významné vlivy záměru na:
 - i) obyvatelstvo a lidské zdraví;
 - ii) biologickou rozmanitost;
 - iii) půdu, vodu, ovzduší a klima a
 - iv) kulturní dědictví a krajinu, včetně očekávaných účinků vyplývajících ze zranitelnosti projektu vůči rizikům závažných havárií nebo katastrof, které jsou pro daný záměr relevantní.

ČLÁNEK 13.9

Rizika a bezpečnost na moři

1. Každá strana zajistí, aby regulační funkce týkající se bezpečnosti a ochrany životního prostředí u činností v odvětví ropy a zemního plynu na moři byly vykonávány nezávisle na regulačních funkcích týkajících se hospodářského rozvoje a udělování licencí k činnostem v odvětví ropy a zemního plynu na moři, například zachováním samostatných právních subjektů.
2. Každá strana v relevantních případech stanoví podmínky nezbytné pro bezpečný průzkum a těžbu ropy a zemního plynu na moři na svém území s cílem chránit mořské prostředí a pobřežní komunity před znečištěním. Tyto podmínky musí být založeny na přísných normách bezpečnosti a ochrany životního prostředí pro činnosti v odvětví ropy a zemního plynu na moři.
3. Strany podle potřeby spolupracují na mezinárodní podpoře vysokých standardů bezpečnosti a ochrany životního prostředí pro činnosti v odvětví ropy a zemního plynu na moři sdílením informací a zvyšováním transparentnosti, pokud jde o bezpečnost a environmentální výkonnost.

ČLÁNEK 13.10

Přístup výrobců elektřiny z obnovitelných zdrojů k energetické infrastruktuře

1. Aniž je dotčen článek 13.7 (Povolení k průzkumu a těžbě energetického zboží a surovin), každá strana zajistí, aby byl výrobcům elektřiny z obnovitelných zdrojů na jejím území udělen přístup k infrastruktuře pro přenos a distribuci elektřiny na jejím území za nediskriminačních a přiměřených podmínek odrážejících náklady v přiměřené lhůtě po podání žádosti o přístup a za podmínek, které umožňují spolehlivé využívání takové infrastruktury.
2. Každá strana zajistí, aby vlastníci nebo provozovatelé infrastruktury pro přenos a distribuci elektřiny na jejím území zveřejnili podmínky uvedené v odstavci 1 a přijali vhodná opatření k minimalizaci omezení výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů.
3. Každá strana zajistí, aby existovaly vyrovnávací trhy, na nichž mohou výrobci energie z obnovitelných zdrojů pořizovat zboží a služby za přiměřených a nediskriminačních podmínek.
4. Tímto článkem není dotčeno právo každé strany přijmout nebo zachovat ve svých právních předpisech odchylky od práva na přístup ke své infrastruktuře pro přenos a distribuci elektřiny na základě objektivních a nediskriminačních kritérií, pokud jsou tyto odchylky nezbytné ke splnění určitého legitimního cíle politiky, jako je potřeba zachovat stabilitu elektrizační soustavy.

ČLÁNEK 13.11

Regulační orgán

Každá strana udržuje nebo zřídí nezávislý regulační orgán nebo jakýkoli jiný nezávislý subjekt, který je:

- a) právně odlišný a funkčně oddělený od:
 - i) ostatních orgánů, nebo
 - ii) provozovatelů nebo subjektů, které poskytují infrastrukturu pro přenos a distribuci elektřiny nebo k ní mají přístup, a je na nich nezávislý a
- b) pověřen řešit spory týkající se vhodných podmínek a sazeb za přístup k infrastruktuře pro přenos a distribuci elektřiny a její využívání v přiměřené lhůtě.

ČLÁNEK 13.12

Spolupráce v oblasti norem, technických předpisů a postupů posuzování shody

1. V souladu s články 9.5 (Mezinárodní normy) a 9.6 (Normy) podporují strany spolupráci mezi regulačními a normalizačními orgány na svých územích v oblasti energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů s cílem přispět k udržitelné politice v oblasti energetiky a klimatu.
2. Pro účely odstavce 1 strany usilují o určení relevantních iniciativ společného zájmu v oblasti norem, technických předpisů a postupů posuzování shody týkajících se energetické účinnosti a udržitelné energie z obnovitelných zdrojů.

ČLÁNEK 13.13

Výzkum, vývoj a inovace

Strany podporují výzkum, vývoj a inovace v oblasti energetické účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů a surovin a podle potřeby spolupracují mimo jiné na:

- a) podpoře šíření informací a osvědčených postupů v oblasti politik šetrných k životnímu prostředí a ekonomicky účinných politik týkajících se energetického zboží a surovin a nákladově efektivních postupů a technologií v oblasti energetické účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů a surovin, a to způsobem, který je v souladu s přiměřenou a účinnou ochranou práv duševního vlastnictví, a

- b) podpoře výzkumu, vývoje a uplatňování energeticky účinných technologií, postupů a procesů šetrných k životnímu prostředí v oblasti energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů a surovin, které by minimalizovaly škodlivé dopady na životní prostředí v celém řetězci energetického zboží a surovin.

ČLÁNEK 13.14

Spolupráce v oblasti energetického zboží a surovin

Strany podle potřeby spolupracují v oblasti energetického zboží a surovin mimo jiné s cílem:

- a) omezit nebo odstranit opatření, jež narušují obchod a investice ve třetích zemích a mají dopad na energetické zboží a suroviny;
- b) koordinovat své postoje na mezinárodních fórech, kde se projednávají otázky obchodu a investic související s energetickým zbožím a surovinami, a podporovat mezinárodní programy v oblasti energetické účinnosti, obnovitelné energie a surovin;
- c) podporovat výměny údajů o trhu v oblasti:
 - i) energetického zboží, včetně informací o organizaci trhů s energií, podpoře nových energetických technologií a energetické účinnosti, a

- ii) surovin;

- d) podporovat sociální odpovědnost podniků v souladu s mezinárodními normami, jako jsou pokyny OECD pro nadnárodní společnosti a pokyny OECD pro náležitou péči na podporu odpovědného chování podniků;

- e) prosazovat hodnoty odpovědného získávání zdrojů a těžby v celosvětovém měřítku, jakož i maximalizace přínosu jejich odvětví surovin a souvisejících průmyslových hodnotových řetězců k plnění cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje;

- f) podporovat výzkum, vývoj, inovace a odbornou přípravu v relevantních oblastech společného zájmu v oblasti energetického zboží a surovin;

- g) podporovat výměnu informací a osvědčených postupů týkajících se vývoje domácí politiky;

- h) podporovat účinné využívání zdrojů (tj. zlepšení výrobních postupů, jakož i trvanlivosti, opravitelnosti, provedení umožňujícího demontáž, snadného opětovného použití a recyklace zboží) a

- i) na mezinárodní úrovni podporovat vysoké standardy bezpečnosti a ochrany životního prostředí pro činnosti v odvětví ropy, zemního plynu a těžby na moři sdílením informací a zvyšováním transparentnosti, pokud jde o bezpečnost a environmentální výkonnost.

KAPITOLA 14

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

ČLÁNEK 14.1

Začlenění některých ustanovení Dohody o vládních zakázkách

1. Strany potvrzují svá práva a povinnosti, jež pro ně vyplývají z Dohody o vládních zakázkách.
2. Následující ustanovení Dohody o vládních zakázkách se obdobně začleňují do této dohody a stávají se její součástí ve vztahu k zadávání zakázek, na něž se vztahuje příloha 14 (Závazky týkající se přístupu na trh s veřejnými zakázkami) této dohody:
 - a) články I až IV, články VI až XV, čl. XVI odst. 1 až XVI odst. 3 a články XVII a XVIII a
 - b) dodatky II až IV ve znění týkajícím se každé strany.
3. Bez ohledu na čl. 1.5 (Vztah k jiným mezinárodním dohodám) odst. 5, případné změny kteréhokoli z ustanovení Dohody o vládních zakázkách uvedených v odst. 2 písm. a) se automaticky nezačleňují do této kapitoly, ale strany se konzultují za účelem její případné změny.

4. Pro upřesnění je třeba uvést, že pojem „zahrnuté zakázky“ v ustanoveních obdobně začleněných do této dohody a učiněných její součástí podle odstavce 2 se vykládá jako zakázky, na něž se vztahuje příloha 14 (Závazky týkající se přístupu na trh s veřejnými zakázkami).

ČLÁNEK 14.2

Dodatečná pravidla

1. Ve vztahu k tomuto článku se použijí navíc k ustanovením uvedeným v článku 14.1 (Zahrnutí některých ustanovení Dohody o vládních zakázkách) se použijí tato ustanovení:

2. Pokud jde o používání elektronických prostředků při zadávání veřejných zakázek a zveřejňování oznámení, veškerá oznámení týkající se zahrnutých zakázek ve smyslu čl. 14.1 (Začlenění některých ustanovení Dohody o vládních zakázkách), včetně oznámení zamýšlené veřejné zakázky, souhrnných oznámení, oznámení plánovaných veřejných zakázek a oznámení o zadání zakázky:

- a) musí být přímo a bezplatně přístupná elektronickými prostředky prostřednictvím jediného přístupového místa na internetu a
- b) mohou být rovněž zveřejněna na vhodném tištěném médiu.

Zadávací dokumentace se zpřístupní elektronickými prostředky a strany při podávání nabídek v co nejširším proveditelném rozsahu používají elektronické prostředky.

3. Pokud jde o registrační systémy a kvalifikační postupy, podle čl. IX odst. 1 Dohody o vládních zakázkách, pokud některá ze stran, včetně jejích zadavatelů, nebo jakýkoli jiný příslušný orgán vede systém registrace dodavatelů, zajistí, aby informace o registračním systému byly přístupné elektronickými prostředky a aby dodavatelé, kteří mají zájem, mohli kdykoli požádat o registraci. Pokud dodavatel splňuje podmínky pro registraci, musí být v přiměřené lhůtě zaregistrován. Pokud dodavatel nesplňuje podmínky pro registraci, musí být v přiměřené lhůtě informován a musí mu být písemně sděleny důvody.

4. Pokud jde o výběrové zadávací řízení, podle čl. IX odst. 5 Dohody o vládních zakázkách, pokud zadavatel použije výběrové zadávací řízení, neomezí počet dodavatelů vyzvaných k podání nabídky s cílem zabránit účinné hospodářské soutěži.

5. Pokud jde o environmentální, sociální a pracovněprávní aspekty, kterákoli strana smí:

a) umožnit zadavatelům zohlednit environmentální, sociální a pracovní hlediska související s předmětem veřejné zakázky, pokud jsou:

i) nediskriminující a

- ii) uvedena v oznámení zamýšlené veřejné zakázky nebo v zadávací dokumentaci;
- b) přijmout vhodná opatření k zajištění souladu se svými vlastními a mezinárodními environmentálními, sociálními a pracovními právními předpisy, povinnostmi a normami, pokud nejsou diskriminační.

6. Pokud jde o podmínky účasti, při stanovování podmínek účasti může zadavatel kterékoli strany vyžadovat relevantní předchozí zkušenosti, pokud jsou zásadní pro splnění podmínek nabídkového řízení podle čl. VIII odst. 2 písm. b) Dohody o vládních zakázkách, nesmí však požadovat, aby byly podmínkou získání veřejné zakázky předchozí zkušenosti na území této strany.

ČLÁNEK 14.3

Výměna statistických údajů

Každé dva roky zpřístupní každá strana druhé straně dvoustranné statistiky o veřejných zakázkách v závislosti na jejich dostupnosti v oficiálních online systémech zadávání veřejných zakázek každé strany.

ČLÁNEK 14.4

Změny a opravy oblasti působnosti

1. Kterákoli strana může změnit své závazky ve svém oddíle přílohy 14 (Závazky týkající se přístupu na trh s veřejnými zakázkami) v souladu s odstavci 3 až 5 a odstavcem 9 tohoto článku. Kterákoli strana může opravit své závazky ve svém oddíle přílohy 14 (Závazky týkající se přístupu na trh s veřejnými zakázkami) v souladu s odstavci 6 až 9 tohoto článku.
2. Pokud v souladu s článkem XIX Dohody o vládních zakázkách nabude účinku změna nebo oprava příloh strany k dodatku I k Dohodě o vládních zakázkách, nabude automaticky účinku a je obdobně použitelná i pro účely této dohody.
3. Strana, která má v úmyslu změnit své závazky ve svém oddíle přílohy 14 (Závazky týkající se přístupu na trh s veřejnými zakázkami):
 - a) o tom písemně informuje druhou stranu a
 - b) v oznámení uvede návrh přiměřené vyrovnávací úpravy ve vztahu ke druhé straně, aby byl rozsah pokrytí zachován na srovnatelné úrovni jako před změnou.
4. Bez ohledu na odst. 3 písm. b) nemusí kterákoli strana druhé straně předložit vyrovnávací úpravy, pokud se změna týká zadavatele, nad nímž tato strana fakticky ztratila kontrolu nebo na něj přestala mít vliv.

5. Druhá strana může vznést proti změně uvedené v odstavci 3 námitku, pokud se domnívá, že:
- a) vyrovnávací úprava navržená podle odst. 3 písm. b) nestačí k tomu, aby byla zachována srovnatelná úroveň vzájemně dohodnuté působnosti, nebo
 - b) změna se týká zadavatele, nad nímž daná strana fakticky ztratila kontrolu nebo na něj přestala mít vliv podle odstavce 4.

Druhá strana vznese své námitky písemně do 45 dnů ode dne doručení oznámení uvedeného v odst. 3 písm. a), jinak se má za to, že s vyrovnávací úpravou nebo změnou souhlasí, a to i pro účely kapitoly 26 (Řešení sporů).

6. Za opravu čistě formální povahy se považují tyto změny oddílu přílohy 14 (Závazky týkající se přístupu na trh s veřejnými zakázkami) kterékoli strany, pokud nemají vliv na vzájemně dohodnutém pokrytí stanoveném v této kapitole:

- a) změna názvu subjektu;
- b) spojení dvou nebo více subjektů uvedených v daném oddíle a
- c) rozdělení subjektu uvedeného v dotčeném oddíle na dva či více subjektů, které jsou přidány na seznam subjektů uvedený v témže oddíle.

7. Navrhované opravy svých závazků ve svém oddíle přílohy 14 (Závazky týkající se přístupu na trh s veřejnými zakázkami) každá strana oznámí druhé straně každé dva roky v souladu s cyklem oznámení stanoveným v Dohodě o vládních zakázkách.

8. Každá strana může druhé straně vznést námitku proti navrhované opravě do 45 dní ode dne doručení oznámení. Pokud strana vznesse námitku, uvede důvody, proč se domnívá, že navrhovaná oprava není opravou čistě formální povahy v souladu s odstavcem 6 tohoto článku, a popíše účinek navrhované opravy na vzájemně dohodnuté pokrytí stanovené v této dohodě. Pokud strana nepodá písemnou námitku do 45 dní ode dne doručení oznámení, má se za to, že s navrhovanou opravou souhlasí.

9. Pokud druhá strana vznesse námitku proti navrhované změně nebo opravě, snaží se obě strany záležitost vyřešit prostřednictvím konzultací. Není-li do 60 dnů ode dne doručení námitky dosaženo dohody, může strana, která usiluje o změnu nebo opravu svého oddílu přílohy 14 (Závazky týkající se přístupu na trh s veřejnými zakázkami), předložit záležitost k řešení sporu v souladu s kapitolou 26 (Řešení sporů). Zamýšlená změna nebo oprava příslušného oddílu přílohy 14 (Závazky týkající se přístupu na trh s veřejnými zakázkami) nabude účinku až poté, co se obě strany dohodnou, nebo na základě konečného rozhodnutí rozhodčího tribunálu zřízeného článkem 26.5 (Ustavení rozhodčího tribunálu).

ČLÁNEK 14.5

Další jednání

Strany zahájí jednání o přístupu na trh s cílem zlepšit rozsah pokrytí podle pododdílu 2 (Orgány státní správy na nižší než ústřední úrovni) a pododdílu 3 (Ostatní subjekty) oddílu B (Harmonogram Nového Zélandu) přílohy 14 co nejdříve poté, co novozélandské místní orgány, státní služby nebo subjekty státního sektoru bud':

- a) byly Novým Zélandem zahrnuty do jiné mezinárodní obchodní dohody, nebo
- b) po dni vstupu této dohody v platnost se stanou povinnými řídit se pravidly pro zadávání veřejných zakázek¹ Nového Zélandu².

¹ Novozélandská pravidla pro zadávání veřejných zakázek jsou hlavním nástrojem Nového Zélandu pro regulaci zadávání veřejných zakázek. Meziřesortní směrnice vydaná dne 22. dubna 2014 podle článku 107 zákona o státních subjektech z roku 2004 vyžadovala, aby se některé třídy subjektů řídily pravidly pro zadávání veřejných zakázek.

² Pro upřesnění je třeba uvést, že se toto písmeno nepoužije, pokud byl jeden nebo více dotčených subjektů povinen dodržovat novozélandská pravidla pro zadávání veřejných zakázek ke dni vstupu této dohody v platnost.

KAPITOLA 15

POLITIKA HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ČLÁNEK 15.1

Zásady hospodářské soutěže

Strany uznávají význam volné a nerušené hospodářské soutěže ve svých obchodních a investičních vztazích. Strany uznávají, že obchodní postupy a státní zásahy narušující hospodářskou soutěž mohou narušit řádné fungování trhů a ohrozit přínosy liberalizace obchodu a investic.

ČLÁNEK 15.2

Neutralita z hlediska hospodářské soutěže

Tato kapitola se vztahuje na všechny veřejné i soukromé podniky.

ČLÁNEK 15.3

Hospodářská činnost

Tato kapitola se vztahuje na podniky pouze v rozsahu, v jakém vykonávají hospodářskou činnost. Pro účely této kapitoly se „hospodářskou činností“ rozumí nabízení zboží nebo služeb na trhu.

ČLÁNEK 15.4

Právní rámec

1. Každá strana přijme nebo ponechá v platnosti předpisy v oblasti hospodářské soutěže, které:
 - a) se vztahují na všechny podniky;
 - b) platí ve všech hospodářských odvětvích¹ a

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že podle článku 42 Smlouvy o fungování EU se v Unii pravidla hospodářské soutěže vztahují na zemědělství v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Úř. věst. EU L 347, 20.12.2013, s. 671).

- c) účinným způsobem řeší všechny tyto praktiky:
- i) horizontální a vertikální dohody mezi podniky, rozhodnutí sdružení podniků a neformální spolupráci mezi podniky, jež nahrazuje rizika hospodářské soutěže, jejichž cílem nebo výsledkem je vyloučení, omezení nebo narušení hospodářské soutěže;
 - ii) zneužívání dominantního postavení jedním nebo více podniky a
 - iii) spojení podniků, která by zásadně narušila účinnou hospodářskou soutěž, zejména v důsledku vzniku nebo posílení dominantního postavení.

2. Strany zajistí, aby podniky pověřené plněním úkolů veřejného zájmu podléhaly pravidlům této kapitoly, pokud uplatňování těchto pravidel právně nebo fakticky nebrání plnění zvláštních úkolů veřejného zájmu, které jsou těmto podnikům svěřeny. Svěřené úkoly veřejného zájmu musí být transparentní a jakékoli omezení nebo odchylky od uplatňování pravidel stanovených v této kapitole nesmějí překračovat rámec toho, co je nezbytně nutné k plnění těchto svěřených úkolů.

ČLÁNEK 15.5

Provádění

1. Každá strana zachová provozně nezávislý orgán, který je odpovědný za plné uplatňování a účinného prosazování jejích právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže uvedených v čl. 15.4 (Právní rámec) odst. 1 a je náležitě vybaven pravomocemi a zdroji k tomu nezbytnými.
2. Každá strana uplatňuje své právní předpisy v oblasti hospodářské soutěže transparentním způsobem, přičemž dodržuje zásady spravedlnosti řízení, včetně práva dotčených podniků na obhajobu, zejména práva být vyslechnut a práva na soudní přezkum.
3. Každá strana zveřejní své právní předpisy v oblasti hospodářské soutěže a veškeré pokyny používané v souvislosti s jejich prosazováním, s výjimkou vnitřních provozních postupů.
4. Každá strana zajistí, aby její právní předpisy v oblasti hospodářské soutěže byly uplatňovány a prosazovány způsobem, který nediskriminuje na základě státní příslušnosti.
5. Každá strana zajistí, aby před uložením sankce nebo nápravného opatření v donucovacím řízení byla dotčenému subjektu poskytnuta příležitost být vyslechnuta a poskytnout důkazy na svou obhajobu. Každá strana zejména zajistí, aby dotčený subjekt měl přiměřenou možnost přezkoumat a zpochybnit důkazy, na nichž je založeno uložení sankce nebo nápravného opatření.

6. S výhradou úprav nezbytných pro ochranu důvěrných informací každá strana zajistí, aby důvody pro uložení sankce nebo nápravného opatření uplatněného za porušení jejího práva v oblasti hospodářské soutěže byly zpřístupněny subjektu, proti němuž je vedeno řízení s cílem vymáhat její právní předpisy v oblasti hospodářské soutěže.

7. Každá strana zajistí, aby adresáti rozhodnutí o uložení sankce nebo opravného prostředku za porušení jejích právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže měli možnost požádat o soudní přezkum takového rozhodnutí.

ČLÁNEK 15.6

Soukromé právo na podání žaloby

1. Pro účely tohoto článku se „soukromým právem na podání žaloby“ rozumí právo osoby domáhat se nápravy, včetně soudního zákazu, peněžních nebo jiných nápravných prostředků, prostřednictvím soudu nebo jiného nezávislého tribunálu za újmu na podnikání nebo majetku této osoby způsobenou porušením práva kterékoli strany v oblasti hospodářské soutěže, a to buď nezávisle, nebo poté, co orgán nebo orgány pro hospodářskou soutěž této strany zjistí takové porušení.

2. Každá strana uznává, že soukromé právo na podání žaloby je důležitým doplňkem veřejného prosazování jejího práva v oblasti hospodářské soutěže, a přijme nebo zachová právní předpisy nebo jiná opatření, která poskytují nezávislé soukromé právo na podání žaloby.

ČLÁNEK 15.7

Spolupráce

1. Strany uznávají, že je v jejich společném zájmu podporovat spolupráci v oblasti politiky hospodářské soutěže a prosazování práva v této oblasti.
2. Pro usnadnění spolupráce uvedené v odstavci 1 si orgány stran na ochranu hospodářské soutěže mohou vyměňovat informace v souladu s pravidly důvěrnosti stanovenými právem každé strany.
3. Orgány stran na ochranu hospodářské soutěže usilují, je-li to možné a vhodné, o koordinaci svých činností v oblasti vymáhání týkajících se stejného nebo souvisejícího jednání nebo případů.

ČLÁNEK 15.8

Neuplatnění řešení sporů

Na tuto kapitolu se nepoužije kapitola 26 (Řešení sporů).

KAPITOLA 16

SUBVENCE

ČLÁNEK 16.1

Zásady

Kterákoli strana smí poskytnout subvence, jsou-li nezbytné k dosažení cíle veřejné politiky. Strany však uznávají, že některé subvence mohou narušit řádné fungování trhů, ohrozit přínosy liberalizace obchodu a škodit životnímu prostředí. Žádná strana by subvence v zásadě neměla poskytovat, pokud nepříznivě ovlivňují nebo pravděpodobně nepříznivě ovlivní hospodářskou soutěž nebo obchod nebo pokud významně poškozují životní prostředí.

ČLÁNEK 16.2

Definice a oblast působnosti

1. Pro účely této kapitoly se „subvencí“ rozumí:
 - a) opatření, které splňuje podmínky stanovené v odstavci 1 článku 1 Dohody o subvencích a vyrovnávacích opatřeních, bez ohledu na to, zda se subvence poskytuje podniku, který dodává zboží nebo poskytuje služby¹, a

¹ Tímto článkem není dotčen výsledek budoucích diskusí ve WTO o definici subvencí na služby. V závislosti na pokroku těchto diskusí ve WTO mohou strany provést změnu této dohody.

- b) subvence ve smyslu písmene a) tohoto odstavce, která je specifická ve smyslu článku 2 Dohody o subvencích a vyrovnávacích opatřeních. Každá subvence, na kterou se vztahuje článek 16.7 (Zakázané subvence) této dohody, se považuje za specifickou ve smyslu článku 2 uvedené dohody.
2. Tato kapitola se vztahuje na subvence poskytnuté podnikům v rozsahu, v jakém tyto podniky vykonávají hospodářskou činnost. Tato kapitola se vztahuje na všechny podniky, veřejné i soukromé. Pro účely této kapitoly se pojmem „hospodářská činnost“ rozumí nabízení zboží nebo služeb na trhu.
3. Tato kapitola se vztahuje na subvence poskytované podnikům pověřeným zvláštními úlohami nebo úkoly ve veřejném zájmu, pokud její použití právně nebo fakticky nebrání plnění konkrétních úloh nebo úkolů ve veřejném zájmu svěřených těmto podnikům. Tyto zvláštní úlohy nebo úkoly ve veřejném zájmu musí být svěřeny předem transparentním způsobem a jakékoli omezení nebo odchýlení se od uplatňování této kapitoly nesmí překračovat rámec toho, co je nezbytné pro plnění svěřených úloh nebo úkolů ve veřejném zájmu. Pro účely tohoto odstavce zahrnují „zvláštní úlohy nebo úkoly ve veřejném zájmu“ závazky veřejné služby.
4. Články 16.6 (Konzultace) a 16.7 (Zakázané subvence) se nepoužijí na subvence poskytnuté orgány stran na nižší než ústřední úrovni. Při plnění svých povinností podle této kapitoly přijme každá strana přiměřená opatření, která má k dispozici, aby zajistila dodržování této kapitoly orgány této strany na nižší než ústřední úrovni.

5. Články 16.6 (Konzultace) a 16.7 (Zakázané dotace) se nepoužijí na audiovizuální odvětví.
6. Článek 16.7 (Zakázané subvence) se nepoužije na subvence, které jsou poskytovány:
 - a) k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi nehospodářské povahy, pokud jsou tyto subvence dočasné, a
 - b) v reakci na vnitrostátní nebo celosvětovou zdravotní nebo hospodářskou mimořádnou situaci, pokud jsou tyto subvence dočasné, cílené a přiměřené s ohledem na škody způsobené mimořádnou situací nebo z ní vyplývající.

ČLÁNEK 16.3

Vztah k Dohodě o WTO

Žádným ustanovením této kapitoly nejsou dotčena práva a povinnosti kterékoli ze stran podle Dohody o subvencích a vyrovnávacích opatřeních, Dohody o zemědělství, článku XVI GATT 1994 nebo článku XV GATS.

ČLÁNEK 16.4

Subvence na rybolov

Každá strana se zdrží poskytování nebo zachování škodlivých subvencí v oblasti rybolovu. Za tímto účelem strany spolupracují na:

- a) plnění dílčího cíle 14.6 v rámci cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje;
- b) provádění Dohody WTO o subvencích v odvětví rybolovu, podepsané v Ženevě dne 17. června 2022, která mimo jiné zakazuje subvence, které přispívají k nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, a
- c) dalším jednáním v rámci WTO o přijetí komplexních pravidel týkajících se zákazu určitých forem subvencí na rybolov, které přispívají k nadměrné kapacitě a nadměrnému rybolovu.

ČLÁNEK 16.5

Transparentnost

1. Každá strana do jednoho roku ode dne vstupu této dohody v platnost a poté každé dva roky zpřístupní tyto informace o subvencích poskytnutých nebo zachovávaných na jejím území:

- a) právní základ a účel subvence;

- b) formu subvence;
 - c) výši subvence nebo částku určenou pro subvenci v rozpočtu a
 - d) je-li to možné, jméno příjemce subvence.
2. Každá strana splní požadavky na transparentnost stanovené v odstavci 1 prostřednictvím:
- a) oznámení podle článku 25 Dohody o subvencích a vyrovnávacích opatřeních;
 - b) oznámení podle článku 18 Dohody o zemědělství nebo
 - c) zveřejnění stranou nebo jejím jménem na veřejně přístupných internetových stránkách.
3. Bez ohledu na požadavky na transparentnost stanovené v odstavci 1 může kterákoli strana (dále jen „žádající strana“) požadovat od druhé strany (dále jen „dožádaná strana“) dodatečné informace o subvenci poskytnuté dožádanou stranou, včetně:
- a) právního základu a politického cíle nebo účelu subvence;
 - b) celkové částky nebo roční částky zahrnuté do rozpočtu na subvenci;
 - c) je-li to možné, jména příjemce subvence;
 - d) data a doby trvání subvence a jakékoli jiné lhůty, která se k ní vztahuje;

- e) požadavků na způsobilost pro subvenci;
- f) případných opatření přijatých s cílem omezit možný narušující účinek na hospodářskou soutěž, obchod nebo životní prostředí a
- g) jakýchkoli dalších informací umožňujících posoudit nepříznivé účinky subvence.

4. Dožádaná strana poskytne žádající straně informace požadované podle odstavce 3 písemně nejpozději 60 dnů po dni doručení žádosti. Pokud dožádaná strana neposkytne úplné nebo částečné informace požadované žádající stranou, ve své písemné odpovědi požadované podle tohoto odstavce vysvětlí důvody neposkytnutí těchto informací.

ČLÁNEK 16.6

Konzultace

1. Pokud se žádající strana kdykoli po podání žádosti o doplňující informace podle čl. 16.5 (Transparentnost) odst. 3 domnívá, že subvence poskytnutá dožádanou stranou nepříznivě ovlivňuje nebo pravděpodobně nepříznivě ovlivní její zájmy, může dožádané straně vyjádřit své obavy písemně a požádat o konzultace v této záležitosti. Konzultace mezi stranami, během níž diskutují o vznesených obavách, se koná do 60 dnů po dni doručení žádosti.

2. Pokud se žádající strana po konzultacích uvedených v odstavci 1 domnívá, že dotčená subvence nepřiměřeně nepříznivě ovlivňuje nebo pravděpodobně nepříznivě ovlivní její zájmy:
- a) v případě subvencí poskytnutých podniku dodávajícímu zboží nebo poskytujícímu služby usiluje dožádaná strana o odstranění nebo minimalizaci jakýchkoli nepříznivých účinků subvence na zájmy žádající strany, nebo
 - b) v případě subvencí poskytovaných v souvislosti se zbožím, na něž se vztahuje příloha 1 Dohody o zemědělství, s přihlédnutím k příslušným ustanovením uvedené dohody dožádaná strana s porozuměním zváží obavy žádající strany s náležitým ohledem na článek 16.3 (Vztah k Dohodě o WTO).
3. Pro účely odst. 2 písm. a) strany vynaloží veškeré úsilí, aby záležitost vyřešily k vzájemné spokojenosti.

ČLÁNEK 16.7

Zakázané subvence

1. Zakazují se následující subvence, které mají nebo by mohly mít významný nepříznivý dopad na obchod mezi stranami:

- a) subvence, kde vládní instituce ručí za dluhy nebo závazky určitých podniků bez jakéhokoli omezení jejich výše nebo doby trvání takové záruky, a
- b) subvence insolventnímu podniku nebo podniku, u něhož bez subvence hrozí platební neschopnost v krátkodobém až střednědobém horizontu, pokud:
 - i) neexistuje věrohodný restrukturalizační plán, založený na realistických předpokladech, jehož cílem je zajistit v přiměřené lhůtě návrat podniku k dlouhodobé životaschopnosti, nebo
 - ii) podnik, s výjimkou malých a středních podniků, nepřispívá na náklady restrukturalizace.

2. Ustanovení odst. 1 písm. b) se nepoužije na subvence poskytované podnikům jako dočasná podpora likvidity ve formě úvěrových záruk nebo úvěrů během období, které je nezbytné pro přípravu plánu restrukturalizace. Tato dočasná podpora likvidity musí být omezena na částku potřebnou k pouhému udržení podniku v chodu. Pro účely tohoto odstavce zahrnuje „dočasná podpora likvidity ve formě úvěrových záruk nebo úvěrů“ podporu solventnosti.

3. Subvence poskytnuté k zajištění řádného odchodu podniku z trhu nejsou zakázány.
4. Tento článek se nevztahuje na subvence, jejichž kumulativní částky nebo rozpočty jsou nižší než 160 000 ZPČ na podnik po dobu tří po sobě následujících let.

ČLÁNEK 16.8

Využití subvencí

Každá strana zajistí, aby podniky využívaly subvence pouze pro plnění politického cíle, pro který byly poskytnuty.

ČLÁNEK 16.9

Neuplatnění řešení sporů

Na článek 16.6 (Konzultace) se nepoužije kapitola 26 (Řešení sporů).

KAPITOLA 17

STÁTNÍ PODNIKY

ČLÁNEK 17.1

Oblast působnosti

1. Tato kapitola se vztahuje na státní podniky, podniky, kterým byla přiznána zvláštní práva či výsady, a určené monopoly, které se zabývají obchodními činnostmi, jež mohou mít potenciálně vliv na obchod nebo investice mezi stranami¹. Pokud se tyto státní podniky, podniky, kterým byla udělena zvláštní práva či výsady, a určené monopoly zabývají komerčními i nekomerčními činnostmi, vztahuje se tato kapitola pouze na jejich komerční činnosti.
2. Tato kapitola se vztahuje na státní podniky, podniky, kterým byla přiznána zvláštní práva či výsady, a určené monopoly na všech úrovních veřejné správy².

¹ Subjekty vytvořené nebo regulované podle novozélandských předpisů o vývozu kiwi z roku 1999 nebo novozélandského zákona o restrukturalizaci odvětví kiwi z roku 1999 jsou z oblasti působnosti této kapitoly vyloučeny, s výjimkou článku 17.3 (Vztah k Dohodě o WTO) a 17.7 (Výměna informací). Článek 17.7 (Výměna informací) objasňuje použití článku 17.3 (Vztah k Dohodě o WTO) pro účely této kapitoly.

² Do oblasti působnosti této kapitoly nespádají:

- a) místní rady a subjekty, na něž se vztahuje kapitola 14 (Veřejné zakázky) a příloha 14 (Závazky týkající se přístupu na trh s veřejnými zakázkami), a
- b) podniky, kterým byla udělena zvláštní práva a výsady, a monopoly určené místními radami uvedenými v písmenu a).

3. Tato kapitola se nevztahuje na státní podniky, podniky, kterým byla přiznána zvláštní práva či výsady, nebo určené monopoly, jejichž roční příjmy z obchodních činností byly v některém z předchozích tří po sobě následujících fiskálních let nižší než 100 milionů ZPČ. Během prvních tří let po dni vstupu této dohody v platnost činí tato prahová hodnota 200 milionů ZPČ.

4. Tato kapitola se nevztahuje na situace, kdy státní podniky, podniky, kterým byla přiznána zvláštní práva či výsady, nebo určené monopoly jednají jako zadavatelé, kteří udílejí zakázky pro vládní účely, a nikoli s cílem dalšího komerčního prodeje či použití při výrobě zboží nebo poskytnutí služby pro komerční prodej¹.

5. Články 17.5 (Nediskriminační zacházení a obchodní úvahy) a 17.7 (Výměna informací) se nevztahují na činnost prováděnou při výkonu veřejné moci.

6. Článek 17.5 (Nediskriminační zacházení a obchodní úvahy) se nevztahuje na poskytování finančních služeb státním podnikem na základě vládního pověření, jestliže toto poskytování finančních služeb:

- a) podporuje vývoz nebo dovoz, pokud tyto finanční služby:
 - i) nejsou zamýšleny jako náhrada komerčního financování nebo

¹ Tím nejsou dotčeny závazky stran uvedené v kapitole 14 (Veřejné zakázky), zejména včetně přílohy 14 (Závazky týkající se přístupu na trh s veřejnými zakázkami).

- ii) jsou nabízeny za podmínek, které nejsou příznivější než ty, které lze získat pro srovnatelné finanční služby na obchodním trhu, nebo
- b) podporuje soukromé investice mimo území strany, pokud tyto finanční služby:
 - i) nejsou zamýšleny jako náhrada komerčního financování nebo
 - ii) jsou nabízeny za podmínek, které nejsou příznivější než ty, které lze získat pro srovnatelné finanční služby na obchodním trhu, nebo
- c) jsou nabízeny za podmínek, které jsou v souladu s ujednáním ve smyslu čl. 17.2 (Definice) písm. b), spadá-li do oblasti působnosti takového ujednání.

7. Článek 17.5 (Nediskriminační zacházení a obchodní úvahy) se nevztahuje na odvětví služeb, která nespádají do oblasti působnosti kapitoly 10 (Obchod službami a investice), v souladu s čl. 10.2 (Oblast působnosti) odst. 3.

8. Článek 17.5 (Nediskriminační zacházení a obchodní úvahy) se nepoužije, pokud státní podnik, podnik, kterému byla přiznána zvláštní práva či výsady, nebo určený monopol některé strany nakupuje či prodává zboží nebo službu na základě:

- a) stávajícího nesouladného opatření podle článku 10.10 (Nesouladná opatření), které strana zachovává, prodlužuje, obnovuje nebo upravuje, jak je stanoveno v její listině závazků v příloze 10-A (Stávající opatření), nebo

- b) jakéhokoli nesouladného opatření, které strana přijme nebo ponechá v platnosti, ve vztahu k odvětvím, pododvětvím nebo činnostem v souladu s článkem 10.10 (Nesouladná opatření), jak je stanoveno v jejím harmonogramu v příloze 10-B (Budoucí opatření).

ČLÁNEK 17.2

Definice

Pro účely této kapitoly se rozumí:

- a) „činností prováděnou při výkonu veřejné moci“ činnost, která se neprovádí (včetně služeb, které se neposkytují) ani na komerčním základě, ani v soutěži s jedním či více hospodářskými subjekty;
- b) „ujednáním“ ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech vypracované v rámci OECD nebo nástupnický závazek, ať vypracovaný v rámci OECD nebo mimo něj, přijatý alespoň dvanácti zakládajícími členy WTO, kteří byli účastníky ujednání k 1. lednu 1979;
- c) „obchodní činností“ činnost, kterou provádí podnik, jejímž výsledkem je výroba zboží nebo poskytování služeb, které budou prodávány na relevantním trhu v množství a za ceny stanovené tímto podnikem, a jež je vykonávána za účelem dosažení zisku¹;

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že činnost prováděná podnikem, který působí na neziskovém základě nebo na základě úhrady nákladů, není obchodní činností.

- d) „obchodními úvahami“ cena, kvalita, dostupnost, prodejnost, doprava a jiné podmínky nákupu či prodeje nebo jiné faktory, které by se obvykle braly v úvahu při obchodních rozhodnutích soukromého podniku fungujícího podle zásad tržního hospodářství v daném obchodním nebo průmyslovém odvětví;
- e) „určením monopolu“ zřízení nebo povolení monopolu nebo rozšíření oblasti působnosti monopolu na další zboží či službu;
- f) „určeným monopolem“ subjekt, včetně sdružení nebo vládní agentury, který je na relevantním trhu na území strany určen za jediného dodavatele nebo pořizovatele zboží nebo služby, nikoli však subjekt, jemuž bylo uděleno výlučné právo duševního vlastnictví, pouze v důsledku tohoto udělení;
- g) „podnikem, kterému byla přiznána zvláštní práva či výsady“, jakýkoli veřejný nebo soukromý podnik, kterému některá ze stran právně nebo fakticky udělila zvláštní práva či výsady¹; strana přiznává zvláštní práva či výsady, pokud stanoví nebo omezí počet podniků oprávněných dodávat zboží nebo poskytovat služby na dva nebo více jinak než na základě objektivních, přiměřených a nediskriminačních kritérií, čímž podstatným způsobem ovlivní schopnost jiného podniku dodávat totéž zboží nebo poskytovat tutéž službu ve stejné zeměpisné oblasti za zásadně stejných podmínek;

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že udělení kvóty, licence nebo povolení v souvislosti s omezeným zdrojem nebo distribucí vyvážených produktů na trhy, na nichž jsou v platnosti celní kvóty, preference pro jednotlivé země nebo jiná opatření, samo o sobě nepředstavuje zvláštní právo nebo výsadu.

- h) „státním podnikem“ podnik, v němž některá ze stran:
- i) přímo vlastní více než 50 % kapitálu;
 - ii) ovládá výkon více než 50 % hlasovacích práv;
 - iii) má pravomoc jmenovat většinu členů správní rady nebo jakéhokoli rovnocenného řídicího orgánu;
 - iv) má pravomoc kontrolovat rozhodnutí podniku prostřednictvím jakéhokoli jiného vlastnického podílu, včetně menšinového vlastnictví, nebo
 - v) má právo řídit činnosti podniku nebo jiným způsobem uplatňuje v souladu s právem této strany rovnocennou míru kontroly.

ČLÁNEK 17.3

Vztah k Dohodě o WTO

Článek XVII GATT 1994, Ujednání o výkladu článku XVII Všeobecné dohody o clech a obchodu 1994, článek VIII GATS a odstavce 18 až 21 rozhodnutí konference ministrů WTO ze dne 19. prosince 2015 o hospodářské soutěži při vývozu (WT/MIN(15)/45 – WT/L/980) se obdobně začleňují do této dohody a stávají se její součástí¹.

ČLÁNEK 17.4

Obecná ustanovení

1. Aniž jsou dotčena práva a povinnosti každé strany podle této kapitoly, žádné ustanovení této kapitoly stranám nebrání ve zřízení nebo zachování státního podniku, přiznání zvláštních práv či výsad podniku nebo určení či zachování monopolu.
2. Žádná strana nesmí od státního podniku, podniku, kterému byla přiznána zvláštní práva či výsady, nebo určeného monopolu vyžadovat, aby jednaly způsobem, který by byl v rozporu s touto kapitolou, ani je k takovému jednání vybízet.

¹ Článek 17.7 (Výměna informací) mezi stranami a výhradně pro účely této dohody upřesňuje, jak strany chápou, jak mají být plněny závazky podle čl. XVII odst. 4 GATT 1994 pro účely tohoto odstavce.

ČLÁNEK 17.5

Nediskriminační zacházení a obchodní úvahy

1. Každá strana zajistí, aby všechny její státní podniky, podniky, kterým byla přiznána zvláštní práva či výsady, a určené monopoly při provozování obchodních činností:
 - a) jednaly při nákupu nebo prodeji zboží nebo služby podle obchodních úvah kromě případů, kdy sledují účel plnění podmínek jejich poslání veřejné služby, které nejsou v rozporu s písmenem b) nebo c);
 - b) při nákupu zboží nebo služeb:
 - i) zboží dodávanému nebo službě poskytované podnikem druhé strany poskytovaly zacházení neméně příznivé než zacházení, jaké poskytují obdobnému zboží dodávanému nebo obdobné službě poskytované podniky této strany, a
 - ii) zboží dodávanému nebo službě poskytované zahrnutým podnikem, jak je definován v článku 10.3 (Definice) písm. d), poskytovaly zacházení neméně příznivé než zacházení, jaké poskytují na příslušném trhu v této straně obdobnému zboží dodávanému nebo obdobné službě poskytované podniky investorů této strany, a
 - c) při prodeji zboží nebo služeb:
 - i) poskytovaly podniku druhé strany zacházení neméně příznivé než zacházení, jaké poskytují podnikům této strany, a

ii) poskytovaly zahrnutým podnikům ve smyslu čl. 10.3 (Definice) písm. d), zacházení neméně příznivé než zacházení, jaké poskytují na příslušném trhu této strany podnikům investorů této strany.

2. Jsou-li takové odlišné podmínky nebo odmítnutí učiněny v souladu s obchodními úvahami, nebrání odst. 1 písm. b) a c) státnímu podniku, podniku, kterému byla přiznána zvláštní práva či výsady, nebo určenému monopolu v tom, aby:

- a) nakupoval nebo dodával zboží nebo poskytoval služby za odlišných podmínek, včetně podmínek týkajících se ceny, nebo
- b) odmítl nákup nebo dodání zboží nebo poskytnutí služeb.

ČLÁNEK 17.6

Regulační rámec

1. Každá strana dodržuje a co nejlépe využívá relevantní mezinárodní normy, včetně Pokynů OECD pro řízení a správu státních podniků.

2. Každá strana zajistí, aby jakýkoli regulační subjekt nebo jakýkoli jiný subjekt vykonávající regulační funkci, který zřídí nebo zachová:

- a) byl nezávislý na podnicích regulovaných tímto subjektem a nebyl vůči nim odpovědný a

- b) jednal nestranně¹ za obdobných okolností ve vztahu ke všem podnikům, které tento orgán reguluje, včetně státních podniků, podniků, kterým byla přiznána zvláštní práva či výsady, a určených monopolů².
3. Každá strana zajistí prosazování svého práva na státní podniky, podniky, kterým byla přiznána zvláštní práva či výsady, a určené monopoly důsledným a nediskriminačním způsobem.

ČLÁNEK 17.7

Výměna informací

1. Kterákoli strana, která má důvod se domnívat, že obchodní činnosti státního podniku, podniku, kterému byla přiznána zvláštní práva či výsady, nebo určeného monopolu (v tomto článku dále jen „subjekt“) druhé strany mají nepříznivý dopad na její zájmy podle této kapitoly, může druhou stranu písemně požádat o informace týkající se obchodních činností tohoto subjektu, které souvisejí s plněním povinností podle této kapitoly v souladu s odstavcem 2.

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že nestrannost, se kterou regulační subjekt nebo jakýkoli jiný subjekt vykonávající regulační funkci, který tato strana zřídí nebo zachová, vykonává své regulační funkce, se posuzuje na základě obecného vzorce nebo praxe tohoto regulačního subjektu.

² Pro upřesnění je třeba uvést, že v odvětvích, v nichž se strany v jiných kapitolách dohodly na zvláštních povinnostech týkajících se regulačního subjektu nebo jakéhokoli jiného subjektu vykonávajícího regulační funkci, kterou strana zřizuje nebo zachovává, mají přednost příslušná ustanovení těchto kapitol.

2. Obsahuje-li žádost vysvětlení, jakým způsobem mohou činnosti subjektu ovlivňovat zájmy žádající strany podle této kapitoly, a upřesňuje-li, které z těchto informací mají být poskytnuty, poskytne strana odpovídající na žádost tyto informace:

- a) vlastnickou a hlasovací strukturu subjektu s uvedením procentního majetkového podílu, který strana odpovídající na žádost, její státní podniky, podniky, kterým byla přiznána zvláštní práva či výsady, nebo určené monopoly kumulativně vlastní, a procentního podílu hlasovacích práv, která kumulativně drží, v tomto subjektu;
- b) popis jakýchkoli zvláštních akcí nebo zvláštních hlasovacích či jiných práv, které strana odpovídající na žádost, její státní podniky, podniky, kterým byla přiznána zvláštní práva či výsady, nebo určené monopoly drží, pokud se tato práva liší od práv spojených s kmenovými akciemi subjektu;
- c) popis organizační struktury subjektu a složení jeho správní rady nebo jiného rovnocenného řídicího orgánu;
- d) popis vládních úřadů nebo veřejných orgánů, které subjekt regulují nebo na něj dohlížejí, popis požadavků na podávání zpráv, které mu tyto vládní úřady nebo veřejné orgány uložily, a práv a postupů těchto vládních úřadů nebo veřejných orgánů při jmenování, odvolávání nebo odměňování vedoucích pracovníků a členů správní rady nebo jakéhokoli rovnocenného řídicího orgánu tohoto subjektu;

- e) roční příjem a celková aktiva subjektu za poslední tři roky, pro které jsou tyto informace k dispozici;
- f) informace o jakýchkoli výjimkách, imunitách a souvisejících opatřeních, jichž subjekt podle právních předpisů strany odpovídající na žádost využívá;
- g) pokud jde o subjekty, na něž se vztahuje novozélandský zákon o místních vládních institucích z roku 2002 nebo navazující právní předpisy, veškeré informace, které jsou tyto subjekty povinny poskytnout podle uvedeného zákona nebo jakýchkoli navazujících právních předpisů, a
- h) všechny další veřejně přístupné informace týkající se subjektu, včetně výročních finančních zpráv a auditů prováděných třetí stranou.

3. Aniž je dotčen článek 25.7 (Zpřístupnění informací), odstavce 1 a 2 tohoto článku nevyžadují, aby kterákoli strana zpřístupnila důvěrné informace, jejichž zpřístupnění by bylo v rozporu s jejími právními předpisy.

4. Pokud strana odpovídající na žádost nemá požadované informace k dispozici, poskytne žádající straně písemné odůvodnění.

KAPITOLA 18

DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

ODDÍL A

OBECNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 18.1

Cíle

Cílem této kapitoly je:

- a) podpořit tvorbu, výrobu, šíření a uvádění na trh inovativního a kreativního zboží a služeb ve stranách a mezi nimi, přispívat k udržitelnějšímu a inkluzivnějšímu hospodářství stran;
- b) prosazovat, podporovat a řídit obchod mezi stranami a snižovat narušení a překážky tohoto obchodu a
- c) zajistit přiměřenou a účinnou úroveň ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví.

ČLÁNEK 18.2

Oblast působnosti

1. Tato kapitola doplňuje a dále upřesňuje práva a povinnosti stran podle Dohody TRIPS a dalších mezinárodních dohod v oblasti duševního vlastnictví, jejichž jsou stranami.
2. Každá strana uvede tuto kapitolu v účinnost. Každá strana si může v rámci svého právního systému a praxe zvolit vhodný způsob provádění této kapitoly.
3. Tato kapitola nebrání žádné straně poskytnout rozsáhlejší ochranu či prosazování práv duševního vlastnictví, než jaké vyžaduje tato kapitola, za předpokladu, že taková ochrana a prosazování nejsou v rozporu s touto kapitolou.

ČLÁNEK 18.3

Definice

Pro účely této kapitoly se rozumí:

- a) „právy duševního vlastnictví“ všechny kategorie duševního vlastnictví, na které se vztahují články 18.8 (Autoři) až 18.45 (Ochrana odrůdových práv) této kapitoly a oddíly 1 až 7 části II Dohody TRIPS. Ochrana duševního vlastnictví zahrnuje ochranu proti nekalé soutěži podle článku 10bis Pařížské úmluvy;

- b) „státním příslušníkem“ ve vztahu k příslušnému právu duševního vlastnictví osoba některé ze stran, která by splňovala kritéria způsobilosti pro ochranu stanovená v dohodě TRIPS a v mnohostranných dohodách uzavřených a spravovaných pod záštitou WIPO, jichž je některá ze stran smluvní stranou;
- c) „Pařížskou úmluvou“ Pařížská úmluva o ochraně průmyslového vlastnictví ze dne 20. března 1883, revidovaná ve Stockholmu dne 14. července 1967;
- d) „WIPO“ Světová organizace duševního vlastnictví a
- e) „WPPT“ Smlouva WIPO o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech, podepsaná v Ženevě dne 20. prosince 1996.

ČLÁNEK 18.4

Mezinárodní dohody

1. Každá strana plní své závazky vyplývající z těchto mezinárodních dohod:
 - a) Dohoda TRIPS;
 - b) Smlouva WIPO o právu autorském, přijatá v Ženevě dne 20. prosince 1996;

- c) WPPT;
- d) Marrákešská smlouva o usnadnění přístupu k publikovaným dílům nevidomým a zrakově postiženým osobám či osobám s jinými poruchami čtení, podepsaná v Marrákeši dne 27. června 2013, a
- e) Smlouva o známkovém právu, podepsaná v Ženevě dne 27. října 1994.

2. Každá strana vynaloží veškeré přiměřené úsilí, aby ratifikovala tyto mezinárodní dohody nebo k nim přistoupila:

- a) Pekingská smlouva o ochraně uměleckých výkonů v audiovizi, podepsaná v Pekingu dne 24. června 2012;
- b) Singapurská smlouva o známkovém právu, podepsaná v Singapuru dne 27. března 2006, a
- c) Ženevský akt (1999) Haagské dohody o mezinárodním zápisu průmyslových vzorů, podepsaný v Ženevě dne 2. července 1999.

3. Každá strana zajistí, aby na jejím území byly k dispozici postupy stanovené v těchto mezinárodních dohodách:

- a) Protokol k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek, podepsaný v Madridu dne 27. června 1989 a naposledy pozměněný dne 12. listopadu 2007, a
- b) Smlouva o patentové spolupráci, podepsaná ve Washingtonu dne 19. června 1970 a pozměněná dne 3. října 2001.

ČLÁNEK 18.5

Vyčerpání práv

Nic v této dohodě nebrání kterékoli straně určit, zda nebo za jakých podmínek se podle jejího práva uplatní vyčerpání práv duševního vlastnictví.

ČLÁNEK 18.6

Národní zacházení

1. Při ochraně¹ všech kategorií duševního vlastnictví zahrnutých v této kapitole poskytne každá strana státním příslušníkům druhé strany zacházení, které není méně příznivé než zacházení s jejími vlastními státními příslušníky, s výhradou výjimek stanovených v Pařížské úmluvě, Bernské úmluvě o ochraně literárních a uměleckých děl ze dne 9. září 1886, revidované v Paříži dne 24. července 1971, Mezinárodní úmluvě o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací, podepsané v Římě dne 26. října 1961, a Smlouvě o duševním vlastnictví v oboru integrovaných obvodů, podepsané ve Washingtonu dne 26. května 1989. Pokud jde o výkonné umělce, výrobce zvukových záznamů a vysílací organizace, vztahuje se tato povinnost pouze na práva upravovaná podle této dohody.

¹ Pro účely tohoto odstavce zahrnuje pojem „ochrana“ záležitosti, které mají vliv na dostupnost, nabývání, rozsah, zachování a prosazování práv duševního vlastnictví, jakož i záležitosti, které mají vliv na využívání práv duševního vlastnictví konkrétně upravených v této kapitole, včetně náležité právní ochrany před obcházením účinných technologických prostředků, uvedené v článku 18.17 (Ochrana technologických prostředků) a opatření týkající se informací o správě práv uvedených v článku 18.18 (Povinnosti v souvislosti s informacemi o správě práv).

2. Kterákoli strana může využít výjimek povolených podle odstavce 1 v souvislosti se svými soudními a správními postupy, včetně požadavku, aby státní příslušník druhé strany určil adresu pro úřední doručování na jejím území nebo aby jmenoval zástupce na jejím území, pokud tyto výjimky:

- a) jsou nezbytné k zajištění souladu s právními předpisy strany, jež nejsou neslučitelné s ustanoveními této kapitoly, a
- b) nejsou uplatňovány způsobem, který by představoval skryté omezení obchodu.

3. Odstavec 1 se nepoužije na postupy stanovené v mnohostranných dohodách uzavřených pod záštitou WIPO, které se týkají nabývání nebo zachování práv duševního vlastnictví.

ČLÁNEK 18.7

Dohoda TRIPS a veřejné zdraví

1. Strany uznávají význam prohlášení o Dohodě TRIPS a veřejném zdraví, přijatého v Dohá dne 14. listopadu 2001 na ministerské konferenci WTO. Tato kapitola se vykládá a provádí v souladu s uvedeným prohlášením.

2. Každá strana provádí článek 31*bis* Dohody TRIPS, jakož i přílohu Dohody TRIPS včetně dodatku k ní, který vstoupil v platnost dne 23. ledna 2017.

ODDÍL B

NORMY TÝKAJÍCÍ SE PRÁV DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

PODODDÍL 1

AUTORSKÉ PRÁVO A PRÁVA S NÍM SOUVISEJÍCÍ

ČLÁNEK 18.8

Autoři

Každá strana poskytne autorům výlučné právo povolit nebo zakázat:

- a) přímé nebo nepřímé, dočasné nebo trvalé rozmnožování jejich děl vcelku nebo zčásti jakýmkoli prostředky a v jakékoli podobě;

- b) jakoukoli formu veřejného šíření originálu jejich děl nebo jejich kopií prodejem či jiným převodem vlastnictví;
- c) jakékoli sdělování jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově, včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti tak, aby k nim osoby z řad veřejnosti měly přístup z místa a v čase, které si zvolí, a
- d) komerční pronájem originálů nebo kopií jejich děl veřejnosti, pokud jde alespoň o zvukové záznamy, počítačové programy¹ a kinematografická díla.

ČLÁNEK 18.9

Výkonní umělci

Každá strana poskytne výkonným umělcům výlučné právo povolit nebo zakázat:

- a) záznam² jejich výkonů;
- b) přímé nebo nepřímé, dočasné nebo trvalé rozmnožování záznamů jejich výkonů v celku nebo zčásti jakýmkoli prostředky a v jakékoli podobě;

¹ Kterákoli strana může vyloučit počítačové programy, pokud samotný počítačový program není hlavním předmětem pronájmu.

² „Záznamem“ se rozumí zaznamenání zvuků nebo jejich vyjádření na hmotný podklad, z něhož mohou být pomocí technického zařízení vnímány, rozmnožovány nebo sdělovány.

- c) jakoukoli formu veřejného šíření záznamů jejich výkonů prodejem či jiným převodem vlastnictví;
- d) zpřístupnění záznamů jejich výkonů veřejnosti po drátě nebo bezdrátově tak, aby k nim osoby z řad veřejnosti měly přístup z místa a v čase, které si zvolí;
- e) bezdrátové vysílání a sdělování jejich výkonů veřejnosti, s výjimkou případů, kdy výkon sám je již výkonem vysílaným nebo kdy se tak děje ze záznamu, a
- f) obchodní pronájem záznamů jejich výkonů veřejnosti.

ČLÁNEK 18.10

Výrobci zvukových záznamů

Každá strana poskytne výrobcům zvukových záznamů výlučné právo povolit nebo zakázat:

- a) přímé nebo nepřímé, dočasné nebo trvalé rozmnožování jejich zvukových záznamů v celku nebo zčásti jakýmkoli prostředky a v jakékoli podobě;

- b) jakoukoli formu veřejného šíření jejich zvukových záznamů prodejem či jiným převodem vlastnictví;
- c) zpřístupnění jejich zvukových záznamů veřejnosti po drátě nebo bezdrátově tak, aby k nim osoby z řad veřejnosti měly přístup z místa a v čase, které si zvolí, a
- d) obchodní pronájem jejich zvukových záznamů veřejnosti.

ČLÁNEK 18.11

Vysílací organizace

Každá strana poskytne vysílacím organizacím výlučné právo povolit nebo zakázat:

- a) záznam jejich vysílání, ať už po drátě, nebo bezdrátového, včetně kabelového nebo satelitního vysílání;
- b) přímé nebo nepřímé, dočasné nebo trvalé rozmnožování záznamů jejich vysílání, ať už po drátě, nebo bezdrátového, včetně kabelového nebo satelitního vysílání, v celku nebo zčásti jakýmkoli prostředky a v jakékoli podobě;

- c) zpřístupnění záznamů jejich vysílání, ať už po drátě, nebo bezdrátového, včetně kabelového nebo satelitního vysílání, veřejnosti po drátě nebo bezdrátově tak, aby k nim osoby z řad veřejnosti měly přístup z místa a v čase, které si zvolí;
- d) šíření záznamů jejich vysílání, ať už po drátě, nebo bezdrátového, včetně kabelového nebo satelitního vysílání, včetně jejich kopií veřejnosti prodejem nebo jinak, a
- e) opakované vysílání jejich vysílání bezdrátově, jakož i sdělování jejich vysílání veřejnosti, pokud je takové sdělování prováděno na místech přístupných veřejnosti po zaplacení vstupného.

ČLÁNEK 18.12

Vysílání zvukových záznamů vydaných k obchodním účelům a jejich sdělování veřejnosti¹

1. Každá strana stanoví právo za účelem zajištění toho, aby uživatel zaplatil výkonným umělcům a výrobcům zvukových záznamů² jedinou spravedlivou odměnu, pokud je zvukového záznamu vydaného k obchodním účelům nebo rozmnoženiny takového zvukového záznamu užito k vysílání nebo sdělování veřejnosti³.

2. Každá strana zajistí, aby jediná spravedlivá odměna byla rozdělena mezi příslušné výkonné umělce a výrobce zvukových záznamů. Pro případy, kdy neexistuje dohoda mezi výkonnými umělci a výrobcí zvukových záznamů, může každá strana ve svých právních předpisech stanovit pravidla, podle nichž se výkonní umělci a výrobci zvukových záznamů o jedinou spravedlivou odměnu dělí.

¹ Každá strana může dosáhnout souladu s tímto článkem udělením výlučných práv výkonným umělcům a výrobcům zvukových záznamů pro vysílání a sdělování veřejnosti.

² Každá strana může výkonným umělcům a výrobcům zvukových záznamů udělit rozsáhlejší práva, jako jsou výlučná práva, pokud jde o vysílání zvukových záznamů vydaných k obchodním účelům a jejich sdělování veřejnosti.

³ Každá strana může rozhodnout, zda „sdělování veřejnosti“ zahrnuje zpřístupnění zvukového záznamu veřejnosti po drátě nebo bezdrátově tak, aby k nim osoby z řad veřejnosti měly přístup z místa a v čase, které si zvolí.

ČLÁNEK 18.13

Doba ochrany¹

1. Práva autora k jeho dílu trvají po dobu autorova života a 70 let po smrti autora bez ohledu na datum, kdy došlo k prvnímu oprávněnému zpřístupnění díla veřejnosti.
2. U díla spoluautorů se doba ochrany uvedená v odstavci 1 počítá od smrti spoluautora, který ostatní přežil.
3. U anonymních děl či pseudonymních děl trvá doba ochrany 70 let od oprávněného sdělení díla veřejnosti. Pokud však autorem přijatý pseudonym nevzbuzuje žádné pochyby o jeho totožnosti, nebo pokud autor odhalí svou totožnost během doby uvedené v první větě tohoto odstavce, řídí se doba ochrany podle odstavce 1.
4. Pokud některá strana stanoví, že se doba ochrany kinematografického nebo audiovizuálního díla počítá na jiném základě, než je život fyzické osoby, nesmí být tato doba ochrany kratší než 70 let od prvního oprávněného vydání nebo prvního oprávněného sdělení veřejnosti, nebo pokud takové oprávněné vydání nebo oprávněné sdělení veřejnosti nenastane do 70 let od vytvoření díla, než 70 let od vytvoření díla.

¹ Pokud ke dni vstupu této dohody v platnost právní předpisy některé strany nestanoví dobu ochrany stanovenou v tomto článku, použije se tento článek až ode dne, kdy tyto právní předpisy nabudou účinnosti v dané straně, avšak v každém případě nejpozději čtyři roky po dni vstupu této dohody v platnost. Tato strana oznámí druhé straně den vstupu těchto právních předpisů v platnost, pokud tento den nastane dříve než čtyři roky po dni vstupu této dohody v platnost.

5. Práva vysílacích organizací zanikají za 50 let od prvního vysílání, ať už po drátě, nebo bezdrátového, včetně kabelového nebo satelitního vysílání.
6. Práva výkonných umělců zanikají za 50 let od záznamu výkonu. Pokud je však během této doby záznam výkonu na zvukovém záznamu oprávněně vydán nebo oprávněně sdělen veřejnosti, zanikají tato práva za 70 let od prvního takového vydání nebo prvního takového sdělení veřejnosti, podle toho, co nastane dříve.
7. Práva výrobců zvukových záznamů zanikají za 50 let od pořízení záznamu. Pokud je však zvukový záznam v průběhu této doby oprávněně vydán nebo oprávněně sdělen veřejnosti, zanikají tato práva za 70 let od prvního takového vydání nebo prvního takového sdělení veřejnosti. Každá strana může přijmout účinná opatření k zajištění toho, aby zisk vytvořený v průběhu 20 let ochrany po uplynutí 50 let byl spravedlivě rozdělen mezi výkonné umělce a výrobce zvukových záznamů.
8. Doby ochrany stanovené v tomto článku se počítají od 1. ledna roku následujícího po události, od které běží.
9. Každá strana může stanovit delší doby ochrany, než jaké jsou stanoveny v tomto článku.

ČLÁNEK 18.14

Právo na opětný prodej¹

1. Každá strana stanoví ve prospěch autora originálu výtvarného díla či plastiky právo na opětný prodej, vymezené jako nezcizitelné právo, kterého se nelze do budoucna vzdát, na autorskou odměnu založenou na prodejní ceně získané z jakéhokoli opětného prodeje díla následujícího po prvním převodu díla autorem.
2. Právo na opětný prodej uvedené v odstavci 1 se vztahuje na veškerý opětný prodej, jehož se jako prodávající, kupující nebo zprostředkovatelé účastní profesionální zástupci trhu s uměleckými díly, například aukční síně, umělecké galerie a obecně všichni obchodníci s uměleckými díly.
3. Každá strana může stanovit, že právo na opětný prodej uvedené v odstavci 1 se nevztahuje na úkony opětného prodeje, pokud prodávající získal umělecké dílo přímo od autora méně než tři roky před daným opětným prodejem a kdy cena opětného prodeje nepřesahuje určitou minimální částku.
4. Postup výběru odměn a jejich výši stanoví právo každé strany.

¹ Pokud ke dni vstupu této dohody v platnost právní předpisy některé strany nestanoví ochranu stanovenou v tomto článku, použije se tento článek až ode dne, kdy tyto právní předpisy nabudou účinnosti v dané straně, avšak v každém případě nejpozději dva roky po dni vstupu této dohody v platnost. Tato strana oznámí druhé straně den vstupu těchto právních předpisů v platnost, pokud tento den nastane dříve než dva roky po dni vstupu této dohody v platnost.

ČLÁNEK 18.15

Kolektivní správa práv

1. Strany uznávají význam spolupráce mezi svými organizacemi kolektivní správy a snaží se ji podporovat za účelem podpory dostupnosti děl a jiných předmětů ochrany na svém území a převodu příjmů z výkonu práv za užití těchto děl nebo jiných předmětů ochrany mezi příslušnými organizacemi kolektivní správy.
2. Strany uznávají význam transparentnosti organizací kolektivní správy a snaží se ji podporovat, zejména pokud jde o příjmy z výkonu práv, které vybírají, srážky, které uplatňují na příjmy z výkonu práv, které vybírají, využívání vybraných příjmů z výkonu práv, zásady rozdělování a jejich repertoár.
3. Pokud organizace kolektivní správy usazená na území jedné strany zastupuje jinou organizaci kolektivní správy usazenou na území druhé strany na základě smlouvy o zastupování, strany uznávají, že je důležité, aby zastupující organizace kolektivní správy:
 - a) nediskriminovala držitele práv zastupované organizace kolektivní správy;
 - b) přesně, pravidelně a s náležitou péčí platila částky dlužné zastupované organizaci kolektivní správy a

- c) poskytovala zastupované organizaci kolektivní správy informace o výši příjmů z výkonu práv vybraných jejím jménem a o veškerých srážkách z této částky příjmů z výkonu práv.

ČLÁNEK 18.16

Omezení a výjimky

Každá strana stanoví omezení nebo výjimky týkající se práv stanovených v člancích 18.8 (Autoři) až 18.12 (Vysílání zvukových záznamů vydaných k obchodním účelům a jejich sdělování veřejnosti) pouze pro určité zvláštní případy, které nejsou v rozporu s běžným využíváním díla nebo jiného předmětu ochrany a nepoškozují nepřiměřeně oprávněné zájmy držitele práva.

ČLÁNEK 18.17

Ochrana technologických prostředků¹

1. Každá strana zajistí náležitou právní ochranu před obcházením jakýchkoli účinných technologických prostředků, které dotyčná osoba provádí s vědomím, že takový cíl sleduje, nebo má rozumné důvody to vědět.

¹ Pokud ke dni vstupu této dohody v platnost právní předpisy některé strany nestanoví ochranu stanovenou v tomto článku, použije se tento článek až ode dne, kdy tyto právní předpisy nabudou účinnosti v dané straně, avšak v každém případě nejpozději čtyři roky po dni vstupu této dohody v platnost. Tato strana oznámí druhé straně den vstupu těchto právních předpisů v platnost, pokud tento den nastane dříve než čtyři roky po dni vstupu této dohody v platnost.

2. Každá strana poskytne náležitou právní ochranu proti:
 - a) osobě, která vyrábí, dováží, distribuuje, prodává, pronajímá nebo inzeruje za účelem prodeje nebo pronájmu jakékoli zařízení, výrobek nebo součást, které:
 - i) mají pouze omezený účel nebo použití jiné než obcházení jakéhokoli technologického prostředku, nebo
 - ii) jsou primárně určeny, vyrobeny, upraveny nebo prováděny za účelem umožnit nebo usnadnit obcházení jakéhokoli technologického prostředku, a
 - b) osobě poskytující jakoukoli službu, která je propagována, inzerována nebo uváděna na trh s cílem umožnit nebo napomoci obcházení jakéhokoli technologického prostředku.
3. Pro účely tohoto pododdílu se „technologickými prostředky“ rozumí jakákoli technologie, zařízení nebo součástka, které jsou při své obvyklé funkci určeny k tomu, aby ve vztahu k dílům nebo jiným předmětům ochrany zabraňovaly úkonům nebo omezovaly úkony, ke kterým nebylo uděleno svolení držitele jakýchkoli autorských práv nebo práv s nimi souvisejících zahrnutých do tohoto pododdílu.
4. Strana může podle potřeby přijmout nebo zachovat vhodná opatření k zajištění toho, aby náležitá právní ochrana podle odstavců 1 a 2 tohoto článku nebránila v požívání omezení a výjimek stanovených v souladu s článkem 18.16 (Omezení a výjimky) osobám, kterým tato omezení a výjimky svědčí.

ČLÁNEK 18.18

Závazky týkající se informace o správě práv

1. Každá strana poskytuje přiměřenou právní ochranu proti každé osobě, která vědomě bez svolení:

- a) odstraňuje nebo pozměňuje jakékoli elektronické informace týkající se správy práv nebo
- b) rozšiřuje, dováží za účelem rozšiřování, vysílá, sděluje nebo zpřístupňuje veřejnosti díla nebo jiné předměty ochrany chráněné podle tohoto pododdílu, ze kterých byly bez svolení odstraněny nebo na nichž byly bez svolení pozměněny elektronické informace o správě práv,

pokud tato osoba ví nebo má rozumné důvody vědět, že takovým jednáním způsobuje, umožňuje, usnadňuje nebo zatajuje porušování jakéhokoli autorského práva nebo práv s ním souvisejících podle práva některé strany.

2. Pro účely tohoto článku se „informacemi o správě práv“ rozumějí jakékoli informace poskytnuté držitelem práv, které identifikují dílo nebo jiný předmět ochrany zmíněný v tomto článku, autora nebo jiného držitele práv, nebo informace o podmínkách použití díla nebo jiného předmětu ochrany a jakákoli čísla nebo kódy, které takovou informaci reprezentují.

3. Odstavec 2 se použije, pokud jakákoli informace uvedená v odstavci 2 souvisí s kopií díla nebo jiného předmětu ochrany zmíněného v tomto článku nebo se objeví v souvislosti s veřejným sdělením tohoto díla nebo jiného předmětu ochrany.

PODODDÍL 2

OCHRANNÉ ZNÁMKY

ČLÁNEK 18.19

Klasifikace ochranné známky

Každá strana vede systém klasifikace ochranných známek, který je v souladu s Niceskou dohodou o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek, podepsanou v Nice dne 15. června 1957 a pozměněnou dne 28. září 1979.

ČLÁNEK 18.20

Označení, která mohou tvořit ochrannou známku

Ochrannou známku mohou tvořit jakákoli označení, zejména slova, včetně osobních jmen, nebo kresby, písmena, číslice, barvy, tvar výrobku nebo obal výrobku či zvuky, pokud toto označení:

- a) umožňuje rozlišit výrobky nebo služby jednoho podniku od výrobků nebo služeb jiných podniků a

- b) může být vyjádřeno v rejstříku ochranných známek každé strany způsobem, který umožňuje příslušným orgánům a veřejnosti jasně a přesně určit předmět ochrany, která je poskytována vlastníkovvi ochranné známky.

ČLÁNEK 18.21

Práva vyplývající z ochranné známky

1. Každá strana stanoví, že zapsaná ochranná známka zakládá jejímu vlastníkovvi výlučná práva. Vlastník je oprávněn zakázat všem třetím osobám užívat bez jeho souhlasu v obchodním styku:
 - a) označení totožné se zapsanou ochrannou známkou pro výrobky nebo služby, které jsou totožné s těmi, pro něž je známka zapsána, a
 - b) označení, u něhož z důvodu jeho totožnosti nebo podobnosti se zapsanou ochrannou známkou a totožnosti či podobnosti výrobků nebo služeb označovaných touto zapsanou ochrannou známkou a označením existuje nebezpečí záměny u veřejnosti, včetně nebezpečí asociace označení se zapsanou ochrannou známkou.

2. Vlastník zapsané ochranné známky je oprávněn zakázat všem třetím osobám přepravu výrobků v průběhu obchodu na území strany, v níž je ochranná známka zapsána, aniž by tam byly propuštěny do volného oběhu, pokud takové výrobky včetně obalů pocházejí ze třetích zemí a jsou bez povolení označeny ochrannou známkou, která je totožná s ochrannou známkou zapsanou pro tyto výrobky nebo kterou nelze v jejich podstatných rysech od této zapsané ochranné známky rozlišit¹.

3. Oprávnění vlastníka zapsané ochranné známky podle odstavce 2 může zaniknout, pokud v řízení o otázce, zda byla porušena práva ze zapsané ochranné známky, poskytne deklarant nebo držitel výrobků důkazy o tom, že vlastník zapsané ochranné známky není oprávněn zakázat uvádění daných výrobků na trh v zemi konečného určení.

ČLÁNEK 18.22

Postup zápisu

1. Každá strana zajistí systém pro zápis ochranných známek, v němž musí být každé konečné rozhodnutí o zamítnutí zápisu, a to i částečném, přijaté příslušnou správou ochranných známek písemně sděleno dotčené osobě a řádně odůvodněno a může být proti němu podáno odvolání.

¹ Kterákoli strana může přijmout další vhodná opatření k zajištění bezproblémového tranzitu generických léčivých přípravků.

2. Každá strana umožní třetím osobám podat námitky proti přihláškám ochranných známek nebo ve vhodných případech proti zápisům ochranných známek. Takové námitkové řízení musí být sporné.

3. Každá strana zpřístupní veřejnosti elektronické databáze přihlášek ochranných známek a zapsaných ochranných známek.

ČLÁNEK 18.23

Všeobecně známé ochranné známky

Za účelem zavedení ochrany všeobecně známých ochranných známek, jak je uvedeno v článku 6bis Pařížské úmluvy a v čl. 16 odst. 2 a 3 Dohody TRIPS, uplatní každá strana společné doporučení týkající se ustanovení o ochraně všeobecně známých ochranných známek, přijaté shromážděním Pařížské unie na ochranu průmyslového vlastnictví a valným shromážděním WIPO na 34. sérii zasedání shromáždění členských států WIPO ve dnech 20. až 29. září 1999.

ČLÁNEK 18.24

Výjimky z práv vyplývajících z ochranné známky

1. Každá strana stanoví omezené výjimky z práv z ochranné známky, jako je dovolené užití popisných výrazů včetně zeměpisných označení, a může stanovit další omezené výjimky za podmínky, že takové omezené výjimky berou zřetel na oprávněné zájmy vlastníka ochranné známky a třetích osob.

2. Ochranná známka neopravňuje svého vlastníka, aby zakázal třetí osobě užívat v obchodním styku:

- a) jméno nebo adresu této třetí osoby;
- b) údaje týkající se druhu, jakosti, množství, určeného účelu, hodnoty, zeměpisného původu, doby výroby zboží nebo poskytnutí služby anebo jiných jejich vlastností, nebo
- c) ochrannou známku, je-li to nezbytné k označení účelu zboží nebo služby, zejména u příslušenství nebo náhradních dílů,

pokud je tato třetí osoba užívá v souladu s poctivými průmyslovými nebo obchodními zvyklostmi.

3. Ochranná známka neopravňuje svého vlastníka, aby zakázal třetí osobě užívat v obchodním styku starší právo, které se vztahuje jen k určité lokalitě, je-li toto právo uznáno právem dotčené strany a je užíváno v mezích daného území.

ČLÁNEK 18.25

Důvody zrušení

1. Každá strana stanoví, že ochranná známka může být zrušena, jestliže nebyla v průběhu nepřetržité doby stanovené právem každé strany¹ bez řádného důvodu na daném území pro výroby či služby, pro které byla zapsána, skutečně užívána a pokud pro toto neužívání neexistují řádné důvody. Nikdo však nemůže žádat, aby byl vlastník ochranné známky zbaven svých práv k ní, jestliže v době mezi uplynutím nepřetržité doby uvedené v první větě a podáním návrhu na zrušení bylo započato nebo obnoveno skutečné užívání ochranné známky. K započetí nebo obnově užívání, k nimž došlo během doby stanovené právem každé strany² před podáním návrhu na zrušení, která začala běžet nejdříve po uplynutí doby nepřetržitého neužívání, se však nepřihlíží, pokud byly přípravy k započetí nebo obnově užívání podniknuty až poté, co se vlastník dozvěděl, že může být podán návrh na zrušení.

2. Ochranná známka může být rovněž zrušena, jestliže po dni, ke kterému byla zapsána:

- a) se stala v důsledku jednání nebo nečinnosti svého vlastníka označením, které je pro zboží nebo službu, pro které je zapsána, v obchodě obvyklé, nebo

¹ Pro účely této věty činí doba stanovená právem každé strany nejméně tři roky.

² Pro účely této věty činí doba stanovená právem každé strany nejméně jeden měsíc.

- b) v důsledku užívání svým vlastníkem nebo s jeho souhlasem pro výrobky nebo služby, pro které byla zapsána, může vést ke klamání veřejnosti, zejména pokud jde o povahu, jakost nebo zeměpisný původ těchto výrobků nebo služeb.

ČLÁNEK 18.26

Přihlášky ve zlé víře

Ochranná známka může být prohlášena za neplatnou, pokud přihlašovatel podal její přihlášku ve zlé víře. Každá strana může rovněž stanovit, že taková ochranná známka se nezapíše.

PODODDÍL 3

PRŮMYSLOVÉ VZORY

ČLÁNEK 18.27

Ochrana zapsaných průmyslových vzorů

1. Každá strana zajistí ochranu nezávisle vytvořených průmyslových vzorů, které jsou nové nebo původní. Tato ochrana je zajišťována zápisem a uděluje výlučné právo držitelům takových průmyslových vzorů v souladu s tímto pododdílem. Pro účely tohoto článku platí, že kterákoli strana může považovat za původní průmyslový vzor, který má individuální povahu.
2. Vlastník zapsaného průmyslového vzoru má právo zabránit třetím osobám, které nemají jeho souhlas, alespoň v tom, aby vyráběly, nabízely k prodeji, prodávaly, dovážely, vyvážely či skladovaly výrobek nesoucí a ztělesňující zapsaný průmyslový vzor nebo používaly výrobky nesoucí nebo ztělesňující chráněný průmyslový vzor, pokud k takovým jednáním dochází pro obchodní účely¹.

¹ Kterákoli strana může vyhovět článku 18.27 (Ochrana zapsaných průmyslových vzorů), pokud jde o „vývoz“ a „skladování“, tím, že držitel zapsaného průmyslového vzoru poskytne právo zabránit třetím osobám v nabízení k prodeji nebo pronájmu nebo v prodeji nebo pronájmu jakéhokoli výrobku, který nese nebo ztělesňuje tento zapsaný průmyslový vzor způsobem, který vede k vývozu nebo skladování tohoto předmětu.

3. Kterákoli strana může stanovit, že průmyslový vzor použitý u některého výrobku nebo začleněný v některém výrobku, který je součástí složeného výrobku, lze uznat za nový nebo původní, pouze pokud:

- a) součást po začlenění do složeného výrobku zůstává při obvyklém použití tohoto složeného výrobku viditelná a
- b) viditelné znaky součásti uvedené v písmenu a) samy splňují předpoklady novosti a původnosti.

4. Pro účely odst. 3 písm. a) se „obvyklým použitím“ rozumí použití konečným uživatelem s výjimkou údržby, servisu nebo opravy.

ČLÁNEK 18.28

Doba ochrany

Každá strana zajistí, aby vlastníku zapsaného průmyslového vzoru mohla být doba ochrany obnovena na jedno nebo více období pěti let. Každá strana zajistí, aby doba ochrany, která je k dispozici pro zapsané průmyslové vzory, činila celkově nejméně 15 let ode dne podání žádosti o zápis.

ČLÁNEK 18.29

Ochrana nezapsaných průmyslových vzorů

1. Každá strana udělí vlastníku nezapsaného průmyslového vzoru právo zabránit užívání nezapsaného průmyslového vzoru třetí osobou, která nemá souhlas vlastníka, pouze pokud napadené užívání vyplývá z kopírování nezapsaného průmyslového vzoru na jejich území. Takové užívání zahrnuje přinejmenším nabízení k prodeji, uvádění na trh, dovoz nebo vývoz výrobku¹.
2. Doba ochrany u nezapsaných průmyslových vzorů činí alespoň tři roky ode dne, kdy byl vzor poprvé zpřístupněn veřejnosti na území některé strany.

ČLÁNEK 18.30

Výjimky

1. Každá strana může stanovit omezené výjimky z ochrany průmyslových vzorů, včetně nezapsaných průmyslových vzorů, za podmínky, že takové výjimky nejsou nepřiměřeně v rozporu s obvyklým využíváním chráněných průmyslových vzorů a nepoškozují nepřiměřeně oprávněné zájmy držitele chráněného průmyslového vzoru, s přihlédnutím k oprávněným zájmům třetích osob.

¹ Kterákoli strana může vyhovět článku 18.29 (Ochrana nezapsaných průmyslových vzorů), pokud jde o „vývoz“, tím, že vlastníku nezapsaného průmyslového vzoru poskytne právo zabránit třetím osobám v prodeji, uvádění na trh nebo dovozu výrobku, který nese nebo ztělesňuje tento nezapsaný průmyslový vzor způsobem, který vede k vývozu tohoto předmětu.

2. Ochrana průmyslového vzoru se nevztahuje na průmyslové vzory podmíněné pouze technickými nebo funkčními hledisky. Právo k průmyslovému vzoru se nevztahuje na vzhledové znaky výrobku, které musí být nezbytně napodobeny v jejich přesném tvaru a rozměrech, aby výrobek, ve kterém je průmyslový vzor začleněn nebo u kterého byl použit, mohl být mechanicky připojen k jinému výrobku nebo do něj vestavěn či jím obestavěn tak, aby oba výrobky plnily svou funkci.

3. Odchylně od odstavce 2 tohoto článku se v souladu s podmínkami stanovenými v čl. 18.27 (Ochrana zapsaných průmyslových vzorů) odst. 1 vztahuje právo k průmyslovému vzoru na průmyslový vzor umožňující sestavení nebo propojení několika vzájemně zaměnitelných výrobků v jedné stavebnicové soustavě.

ČLÁNEK 18.31

Vztah k autorskému právu

Každá strana zajistí, aby jakýkoli průmyslový vzor, i nezapsaný, měl nárok na ochranu také podle jejího autorského práva ode dne, kdy byl vytvořen nebo zachycen v jakékoli podobě. Každá strana stanoví míru, ve které, a podmínky, za jakých je tato ochrana poskytována, včetně požadované úrovně původnosti.

PODODDÍL 4

ZEMĚPISNÁ OZNAČENÍ

ČLÁNEK 18.32

Oblast působnosti, postupy a definice

1. Tento pododdíl se použije na uznávání a ochranu zeměpisných označení pro víno, lihoviny a potravinářské výrobky pocházející ze stran dohody.
2. Pro účely tohoto pododdílu se rozumí:
 - a) „zeměpisným označením“ označení, které identifikuje zboží jakožto pocházející z některé strany, regionu nebo lokality této strany, jestliže lze danou jakost, pověst nebo jiné charakteristické znaky zboží připsat především jeho zeměpisnému původu;
 - b) „třídou produktu“ třída produktu uvedená v příloze 18-A (Třídy produktů) a
 - c) „specifikací produktu“, ve vztahu ke zboží relevantnímu pro zeměpisné označení, schválené požadavky na používání tohoto zeměpisného označení při uvádění tohoto zboží na trh.

3. Po dokončení námitkového řízení a přezkoumání zeměpisných označení chrání Nový Zéland zeměpisná označení Unie uvedená v oddíle A (Seznam zeměpisných označení – Evropská unie) přílohy 18-B (Seznamy zeměpisných označení) alespoň v souladu s úrovní ochrany stanovenou v tomto pododdíle.

4. Po dokončení námitkového řízení a přezkoumání zeměpisných označení chrání Unie zeměpisná označení Nového Zélandu uvedená v oddíle B přílohy 18-B (Seznam zeměpisných označení – Nový Zéland) přílohy 18-B (Seznamy zeměpisných označení) alespoň v souladu s úrovní ochrany stanovenou v tomto pododdíle.

ČLÁNEK 18.33

Změna seznamu zeměpisných označení

1. Seznam tříd produktů v příloze 18-A (Třídy produktů) a seznam zeměpisných označení v příloze 18-B (Seznamy zeměpisných označení) mohou být změněny rozhodnutím Výboru pro obchod, mimo jiné doplněním zeměpisných označení, aktualizací seznamu tříd produktů nebo odstraněním zeměpisných označení, která přestala být chráněna v místě svého původu.

2. Doplnění přílohy 18-B (Seznamy zeměpisných označení) nesmí překročit 30 zeměpisných označení každé strany každé tři roky po dni vstupu této dohody v platnost. Nová zeměpisná označení se doplní po ukončení námitkového řízení v souladu s odstavcem 3 tohoto článku a po přezkoumání nových zeměpisných označení ke spokojenosti obou stran.

3. Každá strana stanoví, že proti žádosti o ochranu zeměpisného označení lze podat námitky v námitkovém řízení uvedeném v čl. 18.32 (Oblast působnosti, postupy a definice) odst. 3 a 4 lze podat námitky a že každá taková žádost o ochranu může být zamítnuta nebo jinak neposkytnuta. Důvody pro námitky proti žádosti o ochranu zeměpisného označení jsou tyto:

- a) zeměpisné označení je totožné nebo zaměnitelné s ochrannou známkou, která byla zapsána nebo přihlášena k zápisu v dobré víře v dané straně ve vztahu ke stejnému nebo podobnému zboží, nebo s ochrannou známkou, k níž byla na území dané strany získána práva užíváním v dobré víře, pokud jde o totéž nebo podobné zboží;
- b) zeměpisné označení je totožné s ochrannou známkou nebo jí podobné ve vztahu k jakémukoli zboží, které není podobné zboží, pro které je ochranná známka zapsána, pokud je ochranná známka v dané straně dobře známá a použití zeměpisného označení by naznačovalo souvislost mezi zbožím a vlastníkem ochranné známky a zájmy vlastníka ochranné známky by pravděpodobně byly tímto používáním poškozeny;
- c) zeměpisné označení je výrazem používaným v obecném jazyce dané strany jako běžný název takového zboží;
- d) zeměpisné označení je výrazem používaným v dané straně jako název odrůdy rostlin nebo plemene zvířat, a v důsledku toho by spotřebitel byl pravděpodobně uváděn v omyl ohledně skutečného původu zboží;

- e) zeměpisné označení je homonymní nebo částečně homonymní s jiným zeměpisným označením a
- f) používání nebo zápis zeměpisného označení v dané straně by pravděpodobně bylo urážlivé.

4. Pro účely tohoto pododdílu může kterákoli strana při určování toho, zda je v ní výraz v běžném jazyce obvyklý jako běžný název pro relevantní zboží, vzít v úvahu, jak spotřebitelé tomuto výrazu v této straně rozumí. Faktory důležité pro takové porozumění spotřebitele mohou zahrnovat důkazy o tom, zda se výraz používá k označení stejného druhu dotčeného zboží, jak je uvedeno v relevantních zdrojích, a jak je zboží, na něž se tímto pojmem odkazuje, uváděno na trh a používáno při obchodování v této straně.

5. Při posuzování námitek proti ochraně podaných osobou z hlediska kteréhokoli z důvodů uvedených v odstavci 3 vychází každá ze stran ve svém posouzení pouze ze situace existující v této straně.

ČLÁNEK 18.34

Ochrana zeměpisných označení

1. Každá strana poskytne v souvislosti se zeměpisnými označeními druhé strany uvedenými v příloze 18-B (Seznamy zeměpisných označení) zúčastněným stranám právní prostředky, aby na jejím území zabránily:

- a) komerčnímu použití zeměpisného označení, které zboží identifikuje jako obdobné zboží¹ nesplňující použitelné specifikace zeměpisného označení, a to i když:
 - i) je uveden skutečný původ zboží;
 - ii) je zeměpisné označení použito v překladu² nebo přepisu³, nebo
 - iii) je zeměpisné označení uvedeno společně s výrazy jako „druh“, „typ“, „způsob“, „imitace“ nebo podobnými výrazy;
- b) užívání jakýchkoli způsobů označení nebo obchodní úpravy zboží, které uvádějí nebo naznačují, že dotyčné zboží pochází z jiné zeměpisné oblasti, než je skutečné místo původu, způsobem, který uvádí veřejnost v omyl, pokud jde o zeměpisný původ nebo povahu zboží, a

¹ Pro účely tohoto pododdílu se „obdobným zbožím“ rozumí zboží, které spadá do stejné třídy produktů, jak je uvedena v příloze 18-A (Třídy produktů).

² Pro upřesnění je třeba uvést, že se má za to, že se posouzení provádí případ od případu. Toto ustanovení se nepoužije, pokud existují důkazy, že mezi zeměpisným označením a překladem neexistuje žádná spojitost.

³ Pro účely tohoto pododdílu se „přepisem“ rozumí převod znaků podle fonetické stránky původního jazyka nebo jazyků dotčeného zeměpisného označení.

- c) jakékoli jiné použití zeměpisného označení, které představuje akt nekalé soutěže ve smyslu článku 10bis Pařížské úmluvy, což může zahrnovat komerční použití zeměpisného označení způsobem, který využívá pověsti tohoto zeměpisného označení, včetně případů, kdy je zboží použito jako složka.
2. Tento pododdíl se nepoužije na zeměpisné označení strany uvedené v příloze 18-B (Seznamy zeměpisných označení), které již není chráněno podle právních předpisů druhé strany.
3. Pokud zeměpisné označení některé strany uvedené v příloze 18-B (Seznamy zeměpisných označení) přestane být chráněno na území strany původu, strana původu o tom neprodleně uvědomí druhou stranu a požádá o zrušení ochrany tohoto zeměpisného označení.
4. Žádným ustanovením tohoto pododdílu není dotčeno právo jakékoli osoby na obchodní použití vlastního jména nebo jména jejího obchodního předchůdce, není-li toto jméno použito způsobem, který by mohl spotřebitele uvést v omyl.
5. Žádné ustanovení tohoto pododdílu nevyžaduje, aby kterákoli strana uplatňovala ustanovení tohoto pododdílu na zeměpisné označení druhé strany v souvislosti se zbožím, u něhož toto označení totožné nebo podobné:
- a) běžnému názvu odrůdy rostlin nebo plemene zvířat, a v důsledku toho by mohlo uvést spotřebitele v omyl ohledně skutečného původu zboží, nebo

b) výrazu používanému v obecném jazyce této strany jako běžný název takového zboží.

6. Žádné ustanovení tohoto pododdílu nevyžaduje, aby kterákoli strana uplatňovala ustanovení tohoto pododdílu na jakoukoli jednotlivou složku obsaženou ve vícesložkovém zeměpisném označení druhé strany, pokud jde o zboží, u něhož je tyto jednotlivá složka totožná nebo podobná:

a) běžnému názvu odrůdy rostlin nebo plemene zvířat, a v důsledku toho by mohla uvést spotřebitele v omyl ohledně skutečného původu zboží, nebo

b) výrazu používanému v obecném jazyce této strany jako běžný název takového zboží.

7. Žádné ustanovení tohoto pododdílu nevyžaduje, aby kterákoli strana uplatňovala ustanovení tohoto pododdílu na jakékoli slovo nebo překlad či přepis jakéhokoli slova obsaženého v zeměpisném označení druhé strany, pokud jsou toto slovo, překlad nebo přepis běžnými anglickými slovy, jako jsou „mountain“, „alps“ nebo „river“.

ČLÁNEK 18.35

Datum ochrany

1. Každá strana zajistí, aby zeměpisná označení uvedená v příloze 18-B (Seznamy zeměpisných označení) a uvedená v článku 18.32 (Oblast působnosti, postupy a definice) byla chráněna ode dne vstupu této dohody v platnost v souladu s článkem 18.34 (Ochrana zeměpisných označení).

2. U zeměpisných označení doplněných do přílohy 18-B (Seznamy zeměpisných označení) po dni vstupu této dohody v platnost každá strana stanoví, že tato zeměpisná označení jsou chráněna v souladu s článkem 18.34 (Ochrana zeměpisných označení) ode dne zveřejnění názvů pro účely námitkového řízení podle čl. 18.33 (Změna seznamu zeměpisných označení) odst. 2.

ČLÁNEK 18.36

Právo užívat zeměpisná označení

1. Zeměpisné označení chráněné podle tohoto pododdílu může používat každý hospodářský subjekt, který uvádí na trh zboží, které je v souladu s příslušnou specifikací produktu.
2. Odstavec 1 neomezuje možnost kterékoli strany regulovat výrobu nebo uvádění na trh zboží, na které se vztahuje zeměpisné označení, v souladu s právem této strany.

ČLÁNEK 18.37

Vztah k ochranným známkám

1. Zápis ochranné známky, která obsahuje zeměpisné označení druhé strany uvedené v příloze 18-B (Seznamy zeměpisných označení) nebo je jí tvořen, se z moci úřední zamítne nebo prohlásí za neplatný, pokud to právní předpisy dané strany dovolují, nebo na žádost zúčastněné strany, pokud jde o zboží, které spadá do třídy produktů uvedené v příloze 18-A (Třídy produktů) pro dané zeměpisné označení a které nepochází z místa původu uvedeného v příloze 18-B (Seznamy zeměpisných označení) pro toto zeměpisné označení.
2. Pokud byla ve straně před datem ochrany zeměpisného označení podle článku 18.35 (Datum ochrany) ochranná známka přihlášená nebo zapsána v dobré víře nebo pokud byla práva k ochranné známce nabyta používáním v dobré víře, není opatřeními přijatými k provedení tohoto pododdílu v oné straně dotčena způsobilost k zápisu této ochranné známky nebo platnost takového zápisu nebo právo používat tuto ochrannou známku, pokud je totožná se zeměpisným označením nebo je mu podobná. Taková ochranná známka může být pro dotčené zboží nadále používána a obnovena bez ohledu na ochranu zeměpisného označení, pokud na základě práva dané strany o ochranných známkách neexistují důvody k prohlášení ochranné známky za neplatnou nebo k jejímu zrušení.
3. Právo kterékoli strany může stanovit, že každá žádost v souvislosti s užíváním nebo zápisem ochranné známky musí být podána do pěti let poté, co se neoprávněné užití chráněného označení stalo v této straně obecně známým, nebo ode dne zápisu ochranné známky v této straně, byla-li tato ochranná známka do uvedeného dne zveřejněna, je-li tento den dřívější než den, kdy se neoprávněné užití v této straně stalo obecně známým.

ČLÁNEK 18.38

Prosazování ochrany

Každá strana zajistí, aby zeměpisná označení uvedená v příloze 18-B (Seznamy zeměpisných označení) byla vymáhána z moci úřední nebo na žádost zúčastněné strany v souladu s jejím právem vhodnými správními a soudními kroky.

ČLÁNEK 18.39

Všeobecná pravidla

1. V případě homonymních zeměpisných označení, o jejichž ochranu se žádá v souladu s článkem 18.33 (Změna seznamu zeměpisných označení), a pro zboží, které spadá do stejné třídy výrobků, přijme Výbor pro obchod rozhodnutí o stanovení praktických podmínek, za nichž budou dotyčná homonymní označení od sebe rozlišena, přičemž zohlední potřebu zajistit rovné zacházení s dotčenými producenty a to, aby spotřebitelé nebyli uváděni v omyl.
2. Kterákoli strana, která v souvislosti s jednáními o mezinárodní dohodě se třetí zemí zvažuje možnou ochranu zeměpisného označení identifikujícího zboží pocházející z této třetí země, informuje druhou stranu a poskytne jí příležitost vyjádřit se před tím, než se zeměpisné označení stane chráněným, pokud:
 - a) je zeměpisné označení zvažované při jednáních se třetí zemí homonymní se zeměpisným označením druhé strany uvedeným v příloze 18-B (Seznamy zeměpisných označení) a

b) dotčené zboží spadá do třídy produktů uvedené v příloze 18-A (Třídy produktů) pro homonymní zeměpisné označení druhé strany.

3. Specifikace produktu se zeměpisným označením uvedeným v příloze 18-B (Seznamy zeměpisných označení) je specifikace schválená příslušnými orgány dané strany na území, z něhož zboží pochází, včetně všech schválených změn této specifikace.

4. Ochranu zeměpisného označení kterékoli strany uvedené v příloze 18-B (Seznamy zeměpisných označení) může zrušit pouze strana, z níž zboží pochází.

5. Zboží může být uváděno na trh a prodáváno až do vyčerpání zásob, pokud bylo v souladu s právními předpisy popsáno a předloženo způsobem zakázaným tímto pododdílem ke dni:

a) vstupu této dohody v platnost;

b) přijetí změny seznamu zeměpisných označení rozhodnutím Výboru pro obchod v souladu s článkem 18.33 (Změna seznamu zeměpisných označení), nebo

c) k němuž končí příslušné přechodné období stanovené v příloze 18-B (Seznamy zeměpisných označení).

ČLÁNEK 18.40

Systémy ochrany zeměpisných označení

1. Každá strana zavede nebo zachová systém zápisu a ochrany zeměpisných označení na svém území.
2. Systém uvedený v odstavci 1 obsahuje nejméně tyto prvky:
 - a) úřední prostředky pro zpřístupnění seznamu zapsaných zeměpisných označení veřejnosti;
 - b) správní postup pro ověření, zda zeměpisné označení identifikuje zboží jakožto pocházející z území některé strany nebo regionu či lokality na území této strany, jestliže lze danou jakost, pověst nebo jiné charakteristické znaky zboží připsat především jeho zeměpisnému původu;
 - c) námitkové řízení, jež umožňuje vzít v úvahu oprávněné zájmy třetích stran, a
 - d) postup pro zrušení ochrany zeměpisného označení s přihlédnutím k oprávněným zájmům třetích stran a uživatelů daných zapsaných zeměpisných označení.

PODODDÍL 5

OCHRANA NEZPŘÍSTUPNĚNÝCH INFORMACÍ

ČLÁNEK 18.41

Rozsah ochrany obchodních tajemství a definice

1. Každá strana zajistí vhodné civilní soudní řízení a prostředky nápravy, které vlastníku obchodního tajemství umožní zabránit získání, využití nebo zpřístupnění obchodního tajemství způsobem, který je v rozporu se zásadou poctivého obchodního styku, a dosáhnout náhrady škody vzniklé takovýmto jednáním.
2. Pro účely tohoto pododdílu se rozumí:
 - a) „obchodním tajemstvím“ informace, které:
 - i) jsou tajné v tom smyslu, že nejsou jako celek nebo jako přesná sestava a souhrn svých částí obecně známy nebo běžně přístupné osobám v kruzích, které se běžně dotyčným druhem informací zabývají;
 - ii) mají komerční hodnotu proto, že jsou tajné, a
 - iii) osoba, která je má oprávněné v držení, podnikla kroky rozumné za daných okolností, aby je udržela v tajnosti, a

b) „vlastníkem obchodního tajemství“ jakákoli osoba, která má obchodní tajemství oprávněně v držení.

3. Pro účely tohoto pododdílu se za jednání v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku považují alespoň tyto formy jednání:

- a) získání obchodního tajemství bez souhlasu jeho vlastníka, pokud k němu dojde neoprávněným přístupem k dokumentům, předmětům, materiálům, látkám nebo elektronickým souborům, které jsou oprávněně v držení vlastníka obchodního tajemství a které obsahují obchodní tajemství nebo z nichž lze obchodní tajemství odvodit, či jejich přisvojením nebo reprodukcí;
- b) využití nebo zpřístupnění obchodního tajemství, pokud se ho dopustí bez souhlasu jeho vlastníka osoba, u níž bylo shledáno, že splňuje jednu z následujících podmínek:
 - i) získala obchodní tajemství způsobem uvedeným v písmenu a);
 - ii) jedná v rozporu s dohodou o zachování mlčenlivosti či jakoukoli jinou povinností nezpřístupnit obchodní tajemství, nebo
 - iii) jedná v rozporu se smluvní či jakoukoli jinou povinností týkající se omezení využití obchodního tajemství, a
- c) získání, využití nebo zpřístupnění obchodního tajemství, pokud se ho dopustí osoba, která v době získání, využití nebo zpřístupnění tajemství věděla nebo měla za daných okolností vědět, že obchodní tajemství bylo přímo či nepřímo získáno od jiné osoby, která je využívala nebo zpřístupnila neoprávněně ve smyslu písmene b).

4. Žádné ustanovení tohoto pododdílu nelze vykládat jako povinnost kterékoli ze stran považovat některou z těchto forem jednání za jednání v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku:

- a) nezávislý objev nebo vytvoření;
- b) reverzní inženýrství produktu osobou, která je jeho oprávněným držitelem a která není vázána žádnou závaznou právní povinností ve smyslu omezení získávání relevantních informací;
- c) získání, použití nebo zpřístupnění informací, pokud to vyžaduje nebo povoluje právo každé strany, a
- d) využívání zkušeností a dovedností, které zaměstnanci poctivě získali v rámci své obvyklé pracovní činnosti, těmito zaměstnanci.

5. Žádné ustanovení tohoto pododdílu nelze vykládat jako omezování svobody projevu a informací, včetně svobody sdělovacích prostředků, chráněné v každé ze stran.

ČLÁNEK 18.42

Civilní soudní řízení a prostředky nápravy v případě obchodních tajemství

1. Každá strana zajistí, aby jakákoli osoba, jež se účastní civilního soudního řízení uvedeného v čl. 18.41 (Ochrana obchodních tajemství a definice) odst. 1 nebo má přístup k dokumentům, které jsou součástí tohoto řízení, nesměla využít ani zpřístupnit žádné obchodní tajemství či údajné obchodní tajemství, jež bylo příslušnými soudními orgány na základě řádně odůvodněné žádosti podané zúčastněnou stranou označeno jako důvěrné a o němž se dověděla v důsledku této účasti nebo tohoto přístupu.

2. V civilních soudních řízeních uvedených v čl. 18.41 (Ochrana obchodních tajemství a definice) odst. 1 každá strana zajistí, aby její soudní orgány měly pravomoc alespoň:

- a) nařídit předběžná opatření v souladu s právem této strany, aby se zabránilo získání, použití nebo zpřístupnění obchodního tajemství způsobem, který je v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku;
- b) nařídit zdržovací opatření, aby se zabránilo získání, využití nebo zpřístupnění obchodního tajemství způsobem, který je v rozporu se zásadou poctivého obchodního styku;
- c) nařídit osobám, které věděly nebo měly vědět, že získaly, využily nebo zpřístupnily obchodní tajemství způsobem, který je v rozporu se zásadou poctivého obchodního styku, aby vlastníku obchodního tajemství zaplatily náhradu škody přiměřenou újmě způsobené v důsledku tohoto získání, využití nebo zpřístupnění obchodního tajemství;
- d) přijmout zvláštní opatření k zachování důvěrnosti jakéhokoli obchodního tajemství nebo údajného obchodního tajemství předloženého v civilním soudním řízení týkajícím se údajného získání, využití nebo zpřístupnění obchodního tajemství způsobem, který je v rozporu se zásadou poctivého obchodního styku. Tato zvláštní opatření mohou v souladu s právem dané strany zahrnovat možnost úplného nebo částečného omezení přístupu k některým dokumentům, omezení přístupu ke slyšením a k jejich odpovídajícím záznamům nebo prepisům a zpřístupnění nedůvěrného znění soudního rozhodnutí, v němž byly pasáže obsahující obchodní tajemství odstraněny nebo upraveny, a

e) uložit sankce jakékoli straně či jiné osobě účastnící se civilního soudního řízení, která nevyhoví nebo odmítne vyhovět soudním příkazům týkajícím se ochrany obchodního tajemství nebo údajného obchodního tajemství.

3. Každá strana zajistí, aby její soudní orgány nemusely uplatňovat civilní soudní řízení a prostředky nápravy uvedené v čl. 18.41 (Oblast působnosti ochrany obchodního tajemství a definice) odst. 1, pokud je jednání v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku prováděno v souladu s právem některé ze stran, za účelem odhalení pochybení, protiprávního jednání nebo protiprávní činnosti nebo za účelem ochrany oprávněného zájmu uznaného právem některé ze stran.

ČLÁNEK 18.43

Ochrana údajů předložených za účelem získání registrace farmaceutického výrobku¹

1. Každá strana chrání důvěrné obchodní informace předložené za účelem získání registrace farmaceutických výrobků (dále jen „registrace“) před zpřístupněním třetím stranám, ledaže jsou podniknuty kroky k zajištění ochrany těchto údajů proti nepoctivému komerčnímu použití nebo ledaže je zpřístupnění nutné z důvodu převažujícího veřejného zájmu.

¹ Pro účely tohoto článku je pojem „farmaceutický výrobek“ definován právními předpisy každé strany. V případě Unie se pojmem „farmaceutický výrobek“ rozumí „léčivý přípravek“.

2. Každá strana zajistí, aby po dobu nejméně pěti let ode dne první registrace v dotčené straně (dále jen „první registrace“) a v souladu s případnými podmínkami stanovenými v jejím právu orgán odpovědný za udělení registrace nepřijal bez výslovného souhlasu držitele prvního rozhodnutí o registraci žádnou následnou žádost o registraci, která se bude opírat o výsledky předklinických zkoušek nebo klinických hodnocení předložené v žádosti, která byla podána pro první registraci, nestanoví-li mezinárodní dohody uznávané oběma stranami jinak.

ČLÁNEK 18.44

Ochrana údajů předkládaných k získání registrace zemědělských chemických výrobků¹

1. Každá strana přiznává časově omezené právo držitele protokolu o zkoušce nebo studii, který byl předložen poprvé s cílem získat registraci zemědělského chemického přípravku. Během doby platnosti tohoto časově omezeného práva se protokol o zkoušce či studii nesmí použít ve prospěch jiné osoby, která usiluje o registraci zemědělského chemického přípravku, ledaže je prokázán výslovný souhlas prvního majitele. Pro účely tohoto článku se „časově omezeným právem“ rozumí „ochrana údajů“.

¹ Pro účely tohoto článku je pojem „zemědělský chemický výrobek“ definován právními předpisy každé strany. V případě Unie se pojmem „zemědělský chemický výrobek“ rozumí „přípravek na ochranu rostlin“.

2. Protokol o zkoušce či studii uvedený v odstavci 1 by měl splňovat tyto podmínky:
 - a) měl by být nezbytný pro povolení či změnu povolení s cílem umožnit další použití a
 - b) měl by být uznán jako splňující zásady správné laboratorní praxe nebo správné pokusnické praxe v souladu s právem každé ze stran.
3. Doba ochrany údajů činí alespoň deset let od udělení prvního povolení příslušným orgánem na území dané strany.
4. Každá strana může stanovit pravidla zamezující opakování zkoušek na obratlovcích.

PODODDÍL 6

ODRŮDY ROSTLIN

ČLÁNEK 18.45

Ochrana odrůdových práv¹

Každá strana musí mít zaveden systém² ochrany odrůdových práv, který uvádí v účinnost Mezinárodní úmluvu na ochranu nových odrůd rostlin, revidovanou v Ženevě dne 19. března 1991.

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že strany mají za to, že opatření uvedená v čl. 25.6 (Te Tiriti o Waitangi / Smlouva z Waitangi) odst. 1 mohou zahrnovat opatření týkající se záležitostí, na něž se vztahuje tento pododdíl, která Nový Zéland považuje za nezbytná pro ochranu práv, zájmů, povinností a odpovědnosti Maorů při plnění svých závazků podle te Tiriti o Waitangi / Smlouvy z Waitangi, jsou-li splněny podmínky článku 25.6 (Te Tiriti o Waitangi / Smlouva z Waitangi).

² Pro upřesnění je třeba uvést, že pro účely tohoto pododdílu může být tento systém systémem *sui generis*.

ODDÍL C

VYMÁHÁNÍ PRÁV DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

PODODDÍL 1

OBČANSKOPRÁVNÍ A SPRÁVNÍ VYMÁHÁNÍ

ČLÁNEK 18.46

Obecné povinnosti

1. Strany znovu potvrzují své závazky podle Dohody TRIPS, a zejména podle její části III, a stanoví následující doplňková opatření, postupy a nápravná opatření potřebná k zajištění dodržování práv duševního vlastnictví¹.
2. Tato opatření, postupy a nápravná opatření:
 - a) musí být spravedlivé a nestranné;

¹ Pro účely tohoto oddílu nezahrnuje pojem „práva duševního vlastnictví“ práva, na která se vztahuje pododdíl 5 (Ochrana nezpřístupněných informací) oddílu B (Normy týkající se práv duševního vlastnictví).

- b) nesmějí být nadměrně složité nebo nákladné, nesmějí obsahovat nerozumné lhůty ani nesmějí mít za následek bezdůvodná zdržení;
- c) musí být účinné, přiměřené a odrazující a
- d) musí být používány způsobem, který zabraňuje vzniku překážek zákonného obchodu a poskytuje záruky proti jejich zneužití.

ČLÁNEK 18.47

Osoby oprávněné žádat o použití opatření, řízení a nápravných opatření

Každá strana uznává jako osoby oprávněné žádat o použití opatření, řízení a prostředků nápravy uvedených v tomto oddíle:

- a) držitele práv duševního vlastnictví v souladu s právem této strany;
- b) všechny ostatní osoby oprávněné užívat tato práva, zejména držitele licence, v rozsahu povoleném právem této strany a v souladu s tímto právem;
- c) kolektivní správce práv duševního vlastnictví, kteří jsou řádně uznáváni jako subjekty oprávněné zastupovat držitele práv duševního vlastnictví, v rozsahu povoleném právem této strany a v souladu s tímto právem, a

- d) profesní subjekty ochrany práv, které jsou řádně uznávány jako oprávněné zastupovat držitele práv duševního vlastnictví, v rozsahu povoleném právem této strany a v souladu s tímto právem.

ČLÁNEK 18.48

Opatření k zajištění důkazů

1. Každá strana zajistí, aby příslušné soudní orgány mohly i před zahájením řízení ve věci samé na žádost strany, která předložila rozumně dostupné důkazy podporující její tvrzení, že bylo porušeno její právo duševního vlastnictví nebo že toto porušení hrozí, nařídit okamžitá a účinná předběžná opatření k zajištění významných důkazů údajného porušování, s výhradou vhodných záruk a ochrany důvěrných informací.
2. Předběžná opatření uvedená v odstavci 1 mohou zahrnovat podrobný popis, včetně odebrání vzorků nebo bez něj, či fyzické zabavení zboží údajně porušujícího právo, a ve vhodných případech i materiálů a nástrojů použitých k výrobě nebo distribuci tohoto zboží a dokumentů vztahujících se k tomuto zboží.

ČLÁNEK 18.49

Důkazy

1. Každá ze stran přijme opatření nezbytná k tomu, aby příslušné soudní orgány mohly na žádost strany, která poskytla rozumně dostupné důkazy dostatečné pro podporu svých tvrzení a při prokazování těchto tvrzení uvedla i důkazy, které jsou pod kontrolou protistrany, nařídít protistraně předložení takových důkazů, s výhradou ochrany důvěrných informací.
2. Každá ze stran také přijme opatření nezbytná k tomu, aby za stejných podmínek jako v odstavci 1 mohly příslušné soudní orgány, je-li to vhodné, v případě porušení práva duševního vlastnictví v obchodním měřítku, nařídít předložení bankovních, finančních nebo obchodních dokumentů, které jsou pod kontrolou protistrany, s výhradou ochrany důvěrných informací.

ČLÁNEK 18.50

Právo na informace

1. Každá strana zajistí, aby v souvislosti s civilním soudním řízením o porušení práva duševního vlastnictví a na základě odůvodněné a přiměřené žádosti navrhovatele mohly příslušné soudní orgány nařídít porušiteli nebo údajnému porušiteli práva nebo jakékoli jiné osobě poskytnout relevantní informace, jež má pod kontrolou nebo v držení, o původu a distribučních sítích zboží či služeb, kterými je porušováno právo duševního vlastnictví.

2. Pro účely tohoto článku se „jakoukoli jinou osobou“ rozumí osoba, která alespoň:
 - a) prokazatelně v obchodním měřítku držela zboží porušující práva;
 - b) prokazatelně v obchodním měřítku užívala služby porušující práva;
 - c) prokazatelně v obchodním měřítku poskytovala služby využívané při činnostech porušujících práva nebo
 - d) byla označena osobou uvedenou v písmenech a), b) nebo c) jako účastník na výrobě, zpracování nebo distribuci dotčeného zboží či poskytování dotčených služeb.
3. Informace uvedené v odstavci 1 obsahují v relevantních případech:
 - a) jména a adresy producentů, výrobců, distributorů, dodavatelů a jiných předchozích držitelů zboží nebo služeb, stejně jako zamýšlených velkoobchodníků a maloobchodníků, a
 - b) údaje o vyrobeném, zpracovaném, dodaném, přijatém nebo objednaném množství a o ceně za dané zboží nebo služby.
4. Odstavce 1 a 2 se použijí, aniž je dotčeno jiné právo kterékoli strany, které:
 - a) přiznává držiteli práv duševního vlastnictví právo na získání úplnějších informací;

- b) upravují použití informací poskytnutých na základě tohoto článku v civilním soudním řízení;
- c) upravují odpovědnost za zneužití práva na informace;
- d) poskytují možnost odepřít poskytnutí informací, které by nutily jakoukoli jinou osobu uvedenou v odstavci 1 přiznat svou účast nebo účast svého blízkého příbuzného na porušení práva duševního vlastnictví, nebo
- e) upravují ochranu důvěrnosti informačních zdrojů nebo zpracování osobních údajů.

ČLÁNEK 18.51

Předběžná a zajišťovací opatření

1. Každá ze stran zajistí, aby její soudní orgány na žádost navrhovatele mohly vydat vůči údajnému porušovateli práv předběžný soudní zákaz s cílem zamezit hrozící porušení práva duševního vlastnictví, nebo prozatímně zakázat, případně pod hrozbou opakovaného uložení pokuty, pokud to právo dané strany umožňuje, pokračování v údajném porušování tohoto práva, nebo podmínit takové pokračování složením záruky k zajištění odškodnění držitele práva. Prozatímní soudní zákaz lze vydat za stejných podmínek i vůči zprostředkovateli, jehož služeb využívá třetí osoba k porušování práv duševního vlastnictví.

2. Předběžné opatření může být rovněž vydáno s cílem zabránit vstupu nebo pohybu zboží podezřelého z porušení práva duševního vlastnictví obchodními kanály.

3. V případě údajného porušení spáchaného v obchodním měřítku, a prokáže-li navrhovatel okolnosti, které by mohly ohrozit získání náhrady škody, každá strana zajistí, aby její soudní orgány mohly nařídit předběžné zastavení převodu movitého a nemovitého majetku údajného porušitele nebo nakládání s ním a, pokud to stanoví právo této strany, jeho zabavení, včetně zmrazení bankovních účtů nebo jiného majetku údajného porušitele. K tomuto účelu mohou příslušné orgány nařídit sdělení relevantních bankovních, finančních nebo obchodních informací, nebo vhodný přístup k relevantním informacím.

4. Každá ze stran zajistí, aby její soudní orgány byly ve vztahu k opatřením uvedeným v odstavcích 1 až 3 oprávněny po navrhovateli požadovat, aby předložil rozumně dostupné důkazy, které je s dostatečnou jistotou přesvědčí, že je navrhovatel držitelem práv a že navrhovatelovo právo je porušováno nebo že takové porušení hrozí.

ČLÁNEK 18.52

Nápravná opatření

1. Každá strana zajistí, aby její soudní orgány mohly na žádost navrhovatele, a aniž je dotčena náhrada škody, která vznikla držiteli práv porušením práv, a bez odškodnění jakéhokoli druhu nařídit zničení zboží, u něhož zjistily, že je jím porušováno právo duševního vlastnictví, nebo alespoň konečné odstranění tohoto zboží z obchodních kanálů. Je-li to vhodné, mohou soudní orgány za stejných podmínek rovněž nařídit zničení hlavních materiálů a nástrojů používaných při vytváření nebo výrobě tohoto zboží.
2. Každá strana zajistí, aby její soudní orgány měly pravomoc nařídit, aby opatření uvedená v odstavci 1 byla provedena na náklady porušovatele práv, ledaže tomu odporují zvláštní důvody.

ČLÁNEK 18.53

Soudní zákazy

Každá ze stran zajistí, aby v případě vydání soudního rozhodnutí shledávajícího porušení práva duševního vlastnictví mohly její soudní orgány porušiteli práv zakázat další porušování práva. Každá ze stran rovněž zajistí, aby její soudní orgány mohly vydat soudní zákaz i vůči zprostředkovatelům, jejichž služeb využívá třetí osoba k porušování práva duševního vlastnictví.

ČLÁNEK 18.54

Alternativní opatření

Každá strana může stanovit, že ve vhodných případech a na žádost osoby, na niž se vztahují opatření uvedená v článku 18.52 (Nápravná opatření) nebo v článku 18.53 (Soudní zákazy), mohou její soudní orgány nařídit zaplacení peněžního vyrovnání poškozenému namísto použití opatření podle článku 18.52 (Nápravná opatření) nebo článku 18.53 (Soudní zákazy), pokud tato osoba nejednala úmyslně ani z nedbalosti, pokud by jí výkon dotyčných opatření způsobil nepřiměřenou újmu a pokud se odškodnění poškozeného jeví dostatečným.

ČLÁNEK 18.55

Náhrada škody

1. Každá ze stran zajistí, aby její soudní orgány na žádost poškozeného nařídily porušovateli práv vykonávajícímu činnost, o níž věděl nebo rozumně vědět měl, že porušuje práva, zaplatit držiteli práv náhradu škody odpovídající újmě, kterou v důsledku porušení práva utrpěl.

2. Každá strana zajistí, aby její soudní orgány při stanovení náhrady škody podle odstavce 1:
 - a) přihlížely ke všem vhodným aspektům, jako jsou nežádoucí hospodářské důsledky, včetně ušlého zisku poškozeného, neoprávněný zisk porušovatele práv a ve vhodných případech i jiná než hospodářská hlediska, jako je morální újma způsobená držiteli práv porušovatelem, nebo alternativně
 - b) mohly ve vhodných případech stanovit náhradu škody jako paušální částku na základě takových hledisek, jako je alespoň výše licenčních poplatků nebo poplatků, které by musely být zaplacený, kdyby porušovatel práv požádal o udělení oprávnění k užívání příslušných práv duševního vlastnictví.
3. Jestliže porušovatel při výkonu činností nevěděl ani důvodně nemohl vědět, že dochází k porušení práv, může každá strana stanovit, že její soudní orgány mohou ve prospěch poškozené strany nařídít náhradu zisku nebo škody, které mohou být předem stanoveny.

ČLÁNEK 18.56

Náklady řízení

Každá strana zajistí, aby rozumné a přiměřené náklady řízení a jiné náklady, jež vznikly straně, jež ve sporu uspěla, byly v zásadě uhrazeny stranou, která ve sporu neuspěla, není-li to nespravedlivé.

ČLÁNEK 18.57

Zveřejnění soudních rozhodnutí

Každá strana stanoví, aby v případě soudního řízení zahájeného pro porušení práva duševního vlastnictví byly její soudní orgány oprávněny nařídít na žádost navrhovatele a na náklady porušovatele práv vhodná opatření k rozšíření informací o rozhodnutí, včetně zobrazení celého rozhodnutí nebo jeho části.

ČLÁNEK 18.58

Domněnka autorství nebo vlastnictví

Strany uznávají, že pro účely uplatňování opatření, postupů a nápravných opatření uvedených v oddíle C (Prosazování práv duševního vlastnictví):

- a) stačí k tomu, aby byl autor literárního nebo uměleckého díla, není-li prokázán opak, za takového považován, a v důsledku toho oprávněn zahájit řízení o porušení práv, je-li jméno autora uvedeno na díle obvyklým způsobem, a
- b) se písmeno a) použije obdobně i na držitele práv souvisejících s autorským právem, pokud jde o jejich předmět ochrany.

ČLÁNEK 18.59

Správní řízení

V rozsahu, v jakém lze nařídit jakékoli občanskoprávní nápravné opatření jako výsledek správního řízení ve věci, musí správní řízení odpovídat zásadám, jež se ve své podstatě rovnají zásadám uvedeným v tomto pododdíle.

PODODDÍL 2

VYMÁHÁNÍ PRÁV NA HRANICÍCH

ČLÁNEK 18.60

Opatření na hranicích

1. Pokud jde o zboží pod celním dohledem, každá strana přijme či zachová postupy, které umožní držiteli práv podat jejím celním orgánům žádost o pozastavení propuštění nebo o zadržení zboží, u něhož je podezření z porušování přinejmenším ochranných známek, autorských práv a práv s nimi souvisejících, zeměpisných označení a průmyslových vzorů (dále jen „podezřelé zboží“).
2. Každá strana musí mít zavedeny elektronické systémy pro správu žádostí uvedených v odstavci 1 celními orgány.

3. Každá ze stran stanoví, že na žádost celních orgánů je držitel schválených nebo zaznamenaných žádostí povinen uhradit náklady, jež vznikly celním orgánům nebo jiným osobám jednajícím jménem celních orgánů od okamžiku zadržení podezřelého zboží nebo pozastavení jeho propuštění, včetně nákladů na skladování, manipulaci a veškerých nákladů souvisejících se zničením nebo odstraněním podezřelého zboží.
4. Každá ze stran stanoví, že její příslušné orgány rozhodnou o schválení nebo zaznamenání žádosti podle odstavce 1 v přiměřené lhůtě.
5. Každá ze stran stanoví, že se schválené nebo zaznamenané žádosti nebo záznamy mohou vztahovat na více zásilek.
6. Pokud jde o zboží pod celním dohledem, každá ze stran stanoví, že její celní orgány mohou jednat z vlastního podnětu a pozastavit propuštění podezřelého zboží nebo podezřelé zboží zadržet.
7. Každá ze stran zajistí, aby její celní orgány používaly k identifikaci podezřelého zboží analýzu rizik.
8. Každá ze stran musí mít zavedeny postupy umožňující zničení podezřelého zboží, aniž by bylo zapotřebí předchozí správní nebo soudní řízení k oficiálnímu stanovení, že došlo k porušení práv, pokud dotčené osoby se zničením souhlasí nebo proti němu nemají námítky. Jestliže takové zboží není zničeno, každá strana zajistí, aby kromě výjimečných okolností bylo takové zboží použito mimo obchodních kanálů způsobem, který zabrání jakékoli újmě pro držitele práv.

9. Kterákoli strana může mít zavedeny postupy umožňující rychlé zničení padělaného zboží s ochrannou známkou a nedovolených napodobenin zasílaných poštou nebo expresními kurýrními službami.

10. Kterákoli strana se může rozhodnout, že tento článek neuplatní na dovoz zboží, které je uváděno na trh v jiné zemi držitelem práv nebo s jeho souhlasem. Kterákoli strana může také z uplatňování tohoto článku vyjmout zboží nekomerční povahy, které se nachází v osobních zavazadlech cestujících.

11. Každá ze stran zajistí, aby její celní orgány vedly pravidelný dialog a podporovaly spolupráci s příslušnými zúčastněnými stranami a případně s dalšími orgány¹ zapojenými do vymáhání práv duševního vlastnictví.

12. Strany spolupracují v oblasti mezinárodního obchodu se zbožím podezřelým z porušení práv duševního vlastnictví. Strany zejména v největším možném rozsahu a v případě potřeby sdílejí informace o obchodu se zbožím podezřelým z porušení práv duševního vlastnictví, který má vliv na některou ze stran.

13. Co se týče porušení právních předpisů o právech duševního vlastnictví, k jejichž prosazování jsou v souladu s tímto článkem příslušné celní orgány některé ze stran, použije se vzájemná správní pomoc stanovená v CCMAA, aniž jsou dotčeny jiné formy spolupráce.

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že pojem „další orgány“ nezahrnuje soudní orgány.

ČLÁNEK 18.61

Soulad s GATT 1994 a s Dohodou TRIPS

Při provádění opatření na hranicích za účelem vymáhání práv duševního vlastnictví jejími celními orgány, bez ohledu na to, zda jsou, či nejsou zahrnuta do tohoto pododdílu, zajistí každá strana soulad se svými povinnostmi podle GATT 1994 a Dohody TRIPS, zejména pak s článkem V GATT 1994 a článkem 41 a oddílem 4 části III Dohody TRIPS.

ODDÍL D

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 18.62

Formy spolupráce

1. Strany spolupracují, aby podpořily plnění závazků a povinností podle této kapitoly.
2. Spolupráce stran v otázkách ochrany a vymáhání práv duševního vlastnictví může, je-li to nezbytné a vhodné, zahrnovat tyto činnosti:
 - a) výměnu informací o právním rámci týkajícím se práv duševního vlastnictví a relevantních pravidel jejich ochrany a prosazování;

- b) výměnu zkušeností o legislativním pokroku;
- c) výměnu zkušeností s vymáháním práv duševního vlastnictví;
- d) výměnu zkušeností s vymáháním práv na ústřední a nižší úrovni celními orgány, policií a správními a soudními orgány;
- e) koordinaci za účelem předcházení vývozu padělaného zboží, včetně koordinace se třetími zeměmi;
- f) technickou pomoc, budování kapacit, výměnu a odbornou přípravu personálu;
- g) ochranu a obranu práv duševního vlastnictví a šíření informací o této problematice, mimo jiné v podnikatelských kruzích a občanské společnosti;
- h) zvyšování informovanosti spotřebitelů a držitelů práv;
- i) posilování institucionální spolupráce, zejména mezi úřady pro duševní vlastnictví stran;
- j) podporu informovanosti a vzdělávání široké veřejnosti o politikách týkajících se ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví;

- k) podporu ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví prostřednictvím spolupráce veřejného a soukromého sektoru se zapojením malých a středních podniků;
 - l) formulování účinných strategií k určení publika a komunikačních programů, které zvýší povědomí spotřebitelů a médií o dopadu porušování práv duševního vlastnictví, včetně rizika pro zdraví a bezpečnost a spojitosti s organizovaným zločinem, a
 - m) výměnu informací a zkušeností o aspektech genetických zdrojů, tradičních znalostí a tradičních kulturních projevů souvisejících s duševním vlastnictvím.
3. Každá strana může zpřístupnit veřejnosti specifikace produktů nebo jejich přehledy a příslušná kontaktní místa pro kontrolu nebo správu zeměpisných označení druhé strany, která jsou chráněna podle pododdílu 4 (Zeměpisná označení).
4. Strany buď přímo, nebo prostřednictvím Výboru pro investice, služby, digitální obchod, veřejné zakázky a duševní vlastnictví, včetně zeměpisných označení udržují kontakt ve všech záležitostech týkajících se provádění a fungování této kapitoly.

ČLÁNEK 18.63

Dobrovolné iniciativy zúčastněných stran

Každá ze stran se snaží usnadnit dobrovolné iniciativy zúčastněných stran, jejichž cílem je omezit porušování práv duševního vlastnictví, mimo jiné na internetu a v jiných tržních prostředích, a jež se zaměřují na konkrétní problémy a hledají praktická řešení, která jsou realistická, vyvážená, přiměřená a spravedlivá pro všechny dotčené subjekty, a to kromě jiného takto:

- a) každá strana se snaží po oboustranné shodě organizovat setkání zúčastněných stran na svém území, aby usnadnila dobrovolné iniciativy za účelem hledání řešení a urovnání sporů týkajících se ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví a omezování jejich porušování;
- b) strany usilují o vzájemnou výměnu informací o snahách usnadnit dobrovolné iniciativy zúčastněných stran na svém území a
- c) strany se snaží podporovat otevřený dialog a spolupráci mezi svými zúčastněnými stranami a vybízet je, aby společně hledaly řešení a urovnávaly spory týkající se ochrany a prosazování práv duševního vlastnictví a omezování jejich porušování.

ČLÁNEK 18.64

Výbor pro investice, služby, digitální obchod, veřejné zakázky a duševní vlastnictví,
včetně zeměpisných označení

1. Tento článek doplňuje a dále upřesňuje článek 24.4 (Specializované výbory).
2. Výbor pro investice, služby, digitální obchod, veřejné zakázky a duševní vlastnictví, včetně zeměpisných označení, má v souvislosti s touto kapitolou tyto funkce:
 - a) vyměňovat si informace a zkušenosti o otázkách souvisejících s duševním vlastnictvím, včetně oblasti zeměpisných označení, včetně vývoje právních předpisů a politik, a o jakýchkoli jiných záležitostech společného zájmu souvisejících s prováděním a fungováním této kapitoly;
 - b) odpovídat za výměnu informací o zeměpisných označeních za účelem zvážení jejich ochrany v souladu s článkem 18.34 (Ochrana zeměpisných označení) a
 - c) v návaznosti na čl. 18.39 (Obecná pravidla) odst. 2 se zabývat všemi záležitostmi vyplývajícími ze specifikací produktů chráněných zeměpisných označení druhé strany uvedených v příloze 18-B (Seznamy zeměpisných označení).

KAPITOLA 19

OBCHOD A UDRŽITELNÝ ROZVOJ

ČLÁNEK 19.1

Souvislosti a cíle

1. Strany připomínají Agendu 21 a Deklaraci z Rio de Janeiro o životním prostředí a rozvoji, přijatou v Riu de Janeiru dne 14. června 1992, plán provádění, přijatý na Světovém summitu o udržitelném rozvoji v roce 2002, Deklaraci Mezinárodní organizace práce o sociální spravedlnosti pro spravedlivou globalizaci, přijatou dne 10. června 2008 v Ženevě Mezinárodní organizací práce na jejím 97. zasedání (dále jen „Deklarace MOP o sociální spravedlnosti pro spravedlivou globalizaci“), výsledný dokument konference OSN o udržitelném rozvoji s názvem „Budoucnost, jakou chceme,“ potvrzený rezolucí Valného shromáždění OSN A/RES/66/288, přijatou dne 27. července 2012, a Agendu Spojených národů pro udržitelný rozvoj 2030, přijatou rezolucí Valného shromáždění OSN A/RES/70/1 ze dne 25. září 2015 (dále jen „Agenda pro udržitelný rozvoj 2030“), a její cíle udržitelného rozvoje.
2. Strany uznávají, že udržitelný rozvoj zahrnuje hospodářský rozvoj, sociální rozvoj a ochranu životního prostředí, přičemž všechny tři oblasti jsou vzájemně závislé a vzájemně se posilují.

3. Strany potvrzují svůj závazek podporovat rozvoj mezinárodního obchodu a investic způsobem, který přispívá k cíli udržitelného rozvoje.
4. Strany uznávají naléhavou potřebu zabývat se změnou klimatu, jak je uvedeno ve zvláštní zprávě Mezivládního panelu pro změnu klimatu o globálním oteplování o 1,5 °C, jako příspěvek k hospodářským, sociálním a environmentálním cílům udržitelného rozvoje.
5. Cílem této kapitoly je posílit začlenění udržitelného rozvoje, především jeho environmentálního a sociálního rozměru (zejména pracovněprávních aspektů), do obchodních a investičních vztahů mezi stranami, včetně posílení dialogu a spolupráce.

ČLÁNEK 19.2

Právo regulovat a úroveň ochrany

1. Strany uznávají právo každé strany:
 - a) určovat své politiky a priority udržitelného rozvoje;
 - b) stanovit úroveň domácí ochrany životního prostředí a práce, včetně sociální ochrany, které považuje za vhodné, a

c) přijímat nebo měnit své příslušné právo a politiky.

Tyto úrovně, právo a politiky musí být v souladu se závazkem každé strany k dohodám a mezinárodně uznávaným normám uvedeným v této kapitole.

3. Každá strana usiluje o zajištění toho, aby její příslušné právo a politiky poskytovaly a podporovaly vysokou úroveň ochrany životního prostředí a práce, a usiluje o zlepšení těchto úrovní, práva a politik.

4. Žádná ze stran neoslabí ani nesníží úroveň ochrany poskytované jejím právu životního prostředí nebo pracovním právu s cílem podpořit obchod nebo investice.

5. Žádná ze stran neupustí ani se jinak neodchýlí od svého práva životního prostředí nebo pracovního práva s cílem podpořit obchod nebo investice, ani nenabídne, že tak učiní.

6. Žádná ze stran nesmí nedostatečně účinně prosazovat své právo životního prostředí nebo pracovní právo svou setrvalou nebo opakující se činností či nečinností způsobem, jenž má vliv na obchod či investice.

7. Žádná ze stran nesmí zavést ani používat své právo životního prostředí nebo pracovní právo ani jiná opatření v oblasti životního prostředí nebo práce způsobem, který by představoval skryté omezení obchodu nebo investic.

ČLÁNEK 19.3

Mnohostranné pracovní normy a dohody

1. Strany potvrzují svůj závazek podporovat rozvoj mezinárodního obchodu způsobem, který povede k důstojné práci pro všechny, jak je uvedeno v Deklaraci MOP o sociální spravedlnosti pro spravedlivou globalizaci.
2. Strany připomínají Deklaraci MOP o sociální spravedlnosti pro spravedlivou globalizaci a konstatují, že porušení základních zásad a práv při práci nelze uplatnit ani jinak využít jako legitimní komparativní výhodu a že pracovní normy by neměly být používány k protekcionistickým obchodním účelům.
3. V souladu s ústavou MOP a Deklarací MOP o základních principech a právech v práci, přijatou dne 18. června 1998 v Ženevě Mezinárodní konferencí práce na jejím 86. zasedání, a s následnými opatřeními každá ze stran respektuje, podporuje a provádí zásady týkající se základních pracovních práv vymezených v základních úmluvách MOP, totiž:
 - a) svobodu sdružování a účinné uznání práva na kolektivní vyjednávání;
 - b) odstranění všech forem nucené práce¹;

¹ Strany potvrzují význam ratifikace protokolu z roku 2014 k Úmluvě o nucené práci z roku 1930, přijatého v Ženevě dne 11. června 2014 Mezinárodní konferencí práce na jejím 103. zasedání.

c) faktické zrušení dětské práce a

d) odstranění diskriminace, pokud jde o zaměstnání a povolání.

4. Strany vítají rozhodnutí 110. Mezinárodní konference práce, kterým se k základním zásadám a právům při práci přidává bezpečné a zdravé pracovní prostředí. Nejpozději na svém prvním zasedání může Výbor pro obchod přijmout rozhodnutí o odpovídající změně odstavce 3 s cílem zohlednit toto doplnění.

5. Každá ze stran vynaloží pokračující a trvalé úsilí o ratifikaci základních úmluv MOP, pokud tak již neučinila¹.

6. Strany si pravidelně vhodným způsobem vyměňují informace o svém pokroku v ratifikaci úmluv nebo protokolů MOP.

7. Každá strana účinně provádí úmluvy MOP, které Nový Zéland a členské státy ratifikovaly a které vstoupily v platnost.

8. Každá strana s náležitým ohledem na vnitrostátní podmínky a okolnosti prostřednictvím svých právních předpisů a postupů podporuje strategické cíle MOP, jimiž je vyjadřována agenda důstojné práce stanovená v Deklaraci MOP o sociální spravedlnosti pro spravedlivou globalizaci, zejména pokud jde o:

a) důstojné pracovní podmínky pro všechny, mimo jiné mzdy a výdělků, pracovní dobu, další pracovní podmínky a sociální ochranu, a

¹ Strany berou na vědomí, že všechny členské státy ratifikovaly základní úmluvy MOP.

b) sociální dialog o pracovních otázkách mezi sociálními partnery a příslušnými vládními orgány.

9. Každá strana:

a) přijímá a provádí opatření a politiky týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, včetně odškodnění v případě pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, a

b) udržuje účinný systém inspekce práce.

10. Každá strana připomíná své závazky podle odstavce 7, pokud ratifikovala příslušné úmluvy MOP týkající se odst. 9 písm. a) nebo b).

11. Strany spolupracují na posílení své spolupráce v oblasti obchodních aspektů pracovněprávních opatření a pracovních politik, podle potřeby na dvoustranné a regionální úrovni a na mezinárodních fórech, včetně MOP. Tato spolupráce může mimo jiné zahrnovat:

a) provádění základních, prioritních a dalších aktuálních úmluv MOP;

b) důstojnou práci, včetně provázanosti mezi obchodem a plnou a produktivní zaměstnaností, změnami na trhu práce, základními pracovními normami, důstojnou prací v globálních dodavatelských řetězcích, sociální ochranou a sociálním začleněním, sociálním dialogem a rovností žen a mužů;

c) posílení ochrany pracovních práv zranitelných skupin každé strany a

- d) dopad pracovního práva a norem na obchod a investice, nebo dopad obchodních a investičních právních předpisů na pracovní sílu.

ČLÁNEK 19.4

Obchod a rovnost žen a mužů

1. Strany uznávají potřebu prosazovat rovnost žen a mužů a posílení hospodářského postavení žen a prosazovat genderové hledisko v obchodních a investičních vztazích stran. Nadto uznávají významný současný a budoucí přínos žen k hospodářskému růstu prostřednictvím jejich účasti na hospodářské činnosti, včetně mezinárodního obchodu. Strany proto zdůrazňují svůj záměr provádět tuto dohodu způsobem, který podporuje a posiluje rovnost žen a mužů.
2. Strany uznávají, že inkluzivní obchodní politiky mohou přispět k posílení hospodářského postavení žen a rovnosti žen a mužů v souladu s cílem udržitelného rozvoje OSN č. 5 a cíli společného prohlášení o obchodu a posílení hospodářského postavení žen, které bylo přijato na ministerské konferenci WTO v Buenos Aires dne 12. prosince 2017.
3. Strany zdůrazňují význam začlenění hlediska rovnosti žen a mužů do podpory inkluzivního hospodářského růstu a klíčovou úlohu, kterou mohou v tomto ohledu hrát politiky zohledňující rovnost žen a mužů a začleňování hlediska rovnosti žen a mužů. Mezi tyto politiky patří podpora účasti žen v hospodářství a mezinárodním obchodu, včetně zajištění rovných práv a přístupu k příležitostem pro účast žen na trhu práce.

4. Každá strana podporuje informovanost veřejnosti o svých právních předpisech a politikách v oblasti rovnosti žen a mužů a jejich transparentnost, včetně jejich dopadu na inkluzivní hospodářský růst a obchodní politiku a jejich význam pro tyto politiky.

5. Strany znovu opakují své závazky podle článku 19.2 (Právo na regulaci a úroveň ochrany) v souvislosti se svými právními předpisy zaměřenými na zajištění rovnosti žen a mužů a rovných příležitostí pro ženy a muže.

6. Každá strana účinně plní své závazky vyplývající z úmluv Organizace spojených národů, jichž je smluvní stranou a které se zabývají rovností žen a mužů nebo právy žen, včetně Úmluvy o odstranění všech forem diskriminace žen, přijaté Valným shromážděním Organizace spojených národů dne 18. prosince 1979, zejména s ohledem na její ustanovení týkající se odstranění diskriminace žen v hospodářském životě a v oblasti zaměstnání. V tomto ohledu strany znovu opakují své závazky podle článku 19.3 (Mnohostranné pracovní normy a dohody), včetně závazků týkajících se účinného provádění úmluv MOP týkajících se rovnosti žen a mužů a odstranění diskriminace v zaměstnání a povolání.

7. Strany spolupracují na obchodních aspektech politik a opatření v oblasti rovnosti žen a mužů, včetně činností pro ženy, zahrnující pracovnice a podnikatelky, s cílem získat přístup k příležitostem vytvořeným touto dohodou a využívat jich. Za tímto účelem strany usnadní spolupráci mezi příslušnými zúčastněnými stranami, včetně wāhine Māori¹ v případě Nového Zélandu.

¹ Výraz „wāhine Māori“ označuje domorodé ženy Nového Zélandu.

8. Spolupráce uvedená v odstavci 7 zahrnuje oblasti společného zájmu, mimo jiné:
- a) výměnu informací a osvědčených postupů týkajících se shromažďování údajů rozčleněných podle pohlaví a genderové analýzy obchodních politik;
 - b) sdílení zkušeností a osvědčených postupů týkajících se navrhování, provádění, monitorování, hodnocení a posilování politik a programů zaměřených na posílení účasti žen na hospodářské činnosti, včetně mezinárodního obchodu;
 - c) podporu účasti žen, jejich práce na vedoucích pozicích a vzdělávání, zejména v oblastech, v nichž jsou ženy tradičně nedostatečně zastoupeny, jako jsou přírodní vědy, technologie, inženýrství, matematika (STEM), jakož i inovace, elektronický obchod a jakékoli další oblasti související s obchodem;
 - d) podporu finančního začleňování, finanční gramotnosti a přístupu k financování obchodu a vzdělávání a
 - e) výměnu informací a zkušeností, pokud jde o opatření týkající se licenčních požadavků a postupů, kvalifikačních požadavků a postupů nebo technických norem týkajících se povolení k poskytování služby, která nediskriminuje na základě pohlaví.

9. Strany uznávají význam práce v oblasti obchodu a rovnosti žen a mužů prováděné na mnohostranné úrovni a spolupracují na mezinárodních a mnohostranných fórech, mimo jiné v rámci WTO a OECD, s cílem pokročit v obchodních a genderových otázkách a porozumění, případně i prostřednictvím dobrovolného podávání zpráv jako součást svých národních zpráv během přezkumů obchodní politiky WTO.

ČLÁNEK 19.5

Mnohostranné environmentální dohody a mezinárodní správa záležitostí týkajících se životního prostředí

1. Strany uznávají význam mezinárodní správy záležitostí týkajících se životního prostředí, zejména úlohy Programu OSN pro životní prostředí a jeho nejvyššího řídicího orgánu, Environmentálního shromáždění Organizace spojených národů, jakož i mnohostranných environmentálních dohod v reakci mezinárodního společenství na globální nebo regionální výzvy v oblasti životního prostředí, a zdůrazňují potřebu posílit vzájemnou podporu mezi obchodními a environmentálními politikami.
2. S ohledem na odstavec 1 každá ze stran účinně provádí mnohostranné environmentální dohody, protokoly k nim a jejich změny, které ratifikovala a jež vstoupily v platnost.
3. Strany si pravidelně a vhodným způsobem vyměňují informace o své situaci, pokud jde o to, aby se staly stranou mnohostranných environmentálních dohod, protokolů k nim a jejich změn.

4. Strany potvrzují, že každá ze stran má právo přijmout nebo zachovat opatření na podporu cílů mnohostranných environmentálních dohod, jichž je smluvní stranou. Strany připomínají, že opatření přijatá nebo vynucovaná za účelem provádění takových mnohostranných environmentálních dohod mohou být odůvodněna podle článku 25.1 (Obecné výjimky).

5. Strany spolupracují na posílení své spolupráce na obchodních aspektech politik a opatření v oblasti životního prostředí, podle potřeby na dvoustranné a regionální úrovni a v mezinárodních fórech, včetně politického fóra OSN na vysoké úrovni o udržitelném rozvoji, Programu OSN pro životní prostředí, Environmentálního shromáždění OSN, mnohostranných environmentálních dohod, OECD, Organizace OSN pro výživu a zemědělství (FAO) a WTO. Tato spolupráce může mimo jiné zahrnovat:

- a) politiky a opatření podporující vzájemnou podporu obchodu a životního prostředí, včetně:
 - i) sdílení informací o politikách a postupech na podporu přechodu na oběhové hospodářství a
 - ii) podpory iniciativ, které přispívají k oběhovému hospodářství, a to i odstraněním překážek obchodu a investic;
- b) iniciativy týkajících se udržitelné výroby a spotřeby, včetně iniciativ zaměřených na podporu ekologického růstu a snižování znečištění;
- c) iniciativy na podporu obchodu a investic v oblasti environmentálního zboží a služeb, mimo jiné řešením souvisejících celních a necelních překážek;

- d) dopad práva a norem v oblasti životního prostředí na obchod a investice nebo dopad obchodního a investičního práva na životní prostředí a
- e) další aspekty mnohostranných environmentálních dohod související s obchodem, včetně provádění.

ČLÁNEK 19.6

Obchod a změna klimatu

1. Strany uznávají význam přijetí naléhavých opatření v boji proti změně klimatu a jejím dopadům a úlohu obchodu při sledování tohoto cíle v souladu s Rámcovou úmluvou Organizace spojených národů o změně klimatu, uzavřenou v New Yorku dne 9. května 1992 (dále jen „UNFCCC“), účelem a cíli Pařížské dohody a s dalšími mnohostrannými environmentálními dohodami a mnohostrannými nástroji v oblasti změny klimatu.
2. S ohledem na odstavec 1 každá strana účinně provádí UNFCCC a Pařížskou dohodu, včetně závazků týkajících se vnitrostátně stanovených příspěvků.
3. Závazek strany účinně provádět Pařížskou dohodu podle odstavce 2 zahrnuje povinnost zdržet se jakéhokoli jednání nebo opomenutí, které podstatně maří předmět a účel Pařížské dohody.

4. S ohledem na odstavec 1 každá ze stran:

- a) prosazuje vzájemnou podporu politik a opatření v oblasti obchodu a klimatu, čímž přispívá k přechodu na oběhové hospodářství s nízkými emisemi skleníkových plynů účinně využívající zdroje a k rozvoji odolnému vůči změně klimatu;
- b) usnadňuje odstraňování překážek obchodu zbožím a službami a investic do této oblasti, které mají zvláštní význam pro zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, jako jsou obnovitelné zdroje energie, energeticky účinné výroby a služby, například řešením celních a necelních překážek nebo přijetím politických rámců přispívajících k zavádění nejlepších dostupných technologií, a
- c) podporuje obchodování s emisemi jako účinný nástroj politiky pro účinné snižování emisí skleníkových plynů a prosazuje ekologickou vyváženost při rozvoji mezinárodních trhů s uhlíkem.

5. Strany spolupracují na posílení spolupráce v obchodních aspektech politik a opatření v oblasti klimatu, a to na dvoustranné a regionální úrovni – včetně s třetími zeměmi – a případně v mezinárodních fórech, mimo jiné v rámci úmluvy UNFCCC, Pařížské úmluvy, WTO, Montrealského protokolu o látkách, které poškozují ozonovou vrstvu, podepsaného 16. září 1987 v Montrealu (dále jen „Montrealský protokol“), Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) a Mezinárodní námořní organizace (IMO). Tato spolupráce může mimo jiné zahrnovat:

- a) politický dialog a spolupráci týkající se provádění Pařížské dohody, a to i pokud jde o prostředky na podporu odolnosti vůči změně klimatu, obnovitelné energie, nízkouhlíkových technologií, energetické účinnosti, udržitelné dopravy, rozvoje udržitelné infrastruktury odolné vůči změně klimatu, monitorování emisí a případně opatření v oblasti emisí ve vztahu ke třetím zemím;
- b) politické a technické výměny týkající se vývoje a provádění stanovování cen uhlíku na domácí a mezinárodní úrovni, včetně obchodování s emisemi, a prosazování účinných norem ekologické vyváženosti při jejich provádění;
- c) podporu vypracování a přijetí ambiciózních a účinných opatření IMO ke snížení emisí skleníkových plynů, která mají být prováděna plavidly zapojenými do mezinárodního obchodu a ve vztahu k nim; a

- d) podporu ambiciózního postupného ukončení používání látek poškozujících ozonovou vrstvu a postupného omezování používání částečně fluorovaných uhlovodíků podle Montrealského protokolu prostřednictvím opatření na kontrolu jejich výroby a spotřeby a obchodu s nimi, zavádění alternativ k těmto látkám šetrných k životnímu prostředí, aktualizace bezpečnostních a dalších příslušných norem a boj proti nezákonnému obchodu s látkami, na něž se vztahuje Montrealský protokol.

ČLÁNEK 19.7

Obchod a reforma subvencí do fosilních paliv

1. Strany připomínají dílčí cíl udržitelného rozvoje OSN 12.C, jímž je racionalizace neúčinných subvencí do fosilních paliv, které podporují nehospodárnou spotřebu, mimo jiné postupným rušením škodlivých subvencí do fosilních paliv, Glasgowský klimatický pakt, přijatý v Glasgow dne 13. listopadu 2021, a ministerské prohlášení WTO o subvencích do fosilních paliv, přijaté v Ženevě dne 14. prosince 2021, které podporují úsilí o dosažení tohoto cíle.
2. Strany uznávají, že subvence do fosilních paliv mohou narušovat trhy, znevýhodňovat obnovitelnou a čistou energii a být v rozporu s cíli Pařížské dohody.
3. S ohledem na odstavce 1 a 2 sdílejí strany cíl reformovat a postupně snižovat subvence do fosilních paliv a znovu potvrzují svůj závazek usilovat o dosažení tohoto cíle v souladu s vnitrostátními podmínkami a při plném zohlednění zvláštních potřeb zasaženého obyvatelstva.

4. Strany posílí svou spolupráci na obchodních aspektech subvenčních politik a opatření pro fosilní paliva na dvoustranné úrovni i v mezinárodních fórech. Uznávajíce, že WTO může hrát ústřední úlohu v programu reformy fosilních paliv, strany spolupracují a vybízejí ostatní členy WTO, aby pokročili v reformách a prosazovali nové režimy subvencí do fosilních paliv ve WTO, mimo jiné prostřednictvím větší transparentnosti a podávání zpráv, které umožní hodnocení obchodních, hospodářských a environmentálních dopadů subvenčních programů na fosilní paliva.

ČLÁNEK 19.8

Obchod a biologická rozmanitost

1. Strany uznávají význam zachování a udržitelného využívání biologické rozmanitosti a úlohu obchodu při plnění těchto cílů v souladu s příslušnými mnohostrannými environmentálními dohodami, jichž jsou stranami, včetně Úmluvy o biologické rozmanitosti, podepsané dne 5. června 1992 v Riu de Janeiru (dále jen „Úmluva o biologické rozmanitosti“), a protokolů k ní, Úmluvy o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, podepsané ve Washingtonu dne 3. března 1973 (dále jen „CITES“), a rozhodnutí přijatých na jejím základě.

2. S ohledem na odstavec 1 každá ze stran:

- a) provádí opatření k potírání nezákonného obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy, a to v příslušných případech i ve vztahu k třetím zemím;

- b) podporuje dlouhodobé zachování a udržitelné využívání druhů uvedených na seznamu CITES a zařazení živočišných a rostlinných druhů do příloh úmluvy CITES, pokud splňují kritéria pro zařazení na seznam, a provádí pravidelné přezkumy, které mohou vést k doporučení změnit dodatky k úmluvě CITES s cílem zajistit, aby náležitě odrážely potřeby ochrany druhů podléhajících mezinárodnímu obchodu;
 - c) podporuje obchod s produkty pocházejícími z udržitelného využívání biologických zdrojů, a přispívá tak k zachování biologické rozmanitosti, a
 - d) přijímá vhodná opatření k zachování biologické rozmanitosti, pokud je vystavena tlakům spojeným s obchodem a investicemi, zejména proti šíření invazních nepůvodních druhů.
3. Strany uznávají význam respektování, ochrany, zachování a udržování znalostí, inovací a postupů domorodých a místních společenství ztělesňujících tradiční životní styl, který přispívá k zachování a udržitelnému využívání biologické rozmanitosti, a úlohu mezinárodního obchodu při její podpoře.
4. Strany spolupracují na posílení své spolupráce v oblasti obchodních aspektů politik a opatření v oblasti biologické rozmanitosti na dvoustranné a regionální úrovni a v mezinárodních fórech, podle toho, co je vhodné, včetně Úmluvy o biologické rozmanitosti a úmluvy CITES. Tato spolupráce může mimo jiné zahrnovat:
- a) iniciativy a osvědčené postupy týkající se obchodu s produkty a službami pocházejícími z udržitelného využívání biologických zdrojů s cílem zachovat biologickou rozmanitost;

- b) obchod, zachování a udržitelné využívání biologické rozmanitosti, včetně rozvoje a uplatňování metod účtování přírodního kapitálu a ekosystémů, oceňování ekosystémů a jejich služeb a souvisejících ekonomických nástrojů;
- c) boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy, mimo jiné prostřednictvím iniciativ ke snížení poptávky po nezákonných produktech z volně žijících a planě rostoucích druhů a iniciativ na posílení sdílení informací a spolupráce;
- d) přístup ke genetickým zdrojům a spravedlivé a rovnocenné sdílení přínosů z jejich využívání v souladu s cíli Úmluvy o biologické rozmanitosti a
- e) sdílení informací a zkušeností s řízením, pokud jde o přemísťování, prevenci, odhalování, kontrolu a vymýcení invazních nepůvodních druhů, s cílem zvýšit úsilí o posouzení a řešení rizik a nepříznivých dopadů invazních nepůvodních druhů.

ČLÁNEK 19.9

Obchod a lesy

1. Strany uznávají význam ochrany a udržitelného obhospodařování lesů pro zajišťování environmentálních funkcí a hospodářských a sociálních příležitostí pro současné i budoucí generace a úlohu obchodu při plnění tohoto cíle.

2. S ohledem na odstavec 1 každá ze stran:

- a) bojuje proti nezákonné těžbě dřeva a souvisejícímu obchodu, a to i ve vztahu ke třetím zemím, legislativními nebo jinými opatřeními;
- b) podporuje zachování a udržitelné obhospodařování lesů a obchod s lesními výrobky vytěženými v souladu s právem země těžby a z udržitelně obhospodařovaných lesů a
- c) vyměňuje si s druhou stranou informace o iniciativách souvisejících s obchodem, pokud jde o udržitelné obhospodařování lesů, ochranu lesů, správu lesů, iniciativy zaměřené na boj proti nezákonné těžbě dřeva a další relevantní politiky společného zájmu.

3. Strany uznávají, že odlesňování je hlavní hnací silou globálního oteplování a úbytku biologické rozmanitosti, a vyměňují si znalosti a zkušenosti o způsobech, jak podpořit spotřebu produktů z dodavatelských řetězců, které nezpůsobují odlesňování, a obchod s nimi, aby se minimalizovalo riziko, že zboží spojené s odlesňováním nebo znehodnocováním lesů bude uváděno na trh.

4. Strany spolupracují na posílení své spolupráce v oblasti obchodních aspektů udržitelného obhospodařování lesů, minimalizace odlesňování a znehodnocování lesů, ochrany lesů, nezákonné těžby dřeva a úlohy lesů a výrobků na bázi dřeva při zmírňování změny klimatu a v oběhovém hospodářství a biohospodářství na dvoustranné a regionální úrovni a v mezinárodních fórech, podle toho, co je vhodné.

ČLÁNEK 19.10

Obchod v oblasti rybolovu a akvakultury a jejich udržitelné řízení

1. Strany uznávají význam zachování a udržitelného řízení biologických mořských zdrojů a mořských ekosystémů, jakož i význam podpory odpovědné a udržitelné akvakultury, a úlohu obchodu při sledování těchto cílů.
2. Strany uznávají, že nedostatečné řízení rybolovu, formy subvencí do rybolovu, které přispívají k nadměrné kapacitě a nadměrnému rybolovu, a nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov ohrožují populace ryb, živobytí osob zapojených do odpovědných rybolovných postupů a udržitelnost obchodu s produkty rybolovu, a potvrzují, že je třeba přijmout opatření k ukončení takových praktik.

3. S ohledem na odstavce 1 a 2 každá ze stran:
- a) provádí dlouhodobá opatření na zachování a řízení s cílem zajistit udržitelné využívání živých mořských zdrojů na základě nejlepších dostupných vědeckých důkazů, uplatňování přístupu předběžné opatrnosti a mezinárodně uznávaných osvědčených postupů v souladu s příslušnými dohodami OSN a FAO¹ s cílem:
 - i) zabránit nadměrnému rybolovu a nadměrné kapacitě;
 - ii) minimalizovat vedlejší úlovky necílových druhů a nedospělých jedinců a
 - iii) podporovat obnovu nadměrně lovených populací;
 - b) konstruktivně se podílí na práci regionálních organizací pro řízení rybolovu, jichž jsou členy, pozorovateli nebo spolupracujícími nesmluvními stranami, s cílem dosáhnout řádné správy rybolovu a udržitelného rybolovu, například podporou vědeckého výzkumu a přijímáním opatření pro zachování zdrojů na základě nejlepších dostupných vědeckých poznatků, posílením mechanismů dodržování předpisů, prováděním pravidelných přezkumů výkonnosti a přijetím účinné kontroly, monitorování a prosazování řízení regionálních organizací pro řízení rybolovu, a

¹ Mezi příslušné dohody Organizace spojených národů a FAO patří UNCLOS, Dohoda FAO k podpoře dodržování mezinárodních opatření na zachování a řízení rybářskými plavidly na volném moři, podepsaná v Římě dne 24. listopadu 1993, Dohoda Organizace spojených národů o provedení ustanovení Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu ze dne 10. prosince 1982 o zachování a řízení tažných populací ryb a vysoce stěhovavých rybích populací, podepsaná dne 4. srpna 1995, Dohoda o opatřeních přístavních států k předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, podepsaná v Římě dne 22. listopadu 2009, a kodex chování FAO pro odpovědný rybolov, přijatý rezolucí č. 4/95 konference FAO dne 31. října 1995 (dále jen „kodex chování FAO pro odpovědný rybolov“).

c) uplatňuje ekosystémový přístup k řízení rybolovu s cílem zajistit minimalizaci nepříznivých dopadů rybolovných činností na mořský ekosystém a podporovat dlouhodobé zachování mořských želv, mořských ptáků, mořských savců a dalších druhů, které jsou v příslušných mezinárodních dohodách, jichž je smluvní stranou, uznány za ohrožené.

4. Strany uznávají, že nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov ohrožuje populace ryb a živobyčí odpovědných rybářů, a uznávají význam koordinovaných vnitrostátních, regionálních a mezinárodních opatření k řešení nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu v souladu s regionálními a mezinárodními nástroji¹ a s využitím příslušných dvoustranných a mezinárodních rámců.

5. Na podporu úsilí v boji proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu a na pomoc při předcházení, potírání a odstranění obchodu s produkty pocházejícími z druhů při něm získaných podporuje každá strana systémy sledování, kontroly, dohledu, dodržování a prosazování, a to i přijetím, přezkumem nebo revizí, je-li to vhodné, účinných opatření s cílem:

a) odrazovat plavidla, která plují pod jejich vlajkou, a jejich státní příslušníky od podpory nebo zapojení do nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu a reagovat na takový rybolov, pokud k němu dochází nebo je podporován, a

¹ Regionální a mezinárodní nástroje případně zahrnují Mezinárodní akční plán pro předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu z roku 2001, Římskou deklaraci o nezákonném, nehlášeném a neregulovaném rybolovu z roku 2005, přijatou v Římě dne 12. března 2005, Dohodu o opatřeních přístavních států k předcházení, potírání a odstranění nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu, uzavřenou v Římě dne 22. listopadu 2009, celosvětovou evidenci rybářských plavidel, plavidel s chladicím zařízením a zásobovacích plavidel, kterou vede FAO, jakož i nástroje zřizující a přijaté regionálními organizacemi pro řízení rybolovu, které jsou definovány jako mezivládní rybolovné organizace, nebo případně ujednání, která mají pravomoc stanovit opatření pro zachování a řízení zdrojů.

- b) podporovat sledovatelnost, usnadňovat elektronickou sledovatelnost a certifikaci s cílem vyloučit produkty nezákonného, nehlášeného a neregulovaného rybolovu z obchodních toků a podporovat spolupráci a výměnu informací.
6. Strany podporují rozvoj udržitelné a odpovědné akvakultury s ohledem na hospodářské, sociální, kulturní a environmentální aspekty, a to i s ohledem na provádění cílů a zásad obsažených v kodexu chování FAO pro zodpovědný rybolov.
7. Strany spolupracují na posílení své spolupráce na obchodních aspektech politik a opatření v oblasti rybolovu a akvakultury na dvoustranné a regionální úrovni a v mezinárodních fórech, podle toho, co je vhodné, včetně WTO, FAO, OECD, Valného shromáždění OSN, regionálních organizací pro řízení rybolovu a dalších mnohostranných nástrojů v této oblasti, s cílem podporovat udržitelné rybolovné postupy a obchod s rybími produkty z udržitelně řízeného rybolovu.

ČLÁNEK 19.11

Obchod a investice podporující udržitelný rozvoj

1. Strany uznávají, že k udržitelnému rozvoji mohou smysluplně přispět:
- a) obchod a investice do zboží a služeb, které souvisejí s ochranou životního prostředí nebo přispívají ke zlepšení sociálních podmínek, a

b) využívání transparentních, věcných a nezavádějících režimů udržitelnosti nebo jiných dobrovolných iniciativ.

2. Za tímto účelem strany připomínají svůj závazek podle článku 2.5 (Odstraňování cel) odstranit cla na environmentální zboží pocházející z druhé strany. Environmentální zboží přispívá k dosažení cílů v oblasti životního prostředí a klimatu tím, že předchází, omezuje, minimalizuje nebo napravuje ekologickou újmu na vodě, ovzduší a půdě a přispívá k šíření technologií, které slouží ke zmírňování změny klimatu. Ilustrativní seznam takového environmentálního zboží¹ je uveden v seznamu A v příloze 19 (Environmentální zboží a služby).

3. Strany dále připomínají své závazky týkající se environmentálních služeb a výrobních činností podle kapitoly 10 (Obchod službami a investice), včetně příloh uvedené kapitoly. Environmentální služby a výrobní činnosti přispívají k dosažení cílů v oblasti životního prostředí a klimatu tím, že předcházejí, omezují, minimalizují nebo napravují ekologickou újmu na vodě, ovzduší a půdě a pomáhají při přechodu na oběhové hospodářství. Ilustrativní seznam takových environmentálních služeb a výrobních činností² je uveden v seznamu B v příloze 19 (Environmentální zboží a služby).

4. S ohledem na odstavec 1 každá strana podporuje a usnadňuje obchod a investice do:

a) environmentálního zboží a služeb;

¹ Seznam environmentálního zboží v příloze 19 (Environmentální zboží a služby) není vyčerpávající a není jím dotčen přístup k zařazení environmentálního zboží na seznam, který mohou buď Nový Zéland, nebo Unie přijmout při jiných jednáních.

² Seznam environmentálních služeb a výrobních činností v příloze 19 (Environmentální zboží a služby) není vyčerpávající a není jím dotčen přístup k zařazení environmentálních služeb a výrobních činností na seznam, který mohou buď Nový Zéland, nebo Unie přijmout při jiných jednáních.

- b) zboží, které přispívá ke zlepšení sociálních podmínek, a
 - c) zboží podléhajícího transparentním, věcným a nezavádějícím koncepcím záruk udržitelnosti, jako jsou systémy spravedlivého a etického obchodu a ekoznačky.
5. Činnosti na podporu a usnadňování obchodu a investic podle odstavce 4 mohou zahrnovat:
- a) osvětové akce a informační a vzdělávací kampaně pro veřejnost;
 - b) přijetí politických rámců, jež povedou k využívání nejlepších dostupných technologií;
 - c) podporu přejímání transparentních, věcných a nezavádějících režimů udržitelnosti, především malými a středními podniky;
 - d) řešení souvisejících necelních překážek a
 - e) odkaz na příslušné mezinárodní normy, jako jsou úmluvy a pokyny MOP nebo mnohostranné environmentální dohody.
6. Strany společně usilují o posílení vzájemné spolupráce v obchodních aspektech záležitostí, na něž se vztahuje tento článek, na dvoustranné a regionální úrovni a v mezinárodních a mnohostranných fórech, podle toho, co je vhodné, a to i výměnou informací a osvědčených postupů a informačními kampaněmi.

ČLÁNEK 19.12

Obchod a odpovědné chování podniků a řízení dodavatelského řetězce

1. Strany uznávají význam odpovědného chování podniků a postupů sociální odpovědnosti podniků, včetně odpovědného řízení dodavatelského řetězce, a úlohu obchodu při sledování tohoto cíle.
2. S ohledem na odstavec 1 každá ze stran:
 - a) prosazuje příslušné mezinárodní nástroje, jako jsou pokyny OECD pro nadnárodní společnosti, Tripartitní deklarace MOP o principech týkajících se nadnárodních společností a sociální politiky, iniciativa OSN Global Compact a obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv „Provádění rámce OSN „Chránit, respektovat a napravovat“, schválené Radou OSN pro lidská práva v její rezoluci A/HRC/RES/17/4 ze dne 16. června 2011 (dále jen „obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv“), včetně podpory jejich šíření a používání, a
 - b) prosazuje sociální odpovědnost podniků, odpovědné chování podniků, včetně odpovědného řízení dodavatelského řetězce, mimo jiné poskytováním podpůrných politických rámců, které podniky motivují k zavádění příslušných postupů.

3. Strany uznávají užitečnost mezinárodních odvětvových pokynů v oblasti sociální odpovědnosti podniků a odpovědného chování podniků a podporují v tomto ohledu společnou práci. Každá strana provede opatření na podporu přijetí pokynů OECD pro náležitou péči v zodpovědných dodavatelských řetězcích nerostných surovin z oblastí postižených konflikty a vysoce rizikových oblastí a jejich dodatků. Jako členové Výboru FAO pro celosvětové zajišťování potravin strany rovněž podporují povědomí o zásadách odpovědného investování do zemědělských a potravinových systémů a dobrovolných pokynech pro odpovědnou správu půdy, lesů a rybolovu v souvislosti se zajišťováním potravin v jednotlivých zemích.

4. Strany společně usilují o posílení vzájemné spolupráce v obchodních aspektech u záležitostí, na něž se vztahuje tento článek, na dvoustranné a regionální úrovni a na mezinárodních fórech, podle toho, co je vhodné, a to i výměnou informací a osvědčených postupů a informačními kampaněmi.

ČLÁNEK 19.13

Vědecké a technické informace

1. Při stanovení nebo provádění opatření zaměřených na ochranu životního prostředí nebo pracovních podmínek, které mohou mít vliv na obchod nebo investice, strany zohlední dostupné vědecké a technické informace a relevantní mezinárodní normy, pokyny či doporučení.

2. V souladu s přístupem předběžné opatrnosti¹, pokud existuje riziko závažných nebo nenapravitelných škod na životním prostředí nebo bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, nesmí nedostatek úplné vědecké jistoty posloužit jako důvod bránící straně přijmout přiměřená opatření k předcházení těchto škod.

3. Opatření uvedená v odstavci 2 nesmí být uplatňována způsobem, který by představoval prostředek svévolné nebo neoprávněné diskriminace nebo skryté omezování mezinárodního obchodu.

ČLÁNEK 19.14

Transparentnost

S cílem poskytnout informace pro vypracování a provádění těchto opatření poskytne každá strana v možném a vhodném rozsahu zainteresovaným osobám a zúčastněným subjektům přiměřenou příležitost vyjádřit se k:

- a) opatřením zaměřeným na ochranu životního prostředí nebo pracovních podmínek, která mohou ovlivnit obchod nebo investice, a
- b) obchodním nebo investičním opatřením, která mohou ovlivnit ochranu životního prostředí nebo pracovních podmínek.

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že v souvislosti s prováděním této dohody na území Unie se „přístupem předběžné opatrnosti“ rozumí „zásada předběžné opatrnosti“.

ČLÁNEK 19.15

Výbor pro obchod a udržitelný rozvoj

1. Tento článek doplňuje a dále upřesňuje článek 24.4 (Specializované výbory).
2. Výbor pro obchod a udržitelný rozvoj má v souvislosti s touto kapitolou tyto funkce:
 - a) plní úkoly uvedené v čl. 26.13 (Opatření k zajištění souladu) odst. 3 písm. b);
 - b) přispívá k práci Výboru pro obchod v otázkách, na něž se vztahuje tato kapitola, a to i pokud jde o témata k diskusi s domácími poradními skupinami uvedenými v článku 24.6 (Domácí poradní skupiny), a
 - c) zvažuje jakékoli jiné záležitosti související s touto kapitolou, na nichž se strany dohodnou.
3. Výbor pro obchod a udržitelný rozvoj po každém svém zasedání zveřejní zprávu.
4. Každá strana věnuje náležitou pozornost sdělením a stanoviskům veřejnosti k záležitostem souvisejícím s touto kapitolou. Strana může o těchto sděleních a stanoviscích případně informovat domácí poradní skupiny zřízené podle článku 24.6 (Domácí poradní skupiny), jakož i kontaktní místo druhé strany určené podle článku 19.16 (Kontaktní místa).

ČLÁNEK 19.16

Kontaktní místa

Po vstupu této dohody v platnost určí každá ze stran kontaktní místo pro usnadnění komunikace a koordinace mezi stranami o záležitostech, na které se vztahuje tato kapitola, a oznámí druhé straně jeho kontaktní údaje. Každá ze stran neprodleně oznámí druhé straně jakoukoli změnu těchto kontaktních údajů.

KAPITOLA 20

OBCHOD A HOSPODÁŘSKÁ SPOLUPRÁCE MAORŮ

ČLÁNEK 20.1

Definice

Pro účely této kapitoly se rozumí:

- a) výrazem „Aotearoa New Zealand“ Nový Zéland, strana této dohody. Aotearoa („dlouhý bílý oblak“) je maorský termín, kterým se označuje Nový Zéland;

- b) výrazem „te ao Māori“ maorský světonázor založený na celostním přístupu k životu;
- c) výrazem „mātauranga Māori“ tradiční maorské znalosti, které se vztahují k te ao Māori;
- d) výrazem „tikanga Māori“ maorská pravidla, zvyklosti a běžné postupy;
- e) výrazem „kaupapa Māori“ přístup zakotvený v te ao Māori;
- f) výrazem „maorské vztahové přístupy“ „whakapapa“ nebo rodinné vazby a budování pevných vztahů, které jsou základními hodnotami, jež jsou jádrem te ao Māori a mají pro jednání Maorů zásadní význam;
- g) „dobrymi životními podmínkami“ z pohledu te ao Māori vyvažování a propojení řady faktorů, které jsou nezbytné k tomu, aby jednotlivci a skupiny žili skutečně dobře a prosperovali; tyto faktory zahrnují taha tinana (tělo), taha hinengaro (mysl), taha wairua (duši), whenua (zemi), whakapapa (rodokmen) a kaitiakitanga (péči); pojem „dobré životní podmínky“ může zahrnovat rovněž environmentální, hospodářské a kulturní aspekty;
- h) výrazem „taonga“ se rozumí vysoce cenný nebo ceněný objekt, prvek, přírodní zdroj nebo majetek, který může být hmotný nebo nehmotný;
- i) výrazem „Mānuka“ v maorštině výhradně balmín metlatý (*Leptospermum scoparium*), který roste na Aotearoa New Zealand, a pro produkty pocházející z balmínu metlatého, včetně medu a oleje; Mānuka (pravopisné varianty „Manuka“ a „Maanuka“) je pro Maory důležitý z kulturního hlediska jakožto taonga a v rámci tradičního léčení, a

j) výrazem „wāhine Māori“ domorodé ženy z Aotearoa New Zealand.

ČLÁNEK 20.2

Kontext a účel

1. Strany uznávají, že pro Aotearoa New Zealand je základním dokumentem ústavního významu te Tiriti o Waitangi / Smlouvy z Waitangi.
2. Strany uznávají význam mezinárodního obchodu pro umožnění a podporu blahobytu Maorů a výzvy, které mohou pro Maory existovat při přístupu k obchodním a investičním příležitostem vyplývajícím z mezinárodního obchodu.
3. Účelem této kapitoly je pokračovat ve vzájemné spolupráci s cílem napomoci úsilí Aotearoa New Zealand o umožnění a rozvoj hospodářských ambicí a blahobytu Maorů.
4. Strany uznávají význam provádění spolupráce podle této kapitoly, pokud jde o Aotearoa New Zealand, způsobem, který je v souladu s te Tiriti o Waitangi / Smlouvou z Waitangi, a v případě potřeby na základě te ao Māori, mātauranga Māori, tikanga Māori a kaupapa Māori.

5. Strany uznávají hodnotu, kterou mohou maorské přístupy vycházející z te ao Māori, mātauranga Māori, tikanga Māori a kaupapa Māori přispět k navrhování a provádění politik a programů Aotearoa New Zealand, které chrání a podporují obchodní a hospodářské ambice Maorů.
6. Strany uznávají hodnotu zvýšené účasti Maorů na mezinárodním obchodu a investicích, včetně digitálního obchodu. V případě Aotearoa New Zealand se jedná mimo jiné o podporu maorských vztahových přístupů vycházejících z te ao Māori, mātauranga Māori, tikanga Māori a kaupapa Māori.
7. Strany uznávají hodnotu posilování mezilidských vazeb, které mohou vyplývat z příležitostí vytvořených touto kapitolou pro obě strany.

ČLÁNEK 20.3

Mezinárodní nástroje

1. Strany berou na vědomí:
 - a) deklaraci OSN o právech původních obyvatel, přijatou v New Yorku dne 13. září 2007, a své postoje vyjádřené k této deklaraci;

- b) Úmluvu Organizace spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů, přijatou v Paříži dne 20. října 2005;
- c) Agendu pro udržitelný rozvoj 2030;
- d) svá práva a povinnosti podle Úmluvy o biologické rozmanitosti a
- e) obecné zásady OSN v oblasti podnikání a lidských práv.

ČLÁNEK 20.4

Ustanovení této dohody ve prospěch Maorů

Vedle této kapitoly jsou v jiných kapitolách této dohody obsažena zvláštní ustanovení, jejichž cílem je posílit účast Maorů na obchodních a investičních příležitostech plynoucích z této dohody, jež, pokud jde o Aotearoa New Zealand, dále přispívají ke schopnosti Maorů vykonávat svá práva a prosazovat své zájmy podle te Tiriti o Waitangi / Smlouvy z Waitangi. Tato ustanovení zahrnují:

- a) kapitolu 2 (Národní zacházení a přístup zboží na trh), včetně Mānuky, medu z Mānuky, oleje z Mānuky a jiného zboží, které je předmětem zájmu Maorů;

- b) kapitolu 7 (Udržitelné potravinové systémy), včetně spolupráce v oblasti znalostí původních obyvatel, účasti a vedoucího postavení v potravinových systémech v souladu s vnitrostátními podmínkami podle článku 7.4 (Spolupráce na zlepšení udržitelnosti potravinových systémů);
- c) kapitolu 10 (Obchod službami a investice);
- d) kapitolu 12 (Digitální obchod);
- e) kapitolu 14 (Veřejné zakázky);
- f) kapitolu 18 (Duševní vlastnictví);
- g) kapitolu 19 (Obchod a udržitelný rozvoj), včetně wāhine Māori podle článku 19.4 (Obchod a rovnost žen a mužů);
- h) kapitolu 21 (Malé a střední podniky);
- i) kapitolu 24 (Institucionální ustanovení), včetně zastoupení Maorů, pokud jde o Aotearoa New Zealand, v domácích poradních skupinách uvedených v článku 24.6 (Domácí poradní skupiny) a ve Fóru občanské společnosti podle článku 24.7 (Fórum občanské společnosti), a
- j) kapitolu 25 (Výjimky a obecná ustanovení), včetně te Tiriti o Waitangi / Smlouvy z Waitangi podle článku 25.6 (Te Tiriti o Waitangi / Smlouva z Waitangi).

ČLÁNEK 20.5

Spolupráce

1. Strany uznávají, že spolupráce podle této kapitoly se provádí ve stávajícím rámci stanoveném dohodou o partnerství a v závislosti na zdrojích, které má každá strana k dispozici¹.
2. V zájmu dosažení cílů stanovených v této kapitole mohou strany koordinovat činnosti spolupráce s Maory v případě Aotearoa New Zealand a případně s dalšími příslušnými zúčastněnými stranami. Tyto činnosti spolupráce mohou zahrnovat:
 - a) spolupráci na zvýšení schopnosti podniků v maorském vlastnictví získat přístup k obchodním a investičním příležitostem vytvořeným touto dohodou a využívat jich;
 - b) spolupráci na rozvoji vazeb mezi Unií a podniky v maorském vlastnictví, se zvláštním zaměřením na malé a střední podniky, s cílem usnadnit přístup k novým a stávajícím dodavatelským řetězcům, umožnit a posílit příležitosti pro digitální obchod a usnadnit spolupráci mezi podniky v oblasti obchodu s maorskými výrobky;
 - c) podporu vazeb v oblasti vědy, výzkumu a inovací, ve vhodných případech mezi Unií a maorskými společenstvími, podle Dohody o vědeckotechnické spolupráci mezi Evropským společenstvím a vládou Nového Zélandu², a

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že tato kapitola neukládá žádné právní ani finanční závazky, které by vyžadovaly, aby strany prozkoumaly, zahájily nebo ukončily jednotlivé činnosti v oblasti spolupráce.

² Úř. věst. EU L 171, 1.7.2009, s. 28.

d) spolupráci a výměnu informací a zkušeností v oblasti zeměpisných označení.

3. Při provádění činností spolupráce uvedených v odstavci 2 může každá strana příslušné zúčastněné strany vyzvat k vyjádření názorů a k účasti a v případě Aotearoa New Zealand může v souladu s ustanoveními te Tiriti o Waitangi / Smlouvy z Waitangi vyzvat k vyjádření názorů a k účasti Maory.

4. Veškerá spolupráce probíhá na žádost jedné ze stran za vzájemně dohodnutých podmínek pro každou činnost spolupráce.

ČLÁNEK 20.6

Institucionální mechanismus

1. V souladu s čl. 24.2 (Funkce Výboru pro obchod) odst. 1 písm. b) dohlíží Výbor pro obchod mimo jiné na provádění a uplatňování této kapitoly a usnadňuje je.

2. V souladu s článkem 24.6 (Domácí poradní skupiny) poskytuje domácí poradní skupina každé strany¹ této straně poradenství v otázkách, na něž se vztahuje tato dohoda, včetně otázek, na které se vztahuje tato kapitola, a může předkládat doporučení k provádění této kapitoly.

¹ V případě Aotearoa New Zealand zahrnuje domácí poradní skupina zástupce Maorů.

3. V souladu s článkem 24.7 (Fórum občanské společnosti) vede Fórum občanské společnosti¹, které sdružuje nezávislé organizace občanské společnosti usazené na územích stran, včetně členů domácích poradních skupin, dialog o provádění této dohody, včetně provádění této kapitoly.

4. Smíšený výbor zřízený podle čl. 53 odst. 1 dohody o partnerství sleduje rozvoj komplexního vztahu mezi stranami, vyměňuje si názory a předkládá návrhy k jakýmkoli otázkám společného zájmu, včetně otázek, na něž se tato dohoda nevztahuje.

ČLÁNEK 20.7

Neuplatnění řešení sporů

Na tuto kapitolu se nepoužije kapitola 26 (Řešení sporů).

¹ V případě Aotearoa New Zealand zahrnuje Fórum občanské společnosti zástupce Maorů.

KAPITOLA 21

MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY

ČLÁNEK 21.1

Cíle

Strany uznávají význam malých a středních podniků ve dvoustranných obchodních a investičních vztazích stran a potvrzují svůj závazek posílit schopnost malých a středních podniků využívat výhod této dohody.

ČLÁNEK 21.2

Sdílení informací

1. Každá strana zřídí nebo udržuje digitální médium, jako jsou internetové stránky zaměřené na malé a střední podniky, které veřejnosti v Unii a na Novém Zélandu umožní snadný přístup k informacím týkajícím se této dohody, včetně:

a) shrnutí této dohody a

- b) informací určených pro malé a střední podniky, které zahrnují:
 - i) popis ustanovení této dohody, která každá strana považuje za významná pro malé a střední podniky obou stran, a
 - ii) jakékoli další informace, které strana považuje za užitečné pro malé a střední podniky, které chtějí využít příležitostí, jež tato dohoda poskytuje.

- 2. Každá strana poskytne prostřednictvím digitálního média uvedeného v odstavci 1 přístup ke:
 - a) znění této dohody, včetně jejích příloh a dodatků k nim, zejména celních sazebníků a specifických pravidel původu produktů;

 - b) odpovídajícímu digitálnímu médiu druhé strany a

 - c) informacím svých orgánů a jiných příslušných subjektů, jež strana považuje za užitečné pro osoby, jež mají zájem o obchod, investice nebo podnikání na území této strany.

- 3. Informace uvedené v odst. 2 písm. c) v relevantních případech zahrnují:
 - a) celní předpisy a režimy dovozu, vývozu a tranzitu, jakož i příslušné tiskopisy, doklady a další relevantní informace;

- b) sanitární a fytosanitární opatření podle požadavků kapitoly 6 (Sanitární a fytosanitární opatření);
- c) technické předpisy a další záležitosti podle požadavků kapitoly 9 (Technické překážky obchodu);
- d) pravidla pro zadávání veřejných zakázek, databáze obsahující oznámení o veřejných zakázkách a další příslušné informace podle kapitoly 14 (Veřejné zakázky);
- e) předpisy a postupy týkající se práv duševního vlastnictví podle požadavků kapitoly 18 (Duševní vlastnictví);
- f) postupy pro registraci podniků a
- g) další informace, jež mohou podle strany pomoci malým a středním podnikům.

4. Každá strana poskytne prostřednictvím digitálního média uvedeného v odstavci 1, například prostřednictvím internetového odkazu na internetové stránce do databáze s možností vyhledávání nebo podobným způsobem, přístup k následujícím informacím týkajícím se konkrétního produktu a obecným informacím týkajícím se jejího trhu:

- a) celní sazby a kvóty včetně doložky nejvyšších výhod, sazeb platných pro země mimo režim nejvyšších výhod a preferenčních sazeb a celních kvót;
- b) spotřební daně;

- c) daně (daň z přidané hodnoty nebo daň z obratu);
- d) cla nebo jiné poplatky včetně poplatků vztahujících se na určitý výrobek;
- e) pravidla původu podle kapitoly 3 (Pravidla původu a postupy stanovení původu);
- f) navrácení cla, odklad cla nebo jiné druhy úlevy, kterými se snižují či navracejí cla nebo osvobozuje od cel;
- g) kritéria k určení celní hodnoty zboží;
- h) jiná sazební opatření;
- i) informace nezbytné k dovoznímu řízení a
- j) informace o nesazebních opatřeních či předpisech.

5. Každá strana pravidelně nebo na žádost druhé strany aktualizuje informace zpřístupněné podle tohoto článku, aby zajistila, že jsou aktuální a přesné.

6. Každá strana zajistí, aby informace podle tohoto článku byly prezentovány formou, kterou je pro malé a střední podniky snadné použít. Každá strana se vynasnaží, aby byly tyto informace k dispozici v anglickém jazyce.

7. Žádná ze stran neuplatní pro osobu z kterékoli strany poplatek za přístup k informacím uvedeným v tomto článku.

ČLÁNEK 21.3

Kontaktní místa pro malé a střední podniky

1. Každá strana určí kontaktní místo pro malé a střední podniky pověřené výkonem funkcí uvedených v tomto článku a oznámí druhé straně jeho kontaktní údaje. Každá strana neprodleně oznámí druhé straně jakoukoli změně těchto kontaktních údajů.
2. Kontaktní místa pro malé a střední podniky:
 - a) zajistí, aby byly při provádění této dohody zohledněny potřeby malých a středních podniků, aby malé a střední podniky obou stran mohly využívat výhod této dohody;
 - b) zajistí, aby informace uvedené v článku 21.2 (Sdílení informací) byly aktuální a relevantní pro malé a střední podniky. Kterákoli strana může prostřednictvím kontaktního místa pro malé a střední podniky navrhnout další informace, které by mohla druhá strana zahrnout do informací poskytovaných podle článku 21.2 (Sdílení informací);
 - c) posuzují veškeré záležitosti týkající se malých a středních podniků v souvislosti s prováděním této dohody, mimo jiné:
 - i) vyměňují si informace a spolupracují tak, aby byly nápomocny Výboru pro obchod při plnění jeho úkolu monitorovat a uplatňovat aspekty této dohody týkající se malých a středních podniků, a

- ii) pomáhají jiným výborům, kontaktním místům a pracovním skupinám zřízeným touto dohodou při posuzování záležitostí týkajících se malých a středních podniků;
 - d) pravidelně podávají zprávu Výboru pro obchod o své činnosti, ať už společně, nebo samostatně, a
 - e) posuzují veškeré další záležitosti vyplývající z této dohody a týkající se malých a středních podniků, pokud se na tom strany dohodnou.
3. Kontaktní místa pro malé a střední podniky se scházejí podle potřeby a svou práci vykonávají osobně nebo jinými vhodnými prostředky, které mohou zahrnovat elektronickou poštu, videokonference nebo jiné způsoby.
4. Kontaktní místa pro malé a střední podniky mohou při výkonu svých činností podle potřeby usilovat o spolupráci s odborníky a externími organizacemi.

ČLÁNEK 21.4

Neuplatnění řešení sporů

Na tuto kapitolu se nepoužije kapitola 26 (Řešení sporů).

KAPITOLA 22

OSVĚDČENÉ REGULAČNÍ POSTUPY A SPOLUPRÁCE V OBLASTI REGULACE

ČLÁNEK 22.1

Obecné zásady

1. Každá ze stran si může svobodně stanovit svůj přístup k osvědčeným regulačním postupům a regulační spolupráci podle této dohody způsobem, který je v souladu s jejím právním rámcem, praxí a základními zásadami¹, na nichž je založen její regulační řídicí systém.
2. Žádné ustanovení této kapitoly nelze vykládat tak, že kteroukoli stranu zavazuje k tomu, aby:
 - a) se při přípravě a přijímání regulačních opatření odchýlila od svých domácích postupů;
 - b) přijala opatření, která by mohla ohrozit nebo oslabit cíl veřejné politiky konkrétního regulačního opatření;
 - c) přijala opatření, která by ohrozila včasné přijetí regulačních opatření k dosažení cílů veřejné politiky nebo mu bránila, nebo
 - d) dosáhla určitého konkrétního regulačního výsledku.

¹ V případě Unie jsou tyto zásady zásadami obsaženými ve Smlouvě o fungování EU a z ní odvozenými.

3. Každá strana může určit své regulační priority a připravit a přijmout regulační opatření k řešení těchto regulačních priorit zajišťujících úroveň ochrany, kterou tato strana považuje za vhodnou.

ČLÁNEK 22.2

Definice

Pro účely této kapitoly se rozumí:

- a) „regulačním orgánem“:
 - i) v případě Unie Evropská komise a
 - ii) v případě Nového Zélandu výkonná složka vlády Nového Zélandu;
- b) „regulačními opatřeními“, není-li v této kapitole stanoveno jinak:
 - i) v případě Unie:
 - A) nařízení a směrnice, jak je stanoveno v článku 288 Smlouvy o fungování EU, a
 - B) akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty, jak je stanoveno v článcích 290 a 291 Smlouvy o fungování EU;

ii) v případě Nového Zélandu:

- A) vládní návrhy zákonů, které se mohou stát veřejnými akty novozélandského parlamentu, s výjimkou pro účely článků 22.9 (Pravidelný přezkum platných regulačních opatření) a 22.10 (Přístup k regulačním opatřením), kde se jimi rozumí veřejné akty Nového Zélandu, a
- B) nařízení vydaná vyhláškou kabinetu.

ČLÁNEK 22.3

Oblast působnosti

1. Tato kapitola se použije na regulační opatření vydaná nebo iniciovaná regulačním orgánem některé strany týkající se jakékoli záležitosti, na kterou se vztahuje tato dohoda.
2. Pro upřesnění je třeba uvést, že se tato hlava nevztahuje na regulační orgány a regulační opatření, postupy nebo přístupy členských států.

ČLÁNEK 22.4

Transparentnost procesů a mechanismů

1. Regulační orgán každé strany bezplatně zpřístupní veřejnosti popis obecných procesů a mechanismů, jež používá při přípravě, vývoji, hodnocení nebo přezkumu svých regulačních opatření. To se provádí prostřednictvím digitálního média.
2. Popis obecných procesů a mechanismů uvedený v odstavci 1 musí odkazovat na jakékoli relevantní pokyny, pravidla nebo postupy včetně těch, které se týkají možností veřejnosti předkládat připomínky.

ČLÁNEK 22.5

Vnitřní koordinace vývoje právních předpisů¹

V návaznosti na článek 22.4 (Transparentnost procesů a mechanismů) regulační orgán každé strany při přípravě nebo vypracování regulačních opatření zachovává vnitřní postupy nebo mechanismy pro vnitřní koordinaci, konzultace a přezkum. Tyto procesy nebo mechanismy jsou koncipovány tak, aby mimo jiné:

- a) podporovaly osvědčené regulační postupy, včetně postupů stanovených v této kapitole;

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že kterákoli strana může splnit požadavky článku 22.5 (Vnitřní koordinace vývoje právních předpisů) a čl. 22.9 (Pravidelný přezkum platných regulačních opatření) odst. 1 jakoukoli kombinací oddělených nebo kombinovaných postupů nebo mechanismů.

- b) zjišťovaly zbytečné zdvojování a nejednotnost požadavků v regulačních opatřeních strany a předcházely jim;
- c) zajišťovaly dodržování závazků v oblasti mezinárodního obchodu a investic a
- d) podporovaly zvážení účinků připravovaných nebo vyvíjených regulačních opatření, která mohou zahrnovat i účinky na malé a střední podniky.

ČLÁNEK 22.6

Včasné informování o plánovaných regulačních opatřeních¹

1. Každá strana nejméně jednou ročně uvede seznam plánovaných významných regulačních opatření², u nichž lze rozumně předpokládat, že je do jednoho roku přijme, a tento seznam nebo seznamy zpřístupní veřejnosti.
2. S ohledem na každé významné regulační opatření uvedené v odstavci 1 by regulační orgán každé ze stran měl co nejdříve zveřejnit:
 - a) stručný popis jeho oblasti působnosti a cílů a

¹ V případě Nového Zélandu se „regulačními opatřeními“ pro účely tohoto článku rozumějí nařízení vydaná vyhláškou kabinetu, jak je uvedeno v čl. 22.2 (Definice) písm. b) bodě ii) podbodě B).

² Pro účely této kapitoly může regulační orgán každé ze stran určit, co představuje významné regulační opatření.

- b) předpokládanou dobu jeho přijetí, včetně možností veřejné konzultace.

ČLÁNEK 22.7

Veřejná konzultace

1. Při přípravě nebo vypracovávání významných regulačních opatření regulační orgán každé strany v možném a vhodném rozsahu:

- a) zveřejní návrh regulačních opatření nebo konzultační dokumenty s dostatečnými podrobnostmi o těchto významných regulačních opatřeních, aby měl kdokoli možnost posoudit, zda a jakým způsobem by mohla významně ovlivnit jeho zájmy;
- b) nabídne nediskriminačním způsobem komukoli přiměřené příležitosti k podání připomínek a
- c) zohlední obdržené připomínky.

2. Pro účely poskytování informací a přijímání připomínek týkajících se veřejných konzultací regulační orgán každé strany zpřístupňuje informace veřejnosti digitálními prostředky, nejlépe prostřednictvím specializovaného elektronického portálu.

3. Regulační orgán každé strany se vynasnaží zveřejnit souhrn výsledků konzultací a připomínek, které obdržel, s výjimkou rozsahu nezbytného k ochraně důvěrných informací nebo k odepření osobních údajů nebo nevhodného obsahu.

ČLÁNEK 22.8

Posouzení dopadů

1. Regulační orgán každé strany potvrzuje svůj záměr v souladu s jejími pravidly a postupy provádět posouzení dopadů významných regulačních opatření, která připravuje.
2. Při provádění posouzení dopadů regulační orgán každé strany podporuje určení a zvážení:
 - a) potřebnosti daného regulačního opatření, včetně povahy a významu problému, kterým se má regulační opatření zabývat;
 - b) jakýchkoli proveditelných a vhodných regulačních a neregulačních možností, které by umožnily dosáhnout cílů veřejné politiky dané strany, včetně možnosti neregulace;
 - c) pokud je to možné a relevantní, potenciálního sociálního, hospodářského a environmentálního dopadu možností, jako jsou dopady na mezinárodní obchod a investice, nebo dopad na malé a střední podniky, a

d) je-li to vhodné, jaký mají zvažované možnosti vztah k případným relevantním mezinárodním normám, včetně důvodů pro případné odchylky od nich.

3. Pokud jde o jakékoli posouzení dopadů, které regulační orgán strany provedl v souvislosti s regulačním opatřením, podá tento regulační orgán zprávu o faktorech, které vzal v úvahu ve svém posouzení, a shrne příslušná zjištění. Tyto informace se zveřejní nejpozději v okamžiku, kdy je regulační opatření, jehož se týkají, zveřejněno.

ČLÁNEK 22.9

Pravidelný přezkum platných regulačních opatření

1. V návaznosti na článek 22.4 (Transparentnost procesů a mechanismů) regulační orgán každé strany zachová v účinnosti postupy nebo mechanismy na podporu pravidelného přezkumu regulačních opatření.

2. Regulační orgán každé strany se vynasnaží zajistit, aby pravidelné přezkumy ve vhodných případech zohledňovaly:

a) zda existují příležitosti k dosažení cílů veřejné politiky účinněji a účelněji¹ a

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že to může zahrnovat posouzení, zda lze snížit zbytečnou regulační zátěž, a to i pro malé a střední podniky.

b) zda jsou regulační opatření, která jsou předmětem přezkumu, pravděpodobně i nadále pro daný účel vhodná.

3. Regulační orgán každé strany v možném a vhodném rozsahu zveřejní veškeré plány a výsledky pravidelného přezkumu regulačních opatření.

ČLÁNEK 22.10

Přístup k regulačním opatřením

Každá ze stran zajistí, aby platná regulační opatření byla zveřejněna v registru k tomu určeném nebo prostřednictvím jediného digitálního média, které je veřejně přístupné, bezplatné, lze v něm vyhledávat a je pravidelně aktualizováno.

ČLÁNEK 22.11

Spolupráce v oblasti regulace

1. Strany uznávají hodnotu vytvoření jednoduchého mechanismu pro určení možných příležitostí pro vzájemnou spolupráci v oblasti regulace.

2. Kterákoli strana může druhé straně navrhnout činnosti týkající se spolupráce v oblasti regulace. Svůj návrh předá kontaktnímu místu druhé strany určenému v souladu s článkem 22.12 (Kontaktní místa pro spolupráci v oblasti regulace).

3. Návrhy mohou sestávat z:
 - a) dvoustranné výměny informací o přístupech spolupráce v oblasti regulace nebo
 - b) neformální spolupráce mezi regulačními orgány.
4. Druhá strana odpoví na návrh v přiměřené lhůtě.
5. Je-li to vhodné a dohodnou-li se tak regulační orgány, mohou spolupráci v oblasti regulace provádět příslušná oddělení, útvary nebo agentury každé strany.

ČLÁNEK 22.12

Kontaktní místa pro spolupráci v oblasti regulace

Neprodleně po vstupu této dohody v platnost určí každá ze stran kontaktní místo pro koordinaci činností týkajících se spolupráce v oblasti regulace podle článku 22.11 (Spolupráce v oblasti regulace) a oznámí druhé straně jeho kontaktní údaje. Každá ze stran neprodleně oznámí druhé straně jakoukoli změnu těchto kontaktních údajů.

ČLÁNEK 22.13

Neuplatnění řešení sporů

Na tuto kapitolu se nepoužije kapitola 26 (Řešení sporů).

KAPITOLA 23

TRANSPARENTNOST

ČLÁNEK 23.1

Cíle

1. Strany uznávají, že jejich právní prostředí může mít dopad na vzájemný obchod a investice, a usilují o vytvoření předvídatelného právního prostředí a účinných postupů pro hospodářské subjekty, zejména pro malé a střední podniky.
2. Strany potvrzují své závazky týkající se transparentnosti podle Dohody o WTO a vycházejí z těchto závazků v této kapitole.

ČLÁNEK 23.2

Definice

Pro účely této kapitoly se „správním rozhodnutím“ rozumí rozhodnutí nebo opatření s právním účinkem, které se vztahuje na konkrétní osobu, zboží nebo službu v konkrétním případě, a zahrnuje i nečinnost v podobě nepřijetí správního rozhodnutí, pokud to právo některé strany vyžaduje.

ČLÁNEK 23.3

Zveřejňování

1. Každá ze stran zajistí, aby její právní předpisy, postupy a obecně závazná správní rozhodnutí týkající se jakékoli záležitosti, na niž se vztahuje tato dohoda, byly neprodleně zveřejněny prostřednictvím úředně stanoveného média, a je-li to proveditelné, elektronicky, nebo zpřístupněny takovým způsobem, aby se s nimi mohl kdokoli seznámit.
2. Každá ze stran poskytne v možném a vhodném rozsahu vysvětlení cíle a odůvodnění právních předpisů, postupů a obecně závazných správních rozhodnutí uvedených v odstavci 1.

3. V možném a vhodném rozsahu poskytne každá strana přiměřenou dobu mezi vyhlášením a nabytím účinnosti právních předpisů týkajících se jakékoli záležitosti, na kterou se vztahuje tato dohoda.

ČLÁNEK 23.4

Dotazy

1. Každá strana udržuje vhodné mechanismy pro odpovědi na dotazy kohokoli týkající se jakýchkoli právních předpisů týkajících se jakékoli záležitosti, na kterou se vztahuje tato dohoda.
2. Na žádost jedné ze stran poskytne druhá strana neprodleně informace a odpoví na otázky týkající se platných nebo plánovaných právních předpisů týkajících se jakékoli záležitosti, na kterou se vztahuje tato dohoda, pokud není zřízen zvláštní mechanismus podle jiné kapitoly této dohody.

ČLÁNEK 23.5

Správní postupy

1. Každá ze stran spravuje veškeré právní předpisy, postupy a obecně závazná správní rozhodnutí týkající se jakékoli záležitosti, na kterou se vztahuje tato dohoda, objektivním, nestranným a přiměřeným způsobem.

2. Je-li zahájeno správní řízení týkající se konkrétních osob, zboží nebo služeb druhé strany v souvislosti s uplatňováním právních předpisů, postupů nebo obecně závazných správních rozhodnutí podle odstavce 1, každá ze stran:

- a) se pokusí poskytnout osobám, jichž se správní řízení přímo týká, vhodné oznámení v souladu se svým právem, včetně popisu povahy řízení, prohlášení o pravomoci orgánu, kterým je řízení zahájeno, a obecný popis veškerých sporných otázek a
- b) poskytne takovým osobám vhodnou příležitost k předložení skutečností a argumentace na podporu jejich stanoviska dříve, než se přistoupí ke konečnému správnímu rozhodnutí, umožňuje-li to čas, povaha řízení a veřejný zájem.

ČLÁNEK 23.6

Odvolání a přezkum

1. Každá ze stran zřídí nebo zachová soudní, rozhodčí nebo správní tribunály nebo řízení pro účely rychlého přezkumu a v odůvodněných případech nápravy správních rozhodnutí týkajících se jakékoli záležitosti, na kterou se vztahuje tato dohoda. Každá ze stran zajistí, aby její soudní, rozhodčí nebo správní tribunály vedly odvolací nebo přezkumná řízení nediskriminačním a nestranným způsobem. Tyto tribunály musí být nestranné a nezávislé na orgánu pověřeném správním vymáháním.

2. Každá ze stran zajistí, aby strany před tribunály nebo v řízeních uvedených v odstavci 1:
 - a) měly vhodnou příležitost k podpoře nebo obhajobě svých stanovisek a
 - b) obdržely rozhodnutí založené na důkazech a předaných záznamech nebo, vyžaduje-li to její právo, záznamech sestavených správním orgánem.

3. Každá strana zajistí, aby rozhodnutí uvedené v odst. 2 písm. b) podléhalo odvolání nebo dalšímu přezkumu, jak stanoví její právo, orgánem, kterému byly svěřeny pravomoci správního vymáhání.

ČLÁNEK 23.7

Vztah k jiným kapitolám

Ustanovení této kapitoly doplňují zvláštní pravidla stanovená v jiných kapitolách této dohody.

KAPITOLA 24

INSTITUCIONÁLNÍ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 24.1

Výbor pro obchod

1. Strany zřizují Výbor pro obchod složený ze zástupců obou stran, který dohlíží na dosažení cílů této dohody. Každá strana může Výboru pro obchod předložit jakoukoli otázku týkající se provádění, uplatňování a výkladu této dohody.
2. První zasedání Výboru pro obchod proběhne nejpozději šest měsíců po dni vstupu této dohody v platnost. Poté se Výbor pro obchod schází jednou ročně, nedohodnou-li se zástupci stran jinak, nebo bez zbytečného odkladu na žádost kterékoli ze stran.
3. Zasedání Výboru pro obchod se konají střídavě v Bruselu nebo ve Wellingtonu, nedohodnou-li se zástupci stran jinak. Výbor pro obchod se může scházet fyzicky nebo pomocí jiných vhodných komunikačních prostředků, na nichž se zástupci stran dohodli.

4. Výboru pro obchod spolupředsedá ministr obchodu Nového Zélandu a člen Evropské komise odpovědný za obchod nebo jimi jmenované osoby.

ČLÁNEK 24.2

Úkoly Výboru pro obchod

1. Výbor pro obchod:
 - a) zkoumá, jak dále posilovat obchod a investice mezi stranami;
 - b) dohlíží na provádění a uplatňování této dohody a napomáhá mu;
 - c) dohlíží na práci specializovaných výborů a jiných subjektů zřízených na základě této dohody, vede ji a koordinuje a doporučuje jim případná nezbytná opatření;
 - d) posuzuje všechny návrhy na změnu této dohody;
 - e) aniž je dotčena kapitola 26 (Řešení sporů), hledá přiměřené způsoby a metody předcházení a řešení problémů, jež by mohly nastat v oblastech, jichž se týká tato dohoda, nebo urovnávat spory, k nimž může dojít, pokud jde o výklad nebo použití této dohody;

- f) v případě přistoupení třetí země k Unii přezkoumá veškeré účinky takového přistoupení na tuto dohodu a zváží veškerá nezbytná přizpůsobení nebo přechodná opatření s dostatečným předstihem přede dnem přistoupení a
- g) vedle záležitostí uvedených v písmenech a) až f) zvažuje a projednává jakékoli jiné významné záležitosti týkající se oblastí, na něž se vztahuje tato dohoda.

2. Výbor pro obchod může:

- a) rozhodnout o zřízení specializovaných výborů nebo jiných subjektů než těch, které byly zřízeny podle článku 24.4 (Specializované výbory), o rozpuštění těchto specializovaných výborů nebo jiných subjektů a o určení nebo změně jejich složení, funkce a úkolů;
- b) uložit specializovaným výborům nebo jiným orgánům zřízeným podle této dohody povinnosti;
- c) přenést některé ze svých pravomocí nebo povinností na některý specializovaný výbor, s výjimkou pravomocí a povinností uvedených v písmenech a) nebo d) tohoto odstavce;
- d) doporučit stranám jakékoli změny této dohody;
- e) přijímat rozhodnutí o vydání výkladu ustanovení této dohody;

- f) s výjimkou této kapitoly přijímat do konce čtvrtého roku po vstupu této dohody v platnost rozhodnutí, kterými se mění tato dohoda, pokud jsou tyto změny nezbytné pro opravu chyb anebo nápravu opomenutí nebo jiných nedostatků;
- g) přijímat rozhodnutí podle této dohody nebo vydávat doporučení v souladu s článkem 24.5 (Rozhodnutí a doporučení);
- h) komunikovat o záležitostech týkajících se této dohody se všemi zúčastněnými stranami včetně soukromého sektoru, sociálních partnerů a organizací občanské společnosti;
- i) přijímat rozhodnutí o změně této dohody v souladu s čl. 27.1 (Změny) odst. 3 v případech stanovených v článku 24.3 (Změny této dohody provedené Výborem pro obchod) a
- j) přijímat v rámci výkonu svých funkcí jakákoli jiná opatření, na nichž se strany dohodnou.

3. Výbor pro obchod pravidelně informuje smíšený výbor zřízený podle čl. 53 odst. 1 dohody o partnerství na jeho pravidelných zasedáních o svých činnostech a případně o činnostech svých specializovaných výborů nebo jiných orgánů.

ČLÁNEK 24.3

Změny této dohody provedené Výborem pro obchod

Výbor pro obchod může přijmout rozhodnutí o změně následujících částí této dohody, v relevantních případech v souladu s příslušnými ustanoveními obsaženými v níže uvedených kapitolách, přílohách nebo dodatcích, jakož i v souladu s čl. 27.1 (Změny) odst. 3¹:

- a) příloha 2-A (Harmonogramy odstraňování cel);
- b) kapitola 3 (Pravidla původu a postupy stanovení původu) a přílohy 3-A (Úvodní poznámky ke specifickým pravidlům původu produktu), 3-B (Specifická pravidla původu produktu), včetně dodatku 3-B-1 (Kvóty původu a alternativy ke specifickým pravidlům původu produktu v příloze 3-B (Specifická pravidla původu produktu)), 3-C (Znění deklarace o původu) a 3-D (Prohlášení dodavatele podle čl. 3.3 (Kumulace původu) odst. 4);
- c) přílohy 6-B (Regionální podmínky pro rostliny a rostlinné produkty), 6-C (Uznávání rovnocennosti sanitárních a fytosanitárních opatření), 6-D (Pokyny a postupy pro audit nebo ověřování), 6-E (Osvědčení) a 6-F (Dovozní kontroly a poplatky);

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že pokud se v tomto článku odkazuje na přílohy, má Výbor pro obchod rovněž pravomoc měnit dodatky k těmto přílohám, i když tyto dodatky nejsou v tomto článku výslovně uvedeny.

- d) přílohy 9-A (Uznávání posuzování shody (dokumenty)), 9-B (Motorová vozidla a jejich zařízení, části a součásti), 9-C (Ustanovení podle čl. 9.10 odst. 5 písm. b) o pravidelné výměně informací týkajících se bezpečnosti nepotravinářských výrobků a souvisejících preventivních, omezujících a nápravných opatření), 9-D (Ustanovení podle čl. 9.10 odst. 6 o pravidelné výměně informací o opatřeních přijatých u nevyhovujících nepotravinářských výrobků, na něž se nevztahuje čl. 9.10 odst. 5 písm. b)) a 9-E (Vína a lihoviny);
- e) nástroj vzájemného uznávání uvedený v čl. 10.39 (Vzájemné uznávání odborných kvalifikací) odst. 5¹;
- f) ustanovení čl. 10.9 (Výkonnostní požadavky) odst. 1 a přílohy 10-A (Stávající opatření) a 10-B (Budoucí opatření) s cílem začlenit pravidla týkající se výkonnostních požadavků, pokud jde o usazení nebo provozování poskytovatele finančních služeb, sjednaná podle čl. 10.9 (Výkonnostní požadavky) odst. 11;
- g) příloha 13 (Seznam energetického zboží, uhlovodíků a surovin);
- h) příloha 14 (Závazky týkající se přístupu na trh s veřejnými zakázkami);

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že Výbor pro obchod má pravomoc přijmout rozhodnutím takový nástroj jako přílohu této dohody a po jeho přijetí jej změnit nebo zrušit.

- i) přílohy 18-A (Třídy produktů) a 18-B (Seznamy zeměpisných označení);
- j) ustanovení čl. 19.3 (Mnohostranné pracovní normy a dohody) odst. 3 a 4;
- k) příloha 24 (Jednací řád Výboru pro obchod);
- l) přílohy 26-A (Jednací řád pro řešení sporů) a 26-B (Kodex chování pro členy panelu a mediátory) a
- m) jakákoli jiná ustanovení, přílohy nebo dodatky, u nichž je možnost takového rozhodnutí výslovně stanovena v této dohodě.

ČLÁNEK 24.4

Specializované výbory

1. Zřizují se tyto specializované výbory:
 - a) Výbor pro obchod se zbožím, který se zabývá záležitostmi, na něž se vztahuje kapitola 2 (Národní zacházení a přístup zboží na trh), kapitola 5 (Nápravná opatření v oblasti obchodu) a kapitola 9 (Technické překážky obchodu);

- b) Výbor pro sanitární a fytosanitární opatření, který se zabývá záležitostmi, na něž se vztahuje kapitola 6 (Sanitární a fytosanitární opatření) a kapitola 8 (Dobré životní podmínky zvířat);
- c) Výbor pro udržitelné potravinové systémy, který se zabývá záležitostmi, na něž se vztahuje kapitola 7 (Udržitelné potravinové systémy);
- d) Výbor pro vína a lihoviny, který se zabývá záležitostmi, na něž se vztahuje příloha 9-E (Vína a lihoviny);
- e) Výbor pro obchod a udržitelný rozvoj, který se zabývá záležitostmi, na něž se vztahuje kapitola 19 (Obchod a udržitelný rozvoj), a
- f) Výbor pro investice, služby, digitální obchod, veřejné zakázky a duševní vlastnictví, včetně zeměpisných označení, který se zabývá záležitostmi, na něž se vztahuje kapitola 10 (Obchod službami a investice), kapitola 11 (Pohyby kapitálu, platby a převody), kapitola 12 (Digitální obchod), kapitola 14 (Veřejné zakázky) a kapitola 18 (Duševní vlastnictví).

2. Smíšený výbor pro celní spolupráci jedná pod záštitou Výboru pro obchod jako specializovaný výbor, který se zabývá záležitostmi, na něž se vztahuje kapitola 3 (Pravidla původu a postupy stanovení původu), kapitola 4 (Cla a usnadnění obchodu) a ustanovení o vymáhání práva na hranicích a celní spolupráci v kapitole 18 (Duševní vlastnictví) a veškerá jiná ustanovení této dohody týkající se cel.

3. Není-li v této dohodě stanoveno jinak nebo nedohodnou-li se zástupci stran jinak, zasedají specializované výbory jednou ročně nebo bez zbytečného odkladu na žádost kterékoli ze stran nebo na žádost Výboru pro obchod. Zasedání se konají střídavě v Unii nebo na Novém Zélandu nebo za použití jiných vhodných komunikačních prostředků, na nichž se dohodnou zástupci stran. Specializované výbory se dohodnou na harmonogramu zasedání a stanoví pořad jednání.
4. Specializované výbory se skládají ze zástupců každé strany a spolupředsedají jim zástupci každé strany na vhodné úrovni.
5. Každý specializovaný výbor si smí stanovit svůj vlastní jednací řád, a pokud tak neučiní, použije se obdobně jednací řád Výboru pro obchod.
6. S ohledem na otázky týkající se jejich oblasti působnosti podle odstavce 1 mají specializované výbory pravomoc:
 - a) monitorovat a přezkoumávat provádění a fungování této dohody;
 - b) zvažovat a projednávat technické otázky vyplývající z provádění této dohody, aniž je dotčena kapitola 26 (Řešení sporů);
 - c) přijímat rozhodnutí, pokud tak stanoví tato dohoda, nebo vydávat doporučení;

- d) provádět přípravné práce nezbytné pro podporu funkcí Výboru pro obchod, včetně případů, kdy tento výbor musí přijímat rozhodnutí nebo doporučení, a
- e) poskytovat stranám fórum pro výměnu informací, diskusi o osvědčených postupech a sdílení zkušeností s prováděním.

7. S ohledem na otázky týkající se jejich oblasti působnosti podle odstavce 1 specializované výbory:

- a) s dostatečným předstihem informují Výbor pro obchod o harmonogramu a programu svých zasedání;
- b) podávají Výboru pro obchod zprávy o výsledcích a závěrech každého svého zasedání a
- c) plní veškeré úkoly, kterým je Výbor pro obchod pověřil, a vykonávají povinnosti, které na ně Výbor pro obchod přenesl.

8. Zřízení nebo existence specializovaného výboru nebrání žádné straně v tom, aby přednesla jakoukoli záležitost přímo Výboru pro obchod.

9. Každá strana zajistí, aby na zasedání specializovaného výboru byli přítomni zástupci všech orgánů příslušných pro každé téma na pořadu jednání podle požadavků obou stran, aby mohla být každá věc projednávána na dostatečné odborné úrovni.

ČLÁNEK 24.5

Rozhodnutí a doporučení

1. Rozhodnutí přijatá Výborem pro obchod nebo případně specializovaným výborem jsou závazná pro strany a pro všechny orgány zřízené podle této dohody, včetně panelů uvedených v kapitole 26 (Řešení sporů). Strany přijmou opatření nezbytná k provedení rozhodnutí přijatých Výborem pro obchod. Doporučení nemají závaznou povahu.
2. Výbor pro obchod nebo případně specializovaný výbor přijímá rozhodnutí a vydává doporučení na základě konsensu.

ČLÁNEK 24.6

Domácí poradní skupiny

1. Každá strana určí domácí poradní skupinu do jednoho roku ode dne vstupu této dohody v platnost. Domácí poradní skupina poskytuje dotčené straně poradenství v otázkách, na něž se vztahuje tato dohoda. Bude zahrnovat vyvážené zastoupení organizací občanské společnosti, včetně nevládních organizací, organizací podniků a zaměstnavatelů, jakož i odborů, které působí v oblasti hospodářství, udržitelného rozvoje, sociálních věcí, lidských práv, životního prostředí a dalších záležitostí. V případě Nového Zélandu zahrnuje domácí poradní skupina zástupce Maorů. Domácí poradní skupina může být svolána v různých složeních, aby projednala provádění různých ustanovení této dohody.

2. Každá strana se schází se svou domácí poradní skupinou nejméně jednou ročně. Každá strana zváží názory nebo doporučení předložená domácí poradní skupinou k provádění této dohody.
3. Za účelem zvýšení povědomí veřejnosti o domácích poradních skupinách může každá strana zveřejnit seznam organizací účastnících se její domácí poradní skupiny a zveřejní kontaktní místo této skupiny.
4. Strany podporují interakci mezi svými domácími poradními skupinami.

ČLÁNEK 24.7

Fórum občanské společnosti

1. Strany usnadní organizaci Fóra občanské společnosti za účelem vedení dialogu o provádění této dohody a na prvním zasedání Výboru pro obchod se dohodnou na operačních pokynech pro vedení Fóra občanské společnosti.
2. Fórum občanské společnosti se vynasnaží scházet ve spojení se zasedáním Výboru pro obchod. Strany mohou rovněž usnadnit účast na Fóru občanské společnosti virtuálními prostředky.

3. Fórum občanské společnosti je otevřeno účasti nezávislých organizací občanské společnosti usazených na území stran, včetně členů domácích poradních skupin uvedených v článku 24.6 (Domácí poradní skupiny). Každá strana se snaží prosazovat vyváženě zastoupení, včetně nevládních organizací, organizací podniků a zaměstnavatelů, jakož i odborů, které působí v oblasti hospodářství, udržitelného rozvoje, sociálních věcí, lidských práv, životního prostředí a dalších záležitostí. V případě Nového Zélandu zahrnuje Fórum občanské společnosti zástupce Maorů.

4. Zástupci stran účastnících se Výboru pro obchod se podle potřeby účastní zasedání Fóra občanské společnosti, aby předložili informace o provádění této dohody a zapojili se do dialogu s tímto fórem. Tomuto zasedání předsedají podle potřeby spolupředsedové Výboru pro obchod nebo jimi jmenované osoby. Strany společně nebo jednotlivě zveřejní veškerá formální prohlášení učiněná na Fóru občanské společnosti.

KAPITOLA 25

VÝJIMKY A OBECNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 25.1

Obecné výjimky

1. Pro účely kapitoly 2 (Národní zacházení a přístup zboží na trh), kapitoly 4 (Cla a usnadnění obchodu), oddílu B (Liberalizace investic) kapitoly 10 (Obchod službami a investice), kapitoly 12 (Digitální obchod), kapitoly 13 (Energetika a suroviny) a kapitoly 17 (Státní podniky) se článek XX GATT 1994 a interpretační poznámky a doplňujících ustanovení k němu obdobně začleňují do této dohody a stávají se její součástí.

2. S výhradou požadavku, aby tato opatření nebyla uplatňována způsobem, který by představoval prostředek svévolné nebo neoprávněné diskriminace mezi zeměmi, kde panují podobné podmínky, nebo skryté omezení investic či obchodu službami, nelze žádné ustanovení kapitoly 10 (Obchod službami a investice), kapitoly 11 (Pohyby kapitálu, platby a převody), kapitoly 12 (Digitální obchod), kapitoly 13 (Energetika a suroviny) a kapitoly 17 (Státní podniky) vykládat tak, že brání kterékoli ze stran přijmout nebo vymáhat opatření:
 - a) nezbytná pro ochranu veřejné bezpečnosti nebo veřejné mravnosti nebo pro udržení veřejného pořádku¹;

¹ Výjimky týkající se veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku lze uplatnit, pouze pokud je jeden z těchto základních zájmů společnosti skutečně a dostatečně závažně ohrožen.

- b) nezbytná k ochraně života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin;
 - c) nezbytná k zajištění souladu s právními předpisy, které nejsou neslučitelné s ustanoveními této dohody, včetně ustanovení týkajících se:
 - i) předcházení klamavým a podvodným praktikám nebo řešení důsledků neplnění závazků ze smluv;
 - ii) ochrany soukromí jednotlivců, pokud jde o zpracovávání a šíření osobních údajů, a ochrany důvěrnosti záznamů a účtů jednotlivých osob;
 - iii) bezpečnosti.
3. Pro upřesnění je třeba uvést, že strany berou na vědomí, že pokud jsou taková opatření jinak neslučitelná s kapitolou nebo oddílem uvedenými v odstavcích 1 a 2 tohoto článku:
- a) opatření uvedená v čl. XX písm. b) GATT 1994 a v odst. 2 písm. b) tohoto článku zahrnují environmentální opatření, která jsou nezbytná pro ochranu života nebo zdraví lidí, zvířat nebo rostlin;
 - b) ustanovení čl. XX písm. g) GATT 1994 se vztahuje na opatření související se zachováním živých i neživých vyčerpatelných přírodních zdrojů a

c) na opatření přijatá za účelem provádění mnohostranných environmentálních dohod se může vztahovat čl. XX písm. b) nebo g) GATT 1994 nebo odst. 2 písm. b) tohoto článku.

4. Před přijetím jakýchkoli opatření stanovených v čl. XX písm. i) a j) GATT 1994 poskytne daná strana druhé straně veškeré příslušné informace s cílem nalézt řešení přijatelné pro obě strany. Není-li do 30 dnů od poskytnutí informací dosaženo dohody, může daná strana příslušná opatření uplatnit. Pokud předchozí informování nebo posouzení znemožňují výjimečné a kritické okolnosti vyžadující okamžitá opatření, může strana, která má v úmyslu opatření přijmout, neprodleně uplatnit předběžná opatření nezbytná k řešení dané situace. Tato strana o tom neprodleně uvědomí druhou stranu.

ČLÁNEK 25.2

Bezpečnostní výjimky

Žádné ustanovení této dohody nelze vykládat tak, že:

a) od kterékoli strany vyžaduje poskytnutí informací či přístupu k informacím, jejichž zpřístupnění je podle ní v rozporu s jejími zásadními bezpečnostními zájmy, nebo

- b) kterékoli straně brání učinit jakékoli opatření, které považuje za nezbytné pro ochranu svých zásadních bezpečnostních zájmů:
- i) v souvislosti s výrobou nebo obchodem se zbraněmi, střelivem a vojenským materiálem a v souvislosti s takovým obchodem a operacemi s jiným zbožím, materiálem, službami a technologiemi a s hospodářskými činnostmi prováděnými přímo nebo nepřímo za účelem zásobování vojenských zařízení;
 - ii) v souvislosti se štěpnými a termonukleárními materiály nebo materiály, které slouží k jejich výrobě, nebo
 - iii) v době války nebo jiné mimořádné situace v mezinárodních vztazích, nebo
- c) kterékoli straně brání učinit jakékoli opatření k plnění závazků, jež přijala v rámci Charty Organizace spojených národů za účelem zachování mezinárodního míru a bezpečnosti.

ČLÁNEK 25.3

Daně

1. Pro účely tohoto článku se rozumí:
 - a) „přímými daněmi“ veškeré daně z příjmu nebo majetku, včetně daní ze zisku z převodu majetku, daní z nemovitosti, dědické daně a darovací daně, daní z mezd nebo platů placených podniky a daní z kapitálového zhodnocení;

- b) „rezidencí“ rezidence pro daňové účely a
- c) „daňovou úmluvou“ smlouva o zamezení dvojího zdanění nebo jakákoli jiná mezinárodní dohoda nebo ujednání, které se týkají zcela nebo převážně zdanění a jejichž stranou je některý členský stát, Unie nebo Nový Zéland.

2. Žádným ustanovením této dohody nejsou dotčena práva a povinnosti Unie ani členských států ani Nového Zélandu podle jakékoli daňové úmluvy. V případě jakéhokoli rozporu mezi touto dohodou a jakoukoli daňovou úmluvou má v rozsahu předmětného rozporu přednost daná daňová úmluva. Pokud jde o daňovou úmluvu mezi Unií nebo členskými státy a Novým Zélandem, příslušné orgány podle této dohody a uvedené daňové úmluvy společně stanoví, zda mezi touto dohodou a daňovou úmluvou existuje rozpor¹.

3. Články 10.7 (Zacházení podle nejvyšších výhod) a 10.17 (Zacházení podle nejvyšších výhod) se nepoužijí na žádnou výhodu poskytnutou kteroukoli stranou podle daňové úmluvy.

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že tímto není dotčena kapitola 26 (Řešení sporů).

4. Za podmínky, že se taková opatření neuplatňují způsobem, který by vytvářel nástroj svévolné nebo neoprávněné diskriminace mezi zeměmi, kde převládají podobné podmínky, nebo skrytého omezení obchodu a investic, se žádná ustanovení této dohody nevykládají tak, aby kterékoli straně bránila v přijetí, zachování nebo prosazování jakéhokoli opatření, jež:

- a) má za cíl spravedlivé nebo účinné¹ ukládání či vybírání přímých daní, nebo
- b) rozlišuje mezi daňovými poplatníky, kteří se nenacházejí ve stejné situaci, zejména pokud jde o jejich rezidenci nebo místo, kde je investován jejich kapitál.

¹ Opatření, která jsou zaměřena na zajištění spravedlivého nebo účinného ukládání nebo výběru přímých daní, zahrnují opatření, která přijala některá strana v rámci svého daňového systému a která:

- i) se vztahují na poskytovatele služeb, kteří nejsou rezidenty, s ohledem na skutečnost, že daňová povinnost nerezidentů je určena s ohledem na daňové položky vznikající nebo nacházející se na území této strany, nebo
- ii) se vztahují na nerezidenty v zájmu zajištění uložení nebo výběru daní na území této strany nebo
- iii) se vztahují na nerezidenty nebo rezidenty s cílem zamezit vyhýbání se daňové povinnosti nebo daňovým únikům, včetně opatření pro zajištění shody, nebo
- iv) se vztahují na spotřebitele služeb poskytnutých na území nebo z území druhé strany s cílem zajistit těmto spotřebitelům uložení nebo zajistit výběr od těchto spotřebitelů daní pocházejících ze zdrojů na území této strany, nebo
- v) rozlišují poskytovatele služeb podléhajících zdanění u celosvětově zdanitelných položek od jiných poskytovatelů služeb s ohledem na rozdílný charakter jejich daňového základu, nebo
- vi) stanoví, vyměřují nebo rozdělují příjem, zisk, výnos, ztrátu, srážky nebo pohledávku osob nebo poboček, které jsou rezidenty, nebo mezi osobami ve spojení nebo pobočkami stejné osoby s cílem zachovat základ daně této strany.

ČLÁNEK 25.4

Omezení v případě potíží s platební bilancí a vnějším financováním

1. Má-li kterákoli strana vážné potíže s platební bilancí nebo vnějším financováním nebo jí takové potíže hrozí, může přijmout nebo zachovat dočasná ochranná opatření týkající se pohybu kapitálu, plateb nebo převodů¹.
2. Každé dočasné ochranné opatření přijaté nebo zachovávané podle odstavce 1:
 - a) musí být v souladu s články Dohody o Mezinárodním měnovém fondu;
 - b) nesmí přesahovat to, co je nezbytné k reakci na okolnosti popsané v odstavci 1;
 - c) musí být dočasné a postupně rušeno spolu se zlepšováním okolností popsaných v odstavci 1;
 - d) nesmí působit zbytečnou újmu obchodním, hospodářským a finančním zájmům druhé strany a
 - e) musí být nediskriminační tak, aby s druhou stranou nebylo v obdobných situacích zacházeno méně příznivě než s jakoukoli zemí, která není stranou této dohody.

¹ Pro upřesnění je třeba uvést, že vážné potíže s platební bilancí a vnějším financováním či hrozba takových potíží mohou být mimo jiných faktorů způsobeny vážnými potížemi souvisejícími s měnovou či kurzovou politikou nebo hrozbou takových potíží.

3. Pokud jde o obchod se zbožím, může každá strana přijmout dočasná ochranná opatření v zájmu udržení vnější finanční pozice nebo platební bilance. Každé dočasné ochranné opatření přijaté nebo zachovávané podle tohoto odstavce musí být v souladu s GATT 1994 a jejím Ujednáním o ustanoveních o platební bilanci.

4. Pokud jde o obchod službami, může každá strana přijmout dočasná ochranná opatření v zájmu udržení vnější finanční pozice nebo platební bilance. Každé dočasné ochranné opatření přijaté nebo zachovávané podle tohoto odstavce musí být v souladu s článkem XII GATS.

ČLÁNEK 25.5

Dočasná ochranná opatření

1. Za výjimečných okolností, kdy vzniknou nebo hrozí vážné obtíže v chodu hospodářské a měnové unie, může Unie na dobu nepřesahující šest měsíců přijmout nebo zachovat dočasná ochranná opatření týkající se pohybu kapitálu, plateb nebo převodů.

2. Jakékoli dočasné ochranné opatření přijaté nebo zachovávané podle odstavce 1 se musí omezovat na nezbytně nutný rozsah a nesmí být prostředkem svévolné nebo neodůvodněné diskriminace mezi Novým Zélandem a třetí zemí v obdobných situacích.

ČLÁNEK 25.6

Te Tiriti o Waitangi / Smlouva z Waitangi

1. Žádné ustanovení této dohody nebrání tomu, aby Nový Zéland přijal opatření, která považuje za nezbytná k poskytnutí příznivějšího zacházení Maorům v záležitostech, na něž se vztahuje tato dohoda, včetně plnění jeho závazků podle te Tiriti o Waitangi / Smlouvy z Waitangi, pokud tato opatření nejsou používána jako prostředek svévolné nebo neodůvodněné diskriminace osob druhé strany nebo jako skryté omezování obchodu zbožím, obchodu službami a investic.
2. Strany se dohodly, že na výklad te Tiriti o Waitangi / Smlouvy z Waitangi, včetně povahy práv a povinností vyplývajících z této smlouvy, se nepoužijí ustanovení této dohody o řešení sporů. Na tento článek se jinak použije kapitola 26 (Řešení sporů). Rozhodčí tribunál ustavený podle článku 26.5 (Ustavení rozhodčího tribunálu) může Unie požádat pouze o to, aby určil, zda jakékoli opatření uvedené v odstavci 1 není v souladu s jejími právy podle této dohody.

ČLÁNEK 25.7

Zpřístupnění informací

1. Žádné ustanovení této dohody nelze vykládat tak, že od kterékoli strany vyžaduje, aby poskytla důvěrné informace, jejichž zpřístupnění by narušilo vymáhání práva nebo by bylo jinak v rozporu s veřejným zájmem nebo by bylo na újmu oprávněným obchodním zájmům konkrétních veřejných či soukromých podniků, ledaže takové důvěrné informace požaduje rozhodčí tribunál pro účely řízení o řešení sporu podle kapitoly 26 (Řešení sporů). V takových případech tribunál zajistí, aby byla plně zachována důvěrnost informací.
2. Každá strana nakládá se všemi informacemi předloženými druhou stranou Výboru pro obchod nebo specializovaným výborům, které druhá strana označila za důvěrné, jako s důvěrnými.

ČLÁNEK 25.8

Výjimky WTO

Pokud je právo či povinnost podle této dohody totožné jako právo či povinnost obsažené v Dohodě o WTO, má se za to, že jakékoli opatření přijaté v souladu s rozhodnutím o udělení výjimky přijatým podle článku IX Dohody o WTO je v souladu s ustanovením této dohody, které je totožné.

KAPITOLA 26

ŘEŠENÍ SPORŮ

ODDÍL A

CÍL A OBLAST PŮSOBNOSTI

ČLÁNEK 26.1

Cíl

Cílem této kapitoly je zavést účinný a účelný mechanismus pro předcházení a urovnávání sporů mezi stranami o výklad a uplatňování této dohody a dohody o hygienických opatřeních za účelem dosažení, pokud možno, vzájemně dohodnutého řešení.

ČLÁNEK 26.2

Oblast působnosti

1. S výhradou odstavce 2 se tato kapitola použije na veškeré spory mezi stranami týkající se výkladu a uplatňování této dohody a dohody o hygienických opatřeních (dále jen „zahrnutá ustanovení“).
2. Zahrnutými ustanovení jsou všechna ustanovení této dohody a dohody o hygienických opatřeních s výjimkou:
 - a) oddílů B (Antidumpingová a vyrovnávací cla) a C (Globální ochranná opatření) kapitoly 5 (Nápravná opatření v oblasti obchodu);
 - b) kapitoly 15 (Politika hospodářské soutěže);
 - c) článku 16.6. (Konzultace);
 - d) kapitoly 20 (Obchod a hospodářská spolupráce Maorů);
 - e) kapitoly 21 (Malé a střední podniky);
 - f) kapitoly 22 (Osvědčené regulační postupy a spolupráce v oblasti regulace) a

- g) ustanovení te Tiriti o Waitangi / Smlouvy z Waitangi, pokud jde o její výklad, včetně povahy práv a povinností vyplývajících z této smlouvy.

ODDÍL B

KONZULTACE

ČLÁNEK 26.3

Konzultace

1. Strany usilují o vyřešení jakéhokoli sporu uvedeného v článku 26.2 (Oblast působnosti) zahájením konzultací vedených v dobré víře s cílem dosáhnout vzájemně dohodnutého řešení.
2. Strana, která si přeje zahájit konzultaci, podá druhé straně písemnou žádost, ve které uvede sporné opatření a zahrnutá ustanovení, jež považuje za použitelná.
3. Strana, jíž je žádost o konzultace podána (dále jen „dožádaná strana“), na ni odpoví neprodleně, nejpozději však deset dnů po dni jejího doručení. Nedohodnou-li se strany jinak, konzultace se uskuteční do 30 dnů po dni doručení žádosti o konzultace a uskuteční se na území dožádané strany. Konzultace se považují za ukončené uplynutím 30 dnů po dni doručení žádosti o konzultace, nebo uplynutím 90 dnů po tomto dni v případě sporů podle kapitoly 19 (Obchod a udržitelný rozvoj), pokud se strany nedohodnou, že budou v konzultacích pokračovat.

4. Konzultace o naléhavých otázkách, včetně těch, které se týkají zboží podléhajícího rychlé zkáze nebo sezónního zboží či služeb, které rychle ztratí svou obchodní hodnotu, se uskuteční do 15 dnů ode dne doručení žádosti o konzultace. Konzultace se považují za ukončené uplynutím těchto 15 dnů, pokud se strany nedohodnou, že v nich budou pokračovat.
5. V průběhu konzultací poskytne každá strana dostatek věcných informací, jež umožní úplné posouzení toho, jak by sporné opatření mohlo ovlivnit uplatňování této dohody nebo dohody o hygienických opatřeních. Každá strana usiluje o to, aby se konzultací zúčastnili pracovníci jejích příslušných vládních orgánů s odbornými znalostmi v záležitosti, která je předmětem konzultací.
6. Ve sporech týkajících se ustanovení kapitoly 19 (Obchod a udržitelný rozvoj), která se týkají mnohostranných dohod nebo nástrojů uvedených v kapitole 19 (Obchod a udržitelný rozvoj), vezmou strany v úvahu informace MOP nebo příslušných organizací nebo subjektů zřízených na základě mnohostranných environmentálních dohod s cílem podpořit soudržnost práce stran a těchto příslušných organizací nebo subjektů. V případě potřeby si strany vyžádají poradenství od těchto příslušných organizací nebo subjektů nebo od jakéhokoli jiného odborníka či subjektu, které považují za vhodné. Každá strana si může případně vyžádat stanoviska domácích poradních skupin uvedených v článku 24.6 (Domácí poradní skupiny) nebo jiné odborné poradenství.
7. Konzultace, a zejména veškeré informace označené za důvěrné a stanoviska vyjádřená stranami během nich, jsou důvěrné a nejsou jimi dotčena práva žádná ze stran v jakémkoli dalším řízení.

8. Jakékoli opatření navržené jednou ze stran, avšak dosud neprovedené, může být předmětem konzultací podle tohoto článku, ale nesmí být předmětem řízení u rozhodčího tribunálu podle oddílu C (Řízení u rozhodčího tribunálu) ani mediace podle oddílu D (Mediace).

ODDÍL C

ŘÍZENÍ U ROZHODČÍHO TRIBUNÁLU

ČLÁNEK 26.4

Zahájení řízení u rozhodčího tribunálu

1. Strana, která usilovala o konzultace, může požádat o ustavení rozhodčího tribunálu, pokud:
 - a) dožádaná strana neodpoví na žádost o konzultace do deseti dnů ode dne jejího doručení;
 - b) se konzultace neuskuteční ve lhůtách uvedených v čl. 26.3 (Konzultace) odst. 3 a 4;
 - c) se strany na konzultacích nedohodnou, nebo

d) konzultace skončily, aniž bylo dosaženo vzájemně dohodnutého řešení.

2. Žádost o ustavení rozhodčího tribunálu se podává písemně druhé straně a jakémukoli vnějšímu subjektu případně pověřenému podle odstavce 4. V žádosti o ustavení rozhodčího tribunálu musí žalující strana uvést jakékoli sporné opatření a vysvětlení, jakým způsobem toto opatření porušuje zahrnutá ustanovení, a to způsobem postačujícím k jasnému stanovení právního základu stížnosti.

3. Každá strana zajistí, aby byla žádost o ustavení rozhodčího tribunálu neprodleně zveřejněna.

4. Výbor pro obchod může rozhodnout, že pověří externí subjekt, aby byl nápomocen rozhodčímu tribunálu podle této kapitoly, včetně poskytování správní a právní podpory. Rozhodnutí Výboru pro obchod se rovněž zabývá náklady vyplývajícími z takového pověření.

ČLÁNEK 26.5

Ustavení rozhodčího tribunálu

1. Rozhodčí tribunál se skládá ze tří rozhodců.

2. Do 15 dnů ode dne doručení žádosti o ustavení rozhodčího tribunálu se strany v dobré víře konzultují s cílem dohodnout se na složení rozhodčího tribunálu.

3. Nedohodnou-li se strany na složení rozhodčího tribunálu ve lhůtě stanovené v odstavci 2, každá strana do deseti dnů od uplynutí lhůty stanovené v odstavci 2 jmenuje jednoho rozhodce:

- a) z dílčího seznamu této strany sestaveného podle článku 26.6 (Seznamy rozhodců), nebo
- b) v případě sporů podle kapitoly 19 (Obchod a udržitelný rozvoj) z dílčího seznamu této strany na seznamu pro oblast obchodu a udržitelného rozvoje sestaveném podle čl. 26.6 (Seznamy rozhodců) odst. 1 písm. b).

Pokud strana nejmenuje rozhodce ze svého dílčího seznamu ve lhůtě stanovené v odstavci 3, vybere spolupředseda Výboru pro obchod ze žalující strany losem do deseti dnů po uplynutí lhůty stanovené v odstavci 3 rozhodce z dílčího seznamu strany, která rozhodce nejmenovala. Spolupředseda Výboru pro obchod ze žalující strany může tento výběr rozhodce losem delegovat.

4. Nedohodnou-li se strany na předsedovi rozhodčího tribunálu ve lhůtě stanovené v odstavci 2, vybere jej losem spolupředseda Výboru pro obchod ze žalující strany do deseti dnů po uplynutí této lhůty:

- a) z dílčího seznamu předsedů sestaveného podle čl. 26.6 (Seznamy rozhodců) odst. 2, nebo
- b) v případě sporů podle kapitoly 19 (Obchod a udržitelný rozvoj) z dílčího seznamu předsedů na seznamu pro oblast obchodu a udržitelného rozvoje sestaveném podle čl. 26.6 (Seznamy rozhodců) odst. 1 písm. b).

Spolupředseda Výboru pro obchod ze žalující strany může tento výběr rozhodce losem delegovat.

5. Rozhodčí tribunál se považuje za ustavený 15 dnů poté, co tři vybraní rozhodci přijali své jmenování v souladu s bodem 10 přílohy 26-A (Jednací řád pro řešení sporů), nedohodnou-li se strany jinak. Každá strana neprodleně zveřejní den ustavení rozhodčího tribunálu.

6. Pokud některý ze seznamů uvedených v článku 26.6 (Seznamy rozhodců) nebyl sestaven nebo neobsahuje dostatečný počet jmen nebo obsahuje pouze jména osob, která v době, kdy má být rozhodce vybrán podle odstavce 3 nebo 4, nejsou k dispozici, vylosují se rozhodci z osob, které byly formálně navrženy jednou stranou nebo oběma stranami v souladu s přílohou 26-A (Jednací řád pro řešení sporů).

ČLÁNEK 26.6

Seznamy rozhodců

1. Výbor pro obchod na svém prvním zasedání po dni vstupu této dohody v platnost stanoví:
 - a) seznam osob, které jsou ochotny a schopny zastávat funkci rozhodce, a

- b) samostatný seznam osob, které jsou ochotny a schopny zastávat funkci rozhodců ve sporech podle kapitoly 19 (Obchod a udržitelný rozvoj) (dále jen „seznam pro oblast obchodu a udržitelného rozvoje“).
2. Každý ze seznamů uvedených v odst. 1 písm. a) a b) se skládá z těchto dílčích seznamů:
- a) jednoho dílčího seznamu osob sestaveného na základě návrhů Unie;
- b) jednoho dílčího seznamu osob sestaveného na základě návrhů Nového Zélandu a
- c) jednoho dílčího seznamu osob, které nejsou státními příslušníky žádné strany a mají vykonávat funkci předsedy rozhodčího tribunálu.
3. Dílčí seznamy uvedené v odst. 2 písm. a), b) a c) zahrnují pokaždé alespoň tři osoby. Dílčí seznam uvedený v odst. 2 písm. c) neobsahuje více než šest osob. Výbor pro obchod zajistí, aby byl vždy zajištěn tento počet osob na těchto dílčích seznamech.
4. Výbor pro obchod může sestavit další seznamy osob s odbornými znalostmi v konkrétních odvětvích, na něž se vztahuje tato dohoda. S výhradou dohody mezi stranami se tyto další seznamy použijí k sestavení rozhodčího tribunálu v souladu s postupem stanoveným v článku 26.5 (Ustavení rozhodčího tribunálu).

ČLÁNEK 26.7

Požadavky na rozhodce

1. Každý rozhodce musí:
 - a) prokázat odborné znalosti v oblasti práva, mezinárodního obchodu a dalších záležitostí, na něž se vztahuje tato dohoda;
 - b) být nezávislý, nesmí být spojen s žádnou ze stran a nesmí jednat podle jejich pokynů;
 - c) zastávat svou funkci jako soukromá osoba a nesmí jednat podle pokynů žádné organizace nebo vlády, pokud jde o záležitosti týkající se sporu, a
 - d) splňovat požadavky přílohy 26-B (Kodex chování pro rozhodce a mediátory).
2. Předseda musí mít rovněž zkušenosti s postupy řešení sporů.
3. Bez ohledu na odst. 1 písm. a) a odstavec 2 musí mít každý rozhodce na seznamu pro oblast obchodu a udržitelného rozvoje specializované znalosti nebo odbornost v oblasti:
 - a) pracovního práva nebo práva životního prostředí;
 - b) otázek, jimiž se zabývá kapitola 19 (Obchod a udržitelný rozvoj), nebo

c) řešení sporů vzniklých v rámci mezinárodních dohod.

4. S ohledem na předmět konkrétního sporu se strany mohou dohodnout, že se odchýlí od požadavků uvedených v odst. 1 písm. a).

ČLÁNEK 26.8

Funkce rozhodčího tribunálu

Rozhodčí tribunál:

- a) objektivně posoudí předloženou záležitost včetně objektivního posouzení skutkových okolností daného případu a toho, zda jsou zahrnutá ustanovení použitelná a zda s nimi bylo dosaženo souladu;
- b) ve svých rozhodnutích a zprávách uvede zjištěné skutečnosti, použitelnost příslušných ustanovení a základní odůvodnění všech zjištění a doporučení a
- c) měl by pravidelně vést se stranami konzultace a poskytovat jim vhodné příležitosti, aby mohly dosáhnout vzájemně dohodnutého řešení.

ČLÁNEK 26.9

Mandát rozhodčího tribunálu

1. Pokud se strany do pěti dnů ode dne ustavení rozhodčího tribunálu nedohodnou jinak, je rozhodčí tribunál zmocněn:

„s ohledem na příslušná zahrnutá ustanovení, na něž strany odkazují, přezkoumat záležitost uvedenou v žádosti o ustavení rozhodčího tribunálu, učinit zjištění ohledně použitelnosti zahrnutých ustanovení a souladu dotčeného opatření s těmito ustanoveními a předložit zprávu v souladu s články 26.11 (Průběžná zpráva) a 26.12 (Závěrečná zpráva).“

2. Dohodnou-li se strany na jiném mandátu rozhodčího tribunálu, než který je stanoven v odstavci 1, oznámí ho rozhodčímu tribunálu ve lhůtě stanovené v odstavci 1.

ČLÁNEK 26.10

Rozhodnutí o naléhavých případech

1. Pokud o to některá ze stran požádá, rozhodčí tribunál rozhodne do deseti dnů od svého ustavení, zda se spor týká naléhavé záležitosti.

2. Pokud rozhodčí tribunál rozhodne, že se spor týká naléhavých záležitostí, činí použitelné lhůty stanovené v oddíle C (Řízení u rozhodčího tribunálu) této kapitoly polovinu doby v něm stanovené, s výjimkou dob uvedených v článku 26.5 (Ustavení rozhodčího tribunálu) a článku 26.9 (Mandát rozhodčího tribunálu).

ČLÁNEK 26.11

Průběžná zpráva

1. Rozhodčí tribunál předloží stranám svou průběžnou zprávu do 90 dnů ode dne svého ustavení. Pokud rozhodčí tribunál usoudí, že tuto lhůtu nelze dodržet, vyrozumí o tom jeho předseda písemně strany s uvedením důvodů zpoždění a dne předpokládaného vydání průběžné zprávy. Rozhodčí tribunál nesmí za žádných okolností předložit stranám svou průběžnou zprávu později než 120 dnů po dni svého ustavení.

2. Každá strana může do deseti dnů od doručení průběžné zprávy předložit rozhodčímu tribunálu písemnou žádost, aby přezkoumal určité aspekty této zprávy. Každá strana se může k takové žádosti druhé strany vyjádřit do šesti dnů od jejího doručení.

ČLÁNEK 26.12

Závěrečná zpráva

1. Rozhodčí tribunál předloží stranám svou závěrečnou zprávu do 120 dnů ode dne svého ustavení. Pokud rozhodčí tribunál usoudí, že tuto lhůtu nelze dodržet, vyrozumí o tom jeho předseda písemně strany s uvedením důvodů zpoždění a dne předpokládaného vydání závěrečné zprávy. Rozhodčí tribunál nesmí za žádných okolností předložit stranám svou závěrečnou zprávu později než 150 dnů po dni svého ustavení.
2. Závěrečná zpráva obsahuje vyřízení jakékoli písemné žádosti stran k průběžné zprávě podle čl. 26.11 (Průběžná zpráva) odst. 2 a jasně se zabývá připomínkami stran.

ČLÁNEK 26.13

Opatření ke splnění požadavků

1. Žalovaná strana přijme veškerá opatření nezbytná k urychlenému dosažení souladu se zjištěními a doporučeními uvedenými v závěrečné zprávě, aby dosáhla souladu se zahrnutými ustanoveními.

2. Žalovaná strana nejpozději 30 dnů po vydání závěrečné zprávy oznámí žalující straně opatření, která přijala nebo hodlá přijmout ke splnění požadavků.
3. Kromě toho, v případě sporů podle kapitoly 19 (Obchod a udržitelný rozvoj):
 - a) žalovaná strana nejpozději 30 dnů po doručení závěrečné zprávy informuje svou domácí poradní skupinu uvedenou v článku 24.6 (Domácí poradní skupiny) a kontaktní místo druhé strany zřízené podle článku 19.16 (Kontaktní místa) o opatřeních, která přijala nebo která hodlá přijmout za účelem splnění požadavků, a
 - b) Výbor pro obchod a udržitelný rozvoj sleduje provádění opatření pro dodržování předpisů. Domácí poradní skupiny uvedené v článku 24.6 (Domácí poradní skupiny) mu mohou v tomto ohledu předložit své připomínky.

ČLÁNEK 26.14

Přiměřená lhůta

1. Není-li okamžité splnění požadavků možné, žalovaná strana nejpozději 30 dnů po dni doručení závěrečné zprávy oznámí žalující straně délku přiměřené lhůty, kterou k tomuto splnění požadavků potřebuje. Strany se vynasnaží dohodnout se na délce přiměřené lhůty ke splnění požadavků.

2. Pokud se strany na délce přiměřené lhůty nedohodnou, může žalující strana nejdříve 20 dnů po dni doručení oznámení uvedeného v odstavci 1 písemně požádat původní rozhodčí tribunál o stanovení délky přiměřené lhůty. Rozhodčí tribunál předloží stranám své rozhodnutí do 20 dnů ode dne doručení takové žádosti.
3. Žalovaná strana nejpozději 30 dnů před uplynutím přiměřené lhůty písemně oznámí žalující straně, jakého pokroku dosáhla při plnění požadavků závěrečné zprávy.
4. Přiměřenou lhůtu lze prodloužit dohodou stran.

ČLÁNEK 26.15

Přezkum splnění požadavků

1. Žalovaná strana nejpozději v den uplynutí přiměřené lhůty oznámí žalující straně veškerá opatření přijatá za účelem splnění požadavků závěrečné zprávy.

2. Jestliže se strany neshodnou na existenci jakéhokoli opatření přijatého ke splnění požadavků nebo na jeho souladu se zahrnutými ustanoveními, může žalující strana písemně požádat původní rozhodčí tribunál o rozhodnutí v této věci. V žádosti musí být uvedeno jakékoli sporné opatření a vysvětlení, jakým způsobem toto opatření porušuje zahrnutá ustanovení, a to způsobem postačujícím k jasnému stanovení právního základu stížnosti. Rozhodčí tribunál předloží stranám své rozhodnutí do 54 dnů ode dne doručení takové žádosti.

ČLÁNEK 26.16

Dočasná nápravná opatření

1. Žalovaná strana zahájí na žádost žalující strany konzultace s žalující stranou s cílem dohodnout se na vzájemně přijatelném vyrovnání, pokud:
 - a) žalovaná strana oznámí žalující straně, že závěrečnou zprávu nelze splnit;
 - b) žalovaná strana neoznámí opatření přijatá ke splnění požadavků ve lhůtě uvedené v článku 26.13 (Opatření k dosažení souladu) nebo přede dnem uplynutí přiměřené lhůty;
 - c) rozhodčí tribunál shledá, že nebylo přijato žádné opatření ke splnění požadavků, nebo

- d) rozhodčí tribunál shledá, že opatření přijaté ke splnění požadavků není v souladu se zahrnutými ustanoveními.
2. Na spory podle kapitoly 19 (Obchod a udržitelný rozvoj) se tento článek použije, pokud:
- a) nastane situace uvedená v odst. 1 písm. a), b) nebo c) tohoto článku a závěrečná zpráva rozhodčího tribunálu podle článku 26.12 (Závěrečná zpráva) konstatuje porušení:
 - i) ustanovení čl. 19.3 (Mnohostranné pracovní normy a dohody) odst. 3 nebo
 - ii) ustanovení čl. 19.6 (Obchod a změna klimatu) odst. 3, pokud tento rozhodčí tribunál ve své závěrečné zprávě zjistí, že žalovaná strana se nezdržela jakéhokoli jednání nebo opomenutí, které podstatně maří předmět a účel Pařížské dohody, nebo
 - b) nastala situace uvedená v odst. 1 písm. d) tohoto článku a v rozhodnutí rozhodčího tribunálu podle článku 26.15 (Přezkum splnění požadavků) bylo zjištěno porušení:
 - i) ustanovení čl. 19.3 (Mnohostranné pracovní normy a dohody) odst. 3 nebo
 - ii) ustanovení čl. 19.6 (Obchod a změna klimatu) odst. 3, pokud tento rozhodčí tribunál ve svém rozhodnutí zjistí, že žalovaná strana se nezdržela jakéhokoli jednání nebo opomenutí, které podstatně maří předmět a účel Pařížské dohody.

3. Pokud se žalovaná strana za okolností uvedených v odstavcích 1 a 2 rozhodne nepožádat o konzultace týkající se vyrovnání nebo se strany nedohodnou na vyrovnání do 20 dnů od zahájení konzultací o vyrovnání, může žalující strana žalované straně písemně oznámit, že má v úmyslu pozastavit uplatňování povinností podle zahrnutých ustanovení. V tomto oznámení se uvede úroveň zamýšleného pozastavení plnění povinností.
4. Žalující strana může pozastavit plnění povinností deset dnů po dni doručení oznámení podle odstavce 3, pokud žalovaná strana nepodala písemnou žádost podle odstavce 6.
5. Pozastavení plnění povinností nesmí překročit úroveň odpovídající zrušení nebo omezení výhod způsobeného tímto porušením.
6. Pokud se žalovaná strana domnívá, že oznámená úroveň pozastavení plnění povinností přesahuje úroveň odpovídající zrušení nebo omezení výhod způsobeného porušením nebo že nebyly dodrženy podmínky stanovené v odstavci 2, může podat písemnou žádost k původnímu rozhodčímu tribunálu před uplynutím desetidenní lhůty stanovené v odstavci 4 pro rozhodnutí o této záležitosti. Rozhodčí tribunál vydá stranám své rozhodnutí o úrovni pozastavení plnění povinností nebo o tom, zda nejsou splněny podmínky stanovené v odstavci 2, do 30 dnů ode dne podání této žádosti. Plnění povinností nesmí být pozastaveno, dokud rozhodčí tribunál nepřijme své rozhodnutí. Pozastavení plnění povinností musí být s uvedeným rozhodnutím v souladu.

7. Pozastavení plnění povinností nebo vyrovnání uvedené v tomto článku jsou dočasné a nepoužijí se poté, co:

- a) strany dosáhly vzájemně dohodnutého řešení podle článku 26.26 (Vzájemně dohodnuté řešení);
- b) se strany dohodly, že opatření přijatá za účelem splnění požadavků zajistí, aby žalovaná strana dosáhla souladu se zahrnutými ustanoveními, nebo
- c) jakékoli opatření přijaté ke splnění požadavku, u něhož rozhodčí tribunál zjistil, že není v souladu se zahrnutými ustanoveními, bylo zrušeno nebo změněno tak, aby žalovaná strana dosáhla s těmito ustanoveními souladu.

ČLÁNEK 26.17

Přezkum opatření přijatých ke splnění požadavků po přijetí dočasných nápravných opatření

1. Žalovaná strana oznámí žalující straně jakékoli opatření, které přijala ke splnění požadavků v návaznosti na pozastavení plnění povinností nebo případně po uplatnění dočasného vyrovnání. S výjimkou případů podle odstavce 2 žalující strana ukončí pozastavení plnění povinností do 30 dnů ode dne doručení tohoto oznámení. V případech, kdy bylo použito vyrovnání, a s výjimkou případů podle odstavce 2 může žalovaná strana ukončit uplatňování takového vyrovnání do 30 dnů od doručení oznámení, že požadavky splnila.

2. Pokud strany do 30 dnů ode dne doručení oznámení nedospějí k dohodě o tom, zda oznámeným opatřením žalovaná strana dosáhne souladu se zahrnutými ustanoveními, může kterákoli ze stran písemně požádat původní rozhodčí tribunál, aby v této věci rozhodl, jinak se pozastavení plnění povinností nebo vyrovnání ukončí. Rozhodčí tribunál předloží stranám své rozhodnutí do 46 dnů ode dne doručení žádosti. Pokud rozhodčí tribunál zjistí, že opatření přijaté ke splnění požadavků je v souladu se zahrnutými ustanoveními, pozastavení plnění povinností nebo vyrovnání se ukončí. V relevantních případech žalující strana upraví úroveň pozastavení plnění povinností nebo vyrovnání s ohledem na rozhodnutí rozhodčího tribunálu.

3. Domnívá-li se žalovaná strana, že úroveň pozastavení plnění závazků uplatněná žalující stranou přesahuje úroveň odpovídající zrušení nebo omezení výhod způsobených tímto porušením, může písemně požádat původní rozhodčí tribunál, aby v této věci rozhodl.

ČLÁNEK 26.18

Výměna rozhodců

Pokud se rozhodce během postupu řešení sporů podle tohoto oddílu nemůže zúčastnit, odstoupí nebo musí být nahrazen, protože nesplňuje požadavky přílohy 26-B (Kodex chování pro rozhodce a mediátory), použije se postup stanovený v článku 26.5 (Ustavení rozhodčího tribunálu) a každý náhradní rozhodce má veškeré pravomoci a povinnosti původních rozhodců. Lhůta pro vydání zprávy nebo rozhodnutí rozhodčího tribunálu se prodlouží o dobu nezbytnou pro jmenování nového rozhodce.

ČLÁNEK 26.19

Jednací řád pro řešení sporů

1. Postupy rozhodčího tribunálu se řídí tímto oddílem a přílohou 26-A (Jednací řád pro řešení sporů).
2. Jednání rozhodčího tribunálu jsou veřejná, není-li v příloze 26-A (Jednací řád pro řešení sporů) stanoveno jinak.

ČLÁNEK 26.20

Pozastavení a ukončení

1. Na společnou žádost stran rozhodčí tribunál kdykoli pozastaví svou činnost na dobu, na které se strany dohodnou a která nepřesáhne dvanáct po sobě následujících měsíců.
2. Rozhodčí tribunál obnoví svou činnost před skončením doby pozastavení na písemnou žádost obou stran nebo na konci doby pozastavení na písemnou žádost kterékoli ze stran. Žalující strana zašle druhé straně odpovídajícím způsobem oznámení. Pokud rozhodčí tribunál nepokračuje ve své práci po uplynutí doby pozastavení v souladu s tímto odstavcem, mandát rozhodčího tribunálu zanikne a postup řešení sporů se ukončí.
3. V případě pozastavení činnosti rozhodčího tribunálu se příslušné lhůty podle tohoto oddílu prodlouží o stejnou dobu, na jakou byla činnost rozhodčího tribunálu pozastavena.

ČLÁNEK 26.21

Právo vyhledávat a přijímat informace

1. Rozhodčí tribunál může na žádost kterékoli ze stran nebo z vlastního podnětu požádat strany o relevantní informace, které považuje za nezbytné a vhodné. Na jakoukoli žádost rozhodčího tribunálu o takové informace odpoví strany bezodkladně a v plném rozsahu.
2. Na žádost kterékoli ze stran nebo z vlastního podnětu si rozhodčí tribunál může vyžádat jakékoli informace, které považuje za vhodné, od jakéhokoli zdroje. Rozhodčí tribunál si může rovněž vyžádat stanovisko odborníků, považuje-li to za vhodné, a případně s výhradou jakýchkoli podmínek, na nichž se strany dohodnou.
3. Pokud jde o záležitosti týkající se dodržování mnohostranných dohod a nástrojů uvedených v kapitole 19 (Obchod a udržitelný rozvoj), stanoviska externích odborníků nebo informace požadované rozhodčím tribunálem by měly zahrnovat informace a poradenství od MOP nebo příslušných organizací nebo subjektů zřízených podle mnohostranných environmentálních dohod.
4. Rozhodčí tribunál zvažuje podání *amicus curiae* od fyzických osob některé strany nebo právnických osob usazených na území některé strany v souladu s přílohou 26-A (Jednací řád pro řešení sporů).
5. Veškeré informace nebo stanoviska, které rozhodčí tribunál obdrží podle tohoto článku, se zpřístupní stranám a strany k nim mohou předložit připomínky.

ČLÁNEK 26.22

Pravidla výkladu

1. Rozhodčí tribunál vykládá zahrnutá ustanovení v souladu se zvykovými pravidly výkladu mezinárodního práva veřejného, včetně pravidel kodifikovaných Vídeňskou úmluvou o smluvním právu, podepsanou ve Vídni dne 23. května 1969.
2. Rozhodčí tribunál vezme také v úvahu příslušné výklady uvedené ve zprávách panelů WTO a Odvolacího orgánu WTO přijatých Orgánem pro řešení sporů WTO, jakož i v rozhodčích nálezech podle Ujednání o řešení sporů.
3. Zprávami a rozhodnutími rozhodčího tribunálu se nerozšiřují ani neomezují práva a povinnosti stran podle této dohody.

ČLÁNEK 26.23

Zprávy a rozhodnutí rozhodčího tribunálu

1. Poradní jednání rozhodčího tribunálu jsou důvěrná. Rozhodčí tribunál vyvine veškeré úsilí, aby vypracovával návrhy zpráv a přijímal rozhodnutí na základě konsensu. Není-li to možné, rozhodne rozhodčí tribunál většinou hlasů. Jednotlivá stanoviska rozhodců nejsou v žádném případě zpřístupňována.
2. Rozhodnutí a zprávy rozhodčího tribunálu přijmou strany bezpodmínečně. Nezakládají se jimi žádná práva ani povinnosti pro fyzické či právnické osoby.

3. Každá strana zveřejní zprávy a rozhodnutí rozhodčího tribunálu a jeho podání, s výhradou ochrany důvěrných informací.

4. Rozhodčí tribunál a strany nakládají se všemi informacemi, které jim kterákoli strana předloží, jako s důvěrnými v souladu s pravidly 34 až 36 přílohy 26-A (Jednací řád pro řešení sporů).

ČLÁNEK 26.24

Volba fóra

1. Vznikne-li spor o konkrétní opatření při údajném porušení zahrnutého ustanovení a v podstatě rovnocenné povinnosti podle jakékoli jiné mezinárodní obchodní dohody, jejímiž smluvními stranami jsou obě strany, včetně Dohody o WTO, vybírá fórum, na němž se má spor urovnat, strana, která usiluje o nápravu.

2. Jakmile některá strana vybrala fórum a zahájila postupy řešení sporů podle tohoto oddílu nebo podle jakékoli jiné mezinárodní obchodní dohody, nesmí ve vztahu ke konkrétnímu opatření uvedenému v odstavci 1 tohoto článku zahájit postupy řešení sporů podle jakékoli jiné dohody, ledaže by fórum vybrané jako první z procesních nebo jurisdikčních důvodů neučinilo žádná zjištění.

3. Pro účely tohoto článku:

a) postupy řešení sporů podle tohoto oddílu se považují za zahájené žádostí některé strany o ustavení rozhodčího tribunálu v souladu s článkem 26.4 (Zahájení řízení u rozhodčího tribunálu);

b) postupy řešení sporů podle Dohody o WTO se považují za zahájené žádostí některé strany o ustavení rozhodčího tribunálu v souladu s článkem 6 ujednání o řešení sporů a

c) postupy řešení sporů podle jakékoli jiné mezinárodní obchodní dohody se považují za zahájené v souladu s příslušnými ustanoveními dané dohody.

4. Žádné ustanovení této dohody nebrání žádné ze stran v pozastavení povinností schválených Orgánem WTO pro řešení sporů nebo povolených v rámci postupů pro řešení sporů podle jakékoli jiné mezinárodní obchodní dohody, jíž jsou strany sporu smluvními stranami. Žádná strana se nesmí dovolávat Dohody o WTO ani žádné jiné mezinárodní obchodní dohody mezi stranami s cílem zabránit druhé straně v pozastavení plnění povinností podle této kapitoly.

ODDÍL D

MEDIACE

ČLÁNEK 26.25

Mediace

Strany mohou využít mediace, pokud jde o jakékoli opatření, o němž se některá strana domnívá, že nepříznivě ovlivňuje obchod a investice mezi stranami. Postup mediace je stanoven v příloze 26-C (Jednací řád pro mediaci).

ODDÍL E

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 26.26

Vzájemně dohodnuté řešení

1. Strany mohou kdykoli dosáhnout vzájemně dohodnutého řešení, pokud jde o jakýkoli spor podle článku 26.2 (Oblast působnosti).
2. Pokud je vzájemně dohodnutého řešení dosaženo v průběhu řízení u rozhodčího tribunálu nebo postupu mediace, strany je společně oznámí předsedovi rozhodčího tribunálu nebo mediátorovi, podle případu. Na základě tohoto oznámení se řízení u rozhodčího tribunálu nebo mediace ukončí.
3. Veškerá vzájemně dohodnutá řešení stran se zpřístupní veřejnosti.
4. Každá strana přijme jakékoli opatření nezbytné k provedení vzájemně dohodnutého řešení v dohodnuté lhůtě.
5. Provádějící strana nejpozději při uplynutí dohodnuté lhůty písemně informuje druhou stranu o veškerých opatřeních, která k provedení vzájemně dohodnutého řešení přijala.

ČLÁNEK 26.27

Lhůty

1. Všechny lhůty stanovené v této kapitole se počítají v kalendářních dnech ode dne následujícího po dni, kdy došlo k jednání, k němuž se vztahují, není-li stanoveno jinak.
2. Veškeré lhůty stanovené v této kapitole mohou být po vzájemné dohodě stran změněny.
3. Pokud jde o oddíl C (Řízení u rozhodčího tribunálu), rozhodčí tribunál může kdykoli navrhnout stranám změnu jakékoli lhůty stanovené v této kapitole s uvedením důvodů.

ČLÁNEK 26.28

Náklady

1. Každá strana si hradí vlastní výdaje plynoucí z účasti na řízení u rozhodčího tribunálu nebo mediačním řízení.
2. Není-li v příloze 26-A (Jednací řád pro řešení sporů) stanoveno jinak, sdílejí strany společně a rovným dílem náklady vyplývající z organizačních záležitostí, včetně odměn a výdajů rozhodců a mediátorů. Odměňování rozhodců a mediátorů musí být v souladu s normami WTO.

3. Výbor pro obchod může přijmout rozhodnutí, jímž stanoví parametry nebo jiné podrobnosti týkající se odměny a náhrady výdajů rozhodců a mediátorů, včetně veškerých souvisejících nákladů, které by mohly v průběhu řízení vzniknout. Do přijetí takového rozhodnutí se odměna a náhrada výdajů rozhodců a mediátorů a veškerých souvisejících nákladů stanoví v souladu s článkem 10 přílohy 26-A (Jednací řád pro řešení sporů).

ČLÁNEK 26.29

Změny příloh

Výbor pro obchod může měnit přílohy 26-A (Jednací řád pro řešení sporů) a 26-B (Kodex chování pro rozhodce a mediátory).

KAPITOLA 27

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 27.1

Změny

1. Strany se mohou písemně dohodnout na změnách této dohody.
2. Změny této dohody vstoupí v platnost prvním dnem druhého měsíce následujícího po dni, kdy si strany vymění písemné oznámení, že splnily své použitelné právní požadavky a postupy pro vstup těchto změn v platnost, nebo k pozdějšímu dni, na němž se strany dohodnou.
3. Výbor pro obchod může tuto dohodu změnit rozhodnutím, je-li tak stanoveno v článku 24.3 (Změny této dohody provedené Výborem pro obchod). Rozhodnutí Výboru pro obchod buď stanoví den vstupu změn této dohody v platnost, nebo, vyžaduje-li to domácí systém strany, stanoví, že tyto změny vstoupí v platnost po písemném oznámení o dokončení zbývajících právních požadavků a postupů stran.

ČLÁNEK 27.2

Vstup v platnost

1. Tato dohoda vstupuje v platnost prvním dnem druhého měsíce po dni, ke kterému si strany vzájemně písemně oznámí, že splnily své právní požadavky a postupy pro vstup této dohody v platnost. Strany se mohou dohodnout na jiném dni vstupu této dohody v platnost.
2. Písemná oznámení uvedená v odstavci 1 se zašlou generálnímu tajemníkovi Rady Evropské unie a Ministerstvu zahraničních věcí a obchodu Nového Zélandu.

ČLÁNEK 27.3

Ukončení platnosti

1. Tato dohoda zůstává v platnosti, není-li ukončena v souladu s odstavcem 2.
2. Kterákoli strana může druhé straně oznámit svůj záměr ukončit tuto dohodu. Oznámení Unii se zašle generálnímu tajemníkovi Rady Evropské unie a oznámení Novému Zélandu se zašle Ministerstvu zahraničních věcí a obchodu Nového Zélandu. Ukončení této dohody nabude účinku šest měsíců ode dne doručení tohoto oznámení, pokud se strany nedohodnou jinak.

ČLÁNEK 27.4

Plnění povinností

1. Každá strana nese plnou odpovědnost za dodržování všech ustanovení této dohody.
2. Každá strana zajistí, aby byla přijata veškerá nezbytná opatření k provedení ustanovení této dohody, včetně jejich dodržování na všech úrovních veřejné správy, jakož i osobami pověřenými výkonem veřejné moci. Každá strana plní závazky stanovené v této dohodě v dobré víře.
3. Tato dohoda je součástí společného institucionálního rámce uvedeného v čl. 52 odst. 1 dohody o partnerství. Každá ze stran může přijmout vhodná opatření týkající se této dohody v případě zvláště závažného a významného porušení některého ze závazků popsaných jakožto základní prvky v čl. 2 odst. 1 nebo čl. 8 odst. 1 dohody o partnerství, které ohrožuje mezinárodní mír a bezpečnost, a vyžaduje tak okamžitou reakci. Strana může rovněž přijmout vhodná opatření týkající se této dohody v případě jednání nebo opomenutí, které podstatně maří předmět a účel Pařížské dohody. Tato vhodná opatření se přijmou v souladu s postupem stanoveným v článku 54 dohody o partnerství.

ČLÁNEK 27.5

Pověřený orgán

Není-li v této dohodě stanoveno jinak, každá strana zajistí, aby jakákoli právnická osoba, včetně státního podniku, podniku, kterému byla udělena zvláštní práva nebo výsady, nebo určeného monopolu, při výkonu jakékoli regulační, správní nebo jiné vládní pravomoci, kterou tato strana na tuto osobu přenesla, jednala v souladu s povinnostmi této strany podle této dohody.

ČLÁNEK 27.6

Neexistence přímého účinku

1. Žádné ustanovení této dohody nelze vykládat tak, že osobám uděluje práva nebo ukládá povinnosti jiné než ty, které mezi sebou strany založily podle mezinárodního práva veřejného.
2. Žádná strana nesmí ve svém domácím právu stanovit právo na soudní ochranu proti druhé straně na základě důvodu, že určité opatření druhé strany je v rozporu s touto dohodou.

ČLÁNEK 27.7

Právní předpisy a jejich změny

Odkazuje-li se v této dohodě na právní předpisy některé ze stran, rozumí se těmito předpisy i jejich změny, není-li uvedeno jinak.

ČLÁNEK 27.8

Nedílné součásti této dohody

1. Přílohy, dodatky, prohlášení, společná prohlášení a poznámky pod čarou k této dohodě jsou její nedílnou součástí.
2. Každá z příloh této dohody, včetně dodatků k nim, tvoří nedílnou součást kapitoly, která na uvedenou přílohu odkazuje nebo na kterou se v uvedené příloze odkazuje. Pro upřesnění je třeba uvést, že:
 - a) příloha 2-A (Harmonogramy odstraňování cel) a dodatky k ní tvoří nedílnou součást kapitoly 2 (Národní zacházení a přístup zboží na trh);

- b) přílohy 3-A (Úvodní poznámky ke specifickým pravidlům původu produktu), příloha 3-B (Specifická pravidla původu produktu) a její dodatky a příloha 3-C (Znění deklarace o původu), 3-D (Prohlášení dodavatele podle čl. 3.3 (Kumulace původu) odst. 4, 3-E (Společné prohlášení o Andorrském knížectví) a 3-F (Společné prohlášení o Republice San Marino) tvoří nedílnou součást kapitoly 3 (Pravidla původu a postupy stanovení původu);
- c) přílohy 6-A (Příslušné orgány), 6-B (Regionální podmínky pro rostliny a rostlinné produkty), 6-C (Uznávání rovnocennosti sanitárních a fytosanitárních opatření), 6-D (Pokyny a postupy pro audit nebo ověřování), 6-E (Osvědčení) a 6-F (Dovozní kontroly a poplatky) tvoří nedílnou součást kapitoly 6 (Sanitární a fytosanitární opatření);
- d) přílohy 9-A (Uznávání posuzování shody (dokumenty)), 9-B (Motorová vozidla a jejich zařízení, části a součásti) a dodatky k ní, 9-C (Ustanovení podle čl. 9.10 odst. 5 písm. b) o pravidelné výměně informací týkajících se bezpečnosti nepotravinářských výrobků a souvisejících preventivních, omezujících a nápravných opatření), 9-D (Ustanovení podle čl. 9.10 odst. 6 o pravidelné výměně informací o opatřeních přijatých u nevyhovujících nepotravinářských výrobků, na něž se nevztahuje čl. 9.10 odst. 5 písm. b)) a 9-E (Vína a lihoviny) a dodatky k ní tvoří nedílnou součást kapitoly 9 (Technické překážky obchodu);

- e) přílohy 10-A (Stávající opatření), 10-B (Budoucí opatření), 10-C (Obchodní návštěvy pro účely usazení, osoby převedené v rámci společnosti a krátkodobé obchodní návštěvy), 10-D (Seznam činností krátkodobých obchodních návštěv), 10-E (Smluvní poskytovatelé služeb a nezávislí odborníci) a 10-F (Pohyb fyzických osob za účelem podnikání) tvoří nedílnou součást kapitoly 10 (Obchod službami a investice);
- f) příloha 13 (Seznam energetického zboží, uhlovodíků a surovin) tvoří nedílnou součást kapitoly 13 (Energie a suroviny);
- g) příloha 14 (Závazky týkající se přístupu na trh s veřejnými zakázkami) tvoří nedílnou součást kapitoly 14 (Veřejné zakázky);
- h) přílohy 18-A (Třídy produktů) a 18-B (Seznamy zeměpisných označení) tvoří nedílnou součást kapitoly 18 (Duševní vlastnictví);
- i) příloha 19 (Environmentální zboží a služby) tvoří nedílnou součást kapitoly 19 (Obchod a udržitelný rozvoj);
- j) příloha 24 (Jednací řád Výboru pro obchod) tvoří nedílnou součást kapitoly 24 (Institucionální ustanovení);
- k) přílohy 26-A (Jednací řád pro řešení sporů), 26-B (Kodex chování pro rozhodce a mediátory) a 26-C (Jednací řád pro mediaci) tvoří nedílnou součást kapitoly 26 (Řešení sporů) a

- l) příloha 27 (Společné prohlášení o celních uniích) tvoří nedílnou součást kapitoly 27 (Závěrečná ustanovení).

ČLÁNEK 27.9

Závazná znění

Tato dohoda je sepsána ve dvou vyhotoveních v jazyce anglickém, bulharském, českém, dánském, estonském, finském, francouzském, chorvatském, irském, italském, litevském, lotyšském, maďarském, maltském, německém, nizozemském, polském, portugalském, rumunském, řeckém, slovenském, slovinském, španělském a švédském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost.

NA DŮKAZ ČEHOŽ připojili níže podepsaní řádně zplnomocnění zástupci k této dohodě své podpisy.

V ... dne ...

Za Evropskou unii

Za Nový Zéland